

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **29**
zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 31 maart 2010

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	9
VERONTSCHULDIGINGEN	9
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	9
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	9
VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE	
Coöptatie van drie leden in de raad van bestuur	10
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	10
ACTUALITEITSDEBAT over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding	10
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	10
ACTUALITEITSDEBAT over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding (<i>Voortzetting</i>)	10
Actualiteitsmoties	42
MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER	42
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	42
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een reactie van de Vlaamse Regering op de uitlatingen van FDF-voorzitter Olivier Maingain betreffende de nieuwe beslissing tot niet-benoeming van de drie kandidaat-burgemeesters uit Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem	42
ACTUELE VRAAG van de heer John Crombez tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de jeugdzorg en het jongerenwelzijn	46
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over een mogelijke bijdrage van de gewesten voor de dienstverlening door Belgocontrol ten aanzien van de regionale luchthavens	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over een mogelijke bijdrage van de gewesten voor de dienstverlening door Belgocontrol ten aanzien van de regionale luchthavens	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Gwenny De Vroe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijke bijdrage van de gewesten voor de dienstverlening door Belgocontrol ten aanzien van de regionale luchthavens	49
ACTUELE VRAAG van mevrouw An Michiels tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs	

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs	53
ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijck tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de verplichte taaltoets voor kleuters	60
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de besparingen bij de VRT	63
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2009 tot vaststelling van de ontwikkelingsdoelen Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs en tot wijziging van sommige eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het secundair onderwijs – 215 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	65
BELEIDSNOTA Economie 2009-2014, ingediend door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid – 194 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 5	
Bespreking	66
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	76
BELEIDSNOTA Werk 2009-2014, ingediend door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport – 201 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 5	
Bespreking	76
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	86
BELEIDSNOTA Sociale Economie 2009-2014, ingediend door mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie – 214 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 5	
Bespreking	86
BELEIDSNOTA Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014, ingediend door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding – 207 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 7	
Bespreking	92
BELEIDSNOTA Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014, ingediend door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding – 208 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 3	
Bespreking	102

GEZONDHEIDSDOELSTELLING 'Voeding en Beweging' en Vlaams actieplan 2009-2015, ingediend door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 112 (2009) – Nrs. 1 tot 3 Bespreking	106
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum betreffende een nieuwe toekomst voor het polderdorp Doel – 114 (2009) – Nrs. 1 en 2 VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jan Penris en Filip Dewinter betreffende de toekomst van het polderdorp Doel – 385 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2 Bespreking	111
VERZOEKSCHRIFT over Doel als woon- en kunstdorp naast de haven. – 447 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2 Verslag	112
EVALUATIE van de werking van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie	113
INSTITUUT SAMENLEVING EN TECHNOLOGIE Aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur	113
EVALUATIE van de Kinderrechtencommissaris	114
ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2009 tot vaststelling van de ontwikkelingsdoelen Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs en tot wijziging van sommige eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het secundair onderwijs – 215 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	114
GEZONDHEIDSDOELSTELLING 'Voeding en Beweging' en Vlaams actieplan 2009-2015, ingediend door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – 112 (2009) – Nrs. 1 tot 3 Hoofdelijke stemming	114
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Frank Creyelman en Chris Janssens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economie 2009-2014. – 194 (2009-2010) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	115
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters en Fientje Moerman en de heren Herman Schueremans en Sven Gatz tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economie 2009-2014. – 194 (2009-2010) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	115
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Robrecht Bothuyne, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele en Koen Van den Heuvel en de dames Güler Turan, Helga Stevens en Martine Fournier tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economie 2009-2014. – 194 (2009-2010) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	116

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Chris Janssens, Frank Creyelman en Johan Deckmyn tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk 2009-2014. – 201 (2009-2010) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	116
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Lydia Peeters, Patricia Ceysens en Fientje Moerman en de heer Herman Schueremans tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk 2009-2014. – 201 (2009-2010) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	116
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Matthias Diependaele, mevrouw Helga Stevens, de heren Koen Van den Heuvel en Jan Laurys, mevrouw Sonja Claes, de heer Bart Van Malderen en mevrouw Güler Turan tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk 2009-2014. – 201 (2009-2010) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	117
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens en Christian Verougstraete tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014. – 207 (2009-2010) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	117
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Güler Turan, de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Robrecht Bothuyne, Jan Laurys en Matthias Diependaele en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014. – 207 (2009-2010) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	117
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Fientje Moerman, Patricia Ceysens en Lydia Peeters en de heren Herman Schueremans en Sven Gatz Tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014. – 207 (2009-2010) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	118
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Lode Vereeck tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014. – 207 (2009-2010) – Nr. 5 Hoofdelijke stemming	118
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Güler Turan, de heren Bart Van Malderen en Koen Van den Heuvel, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys en Matthias Diependaele en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014. – 208 (2009-2010) – Nr. 2 Hoofdelijke stemming	119

- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Güler Turan, de heren Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele en Bart Van Malderen, de dames Sonja Claes en Helga Stevens en de heer Jan Laurys tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.
– 214 (2009-2010) – Nr. 2
Hoofdelijke stemming 119
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Lydia Peeters en Patricia Ceysens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.
– 214 (2009-2010) – Nr. 3
Hoofdelijke stemming 119
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Chris Janssens, Frank Creyelman en Johan Deckmyn tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.
– 214 (2009-2010) – Nr. 4
Hoofdelijke stemming 120
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eric Van Rompuy en de dames Mia De Vits, Tine Eerlingen en Karin Brouwers tot besluit van de op 16 maart 2010 door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het akkoord inzake de geluidshinder rond de luchthaven van Zaventem
– 452 (2009-2010) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 120
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Dirk Van Mechelen, de dames Mercedes Van Volcem en Gwenny De Vroe en de heren Karlos Callens en Sven Gatz tot besluit van de op 17 maart 2010 door de heer Dirk Van Mechelen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het handhavingsbeleid inzake ruimtelijke ordening in Vlaanderen
– 453 (2009-2010) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 121
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Wilfried Vandaele, Lode Ceysens en Bart Martens en de dames Liesbeth Homans, Valerie Taeldeman, Michèle Hostekint en Karin Brouwers tot besluit van de op 17 maart 2010 door de heer Dirk Van Mechelen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het handhavingsbeleid inzake ruimtelijke ordening in Vlaanderen
– 455 (2009-2010) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 121
- ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Dewinter en Jan Penris tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding
– 467 (2009-2010) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 121
- ACTUALITEITSMOTIE van de heer Filip Watteuw, mevrouw Mieke Vogels en de heer Dirk Peeters tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding
– 469 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming	122
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ludwig Caluwé, Patrick Janssens, Bart De Wever, Carl Decaluwe en Bart Martens, mevrouw Sophie De Wit en de heer Dirk de Kort tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 470 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	122
ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jurgen Verstrepen, Peter Reekmans en Lode Vereeck en mevrouw Ulla Werbrouck tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 471 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	123
ACTUALITEITSMOTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Dirk Van Mechelen en Sven Gatz tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 472 (2009-2010) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	123
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	123
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	126
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	126

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Marc Vanden Bussche: ambtsverplichtingen;

Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, Karim Van Overmeire: gezondheidsredenen.

■

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 60/22)

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Verstrepen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, bij motie van orde moet er mij iets van het hart.

U weet dat ik respect heb voor dit huis en voor u als voorzitter, maar naar aanleiding van mijn andere job, hebt u volgens mij nogal ongelukkige uitspraken gedaan. Ik stoer mij daaraan. Ik citeer: “Ongepast gedrag voor een volksvertegenwoordiger.” U spreekt zelfs in de voorwaardelijke wijze over het opheffen van mijn onschendbaarheid. En u zegt dat ik lach met de verkeersveiligheid. Ik heb dat allemaal genoteerd uit de krant De Standaard.

Voorzitter, ik wil daar even kort op ingaan. Ik ga ervan uit dat u de voorzitter bent van alle parlementsleden en dat u een neutrale voorzitter bent. U mag voor mijn part aan politiek doen, maar u hebt ook mijn gsm-nummer. Als het dan plotseling publiekelijk wordt gespeeld, zonder dat u de exacte gegevens hebt, dan vind ik dat een spijtige zaak. Ik kan dan niet anders dan dit ook publiekelijk aan u te vragen. Net zoals ik, bent u verkozen door het volk. Ik hoop dat u, zolang er niets is bewezen, uw volksvertegenwoordigers als een goede huisvader verdedigt.

Dat moest me even van het hart.

De voorzitter: Ik neem daar akte van.

Het incident is gesloten.

■

VLAAMS INSTITUUT VOOR VREDE EN GEWELDPREVENTIE**Coöptatie van drie leden in de raad van bestuur**

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 3 maart 2010 deelt de heer Tomas Baum, directeur bij het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie, mee dat de raad van bestuur van dat instituut in zijn vergadering van 1 maart 2010 mevrouw Brigitte Herremans, mevrouw Nelly Maes en mevrouw Olivia Rutazibwa heeft gecoöpteerd.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor de agenda van de plenaire vergadering aan te vullen met twee agendapunten, namelijk het voorstel van resolutie van de heren Penris en Dewinter betreffende de toekomst van het polderdorp Doel, dat door de commissie is verworpen en waarvoor de heer Penris bij brief van 30 maart 2010 vraagt dat het op de agenda van de plenaire vergadering wordt geplaatst, en de evaluatie van de kinderrechtencommissaris.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

Bovendien stel ik voor om de bespreking van het voorstel van resolutie van de heren Penris en Dewinter betreffende de toekomst van het polderdorp Doel samen te voegen met de bespreking van het voorstel van resolutie van de heer Watteeuw, mevrouw Meuleman en de heren Peeters en Sanctorum betreffende een nieuwe toekomst voor het polderdorp Doel.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

■

ACTUALITEITSDEBAT over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding

De voorzitter: Dames en heren, het debat is geopend.

Minister-president Peeters zou eerst een verklaring afleggen namens de regering. Hij is echter nog niet aanwezig. Ik stel voor om de vergadering te schorsen tot wanneer de minister-president hier aanwezig is.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.03 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.07 uur.*

■

ACTUALITEITSDEBAT over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding (*Voortzetting*)

De voorzitter: Collega's, de minister-president zal eerst een verklaring namens de regering afleggen.

Minister-president, ik wens als parlamentsvoorzitter u toch even te herinneren aan de belofte die u deed tijdens het debat over de Septemberverklaring van 2009, bij de echte start van deze legislatuur.

U zei toen: “De regering zal altijd eerst het parlement inlichten over haar beslissingen zodat de parlementsleden die beslissingen niet uit de media moeten vernemen.” (*Applaus bij de meerderheid*)

Ik heb daar geen applaus voor nodig. We zullen dit trouwens in de toekomst op een andere manier oplossen. We leren uit de dossiers. Dames en heren van de oppositie, ik heb op dat vlak altijd een zeer constructieve samenwerking gehad met de minister-president. Ik doe dat in het belang van alle parlementsleden, zowel van meerderheid als van oppositie.

Het is na ons aandringen dat we vandaag van uw kabinetschef de stukken hebben ontvangen. Ik heb die laten drukken en laten uitdelen op de banken.

Mijn boodschap voor de toekomst is dat zodra de regering een belangrijke beslissing neemt, per omgaande het parlement wordt ingelicht. We hoeven dan niet te wachten op de berichtgeving in de media.

Minister-president, dit is een oproep in naam van alle volksvertegenwoordigers zodat zij zich beter kunnen voorbereiden en op de hoogte zijn van de omvang van beslissingen die de regering neemt. Soms worden immers zaken verteld die niet in overeenstemming zijn met wat de regering ter zake heeft beslist.

Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is evident dat het parlement zo snel en correct mogelijk moet worden ingelicht. Dat is een inspanningsverbintenis waartoe ik me opnieuw engageer.

We hebben heel veel tijd en energie gestopt in het resultaat dat ik zo dadelijk zal toelichten. Het Masterplan 2020 is bezorgd aan dit parlement. Hoewel het parlement daar nog niet over beschikte, is daar wel al op gereageerd. Dat heb ik uit de media vernomen. Het lijkt me beter dat we met kennis van zaken in dit parlement debatteren en antwoorden op de vragen die worden gesteld.

Voorzitter, ik heb op dit spreekgestoelte gezegd dat er op 31 maart een beslissing zou worden genomen in een heel belangrijk dossier dat al meerdere legislaturen onze zorg wegdraagt, namelijk het Masterplan Antwerpen en in concreto de problematiek van de Lange Wapper of de tunnels.

Ik ben blij dat we niet tot vandaag hebben moeten onderhandelen in de schoot van de Vlaamse Regering. Op 30 maart heeft de Vlaamse Regering daarover een akkoord bereikt dat ik zal toelichten.

Het is heel belangrijk te onderstrepen dat de Vlaamse Regering een beslissing wilde nemen die zo veel mogelijk rekening houdt met alle nieuwe inzichten en knelpunten die zijn ontstaan. Het masterplan dateert van 1998. Het is de laatste keer geactualiseerd in 2005. Intussen zijn daar nieuwe knelpunten aan toegevoegd zoals de E313, de E34, de R11. Wanneer we het masterplan goedkeuren, moeten die knelpunten eveneens worden opgelost.

Er zijn ook nieuwe inzichten waar de Vlaamse Regering rekening mee houdt. Het zou niet verstandig zijn geen rekening te houden met een aantal nieuwe elementen en die te negeren om niet tot een allesomvattend ambitieus masterplan voor Antwerpen te komen.

Er is de problematiek van de tweede spoorontsluiting, de A102. Dit is geen nieuw dossier. De heer Van Mechelen is daar destijds ook zeer intensief mee bezig geweest. Wanneer die tweede spoorontsluiting wordt gerealiseerd, is het de bedoeling daar een wegcomponent aan toe te voegen. Het zou onverstandig zijn dat niet te doen.

We hebben ook van de Wase burgemeesters een voorstel gekregen, dat zelfs nog geactualiseerd is, en het zou onverstandig zijn om ook dat niet mee te nemen. We hebben ook van heel wat randgemeenten heel uitdrukkelijk de vraag gekregen de afgelopen maanden, om

wanneer we een oplossing geven voor de mobiliteit in Antwerpen, het sluipverkeer niet te vergeten, en ook dat moet een antwoord krijgen.

Vandaar dat we gekomen zijn tot een Masterplan 2020, dat al die facetten heeft meegenomen. Het is een ambitieus masterplan waarmee we ervan uitgaan dat wanneer deze Vlaamse Regering een beslissing neemt, we niet geconfronteerd wensen te worden, binnen dit en enkele jaren, met nieuwe, belangrijke elementen die niet of onvoldoende in zo'n masterplan zouden zijn opgenomen, vandaar het Masterplan 2020, dat een ruimere problematiek inhoudt en dus niet alleen geldt voor de provincie of de regio Antwerpen, maar ook voor elementen die daarbuiten liggen. Ik heb al verwezen naar de Wase burgemeesters. Ik verwijs ook naar de N49, want ook daarover zijn heel wat elementen opgenomen.

Dit dossier is natuurlijk heel belangrijk voor Antwerpen, maar dit dossier is ook heel belangrijk voor Vlaanderen, omdat we de mobiliteit van en naar de haven heel belangrijk vinden en dat niet alleen – nogmaals – voor Antwerpen. Dat we Vlaanderen ook op de Europese kaart willen houden en het daar verder de nodige dynamiek willen geven, dat Antwerpen en in het bijzonder ook de haven de plaats krijgen die ze verdienen in het Europese wegennet, in het Europese waterwegennet, in het spoorwegennet, is een heel belangrijke opdracht die in dit masterplan werd meegenomen.

Dames en heren, het is heel belangrijk dat de Vlaamse Regering in die beslissing de optie herbevestigd heeft om tot sluiting van de ring over te gaan op het Oosterweeltracé met een capaciteit van twee maal drie rijstroken onder de Schelde, verwevend, naar een aansluiting op de R1 met minimaal vier maal twee rijstroken en een pechstrook. Elke oplossing die wordt aangehouden, moet natuurlijk voldoende capaciteit hebben en moet voldoende oplossingsgericht zijn om het probleem waar we het allemaal over eens zijn, op een duurzame wijze op te lossen, vandaar dat het gaat over het Oosterweeltracé met de capaciteit die ik zojuist heb toegelicht.

En nu komt het – en daar is natuurlijk al heel wat over geschreven en daar werden al heel wat reacties op gegeven door verschillende eminente leden van dit parlement: we zijn gekomen tot een dubbelbesluit. En een dubbelbesluit bestaat uit twee delen, zijnde een besluit en dat besluit is dubbel, vandaar dat het een dubbelbesluit is. (*Rumoer*)

Ja, maar sommigen hebben niet goed begrepen dat een dubbelbesluit een besluit is en dat het bestaat uit twee delen. Bij dezen is dat dus uitgeklaard, daar ga ik toch van uit.

De vraag is: wat is dat dubbelbesluit? En ook daarover zeg ik in alle duidelijkheid dat de Vlaamse Regering na heel zorgvuldig overleg heeft gezegd dat de Vlaamse Regering de ondertunnelde oplossing wil uitvoeren voor de realisatie Oosterweelknooppunt R1 en vervolgens worden de noodzakelijke procedurestappen gezet om te komen tot een bouwvergunning en de uitvoering. Het eerste deel van het dubbelbesluit is: wij gaan voor een tunneloplossing. En die tunneloplossing moet natuurlijk nog verder geconcretiseerd worden. Sommigen zeggen dat er weer nieuwe studies worden besteld. Als u daar straks mee zult afkomen, wat u zeker nog zult doen, kan ik u nu al zeggen dat er geen bijkomende studies besteld worden, alleen is zo dat wanneer we beslissen dat we gaan voor de tunneloplossing, we er natuurlijk absoluut zeker van moeten zijn dat die tunneloplossing op een heel gedetailleerd niveau verder wordt uitgewerkt en dat we natuurlijk de nodige stappen zullen zetten om dat verder uit te werken. (*Rumoer*)

Neen, dat is het verder detailleren van wat we nu hebben, dat is geen studie. (*Rumoer*)

We geven de opdracht om de schetsen die werden opgemaakt, uit te werken op het niveau van een voorontwerp en dat voorontwerp moet tegen de zomer van 2010 klaar zijn. U kunt dan zeggen dat dit een studie is, maar voor mij is dit het verder concretiseren van wat we nu al hebben. We willen dat uitwerken op het niveau van voorontwerp, dat is dus voortgaan met de detaillering van de oplossing van de tunnel.

Sommigen zeggen dat er opnieuw wordt gestudeerd. Dat zou betekenen dat we eigenlijk nog niet weten wat het zal worden. Neen, we gaan heel duidelijk voor die tunneloplossing, maar die moet voort worden geconcretiseerd op het niveau van voorontwerp.

We hebben ook heel duidelijk gezegd dat het geen enkele zin heeft om door te gaan met die tunnel als die niet conform de Europese Tunnelrichtlijn is. Op dit ogenblik heb ik nog geen bevestiging gekregen van de Europese instanties dat die tunneloplossing in overeenstemming is met die richtlijn. Ik kan u verzekeren dat dit voor iedereen een essentiële voorwaarde is om die tunnel te verwezenlijken. Zouden we een beslissing nemen zonder toestemming van de Europese instanties, zonder hun bevestiging dat dit kan en conform is, dan zou dat onverantwoord zijn.

We hebben al heel wat meegemaakt met tunnels. Ik verwijs naar de Horvatstudie en dergelijke. We kiezen voor de tunnelvariant, maar stellen dat die tunnelvariant niet duurder mag zijn dan het tweede deel van het dubbelbesluit. Zowel de tunnel als de aangepaste versie van de Lange Wapper zullen dus gedetailleerd in kaart worden gebracht.

We kiezen voor die tunnelvariant. De Vlaamse Regering zal die realiseren, maar een verdere voorwaarde is dat die niet langer mag duren. Hij mag geen jarenlang bijkomend uitstel inhouden ten opzichte van wat in het tweede deel van het dubbelbesluit staat.

Voor alle duidelijkheid, deze Vlaamse Regering kiest voor de tunnelvariant. Er zijn drie voorwaarden. De technische vragen die aan die Europese tunnelautoriteit worden gesteld, zijn zeer gedetailleerd. Ook hebben we duidelijke afspraken gemaakt over de vraag hoe de kostprijs van een en ander zal worden bepaald, net als de timing.

Dan is er het tweede deel van het dubbelbesluit. Mocht de tunnelautoriteit oordelen dat die tunneloplossing binnen de randvoorwaarden van de vereiste capaciteit niet mogelijk is, of mocht vervolgens blijken dat de tunnelvariant duurder is of dat het geheel langer duurt, dan zal – en luistert u nu goed – alsnog de brugvariant worden uitgevoerd.

Wie zegt dat er geen besluit is genomen, moet dus heel duidelijk weten dat we gaan voor een tunnelvariant, met drie voorwaarden. Is niet voldaan aan die voorwaarden, of er is een probleem, dan hebben we beslist dat we dan gaan voor de brugvariant.

Ik wil ook nog onderstrepen dat we onderhandelingen zullen opstarten met TV Noriant, om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen en de uitvoering daarvan in kaart te brengen. Ten slotte heeft de minister bevoegd voor Openbare Werken en Mobiliteit niet alleen de nodige competenties om dit alles te operationaliseren, maar ook de nodige administraties om dat zeer concreet uit te werken en ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen.

Met dit dubbelbesluit is er dus een besluit. Dat wil ik nogmaals onderstrepen. We gaan voor de tunnel. Als die tunnel niet kan, is besloten dat we gaan voor de brugvariant. Het is belangrijk nogmaals te onderstrepen dat het in het Masterplan 2020 niet alleen gaat over wegen. Het heeft ook heel duidelijk een ambitieus modalshiftplan. Dan gaat het over openbaar vervoer, over trams, fietsen, spoor en water. Met deze aanpak hebben we dus een zeer ambitieus en ruim plan.

Sommigen zullen straks zeggen: u hebt cadeaus uitgedeeld. Ik kan u nu al zeggen dat in heel het masterplan er geen enkel cadeau zit omdat het ongepast zou zijn om cadeaus uit te delen om tot een dergelijke besluitvorming te komen. Ik kan u wel zeggen dat alle projecten die in de pijplijn zaten en die op ons afkomen, zijn meegenomen. Als de stad bijvoorbeeld zegt dat er een voetbalstadion komt op Petroleum Zuid, moet daar ook een ontsluiting komen. Het is niet realistisch en zelfs naïef om te zeggen dat we dat niet meenemen maar vergeten. Binnen enkele maanden of jaren worden we immers toch geconfronteerd met deze vraag.

Ik zeg ook in alle duidelijkheid dat dit plan, het Masterplan 2020, in totaal 5 miljard euro kost. U weet ook zeer goed dat het oorspronkelijke masterplan in de loop der tijden niet in kostprijs is gezakt maar integendeel gestegen. In die 5 miljard zit 3,7 miljard van het

oorspronkelijke masterplan. De A102 met de tweede spoorontsluiting, kost tussen de 800 miljoen en 1 miljard euro. Dat is ook meegenomen in de 5 miljard.

De vraag is hoe je dat gaat financieren. In het masterplan wordt gezegd dat we gaan onderzoeken of we dat doen. Het zou zeer onverstandig zijn om dat niet te doen als die tweede spoorontsluiting wordt aangelegd. Als die kostprijs 800 miljoen of 1 miljard euro is, moeten we onderzoeken hoe we dat gaan aanpakken. Natuurlijk zal dat niet wegen op de begrotingen 2010 en 2011. Ik weet niet wanneer men daarmee klaar zal zijn. Deze regering zegt dat we alles zullen doen om er de financiële draagkracht en middelen voor te zoeken.

Straks zullen sommigen zeggen: dat betekent dat andere provincies waarschijnlijk hun projecten achteruitgesteld zien worden of geen doorgang vinden. Ik zeg u zeer uitdrukkelijk, collega's, dat wat de andere missing links betreft, de noord-zuid Kempen, de noord-zuid Limburg, de AX en de vele andere projecten van Via-Invest waar minister Crevits mee bezig is, onverkort doorgaan. Het kan niet anders dan dat, wanneer we zoveel behoefte hebben aan investeringen in infrastructuur, we er alles aan zullen doen om die plannen minstens op niveau te houden. Minister Crevits heeft in het verleden al heel duidelijk gezegd wat de uitdagingen zijn in de toekomst.

Voorzitter, collega's, dit is een heel belangrijk dossier waar het parlement in het verleden zeer nadrukkelijk opvolging aan heeft gegeven en waarover het heel wat vragen heeft gesteld. Ik heb geen enkel probleem om straks op alle vragen te antwoorden samen met mijn collega's. Ik zeg u dat we in dit heel delicate dossier een belangrijk besluit hebben genomen, in het belang van niet alleen Antwerpen en de provincie Antwerpen maar van heel Vlaanderen. Degenen die in het verleden dit dossier van zeer nabij hebben gevolgd, weten hoe complex het is. Het is heel gemakkelijk met populistische en andere tussenkomsten een bepaalde indruk te wekken. Ik vraag u, met alle vragen die u hebt en waar ik op zal antwoorden, om dit dossier met de nodige ernst en doortastendheid, zoals wij hebben gedaan, verder samen met de regering uit te voeren en operationeel te maken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Voorzitter, minister-president, collega's, beslissingen uitstellen, niet één keer maar opnieuw en opnieuw en opnieuw, is een ziekte. Die pathologie heeft zelfs een naam: procrastinatie, de neiging om het nemen van beslissingen steeds tot een later tijdstip uit te stellen. Het woord is u misschien onbekend, dat was het mij tot gisteren ook, maar het is u op het lijf geschreven, minister-president.

Minister-president, sinds de start van deze Vlaamse Regering hebben we nog niets anders gezien dan uitstel, uitstel en nog eens uitstel. Als we kijken naar wat uw ploeg de laatste maanden heeft gerealiseerd, dan is dat vooral het niet nemen van beslissingen. U maakt heel veel plannen, maar die plannen worden niet tot uitvoer gebracht. U richt links en rechts werkgroepjes op, maar die komen niet met resultaten, enkel en alleen omdat er nog steeds te veel interne verdeeldheid heerst in uw ploeg. Daar heeft de persconferentie van gisteren niets aan veranderd. Inderdaad, procrastinatie: u stelt alle beslissingen gewoon uit.

Sinds 18 oktober werd ons een spoedige oplossing beloofd. Volgens gunstige winden in de wandelgangen gingen we eerst een kerstekind krijgen, dan werd het al gauw bijgesteld naar januari, februari om uiteindelijk te worden vastgeklikt op 31 maart. 31 maart is een belangrijke datum. Op dat moment moest er een algehele oplossing komen voor het Antwerpse mobiliteitsprobleem.

Ondertussen werd ons vanuit de oppositie zeer veel geduld gevraagd. We moesten geduldig zijn, want de regering werkte aan een alomvattende oplossing voor de mobiliteitscrisis. We mochten vooral niet te veel interpellaties indienen, niet te veel vragen stellen, niet te veel aansturen op actualiteitsdebatten, want 31 maart was de magische datum.

Wat gisteren de hoogmis moest worden van politieke daadkracht, is geëindigd in een schaamteloze vertoning. De Vlaamse Regering heeft beslist om – ik moet mijn woorden wikken en wegen, minister-president – een tunnelvariant te bekijken, verder te detailleren, verder uit te werken, te concretiseren, en niet te bestuderen. U gaat kijken hoeveel alles gaat kosten. Uiteraard gaat u dat niet bestuderen, u gaat dat bekijken. U gaat bekijken wat de timing is, u gaat dat niet bestuderen, u gaat dat bekijken. De slotsom is dat u zichzelf hiermee nog 3 maanden tijd hebt gekocht. Dit uitstel was blijkbaar nodig om de verdeeldheid binnen de Vlaamse Regering te camoufleren.

Het Oosterweeldossier is geen Antwerps dossier. Het is een Vlaams dossier met heel wat gevolgen voor tewerkstelling, voor investering, daadkracht, slagkracht en mobiliteit in onze regio. Iedereen weet dat hier al te veel tijd in verloren is gegaan. Minister-president, het enige wat u met uw regering moet doen, is beslissen. Maar u hebt gisteren niet enkel Antwerpen, maar Vlaanderen als een baksteen laten vallen om uw regering kost wat kost in het zadel te houden.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw De Ridder, ik had deze plaat wel verwacht, maar u hebt blijkbaar niet goed geluisterd. De regering heeft duidelijk gezegd dat ze werkt aan het tunnelalternatief, en als blijkt dat dit niet kan, niet mag of te duur is, wordt de brug aangelegd.

U spreekt over verdeeldheid. We komen uit een heel emotioneel debat. Zeker in Antwerpen ging het er heel levendig aan toe. Dat heeft er aanleiding toe gegeven dat verschillende partijen in de regering minstens verschillende accenten hebben gelegd. Maar die verdeeldheid doet zich in de regering en de meerderheidscoalitie voor tussen de partijen.

In uw partij doet die verdeeldheid zich voor binnen uw partij. Ik stel voor dat u zich terugtrekt, samen met de heren Van Mechelen en Van Campenhout, en tot een gezamenlijk voorstel komt. Ik ben ervan overtuigd dat u er niet in lukt om tot hetzelfde besluit te komen dat deze regering nu heeft genomen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Caluwé, ik kan u geruststellen. Ik was aanwezig toen we in december 2000 dit masterplan in de Vlaamse Regering hebben goedgekeurd. Ik denk wel dat we met heel veel politici, ambtenaren, met de mensen van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), van de tijdelijke vereniging Studiegroep Antwerpen Mobiel (TVSAM) 10 jaar hard hebben gewerkt om het mobiliteitsprobleem van Antwerpen op te lossen. Ik heb vandaag, en ook morgen, maar één ambitie, namelijk ervoor zorgen dat een werkbare oplossing kan worden uitgevoerd. Zijn er af en toe dissonante geluiden in Antwerpen, zoals die ook bestaan in uw partij, dan neem ik die er graag bij. Maar over het standpunt van mezelf, van mijn fractie en van de leiding van Open Vld bestaat geen twijfel. Wij willen het mobiliteitsprobleem van Antwerpen oplossen, liever vandaag dan morgen, maar liefst niet met een ongedekte cheque. *(Applaus bij Open Vld)*

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer Caluwé, ik kom onmiddellijk terug op wat u hebt gezegd. Voorzitter, wat we gisteren hebben gezien, was een niet zo fraai stukje schaduwboksen. De minister-president was amper de persruimte buiten gestapt of de eerste dissonante noten in zijn eigen coalitie kwamen al naar boven. We noteerden de uitspraken van de Antwerpse burgemeester Patrick Janssens, die zeer duidelijk zei dat de Lange Wapper er niet komt. Deze ochtend heb ik nog een ander citaat gevonden, waarin door dezelfde burgemeester van Antwerpen werd gesteld dat de Antwerpenaar gerust kan zijn en dat de Lange Wapper dood en begraven is. Maar u, minister-president, stelde gisteren nog dat de brug er sowieso komt als de tunnel wordt afgekeurd. Last but not least, mijnheer De Wever, opperde u dat er zeker nog geen definitieve beslissing is genomen over welke constructie gebruikt zal worden voor de Oosterweelverbinding. Dat was gisterenmiddag, een

Belgabericht van de N-VA, bij monde van de heer De Wever. Proficiat, minister-president. Ik denk dat het duidelijk is dat u aan het hoofd staat van een vechtkabinet.

Toen deze ochtend het tijdsbestek aan bod kwam, viel ik opnieuw bijna van mijn stoel. Gisteren stelde u in een persbericht dat u tegen de zomer echt een beslissing zou nemen. Tegen de zomer zou er duidelijkheid zijn over het bijkomend bekijken en de concretisering van timing en financiering. Tegen de zomer moeten we weten of een tunnel beter is dan een brug. Maar vandaag lezen we in diverse kwaliteitskranten dat u spreekt over het einde van de zomer. Minister-president, wanneer zal nu eindelijk finaal de knoop worden doorgehakt? Is het nu het begin van de zomer, ik neem aan voor 11 juli? Is het het einde van de zomer? Ik hoor hier nu zeggen dat het midzomer zal zijn. Het lijkt me dat u niet enkel probeert om voor uzelf en uw regering 3 maanden tijd te kopen. U wil er nog eens 2 of 3 maanden bij doen. Dat brengt ons op een totale vertraging van 6 maanden.

Collega's, of het nu 3 of 6 maanden is, laat ik in het midden. Gisteren hebben we een schertsvertoning gezien. Eén ding is duidelijk: ze was enkel bedoeld om meer tijd te kopen. Maar de vraag is nu wat er in juli of september zal gebeuren. Is deze Vlaamse Regering bereid een akkoord te bereiken indien blijkt dat die tunnel niet haalbaar is? Is ze haalbaar? Wie van de coalitiepartners zal dan opnieuw een bocht moeten maken? Het lijkt op een schimmenspel. Jammer genoeg is het de harde realiteit.

Dat brengt me onmiddellijk tot de randvoorwaarden waaraan de tunnel moet voldoen. Ik zou het niet durven poneren, maar u weet misschien vandaag al dat die tunnel niet aan die randvoorwaarden kan voldoen. De Horvatstudie van enkele jaren geleden heeft aangetoond dat het graven van een tunnel duurder zou zijn dan het bouwen van een brug. Op de eerste banken hoor ik het woord 'kostprijs'. Dat is heel verduidelijkend. De kostprijs van de Lange Wapper bedraagt 2,2 miljard euro. Dat bedrag ligt trouwens contractueel vast. Een tunnel zou minstens 600 miljoen euro meer kosten. Met welke prijs zult u die voor de tunnel vergelijken? Met die van de Lange Wapper? Of met die van de Lange Wapper light? Als we de verklaringen van de burgemeester van Antwerpen mogen geloven, dan vindt deze regering dat de prijs moet worden vergeleken met die van de Lange Wapper light. Het is een vraag. Ik gooi het maar in de discussie.

Verder hebben we natuurlijk de Europese Tunnelrichtlijn, waaraan de tunnel moet voldoen qua weefbewegingen, het wisselen van rijstroken, de stijgingsgraad. Het feit dat twee tunnels elkaar ondergronds kruisen, is niet evident. Dat is technisch moeilijk. En laat dat nu net belangrijke delen zijn van de nieuwe tunnelvariant.

Het is dus zeer de vraag of die tunnel technisch wel haalbaar is, en of hij wel een eerlijke kans op slagen krijgt. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat deze regering Antwerpen misschien een voorwaardelijke tunnel belooft, maar nu al weet dat we eigenlijk een brug zullen krijgen in Antwerpen. Daarmee draait u de Antwerpenaar een rad voor de ogen, minister-president.

Ik heb het voor alle duidelijkheid niet over de positieve elementen. Ik heb het niet over het zoeken naar een manier om de leefbaarheid in Merksem en Deurne te verbeteren. Ik heb het niet over de manier waarop men zoekt om een doorsteek Wommelgem-Ekeren te maken. Dat zijn plannen die al heel lang op tafel liggen.

Ik heb het wel over de missing link in uw beslissing. Ik heb het over de non-beslissing over het belangrijkste gedeelte, het koninginnensluitstuk van dit geheel, namelijk de Scheldekruising.

Ondertussen is er één grote verliezer, minister-president. Gisteren hoorde ik u verklaren dat er alleen maar winnaars en geen verliezers zijn in dit debat. Er is wel één grote verliezer, minister-president, en dat is de Vlaming. De Vlaming die elke dag opnieuw in de file staat, die ziet dat er in zijn buurt jobs verdwijnen en dat bedrijven hun deuren sluiten.

Vlaanderen zakt dag na dag verder weg. En ondertussen horen en zien we op radio en televisie surrealistische spotjes rond Vlaanderen in Actie. Het doet mij in alle eerlijkheid denken aan Alice in Wonderland. Kris in Wonderland! Het kan bijna niet surrealistischer: u staat zelf in een surrealistische wereld, u kijkt een beetje bevreemd rond u heen en u bent alle voeling met de realiteit kwijt. Want wat hebt u de afgelopen 10 maanden gedaan in het Oosterweeldossier? Niks. Wat is er van uw zeven werkgroepen in huis gekomen? Niks. Waar staat u met uw daadkracht en uw leiderschap? Nergens.

We stellen vast dat Vlaanderen stilstaat, dat u helemaal geen beslissingen neemt. We roepen u voor de zoveelste keer op om te stoppen met beslissingen voor u uit te schuiven, alles ‘belangrijk’ te noemen, pr-campagnes op te stellen zonder zelf in actie te komen. Doe waarvoor u met uw hele regering betaald wordt, namelijk beslissen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mevrouw De Ridder, ik heb altijd geleerd dat de beste manier om een voorstel onderuit te halen een tegenvoorstel is. Ik heb in dezen geen tegenvoorstel van Open Vld gehoord. Met welk voorstel countert u het voorstel dat is uitgewerkt, namelijk het dubbelbesluit van de Vlaamse Regering?

Mevrouw Annick De Ridder: Ik zal proberen u iets uit te leggen, mijnheer Van Dijck, iets dat onze fractie intussen al gesnapt heeft, maar u blijkbaar niet. Wij zitten sinds juni niet meer in die meerderheid. Het is heel duidelijk: die tekentafel staat niet op het bureau van Annick De Ridder, noch op het bureau van Dirk Van Mechelen of van Sven Gatz. Die tekentafel staat op het Martelarenplein.

Ik wil ook geen verstoppertje spelen, dus ik zal heel duidelijk zijn. Wij zijn als een van de enige partijen de afgelopen 10 jaar zeer rechtlijnig geweest. Van ons is het duidelijk wat we willen. Wij hebben altijd de kaart getrokken van het tracé dat met zo min mogelijk vertraging kon worden uitgevoerd, mét een nieuw element, namelijk het referendum van 18 oktober. Hoorde u mij hier zeggen dat men onverkort moest uitvoeren? Neen. Hoorde u mij hier pleiten voor een draagvlak in Antwerpen, waarbij moet worden tegemoetgekomen aan de verzuchtingen van de Antwerpenaar op een aantal pijnpunten? Ja.

Wat u nu van mij hoort is een pleidooi voor een beslissing en een oplossing. En laat dat nu net het enige zijn dat in heel dit discours volledig ontbreekt. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Minister-president, voorzitter, deze berg papier, plusminus een kleine meter hoog... (*Gelach*)

Ik hoor van collega's dat hij niet volledig is. Het zij zo, maar meer zou onstabiel zijn en dat zou misschien al te veel wijzen op deze regering. Ik heb het gehouden bij een stabiele berg papier.

Deze berg papier is de stille getuige van 15 jaar studie over het Antwerpse mobiliteitsdossier. Voor mij liggen tien, elf studies en rapporten en voortgangsrapportages en ander gestudeer, in totaal goed voor 300 miljoen euro. Die werden de jongste 15 jaar besteed aan studies over het Antwerpse mobiliteitsplan, de Lange Wapper en ga zo maar door. Het enige gevolg van deze berg papier van 300 miljoen euro van 15 jaar gestudeer is dat hij, de volgende keer dat we hier gaan interpellieren, nog een beetje hoger zal zijn want er komt nog een studie bij. Minister-president, u zegt dat het geen studie zal heten maar een ‘concretisering’. Een ‘concretisering’. Als het kind maar een naam heeft. Nochtans hebt u nauwelijks een maand geleden in Terzake en daarna in interviews in alle kranten gezegd: “Geen tijd voor extra studies Oosterweelverbinding”. U zei op Terzake dat er geen tijd meer is voor nieuwe studies of extra werkgroepen. En dat is nu juist wat we vandaag voorgeschoteld krijgen: een ‘concretisering’, een nieuwe studie over dit alles.

Met uw beslissing onder voorbehoud spaart u de kool en de geit en koopt u alleen maar tijd. Tijd die blijkbaar nodig is om deze gammele regering in het zadel te houden. Minister-president, in de praktijk hebt u gisteren alleen maar beslist om niet te beslissen. De Vlaamse Regering is inderdaad de regering van uitgestelde zaken geworden. Jean-Luc Dehaene heeft in u als loodgieter, als meester-bricoleur, een waardige opvolger gevonden. Meer nog, u hebt uw CVP-leermeester gisteren met glans overtroffen.

Beslissen onder voorbehoud is een tsjeventruc zonder weerga want dit hebben wij in het verleden nog maar zelden gezien. Minister-president, indien wij naïef zouden zijn, zouden wij vandaag juichen en applaudisseren want volgens de Antwerpse burgemeester Patrick Janssens, die ik uit principe nooit geloof, is het een uitgemaakte zaak: de brug ligt er en de tunnel heeft het gehaald. Ik wou dat ik zijn geforceerd en gespeeld enthousiasme kon en mocht delen. Maar mag ik een voorspelling doen? Men gunt Janssens vandaag zijn pyrrusoverwinning om hem binnen 3, 4 maanden keihard met zijn buik op de grond te laten gaan.

Want vertel mij nu eens, minister-president, op basis van welke parameters zal uiteindelijk worden beoordeeld in hoeverre de tunnel al dan niet goedkoper, even duur of duurder wordt dan de brug? Rekent men op basis van de originele kostprijs van de Lange Wapper, of wordt het de kostprijs van de versie Lange Wapper light? Wie zal de studie uitvoeren? Dat heb ik u niet horen vertellen. Een studiebureau? Of wordt de concretisering gemaakt door uw eigen diensten? Wordt daarvoor nog een andere instantie aangesproken? Wanneer de studie voor de een of andere regeringspartij niet voldoet, komt er dan een tweede studie, een tegenstudie, misschien een derde studie? Eventueel van het Antwerpse stadsbestuur om te bewijzen dat het wel goedkoper is en binnen het tijdsbestek kan? Hoelang moet de bouw van de tunnel duren om als te lang te worden beschouwd, zodat er toch wordt gekozen voor een brug?

Zal de vergelijking tussen de tijdsduur van de bouw van een tunnel en van een brug zich tot de eigenlijke bouwwerken beperken? Zal ook rekening worden gehouden met de nieuwe gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en met het eventuele nieuwe milieueffectenrapport die, indien voor een tunnel wordt gekozen, waarschijnlijk zullen moeten worden opgesteld? Er zijn nog heel wat vragen. In de praktijk volgen echter bijzonder weinig antwoorden. Is het mogelijk dat de zogenaamde voorwaardelijke beslissing in het voordeel van een tunnel uiteindelijk dient om de brug alsnog verkocht te krijgen?

Het politiek immobilisme vertaalt zich nu als een immobilisme ten aanzien van de Antwerpse mobiliteit. Het overleven van de eigen coalitie haalt het op het nemen van verantwoordelijkheid. Het redden van het eigen politieke vel haalt het op het nemen van de zogenaamde krachtdadige beslissingen waar de minister-president zagezegd voor tekent.

Deze beslissing onder voorbehoud is een afgang voor de minister-president en voor de Vlaamse Regering. In de praktijk betekent ze enkel een uitstel van executie. De minister-president wordt door sp.a en de N-VA gegijzeld. Dat het zo ver is kunnen komen, is zijn eigen schuld. Eigen schuld, dikke bult. Tijdens de regeringsonderhandelingen heeft hij geweigerd knopen door te hakken. In het Vlaams regeerakkoord wordt met geen woord over het Antwerps mobiliteitsdossier gerept. Op die manier heeft hij in 2009 zelf een tijdbom onder zijn eigen Vlaamse Regering geplaatst. Het is niet verwonderlijk dat die tijdbom nu langzaam maar zeker tot ontploffing komt.

Deze komedie heeft lang genoeg geduurd. Antwerpen dreigt de dupe te worden van het partijpolitieke getouwtrek waar de minister-president voor tekent. De rest van Vlaanderen wordt het geruzie over de Lange Wapper, BAM en het Antwerps mobiliteitsdossier langzamerhand beu. Als Antwerpenaar kan ik hen voor eenmaal geen ongelijk geven.

Waarom zou de Vlaamse belastingbetaler nog vertrouwen schenken aan Antwerpse politici als de heer De Wever en de heer Janssens? Hoewel ze samen deel uitmaken van eenzelfde stedelijke coalitie en allebei protagonisten van het Antwerps stadsbestuur zijn, doen ze in de

praktijk niets anders dan elkaar vliegen afvangen en messen in de rug steken. De heer De Wever en de heer Janssens zijn kopstukken van de Antwerpse monstercoalitie. Daar hebben ze zelf voor getekend. Ze zouden eensgezind aan hetzelfde zeel moeten trekken. Ze zouden in Antwerpen leiding moeten geven. Ze zouden in Antwerpen een gemeenschappelijk project in verband met de Antwerpse mobiliteit moeten verdedigen. Niets is echter minder waar. Dankzij hun geruzie in het Antwerps stadsbestuur en in de Vlaamse Regering wordt het draagvlak voor een groot mobiliteitsproject in Antwerpen steeds kleiner. We hebben dit project nochtans al jarenlang nodig. De heer De Wever en de heer Janssens vechten een privéoorlogje uit op de kap van de Antwerpenaar, van de automobilist en van de Vlaamse belastingbetaler. Het is hun enige doelstelling in 2012 burgemeester te worden. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Janssens en de heer De Wever kiezen niet voor het Antwerps belang, laat staan voor het Vlaams Belang. *(Gelach)*

Ze kiezen voor het eigen partijpolitiek belang.

Minister-president, de Vlaamse Regering speelt roulette met het geld van anderen. Dat is gemakkelijk en leuk. Het gaat om het geld van de Vlaamse belastingbetaler. De Vlaamse Regering is een regering van uitgestelde zaken geworden. Het partijpolitiek belang primeert op het belang van de burgers. U hebt vandaag misschien uw regering en uw wankel, gammele coalitie gered. Uw politieke geloofwaardigheid, autoriteit en gezag bent u echter definitief kwijt. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Voorzitter, minister-president, collega's, deze keer ontgoochelt u mij. Laten we ernstig blijven. Als ik het goed heb begrepen, kan ik aan de hand van een schets uitleggen hoe u aan politiek doet. Het is een voorontwerp: u tekent een tunnel, voor het stuk nadien komt er geen studie, en als oplossing komt er een dubbeldeksbrug met een dubbelbesluit uit de bus. Dat kan allemaal op één blaadje papier. U kunt veel mensen veel wijsmaken, maar ik hoop dat u het parlement ernstig neemt.

U hebt ons verbaasd. De afgelopen weken hebt u ons overtuigd van het feit dat u zou landen met een beslissing. En ik geef het toe en het doet pijn, maar u hebt het onmogelijke gepresteerd: u bent erin geslaagd. U bent geland, en wel op een manier die voor een gewone burger en zelfs een parlamentslid niet te begrijpen is. U bent geland in de lucht. U bent geland met een studie die nu geen studie blijkt te zijn. Men moet het maar doen: u hebt niets beslist, u hebt geen knopen doorgehakt. U rookte uw laatste sigaret voor de executie, maar u smeekte bij uw coalitiepartners en u mag er nu nog eentje roken. Maar in de zomermaanden staat het executiepeloton klaar.

Ik wil even terug naar 1995. Toen kreeg de afdeling Wegen en Verkeer, afdeling Antwerpen, de opdracht om een oplossing uit te tekenen. In 1998 resulteerde dat in een startnota met de niet onbelangrijke titel 'Het Masterplan voor de mobiliteit in Antwerpen: de prioriteit der prioriteiten'. Het staat er: de prioriteit der prioriteiten. We zijn vandaag een slordige 15 jaar verder. Er zijn BAM-studies en DAM-werkgroepen gepasseerd. Er lag hier een halve meter studies, maar alles bijeen gaat het om 1 meter.

Maar nu zegt u dat in dat dubbelverhaal schetsen zitten en dat we zonder een studie een voorontwerp zullen uitwerken. Ik hoop dan dat er boven die tunnel niet te veel mensen wonen. En u zegt dan dat de Europese Tunnelrichtlijn bepalend zal zijn. Dat wordt de toetssteen. Dat is een hoop flauwekul. U kunt dat nu al toetsen. Uw partijgenoten die in Europa actief zijn, hebben officieel verklaard dat het toetsingsmateriaal bekend is. U moet de tekst gewoon uitprinten. U kunt dan onmiddellijk vaststellen of die potloodschets conform de regels is. Misschien moet u ze terugfluiten?

De afgelopen maanden hebt u samen met de N-VA verkondigd dat een tunnel niet realistisch is. U weet ook dat in september zal blijken dat de tunnel niet realiseerbaar zal zijn. Dat weet zelfs het kleinste kind. Misschien kunnen we ons de volgende maanden bezighouden met de vraag hoe we die tunnels – het zullen er vier zijn – noemen? De Peeterstunnel? De Janssenstunnel? De De Wevertunnel? De laatste kunt u veilen, want u zoekt nog geld omdat u de zaak niet kunt betalen. Ik zeg dat niet alleen; zelfs uw coalitiepartners geven het op radio en tv toe.

U zegt dat de oppositie voorspelbaar reageert. Ik denk dat u zich vergist. Hier staat een rationeel politicus. Een Antwerpenaar die al 15 jaar wacht op een of andere beslissing.

Ik zal het nog eens op uw niveau uitleggen. Mijn kinderen hebben dat zo geleerd op school. Ik leg het u uit met hakken en kappen: im-mo-bi-lisme en be-slui-te-loos-heid. Misschien is dat de taal die u begrijpt en moeten we naar dat niveau gaan. Er is helemaal niets beslist. U doet alsof. Het is theater en boerenbedrog. Als een van de voorwaarden van dat uit de lucht gevallen plan waar u geland bent daarboven ergens, niet realiseerbaar is, valt u doodleuk terug op het originele en dat is de brug. Dat is voor ons onaanvaardbaar. Wij maken als oppositie ten minste een punt, u niet.

U en Bart De Wever probeerden voor de camera's aan de bevolking uit te leggen wat een dubbelbesluit is. Qua minachting kan dat tellen. Daarnet deed u dat hier nog eens. Het kan dus een tunnel worden of een brug en jullie zijn tevreden met beide opties. De sp.a-burgemeester van Antwerpen stuurde van het Schoon Verdiep een persbericht de wereld in met de melding dat de Lange Wapper er zeker niet zal komen. Wat is het nu: doen ze nog mee of niet? Zitten ze nog in de regering of niet? Zitten ze al op de pechstrook? Gaan ze eruit tegen de zomer? Welk soort communicatie krijgen wij hier nu in onze nek gedraaid?

Sp.a was ook niet zo rechtlijnig in het verhaal. Toen sp.a in de gaten kreeg dat het volk begon te morren en 'la gauche caviar' dat 'dubbeldekse' ding boven het hippe Eilandje en zo dicht bij de stad niet wilde, veranderde men van koers.

Ik zal het maar zelf zeggen: ik ben in dit halfroond regelmatig herinnerd aan het LDD-standpunt dat tussen ja en nee zat een periode lang. Maar dat is verleden tijd. Na de afkeuring door de sinjoor, de Antwerpenaar, de burger, hebben wij gezegd dat het niet langer zinvol of geboden was de Wapper mordicus te blijven verdedigen. Op een actie van Ademloos, in het hol van de leeuw, heb ik erkend dat ik onder de indruk was en ben van het denkwerk van Forum 2020, met het bretellenwerk, het Meccanosysteem.

Dat verbaast me ook. U denkt toch niet dat u er zo gemakkelijk mee weg geraakt? U hebt een ontwerp, een krijttekening, waar geen studie over gevoerd wordt. Dat moet niet meer worden bestudeerd. Het gaat meteen van een krijttekening naar een ontwerp en dan bent u al aan het graven of opnieuw een brug aan het leggen. Dat weten we ook niet. Maar toen het werk van Forum 2020 werd voorgesteld, zei u dat er geen tijd was om te studeren, dat het vooruit moest gaan, dat u die nieuwe ideeën leuk vond en de lijst nog wel eens wilde maken. Nu, bij een minder degelijk ontwerp, met die tekeningen van in het begin met een tunneltje en een brugje, wat elk klein kind kan, zegt u dat u onmiddellijk naar een voorontwerp gaat. Ik weet niet of dat zo veilig is.

U had een deadline gegeven: vanavond om 23 uur, 59 minuten en 59 seconden.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Verstrepen, ik hoor weer een nieuw standpunt, met betrekking tot het Meccanovoorstel. Een essentieel onderdeel van het Meccanovoorstel is dat er verschillende soorten tol moeten worden ingevoerd, veel verregaander dan die in het bestaande voorstel. Als hier wordt gediscussieerd over kilometerheffing, zie ik heel de LDD-fractie steigeren. Bent u een voorstander van die tol in het Meccanovoorstel?

De heer Jurgen Verstrepen: Goed geprobeerd, mijnheer Caluwé, maar stel deftige vragen. (*Rumoer*)

De heer Carl Decaluwe: Antwoord eens, mijnheer Verstrepen!

De heer Jurgen Verstrepen: Waarom zou ik moeten antwoorden als u niet eens een antwoord kunt geven? Of is er nu iets beslist over een brug of een tunnel? In godsnaam, u zit in de regering! U bestuurt! En u kunt zelfs niet tegen mij zeggen of het een tunnel of een brug is. Het is een ‘bruggel’. Het is een brug met tunnel. Het is een tunnel. Als het geen tunnel is, is het een brug. Dan weer is het een brug.

Laten we ernstig blijven. Met dergelijke politiek profileren jullie je, in een zeer belangrijk mobiliteitsdossier voor Vlaanderen en vooral voor Antwerpen. Omdat jullie geen beslissingen durven en kunnen nemen. Voor sp.a is het duidelijk: de Lange Wapper komt er niet. Zij sturen Janssens niet naar de verkiezingen met een touw om zijn nek. Nochtans heeft sp.a het plan doorgestuurd in het begin, zelfs de man van minister Lieten.

De bocht van de N-VA is ook zo doorzichtig als iets, collega's. Mijnheer De Wever, u hebt nooit geloofd in het tunneltracé en nu staat u daar doodleuk voor de camera te verkondigen dat indien de voorwaarden vervuld zijn die tunnel misschien toch aanvaardbaar zou kunnen zijn.

En dan schrikt u ervan dat de burger dit getalm beu is. Ik zei het al eerder: dit is een beslissing op krukken. We zijn opnieuw vertrokken voor een nieuwe studie, of hoe u dat ook wilt noemen. Terwijl de Vlaming de vinger op de knip moet houden, wordt hier nog gespeeld met euro's.

LDD wil niet dat deze studie of wat het ook is, zich in het schemerduister voltrekt. LDD wil weten of die Wapper er nu komt of niet als de tunnel wordt afgewezen. Dat is een heel eenvoudige vraag. Zelfs een kleuter kan daarop antwoorden. Het is ja of nee. LDD wil de meerwaarde kennen van al die DAM-groepen (Duurzame Antwerpse Mobiliteit). Hoe zit het daarmee? Zijn die plots naar de uitgang geleid met een Fnac-bon of een boek over Antwerpen of zo? Waar zijn die naartoe? Hoe gaat u dit financieren?

Wij vragen in de naam van duizenden automobilisten en ondernemingen – ik denk dat dat niet verkeerd is, we moeten niet naar onszelf kijken in dit parlement: hou op met deze electoraal gekleurde politique politicienne. Maak een einde aan het logistieke drama dat Antwerpen heet en neem een beslissing die niet alleen Antwerpen maar heel Vlaanderen en alle Vlamingen ten goede komt. Peeters II zal de geschiedenis ingaan, minister-president, als de regering die studies bestelt, werkgroepen opricht, maar geen beslissingen neemt. Het besluiteloze KPMG, wat staat voor het besluiteloze Kris Peeters en Muyters Genootschap. *(Applaus bij LDD)*

Uw plan heet Masterplan 2020. Het ligt hier op de banken. Aan de snelheid waarmee u op dit ogenblik pps-projecten realiseert, raad ik u aan de naam alvast te veranderen van Masterplan 2020 in Masterplan 3030. *(Applaus bij LDD)*

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, ministers, minister-president, dames en heren, ik zou zoals de heer Dewinter graag een meter papier hebben liggen, maar dan de meter die we nog niet kennen. Voorzitter, wilt u als ‘wiedergutmachung’ voor het feit dat hij ons niet als eerste op de hoogte heeft gebracht, aan de minister-president vragen om ons alle verslagen te bezorgen van de DAM-werkgroepen, de schetsen van de Lange Wapper light en kopieën van alle documenten die de laatste maanden gepubliceerd zijn.

Het zou interessante paaslectuur zijn en het zou mij misschien verlossen uit mijn lijden. Al twee dagen is er één vraag die me dag en nacht bezighoudt: wat heeft het zwaarst gewogen op dit akkoord? Minister-president, u mag het mij niet kwalijk nemen, maar ik denk niet dat het gezond verstand is geweest. Ik heb u de afgelopen weken aanhoudend horen zeggen dat u rekening zou houden met alle ingebrachte alternatieven, met Arup-Sum, met Forum 2020 en de twee Leuvense onderzoekers. Ik denk dat u ze ofwel niet goed gelezen, ofwel niet goed

begrepen hebt. Al die mensen hebben stuk voor stuk het BAM-tracé in vraag gesteld. Het tracé dat alle verkeer opnieuw naar het midden van die stad trekt. Ze hebben gezegd dat het economisch onrendabel is, dat het verkeersproblemen niet oplost, dat het zinloos is om in een tijd waarin steeds meer vrachtwagens rondrijden, nog meer verkeer die stad in te trekken. Wat zie ik? Uw akkoord bevestigt dit verderfelijke BAM-tracé.

Wat heeft dan wel het zwaarst gewogen? Zeker ook niet de leefbaarheid van de grootste stad van Vlaanderen. Zoals al gezegd, meer verkeer die stad inzuigen en het neerhalen van het klein stukje viaduct aan het Sportpaleis en dat in een sleuf leggen, zal daar niets aan verbeteren. Dat betekent dat Antwerpen nog altijd gebukt gaat onder enorm lawaai en fijn stof.

Onlangs werden eindelijk de geluidskaarten van Antwerpen gepubliceerd. Ze zijn rampzalig. De Antwerpse ring gaat niet rond de stad, maar ligt in de stad. In bijna alle wijken worden de normen voor fijn stof en geluid overschreden.

Minister-president, het ziet ernaar uit dat ook de komende jaren het puffertje een vaste plaats krijgt op de geboortelijst van kinderen die in Antwerpen worden geboren. Misschien kan de prijs van de oordopjes een plaats krijgen in de maximumfactuur voor de zorg. Ik zie trouwens absoluut niet in hoe u, minister van Leefmilieu, morgen in Europa zult uitleggen hoe wij altijd weer én de fijnstofnormen én de lawaainormen blijven overschrijden.

Was het dan misschien de langetermijnvisie van deze regering die het zwaarst heeft gewogen op dit akkoord? Ook hierop is het antwoord neen. U verwijst altijd opnieuw naar 1998, naar het eerste plan van Antwerpen Mobiel. U deed het daarnet ook weer. 12 jaar is in deze tijd, en zeker voor mobiliteit, enorm lang. Als u vandaag zware investeringen wilt doen – en dat wilt u doen – dan moet u dat doen, niet met de blik achteruit op 1998, maar met de blik vooruit op 2040. We moeten ons voorbereiden op de mobiliteit van morgen, en dat is een minder milieubelastende mobiliteit.

In dit plan zie ik alleen bevestigd, wat openbaar vervoer en fietsinfrastructuur betreft, wat al bevestigd was. Wat erbij komt en wat de 2 miljard euro extra betekenen, zijn bijna allemaal ‘auto-missinglinks’.

Wat heeft dan wel op dit akkoord gewogen? Minister, ook niet het respect voor de inwoners van Antwerpen. Het is hier nog niet gezegd, maar ze hebben wel ‘neen’ gezegd tegen het BAM-tracé, ‘neen’ tegen het binnentrekken van het verkeer in de stad.

Dit is een slecht plan dat getuigt van een ontstellend gebrek aan visie en durf. Dit is een plan van gisteren en geen plan voor de toekomst.

Minister-president, binnen de context van deze kortzichtigheid ben ik niet blind voor de vreugde van mijn burgemeester. De Antwerpenaar heeft tegen de brug gestemd en die brug – u hebt het nog eens bevestigd – komt er niet. Er is dus eindelijk een einde gekomen aan het bouwen van viaducten over de stad, over de Boomsesteenweg of door het Rivierenhof, langs het Sportpaleis. Het vierde viaduct dat gepland was, zal er dus niet komen. Dat is een stap vooruit.

Alleen – en ook daarvoor zou ik graag die halve meter papier hebben –, waarom is dit niet gewoon beslist? Waarom zadelt men vandaag de inwoners van mijn stad nog eens opnieuw op met die tergende onzekerheid van een brug of een tunnel? Wat hebben die vele DAM-werkgroepen in godsnaam de voorbije maanden uitgespookt? Na al die maanden moet het toch duidelijk zijn dat het technisch kan. Als men voor de tgv een tunnel onder Antwerpen of een spoorwegkathedraal kan bouwen, waarom zou men dan geen autotunnels kunnen bouwen?

Die Europese tunnelautoriteit waar u in uw ministerieel besluit naar verwijst maar die niet eens schijnt te bestaan, kan toch ook geen probleem zijn? Vlaanderen is geen eiland. Er worden elders in Europa ook tunnels gebouwd. Er zijn aannemers die de Europese

voorwaarden kennen. Waarop wacht u? Het is natuurlijk makkelijk om te zeggen dat u niet mag van Europa. Het zal niet lukken wat dit betreft.

Het moet toch ook duidelijk zijn wat de timing is? U blijft binnen het BAM-tracé. Het is spijtig, maar het is zo. Het GRUP blijft overeind. Het moet toch mogelijk zijn om nu een timing op te stellen. Er komt sowieso een nieuwe bouwvergunning. Dat hebt u vorige keer gezegd. U kunt toch zeggen hoelang dat zal duren. Waarom in godsnaam uitstellen?

Dan is er nog de betaalbaarheid. Wat zo'n tunnelalternatief kost, moet toch ook in grote lijnen bekend zijn? Het kan toch niet de bedoeling zijn om de vergelijking tussen die diepe Lange Wapper onder de grond en die hoge Lange Wapper, de brug, tot op de eurocent te gaan berekenen. Dit zou bijzonder cynisch zijn: eerst beslissen dat de tunnel beter is voor de leefbaarheid van Antwerpen en dan zeggen dat het geen cent mag kosten.

Waarom beslist u niet vandaag? Mijnheer De Wever, als dat enkel is, zoals de kranten schrijven, omdat u een beetje tijd nodig hebt om uw bocht te nemen, dan vind ik dit heel erg. U bent een inwoner van Antwerpen. Als u erkent dat het beter is voor de leefbaarheid van onze stad dat er een tunnel komt, dan snap ik niet waarom u met de u gekende nogal arrogante stijl onmiddellijk zegt dat het geen cent meer mag kosten. Dat begrijp ik niet. Zijn de ego's dan zo groot? Komt de leefbaarheid van de stad waarin uw kinderen opgroeien, dan na de politieke spelletjes? Ik vind dit ongelooflijk. U was blijkbaar zo gebelgd dat u uw grote gelijk dan maar hebt gehaald door uw minister van Binnenlands Bestuur, Geert Bourgeois, in het communautaire maquis te sturen. Ik zit 25 jaar in de politiek, ik denk dat dat absoluut geen toeval kan zijn. *(Opmerkingen)*

Wie heeft het zwaarst gewogen op dit dossier? Zou het Noriant kunnen zijn, het aannemersbedrijf dat lang voor de bouwvergunning werd toegekend, al een contract op zak had? Vandaag zijn er voor 1,3 miljoen euro schadeclaims. Minister-president, als de brug er niet komt, wat betekent dat dan voor eventueel bijkomende schadeclaims vanuit Noriant of vanuit andere ondernemingen die destijds mee hebben geboden maar die niet in aanmerking kwamen omdat het een brugvariant was?

Klopt het dat de tunnelvariant alleen haalbaar is als Noriant die tunnel mag bouwen? Kan dat allemaal volgens de Europese bepalingen inzake openbare aanbestedingen?

In dit document – en ceci n'est pas une étude, het is het besluit van de Vlaamse Regering – staat op bladzijde 6: "Indien aan de gestelde voorwaarden niet kan voldaan worden, is de Oosterweelverbinding met een brugverbinding tussen Oosterweelknoop en R1 zoals ontworpen door nv BAM de terugvalpositie." Is dat de oorspronkelijke of de Lange Wapper light? Daarover moet duidelijkheid komen.

Zondag wordt de Ronde van Vlaanderen gereden. Het is een van onze wielerkroonjuwelen. Ik weet niet of u het weet, minister-president, maar met surplacen heeft nog nooit iemand de koers gewonnen. Stop dus met surplacen. Kies voor de mobiliteit van de toekomst. Kies voor investeringen in openbaar vervoer en kies voor leefbare steden. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, leden van de regering, collega's, er wordt op dit spreekgestoelte vaak geciteerd, meestal uit andermans werk. Voor een keer ga ik citeren uit wat ikzelf tijdens een vorig debat van een jaar geleden heb gezegd: "Voor ons is en blijft het belangrijkste punt het sluiten van de kleine ring en het creëren van een bijkomende oeververbinding om het verkeer vlotter te krijgen. Daarbij is het geen punt van ons geloof of dat moet gebeuren via een tunnel of via een brug. Voor ons komt het er niet op aan of een kat wit of zwart is, als ze maar muizen vangt."

Daarom zult u begrijpen dat wij uitermate tevreden zijn met de beslissing die de regering deze week genomen heeft. We zijn tevreden omdat wat werd uitgezet, overeind blijft, omdat beslist werd om de kleine ring te sluiten, om het natuurlijk tracé te volgen, om niets te

wijzigen aan de werken op Linkeroever, om niets te wijzigen aan de tunnel onder de Schelde, om het Oosterweelknooppunt aan te leggen, het Oosterweelknooppunt dat ervoor moet zorgen dat het havenverkeer een ontsluiting heeft, dat de binnenstad autoluw kan worden gemaakt, dat de nieuwe stad, die daar hopelijk zal ontstaan, bereikbaar is en verbonden wordt met het ruimere wegennet. Ook blijft overeind dat het verkeer op de ring gescheiden wordt, samen met de singel, in de stedelijke ringweg en de ringweg voor doorgaand verkeer, wat ook de aanleg van de Groene Singel impliceert.

Blijft het dispuut over brug en tunnel, een dispuut waarover, dat heb ik daarstraks al gezegd, in de stad en rondom de stad heel emotionele debatten hebben plaatsgevonden. Wij droomden destijds, in 1998 over een brug over de Schelde en een tunnel onder de dokken.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, mijnheer Caluwé, ik hoor u een hoop opsommen over het oude BAM-tracé, over het Masterplan Antwerpen, maar wat opvalt, is dat u zwijgt over de implicaties die dit plan heeft voor de stad-randverhouding. Een ander belangrijk voornemen van de Vlaamse Regering was om de stad te laten ontwikkelen in harmonie met de rand. Nu sluipen er weer problemen in het plan, daarvoor verwijs ik naar twee concrete dossiers, de A102 en R11, want er werd niet duidelijk bepaald hoe ze zullen worden aangelegd. “Onder het maaiveld” is niet hetzelfde als een geboorde tunnel. Ik vrees dat we door dit dossier en deze formulering, de stad-randproblemen, met name in Schoten, Wommelgem en Mortsel, opnieuw laten opflakkeren, omdat we daar geen alternatief bieden en omdat we het doorgaand verkeer opnieuw zullen doen toenemen in de rand, waar het ongewenst is.

De heer Ludwig Caluwé: Ik ben blij dat iemand van Groen! zich nog altijd de discussies herinnert over de groene ring. Ik kan u verzekeren, en ik weet dat “het maaiveld” uit de persmededeling voor discussie vatbaar is, maar in het document dat werd rondgedeeld staat “de ondergrondse aanleg”, dat als de A102 wordt aangelegd, die wordt aangelegd onder de grond. Laat dat duidelijk zijn.

Ik was aan het zeggen dat we in 1998 droomden van een brug over de Schelde...

Mevrouw Mieke Vogels: Mijnheer Caluwé, u begint met te zeggen dat u niet getrouwd bent met een brug of een tunnel, dat het u eigenlijk allemaal niets kan schelen, als de kat maar muizen vangt als het gaat over de Lange Wapper in de stad.

Als de heer Peeters dan over Wommelgem en de A102 begint, dan bent u duidelijk, want die komt door Schoten, en dan moet die onder de grond! Het gaat om de leefbaarheid voor iedereen en dan is het tracé onder de grond leefbaarder voor iedereen, voor de stad en voor de rand, dus geen twee maten en gewichten!

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw Vogels, ik zei u wat het voorstel was in 1998. Ik kwam ertoe om te zeggen dat in 2000, onder paars-groen, gekozen werd voor variant zeven, nadat er eerst zes andere werden bestudeerd, zijnde de brug over de dokken en de tunnel onder de Schelde.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb het niet over paars-groen, ik heb het over uw uitspraken.

De heer Ludwig Caluwé: We hebben ons aan die consensus gehouden. Ook omdat er telkenmale, tot op heden, uit de verschillende onderzoeken bleek dat een tunnel niet aanlegbaar was onder de dokken, ofwel veel te duur uitviel.

Mevrouw Mieke Vogels: De leefbaarheid mag toch wat kosten?

De heer Ludwig Caluwé: Ondertussen is er een duidelijk signaal gekomen. We hebben de discussie hier al duizend keer gevoerd, maar ik zal het nog eens zeggen dat ik betreurt dat het signaal met betrekking tot de leefbaarheid niet werd gegeven in 2000. Het kwam er wel vanuit Zwijndrecht, maar het werd vanop rechteroever toen niet gegeven. Nu is het gekomen,

maar spijtig genoeg veel te laat. Vandaar dat de plannen er hoe dan ook voor zorgen dat de leefbaarheid verbetert in Merksem en in Deurne, ongeacht welke optie het wordt.

Of het nu definitief een brug of een tunnel wordt, met de aanpak van het viaduct van Merksem zal de leefbaarheid in Merksem en Deurne verbeteren, met een verhoging van de kostprijs met een half miljard euro.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Caluwé, de A102 is een belangrijk element in dit goedgekeurde Masterplan 2020. Zoals u weet, had de Vlaamse Regering al de beslissing genomen om dit traject te selecteren, tot in Wommelgem, voor de aanleg van de tweede spoorontsluiting. Ik heb enkele vragen daarover. Nog in 2009 is een variant uitgetekend, waarbij men langs de R11 gaat en volledig ondertunnelt: zowel het goederen- als het personenvervoer gaat ondergronds. Weet u of die oplossing met Infrabel is besproken? Is er een kostencalculatie gemaakt? Bij mijn weten zou de tweede spoorontsluiting van Ekeren tot voorbij de Bredabaan in Merksem immers in een open sleuf komen, en niet in een geboorde of ondergronds gebouwde tunnel.

Dit zal een enorm kosteneffect hebben. Er wordt gepraat over 800 miljoen à 1 miljard euro. Waarop zijn die berekeningen gebaseerd? Ik heb die nooit gezien. Tenzij ik me vergis, heb ik vernomen dat er geen enkel formeel contact is geweest tussen de Vlaamse Regering en Infrabel met betrekking tot een samenwerking voor het bouwen van deze tunnel. De regering mag antwoorden op deze vraag. De ministers zitten hier.

Zal op deze nieuwe verbinding al dan niet een tolheffing van toepassing zijn?

De voorzitter: Mijnheer Van Mechelen, deze vragen lijken me heel duidelijk voor de regering bedoeld. De heer Caluwé is fractieleider, geen minister. Op deze vragen zal de regering straks antwoorden.

De heer Ludwig Caluwé: Tot op heden kwam elk onderzoek naar de varianten van tunnel en brug tot de conclusie dat de tunnel ofwel niet te realiseren was ofwel te duur uitviel. Laten we hopen dat dit, als dit voort wordt uitgewerkt, nu niet het geval is. Er zijn redenen om dat te mogen geloven. Door de verbeteringen in Merksem en Deurne is de kostprijs uiteraard hoger uitgevallen. Aangezien men in Merksem toch al ondergronds zit, is het gemakkelijker dat meteen ondergronds door te trekken, zodat dit ook goedkoper zal uitvallen. We kijken uit naar het resultaat van dat verdere werk. We zullen dat even kritisch volgen als elk van de onderdelen die we de voorgaande jaren kritisch hebben gevolgd. Dan gaat het zowel over wat BAM destijds naar voren heeft gebracht als over het onderzoek van Arup-Sum en het jongste onderzoek. Steeds hebben we dat in het parlement zeer kritisch opgevolgd. We zullen dat ook nu doen met de verdere uitwerking van deze plannen.

We hopen van niet, want we staan er volledig achter, maar als blijkt dat deze tunnelvariant niet kan, dat hij niet mag omdat hij niet veilig is, dat het veel te lang duurt om hem aan te leggen of dat hij te duur uitvalt, dan staat nu vast wat er gebeurt. Dan wordt de brug aangelegd. Dit is een perfect besluit. We staan volledig achter dit dubbelbesluit. Bovendien stemt het ons tevreden dat er wordt gekeken naar de leefbaarheid. Het signaal van de volksraadpleging is opgenomen, ook in de rand. We hebben het daar net over gehad. In het Waasland is niet gekozen voor het doortrekken van een lint beton, zoals dat in de vroegere plannen het geval was, maar is gekozen voor het voorstel van de Wase burgemeesters, dat ook een oplossing biedt voor de mobiliteitsproblemen in het Waasland zelf. Ook worden er maatregelen genomen in Gent, om ook op de manier het verkeer vlotter te laten verlopen. Ook belangrijk zijn de maatregelen om mobiliteitsverbeteringen aan te brengen in de zuidooststrand. Een groter aantal bruggen over het Albertkanaal wordt verhoogd. Dat alles maakt de rekening natuurlijk hoger. Een deel zal via tol worden betaald, en het gaat natuurlijk over eenmalige uitgaven en investeringen. Toch zullen we erover waken dat die uitgaven

geen effect hebben op de andere uitgavenposten van Openbare Werken. Ze mogen geen invloed hebben op al besliste en geplande infrastructuurprojecten elders in Vlaanderen.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer Caluwé, u zei net dat we de tunnelvariant moeten bekijken en eraan werken. We moeten bekijken of die niet te duur of te onveilig is en of die technisch haalbaar is. Hoe zult u dat bepalen? Met een bestaande studie? Met een studiebureau? Hoe gaat u onderzoeken of een tunnel duur, onveilig of technisch haalbaar is?

De heer Ludwig Caluwé: De minister-president heeft daarnet...

De heer Jurgen Verstrepen: Neen, ik vraag het aan u.

De heer Ludwig Caluwé: Ik ben de minister-president niet en al evenmin de minister van Openbare Werken.

De voorzitter: Mijnheer Verstrepen, dat is duidelijk een vraag die de regering straks kan beantwoorden.

De heer Jurgen Verstrepen: Het is duidelijk: geen antwoord.

De heer Ludwig Caluwé: Meer antwoord dan wat u daarnet hebt gezegd.

De heer Jurgen Verstrepen: Ik ben al heel de tijd aan het doornemen wat hier op de banken ligt, maar niemand weet het. Ik weet niet hoe u gaat bepalen of een tunnel technisch mogelijk of betaalbaar is.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Caluwé, u zegt redelijk formeel: dit plan gaat officieel 5 miljard kosten. Ik heb de tekst al eens doorgenomen maar het woord euro heb ik niet onmiddellijk gevonden in deze regeringsbeslissing, maar dat kan een vergetelheid zijn. Ik heb geen enkele berekening gezien, laat staan een begrotingsakkoord. We zullen dat schriftelijk opvragen, dan kunnen we dat eens inkijken.

U zegt dat heel het nieuwe Masterplan 2020, dat ruw geschat minstens 2 miljard euro meer zal kosten dan wat vandaag op de tafel ligt, geen enkele impact zal hebben op gelijk welk infrastructuurwerk in Vlaanderen want die gaan allemaal samen doorgang vinden. Mijn bescheiden vraag is hoe u vandaag, met de beperkte financiële middelen die de Vlaamse overheid heeft en wetende dat we praten over een tijdshorizon van 10 jaar, 2 miljard euro extra op tafel zult leggen om dit te kunnen financieren? We zijn het er toch over eens dat dit niet uit tolgeld kan komen?

De heer Ludwig Caluwé: Dit kan niet volledig uit tolgeld komen.

De heer Dirk Van Mechelen: Dit komt uit de publieke middelen van de belastingbetaler?

De heer Ludwig Caluwé: Dit komt voor een deel uit de publieke middelen.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer Caluwé, ik hoor u graag verwijzen naar de regering en de voorzitter springt daarbij in de bres.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder, dat heeft daar niets mee te maken. Dat zijn vragen die hij niet kan beantwoorden.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik zal een vraag stellen aan de heer Caluwé over zijn woorden. Dat mag toch? Mijnheer Caluwé, u zei: als blijkt dat dit met een tunnelvariant veel te lang duurt, veel te duur wordt of niet mogelijk, dan vallen we terug op de brug. Dat hebt u toch gezegd?

De heer Ludwig Caluwé: Ja.

Mevrouw Annick De Ridder: Kunt u definiëren wat u bedoelt met veel te lang en veel te duur? Dat is een ruime vork. Wat is dat? Is dat plus 30 percent, plus 10 percent of plus 50 percent? 6 maanden erbij? Een jaar erbij? Wat is veel te lang en veel te duur voor de CD&V-fractie? Of beter gezegd: wat is veel te lang en veel te duur voor deze meerderheid?

De heer Ludwig Caluwé: Dat zijn allemaal hypothetische vragen. *(Gelach)*

Laat dit duidelijk zijn. Wij hebben heel veel vergelijkende onderzoeken gedaan in het verleden tussen brug en tunnel. Ondertussen is die brug, omdat ze esthetischer moest zijn, aardig wat duurder geworden. Er zijn ook de bijkomende kosten omwille van de leefbaarheid in Merksem en Deurne. Dit langs de ene kant van de vergelijking.

Langs de andere kant van de vergelijking is er nu gekozen voor weliswaar vier tunnels, die echter kleiner gedimensioneerd zijn zodat we niet zo diep moeten gaan. Als ooit de tunnel het kan halen van de brug, is het enkel dit voorstel. Dit is de enige kans waarmee de tunnel het zou kunnen halen van de brug. Als manifest blijkt dat dat niet het geval is, dan is het overduidelijk dat daar enkel een brug kan worden aangelegd. Dat is de beslissing van de regering.

Mevrouw Annick De Ridder: Het moet goedkoper zijn?

Voorzitter, ik heb geen antwoord gekregen.

De heer Jurgen Verstrepen: Mijnheer Caluwé, heb ik het goed begrepen dat u daarnet zei ‘als ooit’? Weet u wanneer men ‘als ooit’ zegt? Dat is als je op voorhand weet dat het nooit is.

De heer Ludwig Caluwé: Mijnheer Verstrepen, ik heb daarstraks overduidelijk gezegd dat we erop hopen dat het lukt. Ik heb ook in het vorige debat gezegd dat als het betaalbaar is, we het verkeer liever onder de grond steken, dan dat we het over een brug sturen.

De heer Jurgen Verstrepen: Wie gaat bepalen of het betaalbaar is? Hoe gaat u dat doen?

De heer Ludwig Caluwé: Dat zullen we wel zien. Het is hier aangekondigd. Zo kunnen we bezig blijven. De regering heeft overduidelijk gezegd dat ze dit gaat uitwerken, en dan zal er een eerlijke afweging gebeuren.

Mevrouw Annick De Ridder: Ik heb nog geen antwoord gekregen, mijnheer Caluwé. Begrijp ik u goed: als ze goedkoper is, en als het minder lang duurt, kan het? Wat is dan uw vergelijkingsparameter, de Wapper, de Wapper light? U antwoordt niet, u lacht. U weet het niet, u hult zich in stilzwijgen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Patrick Janssens: Voorzitter, minister-president, leden van de regering, collega's, laat me eerst en vooral u en uw hele ploeg feliciteren – ik heb daar een paar goede redenen voor – met het feit dat u een beslissing hebt genomen in dit dossier. Het is herhaaldelijk gezegd dat het een moeilijk dossier is met zeer complexe implicaties, zowel beleidsmatig, als technisch en politiek. U hebt dat gedaan binnen de timing, u had 2 dagen op overschot. U hebt dat gedaan op een manier waarbij de confidentialiteit in de loop van de voorbije weken zeer fors is gerespecteerd, en dat is de laatste jaren jammer genoeg een uitzondering geworden in de Belgische politiek.

Op een ogenblik dat u volgens sommigen de kans kreeg om tijd bij te kopen toen u volgens sommigen over het paard werd getild, hebt u dat niet gedaan. Heel veel mensen – ik reken mezelf daar ook bij – hebben toen gedacht dat u dit op z'n minst over de paasvakantie zou proberen te tillen. U hebt toen, volgens sommigen een beetje overmoedig, gezegd dat dat niet nodig zou zijn en dat u zich aan de initiële deadline zou houden. En u bent daarin geslaagd in fysiek bijzonder moeilijke omstandigheden. Ik had al enig respect voor u, maar ik heb dat nu ook voor uw fysieke conditie. Ik ben daar een beetje jaloers op. Ik denk niet dat ik dat zou hebben gekund in die omstandigheden. Dat verdient respect.

Wat veel belangrijker is: de inhoud van dit akkoord is zeer goed. Ik zal daarbij de moeilijke vragen niet uit de weg gaan. Gisteren heb ik veel mensen horen zeggen dat dit akkoord een typisch Belgisch compromis is. Ik ben het daarmee eens, maar ik vind dat absoluut niet denigrerend. Daar is niets mis mee. Gelukkig maar leven we in een samenleving waar heel

veel verschillende meningen noodzakelijkerwijze met elkaar moeten worden geconfronteerd, waar je met verschillende belangen rekening moet houden en tot een beleidskader moet komen dat het beste maakt van de gegeven omstandigheden.

Minister-president, er zijn mensen die de politiek hebben omschreven als de kunst van het mogelijke. Uw partijgenoot en president van de Europese Unie heeft gezegd dat het er in de politiek dikwijls op aankomt het ergste te vermijden en dat de kwaliteit ook afhangt van de zaken die niet worden gerealiseerd. Ik denk dat het een goed compromis is. Er zijn natuurlijk heel veel mensen in de zaal – u hoort daar waarschijnlijk bij, ik hoor daar ook bij – die, als ze in hun eentje hadden kunnen beslissen, iets hadden kunnen maken dat volgens hen veel beter is. Maar ik denk niet dat er een beter compromis te maken was, gegeven hoe de kaarten lagen voor alle betrokkenen.

In tegenstelling tot wat sommigen hier zeggen, wordt er een grote inspanning gedaan om zoveel mogelijk doorgaand verkeer om de stad heen te leiden. Men doet alsof er wat in de marge wordt gemorreld, maar dat vind ik echt niet.

De A102, en met name de ondergrondse oplossing, het plan van de Wase burgemeesters en de aanpassingen in het Waasland op Linkeroever, de betere ontsluiting van de Liefkenshoektunnel, dat zijn allemaal voorbeelden van ingrepen die vooral het vrachtvervoer dat niet in de buurt van Antwerpen moet zijn, maar wel in de haven of rond Antwerpen, van de ring kunnen houden. We moeten dat natuurlijk ook met alle moderne middelen maximaliseren in de toekomst.

De sluiting van de ring loopt volgens het BAM-tracé. Het is geen geheim. Op dat vlak ben ik het eens met mevrouw Vogels. Vanuit het standpunt van de stad Antwerpen zijn er natuurlijk betere opties mogelijk. Maar ik begrijp zeer goed dat voor heel veel van de betrokkenen het feit dat niet alle werk uit het verleden in de vuilnisbak moet worden gegooid, en we daardoor boven- of ondergronds sneller kunnen gaan, een belangrijk criterium is geweest bij de afweging. Ik kan daarmee leven.

Het is bijzonder belangrijk dat de Vlaamse Regering zich met een duidelijke voorkeur heeft uitgesproken voor een ondertunneld tracé. Ik ben ook zeer tevreden dat minister Crevits, die het allemaal zal moeten realiseren, gisteren in Terzake duidelijk heeft gezegd dat we die beslissing ook maar hebben genomen omdat we geloven dat het kan.

Maar ik wil tegelijkertijd zeggen dat ik zeer goed begrijp dat het een dubbelbesluit is en dat mensen die ook aan de tafel zaten en minder overtuigd zijn van die mogelijkheden, een veiligheidsgordel willen. Ik denk dat we die niet nodig zullen hebben. Ik heb daar het volste vertrouwen in. Mijn uitspraken die ik daarover de afgelopen dagen heb gedaan, moeten ook in die zin worden begrepen. We moeten niet op hypothetische vragen antwoorden als het niet nodig is. Ik ken het besluit. Ik ga ervan uit dat besluiten worden uitgevoerd, correct, in alle omstandigheden. Ik denk dat u daarvoor op onze fractie zult kunnen rekenen. Maar ik ben er eerlijk van overtuigd dat die tunnel technisch mogelijk is, dat ze betaalbaar zal blijken te zijn en in een realistische timing gerealiseerd kan worden. Als dat niet zo was, hadden we waarschijnlijk met dit akkoord niet kunnen leven. Maar zoals u weet, moet men eigenlijk geloven in de kerk. Binnen een aantal maanden zullen we zien of we ons vergist hebben of niet.

Het is een goed akkoord omdat ook bijkomende beslissingen zijn genomen voor het duurzaam vervoer. Mevrouw Vogels, blijkbaar hebt u dat niet goed gelezen. Ze zijn misschien minder omvattend dan die voor de A102. In Wilrijk wist men in ieder geval niet dat er een tram gerealiseerd zal worden. Men wist dat er plannen waren. Nu zijn er garanties. Hetzelfde geldt voor Beveren, voor Ranst, voor de lightrail naar Oostmalle.

De heer Dirk Van Mechelen: Collega, ik heb één vraag. Het probleem van de timing is niet zonder belang. U weet dat we vandaag beschikken over een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de realisatie van het Oosterweeltracé, dat de zone wel degelijk

planmatig heeft opgedeeld in één voor de Oosterweeltunnel, namelijk de tunnel onder de Schelde, en in één voor het Oosterweelviaduct, namelijk het viaduct dat van de Royersluis over het wachtdok van het Albertkanaal richting R1 loopt.

Dat GRUP heeft nu net de toets bij de Raad van State doorstaan. Minister-president Peeters heeft in januari nog een persbericht verspreid waarin hij de hoop uitsprak dat de ramp van een niet-goedkeuring ons bespaard zou blijven. Die ramp is ons nu bespaard. De Raad van State heeft het GRUP uiteindelijk overeind gehouden. Het heeft dus kracht van wet.

Als we kiezen voor de tunneloplossing moet er een nieuw gewestelijk uitvoeringsplan worden opgesteld, dat al dan niet onderzocht zal moeten worden, met een nieuw milieu-effectenrapport (MER), met een nieuw plan-MER, met een nieuw project-MER en met een nieuwe bouwaanvraag. Bij mijn weten kan wat nu op tafel ligt, gerealiseerd worden tegen 2015. Is dat ook de horizon voor de tunnelvariant?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Mijnheer Janssens, het is ontroerend hoe u de lof zwaait van de minister-president en hem alle mogelijke, ook fysische, eigenschappen toebedeelt. Het was een echt heel mooie poëtische uiteenzetting.

Ik vrees echter dat u zich laat vangen door een schijnbeweging aan de Schijnpoort. Uiteindelijk zegt u dat het een goed project is. U weet dat men dat moet meten. Maar er zijn geen meetwaarden qua timing. Dat is hier al verschillende keren aangehaald. Mevrouw De Ridder en de heer Verstrepen hebben daarnaar verwezen. Er zijn geen meetwaarden voor de uitvoering. Er zijn ook geen meetwaarden voor het technische aspect van de zaak. Toch blijft u zeggen dat dit goed is.

Forum 2020, stRaten-generaal en anderen hebben aangetoond dat dit tracé niet goed is. Nu zegt u dat u de grootste uitgave van de eeuw voor Vlaanderen, namelijk de ontwarring van deze verkeersknoop, in een politiek compromis gaat goedkeuren, terwijl we nu al weten dat dit eigenlijk een compromisoplossing is en verre van de beste oplossing voor dit mobiliteitsprobleem.

Dat is de onzichtbare hand. We zien ze niet, maar we voelen ze wel duidelijk. Wie houdt de pen vast in dit dossier? Die wordt hier niet vermeld, maar zit volgens mij mogelijk wel achter de plannen om de tunnel toch te laten mislukken en toch tot een brug tot komen. Als er geen studies zijn, liggen er misschien wel studies op de kantoren van de tijdelijke vereniging Noriant. Die houdt de pen vast en zorgt er uiteindelijk voor dat haar project het toch haalt.

Indien we dit doen, wie zal het bouwen? Blijven we trouw aan de vrienden van Noriant? Of zal dat, ten bate van de belastingbetaler, worden opengebroken en kan elke aannemersvereniging opnieuw bieden op dit project, om mogelijk belastinggeld uit te sparen en om tot een betere oplossing te komen voor de Vlaamse belastingbetaler?

Mevrouw Mieke Vogels: Ik wil even ingaan op wat de heer Janssens zei over het openbaar vervoer. Sta me toe om te zeggen dat alles wat hier in staat, zeer vaag is. Als het bijvoorbeeld gaat over het doortrekken van de tramlijnen naar Malle, lezen we in de volgende paragraaf dat de doortocht van Schilde zeer moeilijk zal zijn. Het is dus allemaal heel vaag en onduidelijk. Er is één ding dat heel snel moet gaan, namelijk het BAM-tracé. Al de rest is totaal nog niet becijferd, en zolang er geen becijfering is, zijn het zoete beloftes.

Ik ben het eens met de heer Van Mechelen. Er staat inderdaad geen enkele euro vermeld in heel het document. Als ik het allemaal bekijk, denk ik niet dat je er komt met 5 miljard euro. Dan is de vraag hoe je dat gaat financieren. Zal er dan bijvoorbeeld tol geheven worden op die A102? Als dat niet zo is, en er wordt alleen tol geheven op het eventuele tunneltracé van BAM, betekent dat dat de Antwerpenaren zullen mogen betalen. Dat kan toch ook niet de bedoeling zijn.

U had het ook over de leefbaarheid, mijnheer Janssens. Hoe zit nu eigenlijk met die stedelijke ringweg? Komt die er nu of niet? Als u toch wijst naar die A102 en bijvoorbeeld de R11 om het verkeer uit de stad te trekken, moeten we dan ook nog een stedelijke ringweg in de stad hebben? Dan zijn allemaal zaken die vandaag allesbehalve duidelijk zijn.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Ik zou willen reageren op de opmerkingen van verschillende collega's in verband met de timing van de werken. Het verbaast mij dat tot hier toe nog geen enkele fractie het heeft gehad over de resolutie van de commissie Speed, die eenparig is goedgekeurd in dit Vlaams Parlement en waarin we zelf een aantal aanbevelingen hebben gedaan voor grote investeringsprojecten. We willen die projecten in de toekomst op een andere manier aanpakken en hebben daartoe 76 aanbevelingen gedaan. Ik hoop dat wij nu verder de handen in elkaar slaan om er ook in de toekomst voor te zorgen dat die investeringsprojecten op een snellere en betere manier zullen worden gerealiseerd.

Dat is meteen ook een vraag voor de regering. Wanneer we opnieuw starten met de werkzaamheden van de commissie BAM, zou het goed zijn dat over de stand van zaken van die aanbevelingen wordt teruggekoppeld en dat duidelijk wordt gemaakt hoe het zit met de omzetting van de aanbevelingen vanuit het parlement.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik begrijp dat u dat ondersteunt, mijnheer de Kort, maar mijn eerste vraag aan de minister-president was dat we zo snel mogelijk die ontbrekende meter papier zouden krijgen, dat er volledige transparantie is rond de verslagen van de DAM-werkgroepen, de tekeningen van de Lange Wapper-light enzovoort.

Ik begrijp dat u, in het kader van onze resolutie, deze vraag aan de minister-president steunt.

Mevrouw Annick De Ridder: In aanvulling op de zeer terechte vraag van de heer Van Mechelen over de ontbrekende euro's hoorde ik de heer Janssens daarnet zeggen: "Wij zullen over een paar maanden zien of we ons vergist hebben." Ik stel hem gewoon de vraag: Wat dan? What if? Indien de Vlaamse Regering zich vergist heeft en de voorwaarden niet haalbaar zijn, zal er dan opnieuw een politiek debat losbarsten of zal sp.a dapper mee een soort brug bouwen in Antwerpen indien de tunnelvariant niet haalbaar zou blijken? What if? Zelf heb ik de uitspraak gehoord: "Wij zullen over een paar maanden zien of we ons vergist hebben." What if?

De heer Patrick Janssens: Dat is de gemakkelijkste vraag: ik mag daar van de heer Dehaene niet op antwoorden. Maar ik denk dat ik zeer duidelijk ben geweest. Ik geloof rotsvast dat zal blijken dat deze tunnel kan worden gerealiseerd. U maakt mij niet wijs dat een tunnel met twee rijvakken en een pechstrook in Antwerpen niet kan worden gebouwd als we wel een tunnel voor de tgv onder de stad kunnen bouwen. Voor de rest denk ik dat ik daarnet zeer duidelijk ben geweest.

Voor wat de heer Van Mechelen betreft, sluit ik mij aan bij wat daarnet de heer de Kort heeft gezegd: wij hebben hier een ideale case om al wat in de commissie-Sauwens en de commissie-Berx naar voren is gebracht te toetsen. Maar nog belangrijker: we moeten correct vergelijken. Laten we daar niet flauw over doen en er zeer duidelijk over zijn: er ligt maar één project voor waarmee men onmiddellijk kan starten, waarvoor geen nieuwe GRUP's en dergelijke moeten worden gemaakt. Dat is de Lange Wapper die weggestemd is op het referendum en waarvan ik samen met u de minister-president de voorbije maanden ettelijke keren heb horen zeggen dat die bouwvergunning niet zal worden afgeleverd. Wat de aanpassingen ook zullen zijn, het GRUP is indertijd, dat weet u beter dan wie ook, zo mooi getekend op het viaduct, dat men bij de minste aanpassing daar opnieuw op zal moeten werken. Dat zal hier ook gebeuren.

Mevrouw Vogels, ik begrijp dat u de zaken die daarin staan over het openbaar vervoer vaag vindt. Ik geef onmiddellijk toe dat dat geldt voor heel veel zaken in dat verbeterde

masterplan. Maar misschien kunnen we iets leren van de geschiedenis. De zaken die tot nog toe het vlotst zijn vooruitgegaan en die het eerst zullen worden gerealiseerd, zijn de projecten inzake openbaar vervoer. Er zijn hier mensen aanwezig die goed geplaatst zijn om dat te getuigen, want zij hebben daartoe bijgedragen. Ik heb geen enkele reden om te twijfelen aan het feit dat ook deze openbaarvervoerprojecten niet zouden plaatsvinden.

Mijnheer Sabbe, u hebt mij een aantal vragen gesteld. Ik denk dat uw vragen door de minister-president moeten worden beantwoord.

Ik wil toch iets zeggen over die spraakverwarring. Gaat er nu gestudeerd worden of niet? Er zal gewerkt worden aan de plannen voor die tunnels. Ik verwijs naar wat minister Crevits gisteren op de tv heeft gezegd: uiteraard zul je er, als je die plannen begint te maken, op een bepaald ogenblik voor moeten zorgen dat ze conform zijn aan de Tunnelrichtlijn. Maar dat is ook voor de BAM-trajecten zo geweest. Dat is ook allemaal voorgelegd. Ik zou als burgemeester verantwoordelijk voor de veiligheid in Antwerpen niet wensen dat er in Antwerpen tunnels worden gebouwd die niet voldoen aan de Tunnelrichtlijn. Ik zou wel gek zijn, ik zou mijn persoonlijk vermogen – voor zover dat bestaat –, en mijn professionele toekomst op het spel zetten. Dat lijkt mij evident.

De andere vragen, over wie het gaat doen en hoe het gaat gebeuren, zijn, denk ik, voor de minister-president.

Ten slotte denk ik dat het akkoord, zoals het hier ligt, misschien één belangrijke nieuwigheid had die niemand had zien aankomen. Dat is niet onbelangrijk, en er is niet veel over gepraat. Ik heb het over het feit, gelinkt aan de tunneloplossing, dat we het viaduct in Merkssem kunnen afbreken. Er zijn nog viaducten in Antwerpen verdwenen, maar tot nu toe niet dergelijke grote. We hebben daar wat mee geoefend. Er zijn enkele tijdelijke viaducten verdwenen, ook enkele tijdelijke die sommigen na de heraanleg van de ring graag hadden laten staan. Wie gisteren op de verschillende tv-zenders en vandaag in de kranten de reacties heeft gezien van de mensen die daar in de omgeving wonen, kan ik verzekeren dat die mensen het maar geloven op het moment dat het gebeurd is. Dat toont aan hoe belangrijk en hoe revolutionair die beslissing is. Het gaat echt niet over een klein stukje viaduct, mevrouw Vogels, u moet dat maar eens op uw Google Maps bekijken. U weet dat goed genoeg, u woont daar in de buurt. We hebben het over een gigantisch viaduct dat daar eigenlijk niet nodig is, want het begint al veel sneller dan wanneer het over het Albertkanaal gaat. Het wordt dan ook hoogtijd dat we het vervangen. Dat wordt met dit akkoord effectief mogelijk.

Er is veel gepraat over winnaars en verliezers, maar ik zou vooral alle mensen willen feliciteren, wat ook hun standpunt is geweest, die in de loop van het voorbije jaar op de een of andere manier niet professioneel bij het project betrokken zijn geweest maar die wel bezorgd zijn om hun stad, die daarop hebben gewerkt en er campagne rond gevoerd hebben, die zich belangeloos hebben ingezet voor de toekomst van hun stad of hun regio. Ik zou hen willen feliciteren. Zij hebben ertoe bijgedragen dat hier een historisch resultaat wordt neergezet.

Ik zou willen besluiten met de opmerking dat we ons met betrekking tot dit dossier op een belangrijk ogenblik bevinden. Er is over dit dossier veel verdeeldheid en veel discussie geweest. Nu kunnen we weer een grote eenheid creëren. Ik denk dan niet enkel aan de Vlaamse Regering en aan het Antwerps stadsbestuur, maar ook aan de stad Antwerpen en de randgemeenten. Ik denk dat de belangen van allen nu met elkaar worden verzoend. Vanaf nu kan de samenwerking tussen de verschillende bestuursniveaus weer optimaal verlopen. In verband met andere dossiers is dat steeds zo gebleven. Het lijkt me belangrijk dat dit ook met betrekking tot dit dossier gebeurt. Ik kijk, samen met de minister-president, uit naar een interessante toekomst voor dit project. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer De Wever heeft het woord.

De heer Bart De Wever: Voorzitter, om te beginnen, wil ook ik de regering en de minister-president gelukwensen. Ik ben jaloers op de fysieke conditie van de minister-president. *(Gelach)*

Vanuit mijn perspectief gezien, is dat misschien minder verrassend.

Ik wil beginnen met een antwoord te geven op enkele opmerkingen die door de oppositie zijn gemaakt.

Mevrouw Vogels, u verwijt me een arrogante stijl. Ik ben gewoon een Antwerpenaar. Ik kan daar niets aan doen. *(Gelach. Applaus)*

Mevrouw Mieke Vogels: Dat is een bewijs uit het ongerijmde.

De heer Bart De Wever: Mevrouw Vogels, ik zal dit compenseren door middel van een bekentenis. Wat u hebt gesuggereerd, klopt immers. Ten tijde van de verkiezingen van juni 2009 heb ik de drie burgemeesters van de FDF gevraagd de wet te overtreden. Vervolgens heb ik de gouverneur van Vlaams-Brabant gevraagd minister Bourgeois te adviseren de burgemeesters niet te benoemen. Als sluitstuk heb ik de heer Van Eyken en de heer Van Hauthem gevraagd minister Bourgeois hierover te interpellieren op exact die dag waarop die beslissing zou vallen. Ik wist dat immers. Daardoor kon minister Bourgeois het communautair maquis induiken. Ik had het allemaal voorzien. Zo ben ik nu eenmaal.

Mijnheer Dewinter, volgens u gaat het hier allemaal om de heer Janssens en mezelf. Alles in Antwerpen draait rond de heren De Wever en Janssens. Indien ik u zou zijn, zou ik die gedachte goed vasthouden. *(Applaus bij sp.a en de N-VA)*

Ik ben blij dat u dit denkt. Ik kan u echter geruststellen. Ik heb in verband met dit dossier mijn of andermans ego nergens ontmoet. Dat zou pas erg zijn geweest. Het gaat hier om een inhoudelijk zeer belangrijk dossier.

Ik ben blij dat niemand me heeft geciteerd. De vorige keer heb ik gezegd “Tetitatutis”. Ik had verwacht dat iemand me er nu op zou wijzen dat het nog niet uit is. Die persoon zou natuurlijk gelijk hebben gehad. Ik ben niet ongevoelig voor die kritiek. Het is nog niet voorbij. Ik ben er echter van overtuigd dat we aan de laatste loodjes toe zijn. Wat beleidsbeslissingen betreft, slepen we dit dossier al 10 jaar mee. Als het om de planning gaat, is die periode zelfs nog langer.

Het is steeds een moeilijk dossier geweest. Het is steeds moeilijker geworden. Dit blijkt uit het feit dat geen enkele oppositiepartij de moeite heeft genomen te verklaren welke beslissing de Vlaamse Regering volgens die partij dan wel had moeten nemen. *(Rumoer)*

Ik beweer niet dat geen enkele oppositiepartij daar enig idee van heeft. Niemand heeft de moeite gedaan dit te zeggen. Er zijn zelfs partijen waar we dit expliciet aan hebben gevraagd, maar die er nu zelfs met martelwerktuigen niet meer toe kunnen worden bewogen te zeggen waar ze voor staan.

Mijnheer Sabbe, ik viseer uw partij niet. Ik viseer hier een andere partij.

Ik ben hier eerlijk. We zijn er nog niet helemaal uit. Er is echter vooruitgang geboekt. Daarover is de N-VA tevreden. We zijn tevreden dat aan het masterplan een veel bredere scope is gegeven. De actieradius van het nieuwe masterplan reikt veel verder dan de Antwerpse mobiliteitsproblematiek. Het nieuwe masterplan bouwt verder op de eerdere besluitvorming. Dit is immers niet het eerste dubbelbesluit. Op 28 maart 2009 hebben andere meerderheidspartijen al een eerste dubbelbesluit genomen.

Toen werd al naar de Gentse regio en naar een betere verbinding tussen de R4 en de N49 gekeken. De Liefkenshoek werd beter ontsloten. Er kwam een oplossing voor de mobiliteit in het Waasland. Er kwam een oplossing voor de situatie in het westen. Ik stel met grote tevredenheid vast dat de reservatiestroken, die er al jaren liggen, nu een concrete en goede invulling zullen krijgen. Ik hoor al heel mijn natuurlijk leven dat die stroken aspecten van de

grote ring vormen. Het is steeds ondenkbaar geacht hiervoor een draagvlak te creëren. Momenteel maken deze stroken deel uit van het beslissingstraject.

Velen uit de meerderheid en de oppositie hebben daartoe bijgedragen, dat moeten we erkennen. Ook actiegroepen zoals het Forum 2020 verdienen alle lof om daarvoor een draagvlak te creëren. Het zal nu zaak zijn om dat te bewaren en hetzelfde geldt voor de maatregelen die aan de zuidoostzijde van Antwerpen zullen worden genomen om het sluiptraffic tegen te gaan.

Tot iedereen die niet uit de stad of de regio Antwerpen afkomstig is en geërgerd is over de lange tijd dat dit dossier aansleept en over het Antwerpse gemeenteraadsgedrag van ons parlement waar sommigen wel eens een opmerking durven over maken, wil ik zeggen dat het ons meer dan ooit allemaal aangaat. Dit is geen Antwerps verhaal, maar een Vlaams verhaal geworden, en daar zijn we blij mee.

De tweede grote vooruitgang is het feit dat het BAM-tracé verworven is. Men gaat ervan uit dat dit al het geval was, maar dat is niet zo. Het was verre van evident om iedereen in dat verband op één lijn te krijgen. Dat is erg belangrijk. De Antwerpse kamer van Voka vindt dat ook een bijzonder goede zaak. Het BAM-tracé is het beste traject voor het sluiten van de Antwerpse ring. Dat maakt dat we vanaf nu verlost zijn van de eindeloze stoet van alternatieven die worden voorgesteld. Vaak is gesproken over tunnels waar ik niet in geloof. Vandaag zijn we ervan verlost. We hebben beslist waar de Scheldekruising komt, en dat is in het hele mobiliteitsdossier van Antwerpen de hamvraag.

Dat ligt nu vast, en is een belangrijke stap voorwaarts. Want dat moet ons helpen de impasse inzake veel voorbereidende werken eindelijk te doorbreken en ze van start te kunnen laten gaan. Natuurlijk zal er moeten onderhandeld worden met de winnende opdrachtnemer, de nv Noriant. Het zal een belangrijke test zijn voor dit akkoord dat alle betrokken overheden en administraties coöperatief meewerken aan de uitvoering ervan en we dus eindelijk de spreekwoordelijke spade in de grond kunnen steken.

Ook de hypotheek op veel werken voor het onderliggende wegennet wordt weggenomen. We weten nu hoe het eruit zal zien, wat betekent dat we veel zaken die we in de stad van plan zijn, eindelijk ordentelijk kunnen plannen omdat we verkeersmodellen kunnen uitwerken. Zo lang die hypotheek niet was gelicht, bleef het allemaal erg schimmig, en nu hebben we zeer grote vooruitgang geboekt.

De derde reden van tevredenheid zijn de harde randvoorwaarden in het dubbelbesluit. Er is niet afgeweken van de randvoorwaarden die in het regeerakkoord staan. Dat is voor mijn partij buitengewoon belangrijk en dat blijft verworven. Dat blijkt ook uit de aanvaarding van het fysieke programma voor Linkeroever en met name voor de huidige Oosterweeltunnel onder de Schelde, die door niemand wordt aangevochten. Die tunnel zal enkel zijn kostprijs waard zijn als we op de rechteroever de voorwaarden respecteren en volwaardige functies toekennen aan de rest van de sluiting van de ring. Dat is cruciaal: de keuzes die op de linkeroever zijn gemaakt, zijn enkel verantwoord als er niets wordt afgedongen van de randvoorwaarden die gelden voor de rechteroever.

Het laatste punt is de vraag waar u allemaal zit op te wachten: tunnel of brug? Welke constructie kan de functies aan waarmee we de mobiliteitsknoop in Antwerpen en Vlaanderen kunnen ontwarren? We moeten toegeven dat daarover nog niet echt een definitieve beslissing is genomen. Op basis van de informatie waarover we vandaag beschikken, besliste de Vlaamse Regering evenwel om een tunnelconstructie te verkiezen. Dat is voor mij geen probleem als dat binnen die randvoorwaarden wordt gerealiseerd. Als dat wel het geval zou zijn, dan zou mijn ego een hinderpaal vormen. Ik zou niet weten waarom dat zou moeten.

Maar als de tunnel niet binnen die randvoorwaarden kan worden gerealiseerd, dan is de brug de terugvalpositie.

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Hoelang mag het voor u duren vooraleer er duidelijkheid komt over de vraag of het een tunnel of een brug wordt? U hebt daar ongetwijfeld een mening over.

De heer Bart De Wever: Dat staat in het dubbelbesluit: in de zomer van 2010.

De heer Sven Gatz: Wanneer is de zomer voor u gedaan? Is dat op 21 september? Moeten we nog zolang wachten?

De heer Bart De Wever: Ik beschik niet over de gave van sommige staatsmannen om feestdagen en zomers te verplaatsen. Maar het zou nogal dwaas zijn om me op een exacte datum te laten vastpinnen. U weet ook dat de plannen voor de brug, waarvan het ontwerp is aangepast en waarvan we niet 100 percent weten wat ze zal kosten, hoe lang de bouw zal duren en welke vergunningsproblemen die zal opleveren, moeten verfijnd worden zodat een vergelijking met de tunneloptie op basis van de afgesproken parameters kan gebeuren. Als u me nu vraagt hoe lang dat zal duren, dan moet ik zeggen dat ik u geen antwoord kan geven. Ik ben daar niet voor opgeleid. Ik ben historicus en heb van tellen geen verstand. Ik ben geen ingenieur. Er staat in het akkoord wel dat tegen de zomer van 2010 een beslissing moet vallen. Ik ben er nogal gerust in dat dit de laatste loodjes worden, precies omdat we op het natuurlijke tracé werken en daarop kan je maar twee zaken doen: ofwel bouwen we het viaduct, dat we min of meer kennen, maar niet volledig wegens de aanpassingen, ofwel gaan we ondergronds.

Ik heb er geen enkele moeite mee om te erkennen dat als het ondergronds kan, dat de beste optie is. In die zin steun ik de beslissing van de Vlaamse Regering. Maar dat zal nu moeten blijken.

Waarom moet die toetsing precies gebeuren? Het is een verhaal van veiligheid. De Europese Tunnelrichtlijn is bijzonder technisch, maar ook bijzonder concreet en op veiligheid kan niets worden afgedongen. De Antwerpse burgemeester was duidelijk. Hij zou er zijn persoonlijk vermogen en zijn professionele toekomst, in zoverre hij dat had – vermogen dan –, niet op inzetten dat die veiligheid in het gedrang zou komen. Het is maar een grapje. Hij heeft gelukkig niet geluisterd. (*Gelach*)

De Tunnelrichtlijn doet ook uitspraken over de weefbewegingen. Die moeten in open lucht gebeuren, aan de tunnelmonden dus. U weet dat daar heel belangrijke stipulaties zijn. Als er een combinatie is van twee tunnels, worden die nog belangrijker.

Men zal moeten kijken dat het geheel niet duurder uitvalt. Dat zal een kwestie van een schatting zijn, maar het besluit is wel duidelijk: het mag niet duurder zijn. Vlaanderen heeft recht op een eerlijke return voor de investeringen. Als men het BAM-verhaal met de Lange Wapper in rekening brengt, zal men rekening moeten houden met de aanpassingen die men wil doorvoeren ter hoogte van het Sportpaleis. Als je die tunnels wil realiseren, zijn er ook belangrijke kosten ter hoogte van het Sportpaleis. Ik pleit dus voor een heel eerlijke en objectieve vergelijking. Ik verbind mij ertoe om zonder idee-fixen naar die zaak te kijken.

Wij hebben dat dossier altijd op die manier gevolgd als N-VA: een beetje technocratisch. Met u, voorzitter, en met veel andere goede collega's van meerderheid en oppositie, hebben we een traditie te verdedigen in dit parlement. Ik voel me niet geroepen, al is het maar door totale incompetentie, om de rol van ingenieur of technisch tekenaar over te nemen. Wel moeten we binnen de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement onze verantwoordelijkheid opnemen en alles toetsen aan de beleidsplannen en decreten die hier zijn goedgekeurd.

De afspraken die in dit parlement bestaan over de voortzetting van de voortgangsrapportage over het masterplan, inclusief de rol van het Rekenhof, geven ons allemaal, meerderheid en oppositie, de gelegenheid om dit in volle transparantie te doen. Het is een forum voor de vele vragen. Er zijn veel goede vragen gesteld, laat ons dat erkennen. De voorzitter van dit parlement, die ook voorzitter is van de commissie voor Openbare Werken en Mobiliteit, is

iemand op wie we kunnen rekenen om dit zoals in het verleden in goede orde te organiseren. (*Opmerkingen*)

Ontroerend, hé. Het is aan ons allemaal om de laatste loodjes in dit dossier, waarin de meesten van ons onze verantwoordelijkheid hebben gedragen, eindelijk te leggen. Falen kan geen optie zijn. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, u hebt daarnet gezegd dat wij alle vragen aan u mochten stellen. Dat is ook zinniger, want de sprekers van de meerderheid bevestigen gewoon wat we al gehoord hebben in de media. Maar ik heb een vraag aan minister Muyters. Het is jammer dat hij net verdwenen is. Ik stel ze dan maar aan u.

2 weken geleden heeft minister Muyters hier wat wenkbrauwen doen fronsen door te zeggen dat hij eigenlijk niet mee aan het stuur zit van de plannenmakerij. Hij heeft letterlijk gezegd: “De ministers mogen plannen lanceren betreffende problemen die ze opmerken en hoe ze die moeten oplossen.” Nu was er één positief punt: bij de besprekingen afgelopen weekend was minister Muyters erbij.

Als lid van de commissie voor Financiën en Begroting had ik minister Muyters graag gevraagd wat er nu precies wordt verstaan onder de term ‘betaalbaar’. Wanneer is het te duur? Gaat het om 1 euro, 10 percent, 20 percent? Het probleem met minister Muyters is dat hij nog geen meerjarenbegroting heeft. Daar is hij net.

Met andere woorden, passen al die plannen binnen de meerjarenbegroting van de minister van Financiën? Vanaf wanneer is te duur te duur? Dat zouden we graag willen weten.

Minister, u hebt op 2 maart in de commissie gezegd dat u op het einde van deze maand zou kunnen zeggen of BAM binnen de consolidatieperimeter van de Vlaamse begroting valt of niet. We lezen in de media dat men de hele BAM-constructie onder de nv Liefkenshoeektunnel zou brengen. Hoe zit het dan met die A102? Wordt daar tol op geheven of niet? Als dat niet het geval is, is er dan nog genoeg privérisico?

Ik wil daarbij opmerken dat Vlaanderen veel minder schuldenvrij is dan wij denken. In antwoord op vragen van mij aan minister Muyters vernam ik dat alleen al de gewaarborgde schuld op dit moment 8,9 miljard euro, de geconsolideerde schuld 6,8 miljard euro en de pps-schuld 3,9 miljard euro bedraagt. Hoe ziet u dat binnen dat langetermijnperspectief?

We hebben al moeite met de financiering van de pps-constructies boven de 1 miljard euro, wat is uw inschatting van de situatie op de financiële markten?

De heer Sven Gatz: Voorzitter, ik weet niet hoe u erover denkt. We zitten hier nu 2 uur en ik doe twee tussentijdse vaststellingen. Ik heb met belangstelling naar de minister-president geluisterd. Er blijven nog zeer veel vragen over, zelfs na zijn betoog. Er blijft zeer grote onduidelijkheid.

Ik heb nog iets anders vastgesteld. Ik heb vandaag een zeer zelfzekere Patrick Janssens gezien, en een voor zijn doen inschikkelijke en bescheiden Bart De Wever. Dat is mij vanmiddag wel duidelijk geworden.

De heer Dirk Peeters: Ik heb een korte vraag; ik hoop dat ik een even kort en duidelijk antwoord krijg. In de persmededeling van de Vlaamse Regering komt de A102 “onder het maaiveld”. De heer Caluwé zegt hier “onder de grond”. Ik heb ook ergens gelezen dat het een sleuf wordt. Wat moeten we ons daar nu bij voorstellen? Ik zou absoluut niet willen dat we de optie A102 vertalen in een gebetonneerde versie zoals de Rupeltunnel. Dat is ook “onder” of “in” de grond. Komt de A102 in de grond in een geboorde tunnel of niet?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik dank alle sprekers voor hun opmerkingen en felicitaties. De bevoegde minister Crevits kan in de commissie zeker nog verder technische vragen beantwoorden. Ik zal enkele vragen nu al beantwoorden.

Sommige leden hebben erop gewezen dat het Masterplan werd opgesteld in 1998. Een aantal partijen die nu in de oppositie zitten, hebben daar toen – terecht – hun goedkeuring aan gehecht. We hebben het Masterplan geactualiseerd. Er is ook om verschillende redenen vanuit het parlement, door burgemeesters en vanuit andere instanties uitdrukkelijk gevraagd om het te realiseren. Ik denk aan de Wase burgemeesters. Ik denk aan het sluipverkeer, aan de R11 en dergelijke. Het is een verdienste van dit Masterplan 2020 dat we dit opgenomen en verbreed hebben. We nemen ter zake de nodige initiatieven.

Ik begrijp dat sommige collega's vragen naar een gedetailleerd overzicht van de kosten. Ik heb al gezegd dat de totale kostprijs een 5 miljard euro bedraagt. Dat bedrag is grosso modo als volgt samengesteld: Oosterweel 2,2 miljard euro, het oorspronkelijke masterplan en de overige projecten 1 miljard euro, de aanpassing Schijnpoort 0,5 miljard euro, de A102 800 miljoen euro tot 1 miljard euro, en het Masterplan 2020 600 à 700 miljoen euro.

Mijnheer Van Mechelen en andere collega's, ik wil heel duidelijk zeggen dat we een indicatieve tabel hebben die we kunnen overmaken aan dit parlement zodat we daarover kunnen debatteren. Er is ook aan de minister van Openbare Werken en Mobiliteit gevraagd om tegen de zomer die tabel zeer concreet te verfijnen en ervoor te zorgen dat we exact weten wat dit masterplan en de uitvoering daarvan betekenen in vergelijking met het vroegere en in 2005 voor de laatste keer geactualiseerde masterplan. Voorzitter, het parlement moet terecht de nodige informatie krijgen zodat de nodige debatten kunnen worden gevoerd.

Wat het masterplan 2020 betreft, wordt er telkens één belangrijke zaak naar voren geschoven: de A102. Als men de tweede spoorontsluiting realiseert – ik heb daarstraks onderstreept dat dit dossier al een heel tijdje meegaat, maar dat Infrabel een voortschrijdend inzicht heeft en verschillende mogelijkheden heeft om dit op te lossen –, dan zullen wij daar een wegcomponent aan toevoegen en dat verder onderzoeken.

Mijnheer Peeters, u vroeg of de A12 een open sleuf zou zijn. Op dit moment is het voorstel van Infrabel om te werken met een cut-and-covertunnel, dat wil zeggen dat het geen open sleuf is maar dat men de tunnel bedekt. In de regio van Boom vraagt men om opnieuw te onderzoeken of een dak over de A12 mogelijk is. En zijn door Infrabel en het studiebureau dat de tweede spoorontsluiting aan het ontwikkelen is, stappen gezet. Wij vinden het heel belangrijk om dit samen met Infrabel en het studiebureau verder te onderzoeken. De minister van Openbare Werken zal dit van zeer nabij opvolgen. We zullen de nodige informatie geven en communicatie doen.

Er is ook gevraagd hoe dit zal worden gefinancierd. Als het tussen de 800 miljoen en 1 miljard euro zal kosten, wordt dit dan meegefinancierd met het BAM-gebeuren of is er een aparte benadering? Ik kan u zeggen dat we hierover van gedachten hebben gewisseld en dat natuurlijk de financiering van het masterplan – waarvan de 2,2 miljard euro voor de Oosterweelverbinding een belangrijk element is – met tolgelden wordt gefinancierd en dat de financiering van de A12 ernaast staat en verder moet worden ontwikkeld. We zullen het parlement informeren in welke mate we met Infrabel een oplossing hebben om die financiering rond te krijgen.

Mijnheer Vereeck, u hebt uw vraag gesteld om mijn collega Muyters wat uit te dagen. U hebt het over de begroting 2010-2011 en de projecten die zijn ingeschreven. Maar u weet heel goed dat het nog heel wat jaren zal duren, vooraleer we overgaan tot de realisatie van A102. Men geeft ons indicaties van 2015, sommigen zeggen 2020. We willen daar zeer intensief aan meewerken. Ik ben ervan overtuigd dat u ook zeer goed weet dat dit natuurlijk de huidige begroting niet bezwaart en zelfs niet de meerjarenbegroting – zelfs niet de meerjarenbegrotingen tot 2014 – die kortelings zal worden gefinaliseerd en zal worden

overgemaakt aan het parlement. Mijnheer Van Mechelen, we zullen met Infrabel zeer intensief samenwerken. Ik ben ervan overtuigd dat u mij volledig kunt bijtreden: wanneer het wordt gerealiseerd, zou het niet verstandig zijn om de wegcomponent er aan toe te voegen en op die manier tot een goede benadering te komen.

Er zijn hier vragen gesteld over hoe er vergeleken zal worden. Wat zal waarmee vergeleken worden, zeker wanneer het gaat over de duurtijd? Het is een vergelijking met een tunnel die verder op schetsniveau wordt ontwikkeld, en niet het oorspronkelijk voorstel, zijnde het voorstel waarvoor de bouwvergunning is ingediend.

Verwijzend naar het tweede gedeelte van het dubbelbesluit, zullen we, zeker indien we terugvallen op de brug, de problematiek van Lobroekdok, Schijnpoort en het Sportpaleis oplossen. We zullen het oorspronkelijke project inzake het viaduct sowieso aanpassen. De kostprijs voor de brugvariant is berekend op 500 miljoen euro. De vergelijking die we inzake duurtijd zullen maken, betreft enerzijds de tunnelvariant met de vier tunnels en anderzijds de brugvariant met een aanpassing aan het Sportpaleis en Lobroekdok. Dat is de vergelijking die gemaakt zal worden. Dat betekent heel concreet dat in detail verder zal worden opgelijst en nagekeken wat de kostprijs is van het voorstel van de aangepaste brugvariant met de tunnel.

Er is hier gevraagd wat er gebeurt wanneer dit 1, 2 of 10 eurocent meer kost. We moeten dit debat serieus voeren. Wanneer er sprake is van een verschil, dan moeten we afwegingen maken. Ik doe nu geen uitspraken. Dat debat is nu niet aan de orde. Wanneer de tunneloptie duurder is, dan betekent dit dat we moeten passen en terugvallen op de tweede variant. Daartoe moeten we eerst de juiste vergelijking maken. We zullen dat met de nodige deskundigheid doen. Hetzelfde geldt voor de duurtijd van het tracé. Ook daar laten we het oorspronkelijk project niet doorgaan. Er wordt een wijziging aangebracht aan het oorspronkelijke project. Ook met de timing moet rekening worden gehouden om de exacte vergelijking te maken.

Wat de vragen over schadevergoeding betreft, heb ik daarstraks gezegd dat er met Noriant wordt onderhandeld. Van Linkeroever tot aan de Oosterweelknoop blijft het project behouden. We zullen nu de onderhandelingen met Noriant starten om na te gaan of zij die willen uitvoeren. Na de Oosterweelknoop komen de tunnels, en in tweede orde de brug. Dit moet op een correcte marktbevraging stoelen. Ik ben ervan overtuigd dat de onderhandelingen met Noriant op een heel professionele manier moeten worden gevoerd. De vraag aan Noriant is of zij bereid zijn om dat deel al zeker uit te voeren. Die onderhandelingen moeten nu starten. Ik kan daar niet op vooruit lopen. Met die aanpak, dus via onderhandelingen met Noriant, hopen we op een goede manier een akkoord te bereiken.

Sommigen vragen zich af of Noriant diegene is die ervoor zorgt dat de besluitvorming in die richting gaat. Ik moet dat ontkennen. Dat is gebeurd met heel veel onafhankelijkheid en wijsheid en zeker niet onder druk van de ene of de andere, tenzij dan onder druk van dit Vlaams Parlement om tijdig een akkoord te bereiken. Noriant heeft geen enkele impact gehad op de besluitvorming van de Vlaamse Regering. De onderhandelingen met Noriant zullen snel worden gefinaliseerd.

De oppositie wil een nieuwe datum. Ik kan dat begrijpen.

Ik ben er, en het staat in het dubbelbesluit, van overtuigd dat er tegen de zomer van 2010 gefinaliseerd wordt, en ik zou liever morgen dan overmorgen dit dossier volledig finaliseren, maar het gebeurt tegen de zomer van 2010 en daar houd ik me ook aan. Ik zal hier geen datum uitspreken die afwijkt van de beslissing die wij genomen hebben.

Voorzitter, dames en heren, ik ga ervan uit dat u over de concretisering natuurlijk nog vele vragen kunt stellen, maar ik ga er ook van uit dat de commissie van Openbare Werken het ideale platform is om die vragen heel concreet te stellen. Ik kan u verzekeren dat we dit dossier met een grote transparantie, maar ook met een groot voluntarisme om dit te realiseren en te finaliseren, verder zullen aanpakken.

Ik hoop, zoals de heer Janssens en anderen, dat we dit kunnen doen met grote eensgezindheid, niet alleen met de stad, niet alleen met degenen die kunnen zorgen voor een draagvlak. Iedereen ziet in dat dit dossier met cynisme en met vele acties volledig kan worden mismeesterd en tot immobilisme, tot stilstand kan worden gebracht. Ik ben er echter van overtuigd dat iedereen, meerderheid en oppositie, die verantwoordelijk is – en velen in de oppositie nemen die verantwoordelijkheid ook op – dit samen tot een goed einde zal brengen, want dit overstijgt de politiek van de meerderheid en dit overstijgt ook Antwerpen. Ik ben ervan overtuigd dat dit dossier, dat met grote ernst en professionaliteit werd aangepakt, zo verder zal worden aangepakt. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Jurgen Verstrepen: Minister-president, we hebben er hier nu de bevestiging van gekregen dat u gewoon tijd wilt winnen. Het nieuwe snelle project wordt gevalideerd, maar niemand weet hoe. Dat is tijd winnen. Ik vind het schrijnend om vast te stellen. Ik houd mijn hart vast als ik zie hoe de meerderheid reageert op de betogen van de oppositie. We hebben hier stand-upcomedy gehad, we hebben stilzwijgen gehad en liefdesverklaringen. Dat is een ideale mix voor een tv-zender, maar niet voor een parlement. Dat is de reactie van de meerderheid tot nu toe.

Wat hebben we niet gehoord? Wanneer, hoeveel en hoe: dat zijn nochtans drie essentiële vragen. Het lijkt me nogal logisch dat wanneer u aankondigt dat er werd beslist, men weet waar men aan toe is. Een doorsnee Vlaamse burger begint zijn huis pas te bouwen op het moment dat alles is goedgekeurd en de architect weet hoe het gebouwd kan worden, hoe het in elkaar zit. Ik denk dat dat degelijkheid van een bestuur is. Wat ik nu heb gezien, is eigenlijk nog altijd een soort mist die rond Antwerpen hangt.

En dan zie ik wat de tenoren in dit verhaal tot nu hebben verteld. Bart De Wever – het zal met Pasen te maken hebben – gelooft in niets, Patrick Janssens gelooft in een tunnel en u gelooft in alles wat dubbel is. Wat moeten wij dan nog geloven? Wij hebben geen zekerheid. Ik hoor hier de hele tijd de omzeiling over hoe we hieruit moeten komen. Het woord ‘studie’ is blijkbaar een verbodswoord geworden. Ik hoor “werken”, – ik heb het even opgelijst en het is gewoon hilarisch – het woord “ontwerp” en het hele mooie woord “schetsniveau”. “We gaan het uitwerken op het schetsniveau”, dat is dus weer het krijttekeningetje. En dan hoor ik ook – al een geluk dat we op een stoel zitten – dat indien de tunnels niet kunnen, u naar een brugscenario gaat, maar dat u het brugscenario ondertussen natuurlijk ook zult veranderen zodat het geen Lange Wapper light is. Met andere woorden, in die dubbelheid van alles, gaat u nu nog eens twee keer iets, niet laten bestuderen, maar laten uitwerken: een schets van een brug en een schets van een tunnel – ja, misschien moet er een r tussen, want het wordt een schertsvertoning. Ik vind dat een spijtige zaak en ik meen dat de Antwerpenaar inderdaad bevreesd moet zijn of er wel iets van komt.

Nu kunt u doodleuk zeggen en daarbij nog lachen: “het einde van de zomer”, maar ja, dan zitten we terug in de herfst. Op dit ogenblik is er totaal geen vertrouwen dat u dit tot een goed einde brengt.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, het is niet mijn gewoonte, maar ik wil me distantiëren van de heer De Wever, die net heeft gesteld dat historici niet kunnen tellen. Ik stel voor dat hij dat voor zijn eigen rekening houdt. We weten beter.

Minister-president, u hebt daarnet gezegd dat het nieuwe masterplan 5 miljard euro zal kosten. Ik heb snel even de boekhouding gemaakt: met de cijfers die u zelf komt te debiteren, kom ik uit op minimaal 5,1 en maximaal 5,4 miljard euro. Natuurlijk, op 5 miljard euro zou men 400 miljoen euro bijna een peulschil vinden.

Ik vrees dat uw dossier twee achilleshielen zal hebben, zoals we die in het verleden ook al hebben gekend, namelijk tijd en geld. Wat geld betreft, daarnet heb ik u gevraagd of u aan de A102, de oostelijke tangent of bretel, al dan niet tol zult heffen. Die vraag was niet onschuldig, maar dat had u ook niet verwacht. Ik stel die vraag omdat heel de financiering

van de Oosterweelverbinding, zoals u beter weet dan ik, gebaseerd is op de Faber Maunsellstudie, die uitgaat van verwachte trafieken. Er is het debat over P90 en P50, over de waarschijnlijkheidsgraad. We hebben gekozen voor de grootst mogelijke bescherming, namelijk 90 percent. Mijnheer Janssens, als u morgen een oostelijke tangent bouwt vanuit de haven richting E313 en Duitsland, dan leidt u terecht nodeloos verkeer af van de ring. Het lijkt me echter belangrijk de impact van dat verkeer met zowel de westelijke als de oostelijke tangent, mee in rekening te brengen in alle probabiliteitsstudies met betrekking tot toekomstig verkeer op de nieuwe Oosterweelverbinding. Dit zou wel eens een niet-onbelangrijke impact kunnen hebben. Ook daar moeten we voor opletten.

Minister-president, er zal een vergelijking worden gemaakt tussen de tunneloplossing en de Lange Wapperoplossing. Ik ben het deels met u eens als u zegt de huidige Lange Wapper niet te zullen vergelijken met de tunnel op zich. Ik heb zelf in oktober van vorig jaar het voorstel gelanceerd om het doorgaand verkeer ter hoogte van het Sportpaleis naar de E19 en de A12 richting Nederland te ondertunnelen, om capaciteit vrij te maken voor de aansluiting met de Lange Wapper. Ik ben het er echter niet mee eens dat u er in het ene dossier die 500 miljoen euro bijtelt, terwijl u bij het tunneldossier die lightversie, die aanpassing van de Lange Wapper niet meerekent. Zo begrijp ik het toch. Ook in dat dossier zal immers het viaduct worden afgebroken en het doorgaand verkeer worden doorgestuurd. De burgemeester heeft het daarnet onderstreept. Ik zou u dus willen aanbevelen appels met appels te vergelijken en de correcte oefening te doen, maar daar rekenen we op.

U hebt opgeroepen tot verantwoordelijkheidszin bij meerderheid en oppositie. Wij zullen die verantwoordelijkheid nemen, ook als oppositie. Ik pin u niet vast. Of u nu 3 of 4 maanden nodig hebt, het is 5 voor 12. Laten we het werk afmaken en de beslissingen van dat dubbelbesluit confirmeren: het is A of B. Laten we de mobiliteitsproblemen aanpakken. Van ons hoeft u geen spelletjes te verwachten. Ook wij willen een oplossing.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, ik wil het politieke debat niet opnieuw openen, maar toch heb ik nog een aantal technische vragen die niet zijn beantwoord. Minister-president, u minimaliseert het, maar in de afweging vind ik de vraag hoe groot die financiële vork is, niet onbelangrijk. U stelt dat het niet gaat over een euro minder of meer, maar hoe groot is die vork? Is dat 5, 10 of 20 percent? Hoe duur is te duur?

Ik heb ook geen antwoord gehad op mijn vraag welke instantie die studie – die concretisering, om het in uw taal te zeggen – uiteindelijk zal uitvoeren. Is dat uw eigen administratie, of zullen derden dit doen?

Minister-president, zal Noriant de prijsberekening maken voor de tunnelvariant? Dat lijkt me belangrijk. U knikt neen, maar wie is het dan wel? Als u exclusiviteit geeft aan Noriant, hoe moet dat dan als dat niet zelf de prijsberekening maakt?

U spreekt over het feit dat u gaat onderhandelen met Noriant. We zijn er nog niet uit, we hebben dat nog niet bestudeerd, u ongetwijfeld wel. Indien er een nieuw project komt en het wordt een tunnel, of zelfs een Lange Wapper light, in hoeverre verplicht de wet u niet om een openbare aanbesteding uit te schrijven zodat de exclusiviteit voor Noriant onmogelijk is? Dat zijn technische vragen, ik weet het, maar ze zijn belangrijk in dit dossier.

Voorzitter, wij kondigen een actualiteitsmotie aan.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, ook wij kondigen een actualiteitsmotie aan.

Minister-president, na dit tweeënhalf uur durende debat denk ik dat u geen dubbelbesluit hebt genomen, maar een dubbelzinnig besluit. Van essentiële elementen zoals het feit dat het niet langer mag duren, niet duurder mag zijn en technisch haalbaar moet zijn, weet ik nog niet wat ze betekenen. Wat betekent langer duren, duurder of technisch onhaalbaar? Ik moet terug naar Antwerpen gaan en de mensen zeggen dat het niet voor vandaag zal zijn en dat we nog een aantal maanden zullen moeten wachten in de dubbelzinnigheid.

Het is duidelijk dat deze regering totaal geen visie heeft op wat een leefbare stad zou moeten zijn. Men vertrekt vanuit de mobiliteit, men vertrekt veel te weinig vanuit de stedelijke realiteit, namelijk dat Antwerpen op demografisch vlak een groeiende stad is waar we steeds meer domein zouden moeten kunnen terugwinnen op het verkeer om de stad leefbaar te houden. In het verlengde daarvan zie ik ook geen visie op de duurzame mobiliteit op de lange termijn. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de milieubelasting van onze mobiliteit vermindert? Ook daar zit in dit plan, dat toch een ambitieus plan heet te zijn, geen enkele duidelijkheid over.

Er blijven heel veel vragen over. In het verlengde van de resolutie die unaniem is goedgekeurd in de commissie Speed, en nu u ook de oppositie oproept om mee kritisch verantwoordelijkheid op te nemen, hoop ik dat u bereid bent, zoals ik al een paar keer heb gevraagd, om alle informatie aan het parlement ter beschikking te stellen. Het zou met name zeer interessant zijn om de verkeerstellingen te kennen die door het Vlaams Verkeerscentrum zijn gemaakt op basis van het voorstel van Forum 2020 en die onder andere ingaan op de vraag hoeveel verkeer je wegtrekt van de Oosterweelverbinding. Wat betekent dat voor heel het tolgebeuren? Het parlement heeft recht om die technische studies in te kijken.

Minister-president, in het verlengde hiervan wil ik u vragen waarom het noordelijk tracé van het Forum 2020 nooit is bekeken.

De heer Ludwig Caluwé: Voorzitter, ik kondig een actualiteitsmotie aan.

De heer Lode Vereeck: Ik kondig namens mijn fractie een actualiteitsmotie aan.

De heer Dirk Van Mechelen: Wij eveneens, voorzitter.

De heer Ivan Sabbe: Minister-president, er schuilt een belangrijk gevaar in uw strategie om een deel van het traject door Noriant te laten bouwen en misschien enkel prijs te vragen voor het tweede gedeelte als tunnelalternatief. U loopt het risico dat de prijszetting van Noriant op het eerste gedeelte in feite deels wordt verdisconteerd in het andere en dat het daardoor voor het tunneltraject in feite onmogelijk wordt om aan een van uw criteria, namelijk het financieel criterium, te voldoen. Ik wil nog eens onder uw aandacht brengen dat het van belang is om voor het hele traject een nieuwe prijsofferte aan te vragen bij een mogelijke andere tijdelijke vereniging om zo de vrije markt volledig te kunnen laten spelen.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik wil nog even reageren op de laatste betogen van vandaag. Mijnheer Van Mechelen, u kent het dossier heel goed. Ik apprecieer ten eerste dat u zich als Open Vld verantwoordelijk zult opstellen en de voorstellen van de Vlaamse Regering, die op dit moment de verantwoordelijkheid draagt, zult bekijken.

We moeten ook een oplossing geven aan de ESR-neutraliteit van heel deze zaak. U was zelf een van de initiatiefnemers in de vorige Vlaamse Regering om dat op te lossen. Het wordt verder bewerkt. We hebben contacten en vergaderingen gehad met het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) en het Statistical Office of the European Communities (Eurostat). We hebben er ook teksten over ingediend. Als we deze constructie voortzetten – één instrument dat bevoegd is voor alle betalende Scheldeovergangen – moet die in alle autonomie en onafhankelijkheid kunnen beslissen wat de tol is. Dat is een van de essentiële elementen om de ESR-neutraliteit te realiseren.

Mijnheer Van Mechelen, we hebben, ook in de vorige Vlaamse Regering, het probleem van de P90 besproken. U verwijst terecht naar die studies en we zullen die ook opnemen. Als we nadrukkelijk zeggen dat de Kennedytunnel verboden blijft voor vrachtwagens en dat we daar ook geen tol zullen heffen, dan moeten we zien of de bison futés – het vermijden van de tol via andere wegen – de financiële afspraken niet in gevaar brengen. We zullen ook opnemen in welke mate de verkeersstromen door het aanleggen van een wegcomponent door de A102 de financiële modellen in gevaar brengen. Dat is heel belangrijk.

Mijnheer Verstrepen, ik kan begrijpen dat u er elke keer een show van maakt, maar dit dossier verdient dat niet. De oppositie spreekt natuurlijk de taal die ze meent te moeten spreken. De complexiteit van dit dossier en de samenhang van de verschillende elementen zijn zo groot dat je met grote voorzichtigheid stellingen moet poneren en formuleren. Vanuit de oppositie hebt u een grote vrijheid om zaken te poneren en te lanceren, maar dat is omdat u die verantwoordelijkheid niet moet nemen.

Mijnheer Dewinter, we zullen de oefening van die financiële vork heel zorgvuldig maken. Als dat gedaan is en de vork duidelijk zal zijn, dan zal de Vlaamse Regering de verantwoordelijkheid nemen. Het is belangrijk dat we met andere studies in het verleden hebben vastgesteld dat de tunnels duurder zijn. Sindsdien is de technologie voor de tunnels sterk ontwikkeld. We moeten natuurlijk weten wat daarvan de kostprijs is. De discussie gaat niet over 5 of 10 percent. Laat ons die oefening doen, we zullen dat heel professioneel en zorgvuldig doen. Het gaat tussen de Lange Wapper met een aanpassing aan het Sportpaleis en de tunnels. Mijnheer Van Mechelen, ik zal er heel goed voor zorgen dat we appels met appels vergelijken, en dat daarover geen misverstanden bestaan.

We onderhandelen met TV Noriant. Het project Linkeroever tot Oosterweelknoop blijft identiek, daarover bestaat geen discussie. Daar kan het werk starten. We willen weten of TV Noriant daartoe bereid is en onder welke condities. Als het daar niet toe bereid is, willen we dat natuurlijk ook weten. Als we gaan voor een tunnelvariant – en dat hebben onze juristen en advocaten al bekeken – zullen we de markt opnieuw moeten bevragen. De exclusiviteit van TV Noriant kan in de eerste plaats voor dat eerste deel worden geselecteerd. Ik weet dat op dit moment niet, daarover moeten we onderhandelen. Ik stel voor dat we het parlement daarover informeren, als de onderhandelingen afgelopen zijn en we daar zicht op hebben.

Mevrouw Vogels, ik laat me niet verleiden tot verwijzingen naar het verleden. Sta me toe te zeggen dat ik geen lessen van u te krijgen heb. U verwijt me dubbelzinnigheid. Dat is goed gevonden. *(Opmerkingen van mevrouw Mieke Vogels)*

Voor het overige is het ondermaats. Als er vragen zijn en u antwoorden moet geven aan de mensen van Antwerpen, verwijst u best ook niet naar wat u in het verleden allemaal hebt gedaan en mee beslist. Het is best dat u daarover zwijgt. Groen! neemt niet dezelfde constructieve houding als de heer Van Mechelen. Maar dat is uw verantwoordelijkheid. Dit dossier wordt zeer zorgvuldig aangepakt. Er is een maximaal eensgezind standpunt met de stad Antwerpen over de leefbaarheid. Er is een eensgezind besluit en een eensgezinde uitvoering. Dat is voor ons o zo belangrijk.

We hebben alles onderzocht, mevrouw Vogels. U verwijst naar het Forum 2020 en naar de groep van tien. In dat Meccanogeheel hadden ze alle varianten opgesomd. Die twee bretellen vormden het nieuwe element. Ze hadden ook nog een noordelijker tracé in aanmerking genomen. De heer Janssens heeft terecht gezegd dat dit een compromis is om uit de impasse te raken en om zo snel mogelijk te starten, met het behoud van het BAM-tracé. Het is belangrijk dat deze Vlaamse Regering, deze meerderheid die verantwoordelijkheid neemt. U, als oppositie, hoeft die niet te nemen. Ik ga er wel vanuit dat als u met de Antwerpenaren spreekt, u correcte informatie geeft en dat u onderstreept dat we dit dossier met heel veel ernst verder zullen uitwerken en finaliseren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Mevrouw Vogels, de eerstvolgende vergadering over voortgangsrapportage zal plaatsvinden op 22 april in de commissie voor Openbare Werken.

Het debat is gesloten.

Actualiteitsmoties

De voorzitter: Door het Vlaams Belang, door Groen!, door de meerderheid, door Open Vld en door LDD werden tot besluit van dit actualiteitsdebat actualiteitsmoties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk om 17.15 uur zijn ingediend.

Het incident is gesloten.

■

MEDEDELINGEN VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: We heten mevrouw Rombouts welkom. We zijn blij dat ze opnieuw in ons midden is. (*Applaus*)

Collega's, u kunt uw nieuwe toegangskaart afhalen in de Anna Bijnszaal. Vanaf 19 april hebt u die nodig om in het gebouw te geraken.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

- *De vergadering wordt geschorst om 16.45 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 17.04 uur.*

■

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een reactie van de Vlaamse Regering op de uitspraken van FDF-voorzitter Olivier Maingain betreffende de nieuwe beslissing tot niet-benoeming van de drie kandidaat-burgemeesters uit Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, gisteren heeft de minister van Binnenlands Bestuur ons in de commissie meegedeeld dat hij het besluit heeft genomen om de drie kandidaat-burgemeesters van Linkebeek, Kraainem en Wezembeek-Oppem niet te benoemen. Dat lijkt ons in elk geval niet meer dan logisch, want het ligt in het verlengde van wat in het regeerakkoord staat.

Is de beslissing van minister Bourgeois gedragen door de hele Vlaamse Regering? Het decreet zegt dat het de Vlaamse Regering is die benoemt, en dus eventueel niet benoemt, maar vanochtend hoorde ik minister Lieten op de radio zeggen dat men, afhankelijk van de oplossing die koninklijk onderhandelaar Jean-Luc Dehaene zou voorstellen, eventueel nog afstand kan nemen van die beslissing. Is het besluit van minister Bourgeois gedragen door de hele Vlaamse Regering, ja of neen?

Een tweede element zijn de uitspraken van de heer Maingain, die vanochtend in de krant gepubliceerd zijn en die hij op de radio heeft bevestigd. Hij zegt dat die politiek overeenkomt met de praktijken van tijdens de Duitse bezetting. Ik vind, minister-president, dat u daar niet zo licht overheen mag gaan. De heer Maingain vergelijkt het niet-benoemen van burgemeesters met de bezettingsperiode en zegt letterlijk: "Het is zoals men tijdens de bezetting burgemeesters benoemt omdat ze de bondgenoten zijn van de bezetter." Dat betekent dus blijkbaar, minister-president, dat wij als Vlaanderen de faciliteitengemeenten

bezetten en dat de Vlaamse Regering alleen maar burgemeesters benoemt die collaboreren met de bezetter.

– *De heer Carl Decaluwe, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

We moeten daar eens ernstig over nadenken, collega's. Wanneer de heer Maingain dat zegt, weet hij zeer goed wat hij zegt en doet. We hebben al alles over ons heen gehad. We zijn Miloševićen, we zijn etnische zuiveraars. Nu gaat men nog een stap verder en zegt men eigenlijk dat niet alleen minister Bourgeois maar heel de Vlaamse Regering en heel Vlaanderen, dat achter dit beleid staat, voor een stuk nazi's zijn, of ten minste praktijken uitoefenen die vergelijkbaar zijn met die van de Duitse bezetter.

Minister-president, dit is niet op het randje. Dit is niet over het randje. Dit is ver over de rand. Dit is geen brug te ver. Dit zijn geen twee bruggen te ver. Het is gewoon crapuleus. En dus wil ik u vragen om die vergelijking niet alleen onaanvaardbaar te vinden, maar ook om als minister-president van deze Vlaamse Regering en de hele Vlaamse Gemeenschap formeel verontschuldigen te vragen van de FDF-voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Hauthem, u hebt al het dubbele van de spreektijd gebruikt. U stelt nu de vraag.

De heer Joris Van Hauthem: Als u hier op deze tribune staat, zal ik het ook eens doen.

Ik zal mijn vraag herhalen, minister-president.

De voorzitter: Mijnheer Van Hauthem, u gaat nu afronden en uw vraag stellen.

De heer Joris Van Hauthem: U vindt het niet ernstig? *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Ik zal de vraag stellen. Laat ze mij stellen.

Minister-president, ik wil dat u namens de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van FDF-voorzitter Maingain en ten aanzien van de heer Reynders, die de kartelvoorzitter is en die blijkbaar weigert afstand te nemen van die uitspraken, vraagt om formeel excuses aan te bieden en dat u er hen op wijst dat wij anders alle samenwerkingsverbanden met het federale niveau zullen moeten opzeggen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik zal vrij kort, maar duidelijk zijn: de uitspraken van de heer Maingain zijn onaanvaardbaar. Ik wil onderstrepen dat zo'n uitspraak te zot om los te lopen is. Ik kan mij aansluiten bij de reacties die op het federale niveau zijn geformuleerd door vicepremier Vanackere en minister Vanhengel. Zij hebben heel duidelijk gezegd dat dit er ver over is. Ik denk dat dit volstaat. Formele excuses en dergelijke zouden te veel belang hechten aan diegene die die uitspraken heeft gedaan. Ik zeg u zeer formeel dat ik als minister-president zo'n uitspraak onaanvaardbaar vind.

Dat voor wat betreft uw tweede vraag. Nu uw eerste vraag. Minister Bourgeois, die de bevoegdheid heeft om zulke beslissingen te nemen, heeft mij geïnformeerd dat hij die beslissing zou nemen. Minister Bourgeois heeft die beslissing gisteren in de commissie bekendgemaakt. Deze beslissing, rekening houdende met de bevoegdheid van minister Bourgeois, is een beslissing die genomen is en ik heb daar verder geen commentaar op te geven. Minister Bourgeois heeft, met zijn kennis van het dossier en met de precedenten in dit dossier die door de Vlaamse minister en door de vorige Vlaamse Regering zijn genomen, zijn besluit genomen.

De voorzitter: U hebt één minuut, mijnheer Van Hauthem.

De heer Joris Van Hauthem: Zet dan nu de klok stil.

De voorzitter: Reglement is reglement, mijnheer Van Hauthem. U maakt deel uit van het Bureau. Doe een voorstel om het reglement aan te passen. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

De heer Joris Van Hauthem: Ik stel vast, ten eerste ten aanzien van de beslissing van minister Bourgeois, dat u daarin niet namens de Vlaamse Regering collegiaal bent. U neemt daar alleen akte van.

Minister-president Kris Peeters: Ik respecteer die beslissing.

De heer Joris Van Hauthem: U respecteert de beslissing. Ik neem akte van het feit dat u alleen maar akte neemt van de beslissing van minister Bourgeois, die binnen zijn bevoegdheidsdomein blijft. En dat u geen afstand neemt van minister Lieten, die vanochtend heeft gezegd dat we daar eventueel nog afstand van kunnen nemen. Dat zegt al veel.

Ten aanzien van de uitspraken van de heer Maingain zegt u dat het onaanvaardbaar is maar dat u niet, zoals wij vragen, als minister-president formeel over zoiets crapuleus ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap excuses wilt eisen. In 1993 werd de heer Luc Van den Brande – en u zult dat nog weten, mijnheer Van Rompuy –, door Philippe Moureaux uitgescholden voor ‘Gauleiter’. Hij wist ook heel goed wat hij toen zei omdat dat zo gevoelig ligt. Toen is de heer Van den Brande bij de heer Dehaene gaan eisen dat dat werd rechtgezet. Dat is toen ook gebeurd. Minister-president, ik betreur dat u niet namens de hele Vlaamse Regering en de hele Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Maingain en ten aanzien van Reynders officieel excuses eist. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz: Voorzitter, het zal niemand verwonderen dat we niet enkel akte nemen van de beslissing van minister Bourgeois, maar dat we het ten gronde eens zijn met deze beslissing. De reden is eenvoudig. Toen hij nog minister van Binnenlandse Aangelegenheden was, heeft de heer Keulen dezelfde beslissing genomen. Deze beslissing is toen niet lichtzinnig genomen. Ik neem aan dat dit nu evenmin het geval is.

Het is jammer dat we moeten vaststellen dat bepaalde burgemeesters meer dan eens de wet overtreden en zichzelf op die manier buitenspel zetten. Ze kunnen überhaupt niet tot burgemeester worden benoemd.

Ik kan uiteraard niet voorbijgaan aan de zeer merkwaardige uitspraken van de heer Maingain. Ik zou deze uitspraken potsierlijk kunnen noemen. Ik zou kunnen proberen iets humoristisch te maken van zijn verwijzingen naar de Duitse bezetter. Het lijkt me moeilijk Vlamingen in hun eigen gemeenten voor bezetter uit te schelden. Ik vind het echter niet grappig. Zijn uitspraken zijn overtrokken, overdreven en onaanvaardbaar. Ik sluit me dan ook aan bij de distantiëring van een aantal mensen, waaronder de minister-president, van die uitspraken.

Het belangrijkste element in de discussie is hier nog niet aan bod gekomen. Ik vraag de minister-president niet onmiddellijk een standpunt in te nemen. Ik spreek me ook niet uit over de timing van de beslissing. Dat is de verantwoordelijkheid van minister Bourgeois. Minister Bourgeois is, misschien ongewild, in een misschien zelfs dodelijke paringsdans met de heer Maingain terechtgekomen. We mogen ons echter niet onttrekken aan de belangrijkste discussie. Er moet een snelle oplossing voor het dossier-BHV komen. Dit is belangrijk voor Vlaanderen en voor heel het land. We moeten de hypotheek van dit dossier lichten om tot andere gewichtige dossiers te kunnen overgaan. Het economisch herstel van het land, onze economische concurrentiepositie en de sociale zekerheid zijn slechts enkele voorbeelden.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, ik wil me bij de minister-president en de heer Gatz aansluiten. De woorden van de heer Maingain zijn verwerpelijk en buiten proportie. We zijn dit al gewoon. Dit sujet heeft al herhaaldelijk op deze manier gesproken. Ik sluit me aan bij de woorden van de minister-president.

We moeten opletten dat we niet op zijn provocaties ingaan. De heer Maingain wil immers iets bereiken. Hij wil niet dat BHV wordt gesplitst. We werken momenteel aan een onderhandelde oplossing. De heer Maingain wil niet dat er wordt onderhandeld. Hij wil geen splitsing. Mijn fractie wil een onderhandelde oplossing. We zullen dan wel zien hoe die er precies uitziet. Indien er geen onderhandelde oplossing zou komen, zullen we in de Kamer van Volksvertegenwoordigers tot een stemming overgaan. Ons standpunt blijft op dit vlak ongewijzigd. We moeten echter opletten. We mogen niet systematisch op de provocaties van de heer Maingain ingaan. Hij wil het politiek klimaat dermate verzieken dat er geen splitsing komt. We ijveren hier al jaren voor. Hij mag dit niet bereiken. We moeten dit voorkomen.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Voorzitter, het klopt dat we niet op de provocaties van de voorzitter van het FDF mogen ingaan. Zijn woorden zijn het niet waard.

Wat BHV betreft, ligt de oplossing voor de hand. Er ligt een wetsvoorstel klaar. De partij van de heer Van Rompuy heeft dit wetsvoorstel zelf mee geschreven en ondertekend. We kunnen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers tot een stemming overgaan.

Ik dacht dat we het stadium van uitlatingen als die van de heer Maingain voorbij waren. Ik hoopte dit echt. Ik stel voor niet in hetzelfde jargon te vervallen. We kunnen best niet op dergelijke provocaties ingaan. Een groot gedeelte van Vlaanderen voelt zich allicht gekwetst. De wijze waarop de heer Reynders hier stilzwijgend niet op heeft gereageerd, stemt trouwens tot nadenken.

Laat ons gewoon erop wijzen dat de beslissing van minister Bourgeois betekent dat Vlaanderen de rechtsstaat respecteert. Want wie verkozen is voor een lokaal uitvoerend mandaat, moet werken binnen het wettelijke kader. Hij moet de wetten en decreten respecteren, ook al is hij het er niet altijd mee eens. Dat is de grond van de zaak.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil herhalen dat de uitspraken van de heer Maingain onaanvaardbaar zijn. Dit is een belangrijk signaal, ook vanuit dit parlement. Excuses vragen en dergelijke, zou te veel eerbied voor die persoon impliceren. Ik respecteer de beslissing van minister Bourgeois, zoals die van toenmalig minister Keulen. Minister Bourgeois nam de beslissing binnen de grenzen van zijn bevoegdheden. Dat is heel duidelijk.

De heer Joris Van Hauthem: Dat laatste is helemaal niet duidelijk. U hebt niet geantwoord of de hele Vlaamse Regering daarachter staat. Dit is heel duidelijk: er is een meningsverschil in de Vlaamse Regering.

Minister-president Kris Peeters: Dat is niet waar.

De heer Joris Van Hauthem: U fluit uw viceminister-president, mevrouw Lieten, die daar bedenkingen bij had, niet terug.

U kunt 25 keer zeggen dat we niet te veel aandacht aan de heer Maingain moeten besteden, maar dergelijke beschuldigingen gaan zo ver en zijn zo crapuleus en zo onaanvaardbaar dat men daar wél aandacht aan moet besteden. Mijnheer Van Rompuy, het is immers met die man dat de heer Dehaene aan het onderhandelen is. Hij onderhandelt met de MR en de FDF om zagezegd tot een onderhandelde oplossing te komen.

U zegt dat u de woorden onaanvaardbaar vindt, dat zou er nog maar aan mankeren! Het zou nuttig zijn dat u premier Leterme eens opbelt om hem te vragen of het echt niet mogelijk is dat hij vicepremier Reynders vraagt om die kerel terug te fluiten. Want de heer Reynders verroert zich niet en neemt geen afstand van wat hij zei. Ook de positie van de MR is dus duidelijk. Wij zijn een gemeenschap die in de faciliteitengemeenten de praktijken van de Duitse bezetter imiteert. De heer Reynders bevestigt dat door van die woorden geen afstand te nemen. Maar wij gaan niet verder dan te zeggen dat dit onaanvaardbaar is.

We moeten verder gaan dan dat. Maar ik begrijp u wel. Premier Leterme heeft deze namiddag in de Kamer gezegd dat hij de ‘provocaties’ betreurt. Hij had het over provocaties, in het meervoud. Ik neem aan dat hij het heeft over de provocatie van de minister van Binnenlands Bestuur en de provocatie van de heer Maingain. In die context begrijp ik dat u geen officiële demarche onderneemt bij premier Leterme. Wij betreuren dat. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer John Crombez tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de jeugdzorg en het jongerenwelzijn

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag gaat over een totaal ander onderwerp. Ongeveer een jaar geleden heeft de vorige minister van Welzijn gezegd dat we zorgzaam moeten omspringen met de opvoeding van de jongeren. Dat is een evident punt. We weten al jaren dat er wachtlijsten in de bijzondere jeugdzorg zijn en er problemen in het veld zijn. De cijfers nemen onrustbarend toe. In uw beleidsnota staat dat er 36 percent meer opnames zijn, vooral van jongeren in problematische opvoedingssituaties. Maar er is ook een stijging met 10 percent van het aantal opnamedagen. Dat zijn cijfers tot 2007. Sindsdien blijven de cijfers stijgen. De jongste weken zijn er in diverse dossiers, maar ook in een lopende reportage van P-Magazine, een aantal concrete gevallen aan het licht gekomen die bijzonder schrijnend zijn. Ook dat is niet nieuw. Maar het aantal en de aard ervan roepen vragen op.

Het gaat om pleegouders die bijvoorbeeld getuigen dat ze het kind onder hun zorg veel weekends zien vertrekken naar de ouders, waar het tussen verslaafden zit. Elke week moeten zij herbeginnen aan de opvoeding. De pleegouders zijn bijna bang om daarover te getuigen.

U hebt in de bespreking van de beleidsnota aangekondigd dat in het verlengde van het perspectiefplan en de resolutie die door dit parlement is aangenomen, er zaken moeten gebeuren. Als je ziet hoe snel de problematiek toeneemt, als je hoort van de sector wat er allemaal in het veld gebeurt, als je weet dat het om veel meer dan 20.000 jongeren gaat die echt in moeilijke omstandigheden zitten omdat het systeem niet groot genoeg is en niet goed genoeg werkt, is de vraag: bestaat er een manier om sneller tot actie te komen om een aantal problemen te matigen? Hoe kunnen we die resolutie snel uitwerken? Zijn er snelle heroriënteringen mogelijk voor het personeel en de middelen? Hoe staat het met het Raadgevend Comité, dat werkt in de kinderopvang en hier ook een toegevoegde waarde zou kunnen hebben in het debat, dat dringend nodig is?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Mijnheer Crombez, het gaat om een zeer ernstige problematiek. Zoals u zegt, is het aantal jongeren dat in de jeugdzorg terechtkomt, op 7 jaar tijd met meer dan 35 percent gestegen. Dat is een indrukwekkend cijfer. Dat die trend zich zo manifest doorzet, zegt niet enkel iets over jongeren die hulp nodig hebben of zoeken, maar ook over onze samenleving.

Door het vorige parlement is een resolutie goedgekeurd op basis van dat perspectiefplan. Naar die resolutie wordt ook verwezen in het regeerakkoord. We hebben getracht om in 2010 al stappen te zetten in de uitvoering ervan. Het is niet zo, omdat de sector misschien niet in de schijnwerpers staat als andere sectoren, dat we niet geprobeerd hebben om al stappen te zetten.

Ik denk aan het aantal thuisbegeleidingen, aandacht voor de centra voor kinderzorg en gezinsondersteuning, budgetten voor crisisopvang en voor knelpunt dossiers. We proberen zeer grote prioriteit te geven aan de intersectorale toegangspoort in het kader van de integrale jeugdhulp. Zoals u weet, hebben we afgesproken dat we een oproep doen aan initiatiefnemers om in te schrijven op een ondersteuning van het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA), in het perspectief dat we op enkele jaren de capaciteit kunnen uitbreiden. Ik verwijs naar wat ik hier al gezegd heb over de gesloten instellingen en de uitbreidingen die we gaan doen of moeten doen in de loop der jaren.

In de loop van 2010 worden daar toch al wat stappen gezet. Het is evident dat ik voort uitvoering wil geven aan de aanbevelingen van het parlement. Die probeer ik stapsgewijs uit te voeren. Daarin is pleegzorg heel belangrijk. U weet dat we werken aan een globale decretale benadering. In vergelijking met andere landen zitten we wat dat betreft zeker nog onder de mogelijkheden.

De situatie van kinderen van drugsverslaafde ouders is een thematiek die wij heel nauw trachten te volgen. Wij trachten ook hulpverleners in tal van omstandigheden, ook mensen uit het onderwijs, te sensibiliseren, te leren herkennen en te leren hoe je moet reageren en snel alarmeren indien er zaken fout gaan. We doen een aantal zaken zeker en zetten ze op de rails, zelfs in budgettair moeilijke omstandigheden.

Het is ook een vraag van budgettaire keuzes. In de loop van de volgende periode, in een budgettair moeilijke situatie, moeten we trachten om ook voor de integrale jeugdhulp stappen te blijven zetten en de mogelijkheden uit te breiden. We doen dat in 2010. Ik heb daar bewust voor gekozen. Ik hoop dat we dat kunnen volhouden.

Er zijn in 2009 drie of vier oproepen gebeurd om het Raadgevend Comité te kunnen samenstellen. Nu zijn de meeste kandidaturen binnen uit de verschillende groepen. Dat is nog niet lang zo. Na de vakantie zal ik onmiddellijk proberen om een voorstel te doen en dat aan de regering voor te leggen met betrekking tot de samenstelling van dat Raadgevend Comité.

De heer John Crombez: Ik dank u voor uw antwoord, minister. De voorbeelden die we de laatste tijd te horen en te lezen krijgen, zijn dermate schrijnend dat er – bovenop wat in de steigers staat – misschien nog andere keuzes moeten worden gemaakt. Misschien is daar niet veel geld voor nodig. Het gaat vaak om kinderen die maar één fout hebben: dat ze onder slechte omstandigheden geboren zijn of opgroeien.

Uit de getuigenissen van de pleegouders leid ik af dat er een groot probleem binnen de sector zit. Ik ben er niet van overtuigd dat er altijd veel geld nodig is om op zeer korte termijn een betere oplossing te vinden voor die kinderen. Nog eens, het gaat om veel meer dan 20.000 kinderen. Het is redelijk onvoorstelbaar dat dit nog bestaat bij ons.

Heel vaak wordt het bekeken vanuit de rechten van de ouders. De ouders hebben onder meer het recht om hun kind terug te krijgen. We moeten maar eens een analyse maken van de rechten van het kind. We moeten eens nagaan in hoeverre deze beschadigd zijn. Zelfs meervoudige moordenaars mogen hun kinderen blijven zien als ze hen niets misdagen hebben. Daar bestaat een recent voorbeeld van. Voor de kinderen kan dat enorm traumatisch zijn. Het is een recht van de ouder om zijn kinderen te blijven ontvangen in de gevangenis. Naast de budgettaire analyse moeten in de sector op korte termijn een aantal zaken gebeuren om de grote probleemgevallen te kunnen vermijden.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik sluit me graag aan bij de terechte bekommernissen zoals de heer Crombez ze formuleerde. De stijging van de cijfers is inderdaad een indrukwekkend fenomeen. Minister, u merkt terecht op dat we ons eens moeten bezinnen omdat dat heel veel zegt over onze samenleving.

Het lijkt me belangrijk, minister, om aandacht te besteden aan de versnelde uitvoering van de resolutie die hier in de vorige legislatuur werd goedgekeurd. Er moet bijzondere aandacht gaan naar de pleegouders. U merkt dat terecht op. De pleegouders moeten het eerste initiatief zijn. Het is ook heel belangrijk om meer aandacht te gaan besteden aan de versterking van het beleid naar de gezinnen. We moeten specifieke maatregelen ter ondersteuning van de gezinnen nemen. Vooral alleenstaande ouders kampen met bijzonder veel stress en kunnen het vaak niet meer aan. U moet uw collega's ervan overtuigen om daar voldoende middelen voor vrij te maken. Dat moet een prioriteit worden.

Tot slot sluit ik me aan bij de slotopmerkingen van de heer Crombez, dat ouders inderdaad ook wel rechten hebben, maar dat we ons ook eens mogen buigen over de rechten van het kind. Dat is een zeer moeilijke discussie. Het zou zinvol zijn, minister, om in de commissie Welzijn hierover eens een grondige gedachtewisseling te organiseren.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: De situatie is in veel gevallen schrijnend en problematisch. Ik kan u volgen, minister, dat we in budgettair moeilijke omstandigheden verkeren. Het komt erop aan keuzes te maken. Het is nog maar een tweetal weken geleden dat ik dat heb gesteld. Minister, houdt u nog altijd vast aan het idee om nieuwe middelen te besteden aan nieuwe zaken zoals een nieuwe Vlaamse kinderbijslag en een nieuwe Vlaamse hospitalisatieverzekering? Wilt u daarvoor geld uittrekken terwijl er nog zo veel andere noden zijn die u niet kunt leningen wegens het budgettair moeilijke plaatje? Daar zou ik graag eens duidelijkheid over hebben.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, de toename van het aantal kinderen en jongeren in problematische opvoedingssituaties is natuurlijk een zorg van ons allen. We nemen telkens kennis van een stijging van de cijfers. Het perspectiefplan voorziet daar toch wel in heel wat maatregelen. We staan er allemaal achter dat die worden uitgevoerd en continu geëvalueerd. Zijn ze voldoende? Leveren ze voldoende resultaat?

Misschien moeten we niet altijd dadelijk grijpen naar de grote maatregelen, maar beginnen bij het begin. Ik verwijs dan naar de extra middelen die er zijn voor opvoedingsondersteuning enzovoort. Ik denk dat daar het begin moet worden gemaakt.

Wanneer kinderen en jongeren dan toch niet in de eigen omgeving kunnen blijven, dan is pleegzorg natuurlijk het eerst aangewezen. Ik hoor u spreken over de rechten van de ouders tegenover de rechten van de pleegouders. Het statuut van de pleegouders is natuurlijk federale materie. Er zijn heel wat vragen over. Er zijn voorstellen en wetsvoorstellen over. Minister, ik wil u toch vragen om bij de federale ministers aan te dringen om er werk van te maken.

Minister Jo Vandeuren: Ik deel een aantal bekommernissen. Ik ben natuurlijk gebonden door het regeerakkoord en door de afspraken met de coalitiepartners. Ik ga ervan uit dat dat ook betekent dat we de passages over de jeugdzorg en de jeugdhulp die in het regeerakkoord staan, met z'n allen proberen waar te maken.

Het statuut van de pleegouders is inderdaad een federale aangelegenheid. Ik heb uiteraard minister Wathet al aangesproken en gevraagd om de nodige initiatieven mee te ondersteunen. Hij heeft toegezegd om dat te doen. Maar ook op het federale niveau zijn er moeilijke en delicate debatten over rechten van de ouders, rechten van het kind, de relatie tussen de kinderen en de natuurlijke ouders. Men moet niet ineens een spectaculair initiatief verwachten. Men ziet het statuut van de pleegouders meer in fiscale en sociaalrechtelijke termen. Over ouderlijk gezag en ouderlijke macht wordt op federaal niveau niet gesproken. Maar we zijn zeker vragende partij.

Ten slotte gaat het ook over een interventie van de jeugdrechtbank. Er zijn situaties waarin de jeugdrechter gevat is en kan tussenkomen. Ik heb er geen probleem mee om het debat eens te voeren over wat men in zo'n situatie doet en wat consulenten doen enzovoort. Ik denk dat de huidige gang van zaken het resultaat is van een samen opgebouwde beleidsvisie op de relatie tussen ouders en kinderen en de plaats van pleegzorg daarin. Op het ogenblik dat het kaderdecreet Pleegzorg aan de orde wordt gesteld, zal het parlement opnieuw gevat zijn door de vraag wat pleegzorg betekent, wat de plaats van pleegzorg is binnen de jeugdhulp en hoe dit alles zich verhoudt tot de rol en de verantwoordelijkheid van de jeugdrechter die op zijn beurt opnieuw het onderdeel is van een debat over de installatie van een familierechtbank enzovoort.

Het is dus geen probleem om zulke situaties niet als evident en onwrikbaar te aanvaarden, maar er zijn een aantal medeactoren die we moeten erkennen en betrekken. Ik doe uiteraard geen uitspraken over individuele gevallen. Ik heb er absoluut geen moeite mee om het agentschap te vragen om de beleidslijnen die daar worden gebruikt, nog eens op te lijsten en om daar eens een gesprek over te hebben.

De heer John Crombez: Ik wil eerder nog iets zeggen over een paar betogen van collega's dan over wat de minister zegt.

Ik denk ook dat het nuttig kan zijn om ons te bezinnen over de samenleving. Dat kan voor veel dingen nuttig zijn. Het kan nuttig zijn om met het federale niveau te spreken en het is een goede zaak dat er meer ondersteuning voor de gezinnen komt. Maar mijn vraag gaat over zeer dringende, urgente en schrijnende gevallen. Ik denk dat het niet onbelangrijk is om ook als parlement ervan uit te gaan dat we zonder veel extra middelen een aantal zaken kunnen doen. Ik ga een heel concreet voorbeeld geven. In de resolutie stond ook: "Er mee voor zorgen dat de consulenten sterker in hun schoenen komen te staan". Dat kan je op vele manieren doen. Als je leest wat de problemen zijn, dan kan er heel wat gebeuren.

Ik zou er dus voor durven pleiten om, in de aanloop van de uitvoering van wat er gepland is, ook heel snel te onderzoeken wat er op het terrein kan gebeuren om zoveel mogelijk schrijnende toestanden te vermijden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over een mogelijke bijdrage van de gewesten voor de dienstverlening door Belgocontrol ten aanzien van de regionale luchthavens

ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over een mogelijke bijdrage van de gewesten voor de dienstverlening door Belgocontrol ten aanzien van de regionale luchthavens

ACTUELE VRAAG van mevrouw Gwenny De Vroe tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een mogelijke bijdrage van de gewesten voor de dienstverlening door Belgocontrol ten aanzien van de regionale luchthavens

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Crevits.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, voorzitter, collega's, Belgocontrol is in financiële moeilijkheden. Belgocontrol heeft de leiding van alle operaties, niet alleen in Zaventem en de

Vlaamse luchthavens, maar in alle luchthavens in België, dus ook in Wallonië, Luik en Charleroi.

Die financiële moeilijkheden moeten opgelost worden want Belgocontrol is verantwoordelijk voor de veiligheid op die luchthavens. Nu is er een mandaat gegeven aan staatssecretaris Schouppe om te gaan onderhandelen met de gewesten over een bijdrage in die financiële problemen van Belgocontrol. De dienstverlening aan de regionale luchthavens gebeurt nu gratis. Ik heb gelezen dat Waals minister van Transport Antoine zich verzet tegen elke vorm van bijdrage van de gewesten. Men vraagt een overleg. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering in dat overleg over een bijdrage van de gewesten?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Belgocontrol is inderdaad de maatschappij die de veiligheid van de luchtvaart verzekert. In 1989 bij de regionalisering van de luchthavens, bleef Belgocontrol verantwoordelijk voor de veiligheid van de regionale luchthavens. Belgocontrol moest die diensten gratis aanbieden.

Recent kwam Belgocontrol in de pers met financiële moeilijkheden. Die zijn niet alleen te wijten aan die gratis dienstverlening maar die zal er toch ook geen goed aan doen. Belgocontrol loste tot nu toe die gratis dienstverlening aan de regionale luchthavens op door hogere tarieven aan te rekenen aan het overvliegende verkeer. Europa heeft nu een verordening uitgevaardigd waardoor die kruissubsidiëring niet meer mag. Daarnaast moet de tarifiering duidelijk en transparant zijn. Die kosten komen bij Belgocontrol terecht. Staatssecretaris Schouppe heeft dan ook gevraagd om overleg te plegen. Hij heeft die opdracht gekregen van het kernkabinet. Is er intussen al een overleg geweest? Wat is uw visie op een eventuele herziening van de samenwerkingsovereenkomst? Dat zal vermoedelijk toch wel een financiële impact hebben.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, ik zal de historiek en de problematiek van de samenwerkingsovereenkomst van 1989 niet herhalen.

De financiële wurg van Belgocontrol is al lang bekend, en ligt sinds maart 2008 op het bureau van staatssecretaris Schouppe. Intussen zijn we zover dat er een lening is aangegaan van 20 miljoen euro om de wedden van de werknemers van Belgocontrol te betalen. De vakbonden vrezen voor de lonen van de werknemers in de toekomst. Zij vrezen dat die niet langer betaald zullen kunnen worden. Er is dus een heel groot probleem. Er zal overleg worden gepleegd met de gewesten. Minister, ik wil u vragen om tijdens dat overleg de belangen van de regionale luchthavens te behartigen, maar ook het belang van onze economische motor, de nationale luchthaven van Zaventem. We mogen immers niet vergeten dat er momenteel een concurrentieel nadeel is ten opzichte van de regionale luchthavens.

Minister, wat zal uw houding zijn tijdens de komende onderhandelingen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: De problemen bij Belgocontrol zijn me bekend. Ik weet dat staatssecretaris Schouppe een paar dagen geleden een mandaat heeft gekregen om met de gewesten gesprekken op te starten. Morgen is er een interministerieel comité. Formeel was het punt niet geagendeerd. Men heeft gevraagd het alsnog te agenderen bij de toegevoegde punten. We zullen morgen zien of dat is gebeurd.

Het is evident dat wie een onderhandelingsmandaat krijgt, ook luistert naar wat er wordt gezegd. Voor mij is het belangrijk dat er, zoals staatssecretaris Schouppe heeft aangekondigd, een grondige evaluatie gebeurt van de werking van Belgocontrol.

Morgen zal mijn rol zich vooral beperken tot goed luisteren naar datgene waarover staatssecretaris Schouppe wil spreken en de wijze waarop wordt omgegaan met de evaluatie.

Maar uiteraard, als een samenwerkingsakkoord wordt herzien, dan is daarvoor de instemming nodig van alle gewesten. Ik zal er sowieso over waken dat wat er gevraagd wordt vooraleer er zelfs kan worden nagedacht over een vraag, evenwichtig gebouwd is over de gewesten heen.

Het standpunt kan pas worden bepaald nadat de staatssecretaris zijn uiteenzetting heeft gegeven over hoe hij de zaken ziet, wat de problemen zijn en hoe de evaluatie zal verlopen. Ik hoop daar morgen meer duidelijkheid over te krijgen en ik zal nadien, samen met de Vlaamse Regering, het standpunt bepalen dat door Vlaanderen zal worden ingenomen.

Uiteraard neem ik de bezorgdheden mee die ik hier heb vernomen.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, het is belangrijk dat u naar dat overleg gaat, goed wetende dat er een enorme malaise is bij de verkeersleiders in Zaventem. Die mensen moeten overuren doen, het is onvoorstelbaar. Soms moeten ze 6 dagen per week uren werken. Het is een heel technische job en er zijn weinig mensen die hem aankunnen, het gaat trouwens om mensen met heel veel ervaring. Dat wegwuiven, zoals in de pers soms gebeurt, als het financiële wanbeleid van Eurocontrol, dat is absoluut niet correct. Men heeft ook enorm moeten investeren in nieuwe technologie. Ik hoop dat er een goede oplossing komt. Ik lees dat de Waalse minister a priori tegen is. Ik zou de onderhandelingen aanvatten met een open geest.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, ik zou u willen vragen om ook aandacht te besteden aan het economische belang van de nationale luchthaven voor Vlaanderen, zodat er geen te groot concurrentieel nadeel ontstaat en u probeert om er een goed evenwicht in te vinden. Er moet vooral snel duidelijkheid komen. Het is heel belangrijk dat er een snelle beslissing valt zodat iedereen weet waaraan hij zich te houden heeft.

Ik zag dat u ook bezig bent met een akkoord of een bestek uitschrijft voor het uitbaten van de regionale luchthavens. Ik zou u willen vragen om daarin ook op te nemen wat daarvan de gevolgen zullen zijn.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister, ik heb vernomen dat u momenteel nog geen standpunt hebt ingenomen, dat u eerst zult luisteren en onderhandelen, maar ik heb ook vernomen dat indien niet alle gewesten zullen participeren, Vlaanderen de boot ook afhoudt.

Ik ben tevreden dat u rekening zult houden met de bemerkingen of de bezorgdheden die ik heb aangehaald. Het overleg is morgen, we wachten af hoe het verloopt, maar we hopen dat er snel zekerheid komt, want er is inderdaad niet alleen een financieringsprobleem bij Belgocontrol, maar er zijn ook vele andere problemen die tegelijkertijd kunnen worden aangehaald.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, ik heb één aanvullend vraagje. Heeft Europa ook geen bepalingen die de beleidsruimte beperken? Is het niet zo dat Europa oplegt dat ofwel de luchthavens zelf, ofwel, in ons geval, de regionale overheden de luchtverkeersleiding van Belgocontrol moeten betalen aan de federale overheid, of heb ik dat verkeerd voor?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik ben altijd blij als het dossier van de regionale luchthavens hier in het parlement wordt besproken, want dat is niet altijd evident.

Minister, ik begrijp natuurlijk dat u zegt dat u het overleg moet afwachten, maar ik veronderstel dat u toch een bepaalde visie, dat u bepaalde ideeën hebt. Ik vraag u niet dat u hier vandaag al een standpunt verkondigt, maar het zou de logica der zaken zijn – en ik ben hier toch wel heel voorzichtig in – dat ofwel de regionale luchthavens zelf, ofwel de regionale overheden instaan voor de veiligheid. Natuurlijk kan dit enkel op de voorwaarde dat alle gewesten op gelijke voet worden behandeld.

Als het zo zou zijn dat u een deel van de kosten zou afwentelen op de regionale luchthavens, dan kan er misschien wel een probleempje ontstaan, zoals een collega opmerkte, inzake de uitvoering van het LEM-LOM-decreet, waarbij nu eindelijk twee kandidaten werden aangeduid, dat het akkoord misschien wel op de helling kan zetten.

Dan heb ik nog een detailvraag. Als ik het goed heb, heeft de regionale luchthaven Kortrijk-Wevelgem tot op heden nog nooit kunnen genieten van de gratis diensten van Belgocontrol. Ze stond zelf in voor de veiligheid. Mijn vraag is hypothetisch en deze namiddag heb ik begrepen dat er niet wordt geantwoord op hypothetische vragen, maar stel dat de regionale overheden inderdaad instaan voor de veiligheid, worden alle regionale luchthavens dan ook op gelijke voet behandeld?

Minister Hilde Crevits: Ik dank de leden voor hun aanvullende vragen. Zoals de heer Van Rompuy heeft opgemerkt, is het, als er problemen zijn – en die zijn toch wel manifest –, wel van belang dat dit op de agenda komt van het interministerieel comité. Ik heb er geen probleem mee dat dit morgen op de agenda komt. Ook voor mij is het immers belangrijk snel duidelijkheid te krijgen over de vraag waar men heen wil en hoe men die problemen wil aanpakken.

Ik vind het wel van belang dat alle gewesten gelijk worden behandeld, als we proberen te onderhandelen in een dergelijk dossier. Dat kan ook niet anders. Dat is de logica zelf. Dat lijkt me een zeer duidelijk uitgangspunt. Ik denk dat ik daarmee heb geantwoord op de gestelde vragen.

Mijnheer Caron, wat de Europese regels betreft, een van de vraagstellers heeft er eigenlijk al naar verwezen. Wat is het probleem? Nu worden er ook diensten verleend voor vliegtuigen die niet opstijgen of landen in Vlaanderen en België, maar gewoon overvliegen. Die moeten ook weten waarlangs ze moeten vliegen. Daaruit worden inkomsten geïnd. Die worden vandaag gebruikt om de kosten te betalen die worden gemaakt voor de regionale luchthavens. Europa zegt dat dit niet meer kan. Daar moet dus sowieso een oplossing voor worden gevonden.

Wat de bestekken voor de regionale luchthavens betreft, is het evident dat dit overal op gelijke voet wordt behandeld. Er is wel in een clausule voorzien dat, zelfs als de regelgeving wordt gewijzigd, de kosten sowieso nooit zullen worden doorgerekend aan de LEM. De Europese regelgeving bepaalt immers dat dit kan, als zich men onder de 50.000 bewegingen bevindt. Dat wordt ook altijd zo toegepast. Het staat ook zo in het bestek. Dat betekent dus dat er in principe voor de lopende onderhandelingsprocedures sowieso geen enkele impact is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw An Michiels tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de maximumfactuur in het basis- en kleuteronderwijs

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Voorzitter, minister, de maximumfactuur is nu aan haar tweede schooljaar toe, als ik het goed heb. Hoewel ze destijds met zeer nobele bedoelingen werd ingevoerd, namelijk om de kosten in het basis- en kleuteronderwijs te drukken, bleek al gauw dat er toch een aantal neveneffecten zouden ontstaan. Wij hebben daarvoor gewaarschuwd bij het begin, bij de bespreking van het decreet. Toen waren er al signalen uit de onderwijswereld. Het antwoord was toen dat met de nieuwe financieringsmethode de scholen zeer veel extra zouden krijgen, zodat ze het feit dat ze minder mogen vragen aan ouders perfect zouden kunnen opvangen.

In de loop van het eerste schooljaar doken dezelfde problemen opnieuw op. Schooldirecties trokken aan de alarmbel en stelden dat hun aanbod verschaalde, maar ook de culturele sector merkte op dat de scholen niet meer kwamen. Ook in de sector van het georganiseerd busvervoer werd gesteld dat scholen zoveel moeten betalen voor de bussen en zo'n klein budget hebben dat ze niet meer met de bus weggaan. Ook daar werd dus aan de alarmbel getrokken. Het antwoord was weer hetzelfde: ze hebben zeer veel extra middelen gekregen en moeten het daarmee maar oplossen.

Bij de invoering van die maximumfactuur hebben wij ook gezegd dat het alweer de oudercomités zouden zijn die moeten zorgen voor extra middelen, als de scholen het niet kunnen. Nu blijkt dat dit ook gebeurt. Minister, laat me duidelijk stellen dat ik niet akkoord ga met oudercomités die eisen dat ouders betalen. Ik vind echter niet dat we de oudercomités mogen verwijten dat ze in de bres springen.

Vanaf het begin werd gevraagd dat die maximumfactuur zou worden geëvalueerd, nu blijkt dat het probleem toch blijft bestaan en zelfs groter dreigt te worden, als we de kleuterscholen mogen geloven. Ook dit wordt steeds weer naar voren gebracht. Minister, gezien het korte tijdsbestek heb ik maar één vraag: nu de problemen steeds duidelijker en de noodkreten ook steeds luider worden, overweegt u die maximumfactuur af te schaffen?

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, collega's, de afgelopen week is het opnieuw glashelder geworden dat het huidige systeem van de maximumfactuur niet werkt of dat er op zijn zachtst gezegd een aantal problemen zijn bij de uitvoering ervan.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

Een aantal scholen heeft werk gemaakt van de oprichting van extra oudercomités, zoals mijn collega al meldde. Scholen trachten creatief te zijn in het omzeilen van de vrij strenge eisen die de maximumfactuur stelt.

Minister, ik heb er alle begrip voor dat u de voorbije dagen en weken heel wat problemen te verwerken hebt gekregen waarvoor u persoonlijk niet verantwoordelijk bent. Anderzijds is de

minister van Onderwijs een heel belangrijk minister en is Onderwijs een belangrijke bevoegdheid. We zijn bezorgd dat de problemen die zich daar aandienen, op een constructieve manier worden aangepakt en dat u als minister naar oplossingen zoekt. Precies daarover zijn we een beetje bezorgd omdat we via de pers hebben vernomen dat u aankondigt om sancties te nemen tegen de scholen die de maximumfacturen omzeilen.

Minister, ik vrees dat u het met mij eens zult moeten zijn dat dat bijzonder moeilijk is omdat het gebeurt via oudercomités en het niet altijd aantoonbaar is dat er sprake is van dwang. Daarom vrezen we dat focussen op sancties, zoals u hebt aangekondigd, eerder symptoombestrijding is dan wel het genezen van de zieke. Daarom hebben we in de bespreking van de beleidsnota in de commissie heel uitdrukkelijk gevraagd naar een evaluatie. Vandaag blijkt hoe urgent het is dat we die evaluatie maken, niet in 2011 – we lazen hier en daar in de pers dat dat uw bedoeling is – maar wel dit schooljaar.

Minister, is die evaluatie er al? Bent u bereid de resultaten ervan met ons te delen? Ziet u de mogelijkheid om eventuele bijsturingen aan de maximumfactuur of eventueel zelfs de afschaffing ervan te laten ingaan bij het eerstkomende schooljaar en niet uit te stellen met nog een schooljaar?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Voorzitter, ik dacht dat ik de laatste spreker was in de rij, maar geen enkel probleem dat ik mijn vraag nu mag stellen.

Minister, ik was verrast toen ik in het weekeinde in de nieuwsberichten hoorde dat u reageerde op creatieve oudercomités in Vlaanderen en hen wil sanctioneren. Wij houden net van creatieve oudercomités en van oudercomités die bezorgd zijn om het onderwijs en initiatieven nemen in de breedte.

Bij de bespreking van de beleidsnota is de evaluatie van de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs aan bod gekomen. Wij hebben toen gezegd dat een evaluatie van de maximumfactuur gekoppeld aan de financiering van het leerplichtonderwijs van belang is. We hebben bij de behandeling van het decreet geëist dat dat zou worden opgenomen. Dat is ook gebeurd. We hebben toen gevraagd of u bereid was om de maximumfactuur naar aanleiding van het niet-indexeren van de werkingsmiddelen al sneller te evalueren. U hebt toen heel duidelijk gezegd dat u nog geen conclusies wilde trekken. De evaluatie van de maximumfactuur is lopende en u schatte in dat deze aan het einde van het jaar zal kunnen worden afgerond. U zei dat dat dan zal worden bekeken wat men precies zal moeten doen.

Daarom ben ik verrast dat u nu plots naar aanleiding van creatieve oudercomités wel initiatieven zult nemen met betrekking tot de maximumfactuur. Minister, wij gaan ervan uit dat de oudercomités niet zomaar iets ondernemen maar dat ze dat doen omdat de scholen niet altijd beschikken over de middelen die ze nodig hebben om te realiseren wat wij van hen verwachten.

Minister, hoe gaat u met de sancties die u gaat nemen en de consequenties die dat kan hebben, toch kosteloos en kwaliteitsvol onderwijs in Vlaanderen garanderen?

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, minister, collega's, de vraag is vandaag: wat willen we in Vlaanderen met ons onderwijs? We willen dat iedere ouder zijn of haar kind vrij kan inschrijven in de kleuter- of basisschool die hij of zij wenst. Men moet zich vrij voelen om over elke drempel te kunnen stappen. Wat we niet willen, zijn scholen voor mensen met meer geld en scholen voor mensen met minder geld. Die situatie is absoluut niet wenselijk. Juist daarom is de maximumfactuur in 2008 ingevoerd. Dat is niet zomaar gebeurd, die hele operatie ging gepaard met een fameuze verhoging van de middelen die aan de scholen werden toegewezen om te voorzien in extra uitstappen van culturele of sportieve aard.

Vandaag stellen we vast dat er zich in scholen problemen voordoen. Ze trekken aan de alarmbel en zeggen dat ze niet alles meer kunnen blijven financieren. Minister, ik wil u vragen om die toestand te evalueren, om na te gaan of de scholen gelijk hebben, of het klopt wat ze zeggen, of de middelen ook op de juiste manier worden aangewend. Ik vraag u in elk geval, als er tekorten zijn, dat die niet op de schouders van de ouders worden gelegd. Wees creatief, spreek de ministers van Cultuur, Sport en Mobiliteit aan. Wijs gemeenten en steden op de mogelijkheid van het flankerend onderwijsbeleid, maar ga niet mee in de vraag naar de afschaffing van de maximumfactuur, want dat komt absoluut niet overeen met gelijke kansen voor ieder kind in het onderwijs, en nog veel minder met het kosteloze onderwijs dat in onze Grondwet is vastgelegd. Minister, evalueer die toestand en denk goed na over hoe u eventuele problemen kunt oplossen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Deckx heeft de ontstaansgeschiedenis van de maximumfactuur heel goed weergegeven. Het was een sociale maatregel om te verhinderen dat de keuze van een school door ouders zou worden bepaald door de vraag of het al of niet om een dure school ging. In onze opvatting over onderwijs is dat onaanvaardbaar.

Mevrouw Helsen heeft heel goed geluisterd naar wat ik heb gezegd tijdens de bespreking van de beleidsverklaring. Toen heb ik inderdaad aangekondigd dat we een evaluatie hadden en dat het niet meer dan normaal is dat als je een maatregel invoert, je moet opvolgen en monitoren. Ik heb toen ook gezegd dat we eind dit jaar een eerste evaluatie gingen hebben over de effecten van de maximumfactuur op de buitenschoolse activiteiten. Ik heb in de commissie gezegd dat we tegen 2012 een totale evaluatie van het financieringssysteem van de scholen zullen hebben.

Wat is er gebeurd? We zijn ondervraagd door een krant, die wist dat bepaalde oudercomités verplicht van ouders eisen, niet om aan activiteiten mee te doen, maar om 120 of 130 euro aan het oudercomité te betalen, dat dat geld op haar beurt doorstort aan de scholen voor de werkmiddelen. Over die situatie heb ik gezegd dat dat onaanvaardbaar is. Het is dan aan de ouders om een klacht in te dienen bij de Commissie zorgvuldig bestuur, die kan optreden en de nodige sanctie opleggen. Zo is de regelgeving.

Ik heb niet de ambitie om alle inspecteurs vrij te maken en ze naar alle scholen te sturen om na te gaan wie een dergelijke regeling heeft uitgewerkt. Als ouders door oudercomités, door scholen onder druk worden gezet of indien oudercomités enkel met dat doel werden opgericht, dan is er in die specifieke situatie een probleem. Uiteraard heb ik geen probleem met het feit dat er oudercomités worden opgericht, wel integendeel. Hoe meer, hoe beter, hoe groter de betrokkenheid. Uiteraard heb ik er geen probleem mee dat oudercomités activiteiten organiseren voor de school. Des te beter. Dat er een wafelenbak wordt gehouden, daar heb ik geen problemen mee. Dat is op zich niet problematisch, zolang het maar vrijwillig gebeurt en ouders niet onder druk worden gezet om daaraan mee te doen en ze niet onder druk worden gezet om een extra bijdrage te geven.

Het is in de eerste instantie de taak van de ouders om naar die Commissie zorgvuldig bestuur te gaan. Ik zal ook wel kijken en aan de inspectie vragen of het mogelijk is om tijdens de inspectierondes na te gaan in welke mate dit probleem echt wijdverspreid is in Vlaanderen. Ik loop dus niet voor op de evaluatie.

Ik weet wel – en dat zult u ook wel gehoord hebben – dat het busvervoer op het platteland wel wat problemen opleveren. Dat hoor ik ook tijdens mijn ronde. Maar het zal u ook niet ontgaan zijn dat bijvoorbeeld het oudercomité van het Gemeenschapsonderwijs heel uitdrukkelijk heeft gezegd dat ze die maximumfactuur wil behouden. Heel toevallig was ik gisteravond in Vilvoorde, hier niet zo heel ver vandaan. Mevrouw De Knop, die stad ligt, als ik me niet vergis, in uw kiesomschrijving. Daar waren heel wat ouders. De meningen waren wat verdeeld, maar de overgrote meerderheid van de ouders was wel voor de

maximumfactuur. Want, zoals mevrouw Deckx terecht heeft opgemerkt, ons basisonderwijs moet kosteloos zijn. Men kan een beperkte bijdrage aan de ouders vragen. Ik sluit niet uit dat die bijdrage in de toekomst herzien kan worden. Dat zullen we dan bekijken in functie van de evaluatie. Toen de maximumfactuur werd ingevoerd, ging er als compensatie 85,23 miljoen euro extra, bovenop de 42 miljoen euro die daarvoor al was toegekend, naar de werkingsmiddelen van de scholen. Wat de scholen doen met die middelen, is hun keuze. Ik heb gisteren nog een schooldirectie ontmoet. Daar zei men dat ze geen enkel probleem hebben met die maximumfactuur. Ik heb er ook andere ontmoet die zeggen dat ze wel problemen hebben. Maar gisterenavond heb ik toch gemerkt dat de communicatie van sommige scholen over de maximumfactuur naar de ouders niet altijd transparant is.

Mevrouw An Michiels: Minister, uw antwoord verbaast me eigenlijk niet. Het ligt in de lijn van wat we voordien ook steeds hebben gehoord. Bij de invoering van de maximumfactuur hebben we gesteld dat we het eens kunnen zijn met de doelstelling om de kosten te drukken. We hebben toen vragen gesteld bij de neveneffecten. Nu blijkt dat die er toch wel zijn. Ik hoop dat die evaluatie dat zeer duidelijk zal maken en dat u daar de nodige conclusies uit zult trekken.

Ik heb nog een kleine bijkomende vraag. U zegt zelf dat het vervoer voor scholen op het platteland een enorm zware kost met zich meebrengt. Dat hebben wij toen ook gezegd. Kan dat nu al uit die maximumfactuur gehaald worden? Ik denk dan vooral aan het vervoer van de kleuters. Voor de lagere school is het probleem min of meer geregeld via de overeenkomst met De Lijn, waardoor de scholen bussen van De Lijn kunnen gebruiken tijdens de daluren. Voor kleuters is dat heel moeilijk. Kan het vervoer van kleuters nu al uit de maximumfactuur worden gehaald, waardoor het argument dat het vervoer van kleuters zeer veel kost, wegvalt?

Mevrouw Irina De Knop: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het ligt inderdaad in de lijn van de verwachtingen. Ik heb blijkbaar niet heel goed geluisterd. Mijn collega, mevrouw Vanderpoorten, heeft aan u een schriftelijke vraag gesteld om juist te weten wat de timing van de evaluatie is. Ze heeft me gezegd dat het antwoord niet eenduidig was. Dat is ook de reden waarom ik het nuttig vond om het vandaag nog eens te vragen. U mag misschien verwezen hebben naar eind 2010. Dat heb ik dan blijkbaar gemist. Ik dacht aan 2011. Maar u kunt toch niet ontkennen dat een aantal heel belangrijke actoren, zoals de Werkgroep Kleuter, aandringen op een afschaffing. Het klopt dat er ook andere actoren zijn. Dat wijst er wel op dat de belangrijkste actoren in het onderwijsveld vragen naar die evaluatie.

Daarom vindt onze fractie dat we dit niet mogen uitstellen tot eind 2010, maar dat we die evaluatie nu moeten doen, zodat we de aanpassingen kunnen laten ingaan in het volgende schooljaar. En het is precies onze bezorgdheid – en dat is heel opbouwend en constructief bedoeld – dat we er niet nog een schooljaar moeten laten overgaan om aanpassingen te doen die misschien wel nodig zijn.

Voorzitter, ik heb nog een extra vraagje, als u mij toestaat. Minister, u verwees naar het feit dat scholen daar niet erg goed over communiceren, maar dat ze wel genoeg werkingsmiddelen hebben gekregen. Dat klopt, maar moet er niet eens over worden nagedacht om de middelen die daarvoor bestemd zijn, duidelijker toonbaar te maken aan de scholen? Nu blijven die in een aantal gevallen onderweg hangen en komen ze niet altijd bij de school terecht. Ook dat is een reëel probleem.

De voorzitter: Even voor de duidelijkheid, mevrouw De Knop: de repliek duurt 1 minuut en geen 2 minuten. Als iedereen dat doet, zitten we hier tot morgenvroeg.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, ik hoor hier toch nog mensen pleiten voor de afschaffing van de maximumfactuur. Ik ben al heel blij dat u antwoordt dat u zult evalueren, zoals het in de beleidsnota staat, en dat u zult kijken welke oplossingen er moeten worden geboden. Ik wil nogmaals met nadruk vragen om die maximumfactuur niet af te schaffen. We

moeten gaan voor de gelijkheid van kinderen, en dat komt niet in orde als we de school een hoger prijskaartje geven voor de ouders.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, ik dank u voor het antwoord. U stelt opnieuw duidelijk dat u de evaluatie wilt afwachten en dat u niet vooraf een aantal beslissingen zult nemen. U zegt ook wel dat u op basis van uw ronde vaststelt dat er wel situaties zijn waarin er problemen voorkomen met de maximumfactuur die nu van toepassing is. U verwijst dan heel concreet naar het voorbeeld van het leerlingenvervoer. Wij worden er ook van op de hoogte gebracht dat scholen die met zware infrastructuurwerken zitten, ook problemen hebben. Die signalen komen vooral vanuit het katholieke onderwijs, omdat zij alles uit de werkmiddelen moeten putten om die investeringen te financieren. Ook zij hebben het moeilijk om de maximumfactuur na te leven.

Daarom vragen we dat scholen niet in problemen worden gebracht en dat we tijdig een bijsturing doen van de maximumfactuur indien blijkt dat dat nodig is.

U zegt ook heel duidelijk dat het belangrijk is om een aantal elementen van de evaluatie af te wachten. Worden daar ook de initiatieven in meegenomen die de oudercomités nemen en wat die als gevolgen hebben voor de financiële mogelijkheden van scholen? Dat is nu immers het element dat ertoe heeft geleid dat deze vraag hier wordt gesteld.

Ik stel als ouder zelf vast dat het Rekenhof met een onderzoek bezig is met betrekking tot de middelen die van ouders gevraagd worden. Past dat ook in die evaluatie of staat dat daar volledig los van?

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Minister, de vraagstellers hebben de problematiek van de maximumfactuur zeer goed gekaderd. Of het nu gaat om het afschaffen, bijsturen of herbekijken van de maximumfactuur, het is zeer belangrijk dat er een grondige kosten-batenanalyse van het hele verhaal wordt gemaakt. Daarom was ik heel tevreden met uw uitspraak om die evaluatie grondig te doen en in functie daarvan bij te sturen waar nodig.

Ik heb heel veel sympathie voor oudercomités die omwille van de eenheid van de school en de klassen en om hun kinderen bezig te zien, schoolfeesten en eetfestijnen organiseren. En dat mag een extra centje voor de school opbrengen, maar het mag natuurlijk niet de bedoeling zijn dat dat moet dienen om de scholen en de uitstapjes van die scholen overeind te houden.

Ik wil nog heel even stilstaan bij de maximumfactuur van 20 euro voor kleuterscholen. Ik ben gisteren met mijn zoontje even naar de kermis geweest, en 20 euro is toch wel bijzonder weinig. Misschien moeten we dat toch zeer grondig evalueren.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, er is hier heel wat gezegd over de maximumfactuur. Die is misschien wel met de beste bedoelingen in het leven geroepen, maar we moeten toch stellen dat ze haar doel mist. Wij vinden alvast dat de maximumfactuur, zoals wij haar vandaag kennen, veel te betuttelend is. Het feit dat ouders en oudercomités haar vandaag proberen te omzeilen, wijst er toch op dat ze zelf de zaken in handen willen nemen om in een eigentijdse opvoeding voor hun kinderen te voorzien. Ontwikkingstechnieken zullen er altijd bestaan, maar wij pleiten ervoor om de schoolbesturen en de ouders zelf te laten kiezen voor de verlevendiging die ze willen nastreven. We moeten ze uiteraard mogelijkheden bieden om misbruiken aan te kaarten.

Minister en collega's, een recente studie van de Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra en LOCUS heeft alarmerende cijfers bekendgemaakt over de gevoelige daling van culturele activiteiten die worden aangeboden aan het kleuter- en basisonderwijs als gevolg van de invoering van de maximumfactuur. In het kleuteronderwijs is er een daling van 21 percent, in het basisonderwijs is er een daling van 8,4 percent.

Voorzitter, minister, namens mijn fractie doe ik een suggestie. Minister Schauvliege van Cultuur, die er nu jammer genoeg niet is, heeft een schitterend voorstel om cultuur bij de jongsten binnen te brengen. Minister, kunt u niet overleggen met uw collega en onderzoeken hoe de zaken het best op elkaar kunnen worden afgestemd zodat u met één budget het nodige kunt doen?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik ben het eens met de analyse van mevrouw Deckx. De situatie waarbij je kansrijke scholen hebt met kansrijke ouders, die veel uitstappen kunnen doen, en kansarme scholen met kansarme kinderen en ouders, die dat niet kunnen doen, is onaanvaardbaar. Ik ben het echter niet met u eens dat u een gelijkheid denkt te bereiken met uw sociaaldemocratische maatregel die niet differentieert of cibleert, en die ervoor zorgt dat het niveau van die kansrijke scholen naar beneden wordt afgerond terwijl er geen evidentie is dat het niveau van de kansarme scholen is opgetild door de maximumfactuur.

Minister, indien u die 85,23 miljoen euro waarover u daarnet sprak, gericht zou hebben ingezet in die scholen met kinderen die niet naar de sportclubs kunnen gaan, die niet naar de muziekles worden gebracht door hun ouders, die niet naar de academie worden gebracht, dan had u het niveau van de kansarme kinderen in de kansarme scholen opgetild zonder het niveau van de andere scholen te verlagen. Dat is volgens mij een goede maatregel. U moet de maximumfactuur herzien want ze schiet haar doel voorbij.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister, collega's, wie contacten heeft met het onderwijsveld, weet dat er zorgen zijn in verband met de maximumfactuur. Als wij het principe en de bedragen in stand willen houden, minister, mogen wij ook de spelregels niet wijzigen. Door de werkingsmiddelen niet verder te indexerende, hebben wij onrechtstreeks een van de spelregels aangepast. Daarom pleit ik ervoor dat wij voor volgend schooljaar evalueren en mogelijk bijsturen. Wij hebben daarvoor een kans bij Onderwijsdecreet XX.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Minister, u hebt gezegd dat het onaanvaardbaar is dat oudercomités de ouders zouden verplichten om bijdragen te geven. Ik vraag mij af hoe oudercomités dat zouden kunnen indien de school er niet op de een of andere manier bij betrokken is. Wat dat betreft is er een uitspraak van de Commissie Zorgvuldig Bestuur, die duidelijk heeft gesteld dat bijdragen aan een oudervereniging vrijwillig moeten zijn en dat in de communicatie naar de ouders duidelijk het onderscheid moet worden gemaakt tussen wat de communicatie van de school is en wat de communicatie van de oudervereniging is, zodat er geen indirecte dwang kan ontstaan.

Ik dring, net als mevrouw De Knop, aan op een zo spoedig mogelijke evaluatie. Aangezien die er pas op het einde van het jaar zal komen, lijkt het me geen slecht idee de scholen nog even aan deze rechtspraak te herinneren. Hier zijn mogelijke sancties aan verbonden. Een van die sancties bestaat uit een gedeeltelijke intrekking van de werkingsmiddelen.

Minister Pascal Smet: Ik stel vast dat mevrouw Meuleman alle kindjes niet meer gelijk wil behandelen. Voor ons zijn alle kindjes, rijk of arm, eigenlijk gelijk. Ze moeten allemaal naar het basisonderwijs kunnen gaan.

Toen de maximumfactuur is ingevoerd, is onderzocht wat een kleuterschool en een lagere school aan de extramurale activiteiten besteden. Indien ik me niet vergis, ging het toen om 20 euro voor een kleuterklas en om 30 euro voor een klas in het lager onderwijs. Mijn voorganger, toenmalig minister Vandenbroucke, heeft de scholen die bedragen overgemaakt. Die maakten deel uit van de enveloppe van 85 miljoen euro. In essentie werden de scholen op

deze manier gecompenseerd. Aangezien ze het niet meer aan de ouders zouden vragen, zouden hun inkomsten immers dalen. Dit was een neutrale operatie.

Heel wat scholen voeren dit correct uit. Er zijn daar geen problemen. De kinderen kunnen nog gaan zwemmen en op uitstap gaan. Andere scholen gebruiken die werkingsmiddelen op een andere manier. Dit behoort tot de autonomie van de scholen. Sommige scholen zouden de ouders vertellen dat ze moeten betalen omdat dit ten gevolge van de invoering van die maatregel niet anders kan. Dat is niet correct. Ik heb dit weekend verklaard dat scholen geen constructie met oudercomités kunnen opzetten om de ouders te verplichten een bijdrage te leveren. Volgens de journalist en sommige anderen zou dit gebeuren. Dit is onaanvaardbaar. Ik ben voor vrijwillige bijdragen en de vrijwillige organisatie van activiteiten. Dit verhoogt de betrokkenheid van de ouders bij de school.

Ik zal de timing van de evaluatie niet wijzigen. Ik heb in het begin geleerd dat bepaalde zaken tijd vergen. We moeten de genomen maatregelen op het terrein laten uitvoeren. Dit is een uitdrukkelijke vraag van heel wat onderwijsverstrekkers geweest. We moeten voldoende tijd uittrekken om de hervormingen uit te voeren. We mogen die maatregelen niet holderdebolder evalueren. We moeten hiervoor de nodige tijd nemen. Ik zal de timing aanhouden. Ik wil er trouwens aan herinneren dat eind 2010 niet meer zo ver van ons verwijderd is.

Het Rekenhof is bezig. Ik moet nagaan in welke mate die timing parallel met onze timing loopt. De inspectie zal de controle van de oudercomités op zich moeten nemen. Volgens mij maakt dit geen deel uit van de lopende evaluaties binnen de scholen. Ik zal nog zien of we dit hieraan kunnen toevoegen.

De maximumfactuur zal blijven bestaan. We zullen dit evalueren. We zullen uit die evaluatie eventueel conclusies trekken. Indien nodig, zullen we vervolgens het beleid bijsturen.

In tegenstelling tot de mevrouw van Lijst Dedecker zijn we niet voor een selectief, elitair onderwijs. We vinden niet dat scholen onderling concurrentie kunnen voeren door de ouders om bijkomende bijdragen te vragen. Indien ik het goed heb begrepen, wil ze terug naar een dergelijk systeem. (*Opmerkingen van mevrouw Patricia De Waele*)

De voorzitter: Mevrouw De Waele, u mag niet repliceren. Uw fractie staat er steeds op dat ik het reglement strikt toepas.

Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Ik ben blij dat de minister tot een evaluatie wil overgaan. Ik houd van evaluaties. Ik ben minder blij dat de minister niet iets sneller wil gaan. In dat geval zouden we bij het begin van het nieuwe schooljaar met een nieuwe regeling van start kunnen gaan. Dit is, zoals de heer De Meyer heeft verklaard, een gemiste kans. De mogelijkheid is er. Ik denk dat we ondertussen een duidelijk beeld van de pijnpunten hebben.

Ik vind het verheugend te horen dat de maximumfactuur in haar huidige vorm niet zaligmakend is en dat zal moeten worden bijgestuurd. Over welke bijstellingen het zal gaan, zal later in de commissie nog aan bod komen.

Mevrouw Kathleen Helsen: U blijft stellen dat u de evaluatie volledig wilt doen. Op basis van de maatregel die we zelf hebben toegepast en waarnaar de heer De Meyer heeft verwezen, is een wijziging doorgevoerd die impliceert dat de kleuterschool per leerling 15 euro minder krijgt en de lagere school 22 euro per leerling minder. Dat heeft gevolgen en we vragen u om te overwegen of daaraan niets moet worden gedaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Kris Van Dijk tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de verplichte taaltoets voor kleuters

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, minister, collega's, nog niet zo lang geleden is over dit probleem in de commissie Onderwijs uitvoerig gediscussieerd. Toch acht ik het nodig om via deze actuele vraag het probleem nogmaals op tafel te leggen. Vorig jaar omstreeks deze tijd heeft het parlement een goed decreet goedgekeurd waarin voorwaarden werden bepaald om de toelatingsvoorwaarden voor het lager onderwijs vast te leggen. Een van de grote drijfveren was het aanzetten van ouders om hun kleuters aan het onderwijs te laten participeren. En ere wie ere toekomt: de vorige minister van Onderwijs heeft heel wat inspanningen geleverd om de kleuterparticipatie op te vijzelen en ouders ertoe aan te zetten om hun kind in te schrijven.

Dat is belangrijk, want kinderen worden al in de kleuterklas vertrouwd gemaakt met attitudes en vaardigheden die een succesvolle schoolcarrière in het lager onderwijs in de hand werken. Een van de elementen in het decreet is dat een kind dat niet ten minste 220 halve dagen aan het kleuteronderwijs heeft geparticipeerd, een taaltoets wordt opgelegd. Zo willen we kijken of dergelijke kinderen voldoende Nederlands kennen om met voldoende kans op slagen aan het lager onderwijs te beginnen.

De afgelopen dagen, en ook vandaag in de media nog, hebben actoren zoals de vakbonden en de CLB's gevraagd om daarmee te wachten. Ze zeggen dat men er niet klaar voor is. Ik wil dan ook graag vernemen wat de stand van zaken is. Dit is een decreet van het parlement waarin een aantal dwingende bepalingen staan.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, een minister moet de decreten uitvoeren, en dat hebben we ook gedaan. Ik zie in de pers af en toe argumenten opduiken die ook op het moment dat we de tekst hier bespraken, aan bod zijn gekomen. Het Vlaams Parlement heeft beslist dat die maatregel nodig is voor de uitzonderingen, om een maximale kleuterparticipatie mogelijk te maken. Uiteraard zijn we de afgelopen maanden bezig geweest met de voorbereiding van de taaltoets en met het bepalen van de cesuur. Die is nu bepaald en we hebben aan de CLB's heel duidelijk laten weten dat na overleg met hun koepels maar ook met de onderwijskoepels een gedrukte handleiding in de maak is. Dat zit in de eindfase. Daarin staan richtlijnen voor de afname van de test en de beoordeling. We zullen ten laatste op 4 mei aan de CLB's laten weten hoe alles in elkaar zit.

Dat betekent ook dat we aan de administratie hebben gevraagd een prognose te maken op basis van wat scholen ons vertellen. Over geheel Vlaanderen gaat het wellicht over 1400 kleuters die een taaltoets zullen moeten ondergaan, met een maximum van 250 in Antwerpen en een 10-tal in veel steden. Het moet perfect mogelijk zijn om na het informeren van de betrokken CLB's in mei de toets te organiseren. Het is allemaal zo ingewikkeld niet. Het gaat niet om een test van Selor. We zullen de kindjes niet echt testen, maar gewoon nagaan of ze Nederlands verstaan of niet. Zo kan men beslissen of ze ingeschreven kunnen worden. De komende dagen leggen we de laatste hand aan het sluitstuk van de regelgeving; aan een besluit van de Vlaamse Regering om het effectief allemaal mogelijk te maken. Ik vertrouw er dus op dat ik het decreet kan uitvoeren, zoals het een minister betaamt.

De heer Kris Van Dijk: Dank u wel voor uw antwoord, minister. De CLB's halen ten eerste als argument aan dat ze niet klaar zijn. Daarvoor geeft u een tijdspad aan. Ten tweede wordt de vrees geuit dat de kinderen die de toets niet doorstaan, in overvolle klassen zullen terechtkomen in het kleuteronderwijs. Zijn de getallen die u aanhaalt, prognoses voor volgend schooljaar of getallen van dit schooljaar? Over hoeveel kinderen gaat het volgens de indicaties die we hebben? We moeten die vrees weghalen. Er moet duidelijkheid komen waar

die kinderen wel een plaats kunnen hebben. Omdat zij aan de leerplichtleeftijd beantwoorden, moeten zij in het kleuteronderwijs worden opgevangen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik vind dat u er nogal licht over gaat. U doet alsof alles in kannen en kruiken is. De berichtgeving was toch enigszins anders. Ik herinner me berichten waarin onderwijsinstanties en de CLB's oproepen tot burgerlijke ongehoorzaamheid. Ze zeggen dat ze die testen niet kunnen uitvoeren en dat ze geen geschikte testen hebben. Ze willen het ook niet doen omdat ze het fundamenteel oneens zijn met het toetsen van kleuters op die leeftijd. Ze vinden dat het indruist tegen pedagogische principes. Ik heb gelezen dat u deze middag overleg hebt gehad. Zijn die plooiën allemaal zomaar gladgestreken? Zult u niet met een probleem zitten?

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen: Minister, collega's, niet zo lang geleden hebben wij over hetzelfde thema van gedachten gewisseld in de commissie Onderwijs. Het ging over de kritieken van verschillende organisaties. Ze klinken ook heel sterk bij het lokaal overlegplatform Antwerpen en de Onderwijsraad Antwerpen.

We hebben dit decreet de vorige legislatuur goedgekeurd. Het handelt over de invoering van de taaltoets en de engagementsverklaring. Voor de engagementsverklaring hebben wij heel duidelijk gesteld dat dit geen sanctionering mag inhouden omdat een kind niet mag worden gestraft voor gedrag dat zijn ouders wel of niet stellen. We hebben die redenering niet doorgetrokken naar de taaltoets, die de toegang tot het lager onderwijs al dan niet mogelijk maakt en gekoppeld is aan participatie in de kleuterschool.

De CLB's zijn bevoegd in dit decreet. We moeten ons de vraag stellen, rekening houden met de opdracht die zij in andere decreten krijgen, of het wenselijk is dat zij die bevoegdheid krijgen. Misschien moeten we scholen bevoegd maken om dit uit te voeren. Minister, kunt u ernstig in overweging nemen om de bevoegdheid om die taaltoets uit te voeren aan scholen te geven? De heer Van Dijck heeft er ook naar verwezen. De consequenties van een weigering mogen we zeker in de stad Antwerpen niet onderschatten.

De voorzitter: Mevrouw Helsen, het is 1 minuut.

Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, het invoeren van die taaltest is één element. Onze fractie maakt zich zorgen wat er gekoppeld wordt aan die taaltesten. Ik verneem dat dat ook leeft bij de CLB's, die de test moeten afnemen, en bij scholen.

Taaltesten zijn uiteraard een momentopname. Het is nog veel belangrijker wat er nadien met de kinderen gebeurt. Dat kwam onvoldoende aan bod. Welke begeleiding bestaat er voor kinderen die niet slagen? Moeten zij blijven zitten in de derde kleuterklas? Bestaat er een speciaal begeleidingsprogramma? Zijn daar middelen voor? Ik hoop dat u daar nog even concreet kunt op ingaan. Daarnaast deel ik zorgen van mijn collega's. Wat zal de meerwaarde zijn van een taaltest op zich?

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez: Kinderen met gehoorstoornissen, autisme of een lichte mentale handicap krijgen op het einde van het kleuteronderwijs therapeutische ondersteuning. Ze moeten daarvoor aan 220 halve dagen komen, maar worden niet erkend als dusdanig omdat het onder Welzijn valt. Het is een groep kinderen met specifieke moeilijkheden, zodat men heel moeilijk kan beoordelen of ze naar het eerste leerjaar kunnen overgaan op basis van een taaltest. Daar moet bij de uitvoering van het decreet aandacht aan worden besteed. Daar bestaat nu geen duidelijkheid over.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik hoor hier dikwijls dat een decreet redelijk lang geleden werd goedgekeurd. Dat is nu ook weer het geval. Ik vraag me af waarom alles zo lang moet duren. Welke obstakels zijn er om dit in te voeren?

Ik maak van mijn minuut gebruik om u ook te laten weten dat ik het erg zou appreciëren mocht u mijn woorden niet verdraaien. En die “mevrouw van Lijst Dedecker” heeft ook een naam. U moet niet zo elitair doen. Mijn naam is Patricia De Waele.

Minister Pascal Smet: Ik kon even niet op uw naam komen. Mijn excuses, mevrouw De Waele. Het zal nooit meer gebeuren.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Minister, toen dit decreet hier werd goedgekeurd, waren wij het eens met het deeltje over de taaltoets. Wij kunnen daar volledig achter staan. We hebben toen zelfs de opmerking gemaakt dat de vereiste waaraan een kleuter moet voldoen om niet getoetst te moeten worden, toch vrij minimaal is: 220 halve dagen aanwezigheid is niet echt onoverkomelijk. We hebben het toen gezegd, en ik herhaal het nog maar eens, taal is te belangrijk om daar licht over te gaan. Ik ken persoonlijk te veel voorbeelden van kinderen die mislukken, net omdat ze niet begrijpen wat er verteld wordt. Wij blijven achter de taaltoets staan.

We hebben ook begrip voor de vragen. Ik ga niet ontkennen dat er onduidelijkheden aan het licht komen, nu de invoering nakend is. Minister, stel de zaak niet uit, maar communiceer alstublieft zeer duidelijk over wanneer, wat, wie, hoe en waar.

Minister Pascal Smet: Mevrouw Meuleman, het is niet de vakbond die de wetten in dit land afkondigt. In dit parlement worden na breed debat decreten goedgekeurd, er worden keuzes gemaakt. Als democraat vind ik het niet aanvaardbaar dat iemand dan komt zeggen: ik ben het daar niet mee eens en ik ga het niet uitvoeren. Als iedereen in de samenleving zo begint te redeneren, dan hebben we geen samenleving meer, maar een anarchie. Ik vind dat een vakbond het oneens mag zijn, maar de beslissing ligt bij dit parlement.

Ik ben het ermee eens dat een aantal aspecten nog moeten worden uitgewerkt. Onder andere wat de heer Crombez aanhaalde, moeten we opnemen in een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering. Dat zal normaal gezien na de paasvakantie worden genomen. We zijn klaar met een hele reeks van vragen en antwoorden die men kan stellen. Die maken heel goed duidelijk aan scholen en CLB's hoe het ineen zit. Ook de test is na overleg min of meer af. Het is de bedoeling om dat in de maand mei mee te delen, zoals ik juist al zei. Ik vind dat omdat het niet om iets zeer ingewikkelds gaat, dat het voor een organisatie met zo veel medewerkers perfect mogelijk moet zijn om dat uit te voeren. Ik neem de suggestie van mevrouw Helsen om te overwegen of de scholen het kunnen doen.

We moeten er ons heel goed van bewust zijn dat dit een decreetswijziging vergt. Het decreet is heel duidelijk en zegt dat de CLB's de testen afnemen. Ik wil de voor- en nadelen, na overleg, ook meenemen.

We spreken over prognoses op basis van het huidige schooljaar. U mag niet vergeten dat de kinderen over wie we het nu hebben, in de derde kleuterklas zitten. Het gaat niet over instappertjes. Dat is een ander gegeven.

De initiële bedoeling was om de kleuterparticipatie te bevorderen. De taaltest was een ‘escape-mogelijkheid’. Zo was het ook geconfigureerd: al diegenen die er niet aan beantwoorden, gaan we de test laten doen om een signaal te geven. Nogmaals, het gaat hier niet om een Selor-test. Men gaat aan een kindje vragen om bijvoorbeeld zijn jas aan de kapstok te hangen. Men moet geen professor in de linguïstiek zijn om die vraag aan een kindje te stellen en na te gaan hoe het reageert. Het is een laagdrempelige test waarvoor je niet al te veel opleiding moet hebben om die af te nemen.

Ik neem de opmerkingen en suggesties mee. De komende dagen leggen we de laatste hand aan de laatste verklaringen. Dan zullen we de scholen en de CLB's op tijd, in de maand mei, inlichten over hoe ze de test moeten afnemen.

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, minister, het is duidelijk dat wij dit decreet blijven steunen. Verbeteringen zijn natuurlijk altijd mogelijk. We moeten nu in elk geval van start gaan. Eén zaak staat als een paal boven water: het decreet legt de uitvoeringsmodaliteiten vast in de schoot van de regering. We vragen dan ook dat alle betrokkenen op een correcte manier worden geïnformeerd. Van die lijn kan niet worden afgeweken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Caron tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de besparingen bij de VRT

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, collega's, ik kijk elke dag met verbazing naar de berichtgeving over de besparingen bij de VRT.

De besparingen gaan over 65 miljoen euro. De jaarlijkse dotatie aan de VRT, zonder het pensioenfonds, bedraagt 294 miljoen euro. De besparingen bedragen dus 20 percent. De Vlaamse instellingen moeten allemaal inleveren, gemiddeld tussen 2 en 5 percent, al naargelang de kostensoort: lonen of werkingskosten. De VRT moet dus 20 percent van haar dotatie inleveren. Dat is veel meer dan alle andere Vlaamse instellingen. Dat mag even vragen oproepen.

Betekent dat dat de VRT niet zou kunnen besparen? Neen. De VRT kan inderdaad besparen. Er zijn duidelijk een aantal elementen in het management waarop kan worden bespaard. Het is ook duidelijk dat een aantal commerciële activiteiten van de VRT zijn doorgeslagen en dat er wat gas moet worden teruggenomen.

Tegelijk blijft het een soort van blinde besparingsoperatie. Men kent het doel van de rit niet en men kent evenmin het vervoermiddel. De vraag is of het een bedrag is dat uit de lucht is gegrepen. Waar komt het vandaan? Zou men eigenlijk niet beter twee vragen stellen? Ten eerste, is het niet zinvol om bijvoorbeeld via een audit de kosten waarop kan worden bespaard – de zogenaamde efficiëntiewinsten, het modewoord van deze legislatuur – te bepalen? Kan een neutrale instelling deze aanbrengen? Ten tweede, is het niet nodig om nu – en niet wachten op de nieuwe beheersovereenkomst – te discussiëren over hoe de kerntaken van de VRT in de toekomst moeten worden ingevuld? Want met 20 percent minder budget kan je niet doen alsof het gisteren was. Men zal dus moeten bijsturen.

Minister, van ons mag er worden bespaard, als de kerntaken van de VRT er versterkt uit komen: kwaliteit, informatie, educatie, cultuur en minder commercie.

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, ik heb op dit spreekgestoelte al gelijkaardige vragen beantwoord. Ik zal het nog eens opnieuw proberen uit te leggen.

De missie en de doelstellingen van de VRT zijn in het decreet en in de beheersovereenkomst vervat. De beheersovereenkomst loopt nog tot eind 2011. Het is dus heel duidelijk wat de missie en de doelstellingen van de VRT zijn.

Daarnaast zullen we voldoende tijd hebben om van gedachten te wisselen over de eventuele actualisatie van de taakstelling van de VRT bij een vernieuwing van de beheersovereenkomst.

Bovendien moet de VRT delen in de besparingen zoals iedereen. De VRT heeft een bijkomende achterstand in te halen omdat zij al jaren met verlies draait.

Tot slot moet iedereen zijn rol spelen. Op dit moment is het de taak van de raad van bestuur van de VRT om na te gaan hoe met die besparingen wordt omgegaan. Ik weet dat iedereen dat zorgvuldig volgt. Laten we het management en de raad van bestuur echter de tijd en de ruimte laten om in overleg te treden, ook met de vakbonden. We wachten af of daar een duurzame en zinvolle oplossing uit komt.

De heer Bart Caron: Minister, de VRT volgt het financieel traject dat door deze en de vorige regering is opgelegd. Daar was inbegrepen het opsouperen van de reserves bij de VRT. Met verlies draaien is in deze dan ook niet correct. De VRT volgt immers het opgelegde traject.

U verwijst ook naar de beheersovereenkomst. Dat moet uiteraard gebeuren maar dat betekent dat de VRT tijdens de komende 2 jaar moet uitvoeren wat in die beheersovereenkomst staat met een dalend aantal middelen zonder dat over die kerntaken wordt gediscussieerd. Dat is eigenlijk in het wilde schieten.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Mijnheer Caron, u zegt op een nogal populistische manier dat de VRT 20 percent moet besparen. U weet echter hoe dat komt. U weet hoe de VRT zo in de problemen is geraakt. Als u die besparingen wilt terugschroeven, weet dan dat die mensen die het meest kritisch zijn of toch beschuldigd worden geen vriend te zijn van de VRT, ervoor zullen zorgen dat de VRT door een dergelijk traject zal worden gered. Als we u of sommige andere collega's laten doen, rijdt de VRT in de gracht.

Minister, ik heb nog een vraag voor u. Ik heb gemerkt dat de raad van bestuur zijn beslissing uitstelt tot juni om alle spelers hun rol te laten spelen. Ik was wel wat verrast door de uitspraken van de woordvoester van de VRT die stelde: "Het uitgangspunt blijft het besparingsplan van 65 miljoen euro. Er moeten nog onderhandelingen gebeuren. Als zich nieuwe mogelijkheden aandienen, moet de directie daar rekening mee houden." En dan komt mijn slecht karakter naar boven en vraag ik me af wat die nieuwe mogelijkheden kunnen zijn. Ik denk nog altijd dat men bij de VRT verwacht dat de Vlaamse Regering een tandje zal bijsteken door ofwel de reclameplafonds omhoog te trekken ofwel de besparingen die zijn gesteld door de regering terug te schroeven. Minister, in het belang van de VRT zou ik graag hebben dat u dat nu vanop het spreekgestoelte kunt ontkrachten.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Minister, ik heb u vanmorgen op de radio gehoord. Het was een geruststelling te horen dat u aan het besparingsplan vasthoudt. Nu is het de opdracht van de raad van bestuur en de directie om na te gaan of er een onderhandelingsmarge is. Wat moet er nu gebeuren? Moeten die twee bedragen, 65 miljoen euro en 39 miljoen euro, naar elkaar toegroeien? Of blijft het voor u 65 miljoen euro?

Heeft dat een effect op de procedure om de nieuwe CEO van de VRT aan te duiden? Komt dat daardoor in het gedrang of loopt dat vertraging op?

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Minister, ik blijf met mijn fractie achter u staan. U zegt dat er 65 miljoen euro moet worden bespaard. Het mag natuurlijk geen sociaal bloedbad worden. Daarnaast moet het kwalitatief aanbod in orde blijven. Er zijn echter vier elementen die me wat zorgen baren.

De heer Van den Brande zegt dat de zaken worden verschoven naar juni.

De vertegenwoordigers van uw eigen partij in de raad van bestuur nemen niet dezelfde houding aan als de andere bestuurders in de raad van bestuur, en dat baart mij zorgen. De vakbonden kondigen ook verzet aan en ook dat kan u in een moeilijke positie brengen. En de

heer Wienen merkte al op dat de voorzitter van de raad van bestuur zegt “als er zich nieuwe elementen voordoen”.

Minister, het is noodzakelijk dat de begroting van de openbare omroep op orde wordt gesteld, en dat heeft, mijnheer Caron, weinig te maken met het verminderen van de enveloppe, maar vooral met een bedrijf, een nv naar publiek recht, dat moet zorgen dat de zaken in evenwicht zijn, dat er effectief wordt bespaard en dat een aantal zaken in vraag worden gesteld.

Minister, ik heb het u horen zeggen op de radio en ik hoor het u graag nog eens zeggen dat u blijft vasthouden aan de 65 miljoen euro besparingen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, de heer Caron, maar ook de collega's Tommelein en Wienen worden blijkbaar heel ongeduldig; de lentekriebels hebben zich blijkbaar van hen meester gemaakt. De heer Caron wil niet wachten op de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst. Hij wil nu niet alleen een audit, maar ook politieke standpunten over de kerntaken van de VRT en de middelen die nodig zijn om die taken uit te voeren. Wij zijn in dezen veeleer procrastinatoren: wij wachten liever even af om het management en de raad van bestuur eerst hun werk te laten doen. We willen hun eerst de kans geven om hier ten volle hun rol te spelen en we willen bekijken of ze de door de minister gevraagde besparingsoefening tot een goed einde kunnen brengen, uiteraard, en daar zijn we het denk ik allemaal over eens, zonder de fundamenteën van het VRT-huis te beschadigen.

Minister Ingrid Lieten: Mijnheer Wienen, ik weet niet wat de woordvoester van de VRT bedoelde met “nieuwe elementen”. Dat zult u aan haar moeten vragen.

Mijnheer Yüksel, er is geen enkel effect op de voortgang van de aanwerving van de nieuwe CEO.

De heer Bart Caron: Minister, dat de, weliswaar heel autonoom denkende, vertegenwoordigers van dezelfde partij als de uwe, zich onthouden, mag voor de progressieve krachten in de samenleving toch een signaal zijn dat het niet allemaal zo eenvoudig zal zijn.

Ik blijf het toch verbazend vinden dat er zo blind meer dan 20 percent van de dotatie afgaat en dat hier in dit halfroond zo veel mensen dat oké vinden – dat wou ik hier toch nog eens hardop zeggen – en dat vind ik erg jammer.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2009 tot vaststelling van de ontwikkelingsdoelen Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs en tot wijziging van sommige eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het secundair onderwijs
– 215 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de algemene bespreking van het ontwerp van decreet.

Mevrouw Deckx, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, beste collega's, zoals de voorzitter reeds heeft gezegd, betreft dit decreet louter een bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober laatstleden. In de commissie werd uiteraard van gedachten gewisseld, maar er zijn geen fundamentele dingen gezegd. De belangrijkste vernieuwingen betreffen het verplichten van het leren van ten minste één vreemde taal in het beroepssecundair onderwijs

tot op het zelfredbaarheidsniveau, de aanpassing van de eindtermen ‘taalbeschouwing’ in de tweede en derde graad van het aso, het tso en het kso, en het stellen van doelen in het onthaalonderwijs die werden uitgeschreven op het vlak van het leren van het Nederlands, attitudes en algemene vorming.

Het ontwerp van decreet werd in de commissie aangenomen met tien stemmen voor bij drie onthoudingen.

De voorzitter: Mevrouw Michiels heeft het woord.

Mevrouw An Michiels: Net zoals we in de commissie gezegd hebben, valt dit ontwerp van decreet eigenlijk uiteen in verschillende delen. Het eerste deel, de ontwikkelingsdoelen Nederlands voor het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers, vinden wij een goede zaak, omdat we van mening zijn dat het tijd wordt dat er eindelijk spelregels worden vastgelegd voor die groep leerlingen, die toch niet onbelangrijk blijkt te zijn in ons onderwijs. Tot nu toe was het zo dat scholen maar wat deden en hoopten dat het goed was, nu zijn er eindelijk spelregels vastgelegd en dat vinden wij een goede zaak.

Wat wij ook goed vinden in dit ontwerp, is dat in het beroepsonderwijs de mogelijkheid wordt geboden om een vreemde taal te leren. We hebben er in de commissie op aangedrongen dat rekening zou worden gehouden met het feit dat deze leerlingen kiezen voor een beroepsrichting. Die leerlingen moeten die taalonderdelen aangeleerd krijgen die ze nodig hebben voor de uitoefening van hun beroep, en mogen nietodeloos extra bagage meekrijgen. Ik denk echter, net als in het verslag duidelijk is gemaakt, dat dit wel in orde zal komen.

Het derde deeltje is de aanpassing van de eindtermen Nederlands. Daarover hebben we in de vorige legislatuur een zeer uitvoerig betoog gehouden. Dat betoog zal ik hier niet helemaal herhalen. Ik blijf er wel achter staan dat men ter zake echt moet blijven waken over het evenwicht tussen kennen en kunnen. Men moet ervoor zorgen dat de slinger, die nu toch wel te ver in één richting is gegaan, niet te ver naar de andere kant doorslaat. Wie in dat betoog geïnteresseerd is, kan het altijd terugvinden in het verslag van de vorige bespreking.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik verwijs naar mijn toelichting in de commissie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 215/1)

– *De artikelen 1 tot en met 3 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

BELEIDSNOTA Economie 2009-2014, ingediend door de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid
– 194 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Economie 2009-2014.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid, van het reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties en moties van wantrouwen die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

Gezien zijn fysieke toestand, vraag ik u de minister-president te ontslaan van aanwezigheid.

De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Voorzitter, geachte leden, een beleidsnota voorleggen in economisch moeilijke tijden is uiteraard geen gemakkelijke opdracht. Er moeten keuzes worden gemaakt en voor mij maakt de Vlaamse Regering die niet echt. Het is zoeken naar initiatieven die de negatieve spiraal van bedrijfssluitingen en ontslagen echt kunnen doorbreken. Het Vlaams Belang stelt vast dat het duidelijk is geworden dat het sociaal-economische actieplan Vlaanderen in Actie (ViA), dat jaren geleden werd gelanceerd, in de praktijk pure fictie is geworden. Reeds in het Vlaams regeerakkoord, dat zich op ViA baseerde, werd de horizon voor onder meer de omvorming en de transformatie van de Vlaamse economie naar 2020 verlegd.

Eind november 2009 heeft minister-president Peeters aangekondigd dat de Vlaamse Regering in de periode 2010-2012 800 miljoen euro extra zou investeren in de relance van de Vlaamse economie. De middelen zouden enerzijds worden besteed aan een aantal projecten uit ViA, zoals de ontwikkeling van het Medisch Centrum Vlaanderen en de uitbouw van Vlaanderen tot een slimme draaischijf, en anderzijds aan de oprichting van een Vlaams energiebedrijf. Met de aankondiging van 800 miljoen euro extra investeringen blijft men de Vlamingen allerlei verre en vage toekomstprojecten voorschotelen. Ondertussen krijgen de vele duizenden Vlamingen die vandaag vooral in de industriële sectoren hun baan verliezen, geen concreet antwoord en geen concrete oplossingen van deze Vlaamse Regering. Verder zijn velen het er ook over eens dat, willen we het hoofd kunnen bieden aan deze economische crisis, we op innovatie moeten inzetten. We komen uit een economie die werd gedreven door productiviteit, maar onze productiviteit stijgt minder snel dan die van de concurrentie, voornamelijk uit de lageloonlanden. Ondanks deze wetenschap faalt de Vlaamse Regering echter ook wat dit betreft. Uit de begroting konden we al opmaken dat de Vlaamse Regering ervoor kiest om niet prioritair te investeren in onderzoek en ontwikkeling. Met betrekking tot strategische keuzes wijst deze regering erop dat ze versterkt wil inzetten op de ontwikkeling van een kenniseconomie. Ze stelt dat de oriëntatie op innovatieve initiatieven onverminderd moet worden doorgezet. De waarheid is echter dat dit eigenlijk niet gebeurt. Ik verwijs naar de kritiek van het Rekenhof ter zake. We hebben daar in de commissie ook al genoeg over gedebatteerd. Ik zal dat hier nu niet herhalen.

Het Vlaams Belang is niet a priori tegen het principe van open ondernemerschap. In dat kader wil de Vlaamse Regering het economisch beleid deze legislatuur in de eerste plaats richten op een duurzame transformatie van het Vlaams economisch weefsel. Over het transformatiefonds en de transformatietrajecten heb ik morgen een interpellatie in de commissie. Daar zal ik dus niet verder over uitweiden.

Het Vlaams Belang heeft in het verleden regelmatig gepleit voor meer transparantie en eenduidigheid. Hierover vinden we in de beleidsnota hier en daar wel wat terug, maar laten we hopen dat het niet bij engagementen blijft.

Ten slotte kijk ik met bijzonder veel aandacht naar het hoofdstuk Samenwerking op alle niveau 's, in het bijzonder dan het gedeelte over het federale bestuursniveau. Dat stelt echter teleur. Men stelt in het begin dat in het kader van het economische beleid er zich hoe dan ook een afstemming met het federale niveau opdringt. Dit is natuurlijk een understatement. De waarheid is dat Vlaanderen en de Vlaamse Regering geen of veel te weinig essentiële instrumenten heeft om concrete antwoorden te bieden op de gevolgen van de economische

crisis. Ik verwijs hierbij naar de verdeelde bevoegdheidsverdelingen inzake fiscaliteit, lastenverlagingen, loon- en arbeidsmarktbeleid.

Tegelijkertijd blijkt dat de federale regering en de federale anticrisismaatregelen zich nog steeds onbeschaamd op het terrein van de gewestelijke bevoegdheden en gemeenschapsbevoegdheden waagt. De belofte voor een grote staatshervorming om dergelijke zaken aan te pakken door op zijn minst twee partijen van de meerderheid, wordt niet ingevuld in deze beleidsnota. Dat is meer dan jammer en eigenlijk nu al een niet-ingeloste belofte. Het Vlaams Belang is daarom een fel voorstander van de maximale regionalisering van de economische bevoegdheden zodat we een beleid kunnen voeren dat perfect aansluit bij de noden die er in Vlaanderen ter zake bestaan. Ik heb het al vaker gezegd: alleen op deze manier kunnen we een performant economisch beleid voeren dat op maat is geschreven van onze Vlaamse bedrijven en de werknemers die er worden tewerkgesteld.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, collega's, het lijkt ons niet evident om een coherente beleidsvisie inzake economie te ontwikkelen indien het innovatiebeleid, dat met voorsprong het belangrijkste onderdeel van het Vlaams economisch beleid is, niet tot de bevoegdheid van de minister van Economie behoort. Een ander belangrijk economisch instrument, de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), die meewerkt aan grote economische projecten met een belangrijke maatschappelijke meerwaarde en een essentiële rol speelt in het verschaffen van risicokapitaal, behoort ook niet tot de bevoegdheid van de minister van Economie.

De minister-president geeft in zijn omgevingsanalyse aan dat we nog steeds geen kennisgedreven topregio zijn. In vergelijking met een aantal innovatieve topregio's blijft Vlaanderen achter. Een minister van Economie zou normaliter een impact hebben op het bevorderen van ondernemerschap en het omzetten van onderzoek in nieuwe producten en diensten, maar in dit verband lijkt de versnippering van de bevoegdheden Economie en Innovatie hoe dan ook een kwalijke zaak.

De minister-president vertrekt duidelijk van een 'more is more'-concept. Naast het door de crisis helpen van bedrijven, komen de doelstellingen neer op meer ondernemerschap, meer groene economie, meer groeiende ondernemingen, meer innovatieve en kennisintensieve economie. Deels is dit correct: we hebben inderdaad meer ondernemerschap nodig, we moeten verder de richting inslaan van groene economie, we moeten een meer innovatieve economie krijgen, ofschoon dat moeilijk te rijmen valt met de dalende budgetten voor innovatie.

Meer van hetzelfde getuigt echter van een gebrek aan verbeeldingskracht. De Vlaamse economie staat evenzeer voor een kwalitatieve transformatie: een structurele transformatie van een regio gespecialiseerd in laag- en middentechnologische sectoren naar een economie gebaseerd op hoogtechnologische, duurzame en kennisgedreven activiteiten.

Het is die aandacht voor de geschetste transformatie die ik een beetje mis in de beleidsnota. Wij vragen dan ook uitdrukkelijk dat de regering een beleidsvisie zou ontwikkelen die erop gericht is de structurele transformatie van Vlaanderen naar een innovatieve kennisregio en groene economie te begeleiden en te bespoedigen. Het bestaande onbecijferde en vage investeringsplan toont het nut van zo'n beleidsvisie nogmaals aan.

In zijn beleidsnota kondigt de minister-president een nieuw actieplan ondernemerschap aan, maar de toelichting over de inhoud van dat plan blijft eerder vaag. Er wordt verwezen naar ondernemingscultuur en het ondernemersklimaat, maar hoe men die beide elementen concreet in gunstige zin wil beïnvloeden, blijft onduidelijk. Het is niet aangewezen een nieuw actieplan op te stellen indien het enkel bij plannen blijft. We vragen in de eerste plaats actie.

In dit verband lijkt het aangewezen om de uitvoering van het plan Vlaanderen in Actie sneller te concretiseren zodat Vlaanderen tegen 2020 behoort tot de top vijf van de Europese regio's.

Dat de minister-president de uitbreiding van de Winwinlening heeft aangehaald in zijn beleidsplan, kunnen we alleen maar toejuichen. Wel vragen we ons af wanneer het decreet tot uitbreiding van de Winwinlening in het Vlaams Parlement zal worden ingediend.

Verder bepleit onze fractie het uitbreiden van de waarborgregeling en de start van een nieuwe ambitieuze ronde van ARKimedes. Er wordt gezegd dat dat eraan komt. We vragen ons af wanneer dat zal gebeuren en hoeveel men zal kunnen ophalen, want eens te meer is dat een belangrijke bron van jobcreatie.

In het kader van het bevorderen van risicokapitaal mag ook de rol van de Business Angels niet worden onderschat. Business Angels zorgen niet alleen voor microfinanciering van zeer innovatieve ondernemingen, ze hebben vaak ook gespecialiseerde kennis over de sector waarin ze investeren, wat vaak niet het geval is bij banken en bij de overheid. In de Verenigde Staten gebeurt dat heel intens. We vragen ons af of de Vlaamse Regering niet van plan is om inzake de Business Angels meer stimulerende maatregelen te nemen.

Minister-president, u zegt dat de structurele transformatie van onze economie een visie op de economie in zijn geheel moet zijn. De laatste tijd is nochtans heel sterk gefocust op één bepaalde industriële sector. We hebben de indruk dat dit getuigde van een heel interventionistische instelling, die soms lijkt op het klassieke sectorbeleid.

Wij vragen om een totaal beleid te ontwikkelen voor de gehele industrie. Ik verwijs in dat verband naar Ivan Van de Cloot, die onlangs een interessante bijdrage heeft geschreven. Ik zal die hier niet uit de doeken doen. Alleszins vragen we om een totale, gezonde en daadkrachtige ambitie in het verdere economische beleid.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, ik was het alvast op een punt eens met de heer Deckmyn, namelijk over het feit dat we in de commissie al heel veel gelegenheid hebben gehad om over deze beleidsnota te praten. Ik ga het hier dan ook kort houden.

Voor ons is dit een sterke beleidsnota, die een algemene en brede visie ontwikkelt op het Vlaams economisch beleid, ook door te kijken naar de raakvlakken met bevoegdheden van andere ministers. Dat verzekert een consistente aanpak en gecoördineerd beleid en countert de handicap van de versnipperde sociaal-economische bevoegdheden binnen deze regering. Mevrouw Peeters, ik herinner u eraan dat dat in de vorige regering ook al minstens deels het geval was.

De krachtlijnen en prioriteiten zijn logisch in deze tijden van economische crisis en globalisering. Bedrijven door de crisis helpen en dus tegelijk ook zo veel mogelijk bestaande werkgelegenheid redden, is de eerste prioriteit. Niemand kan ontkennen dat deze en de vorige Vlaamse regering al heel wat grote inspanningen hebben geleverd in verschillende moeilijke dossiers, maar ook met maatregelen zoals de overbruggingspremie.

De tweede prioriteit is meer en sterker onderschap, de groene economie, meer groeiende ondernemingen en, tot slot, een meer innovatieve en kennisgedreven economie, dat alles met het oog op een duurzame transformatie van onze Vlaamse economie.

Zoals al is gezegd, zijn het bestrijden van faillissementen en werkloosheid in het eerste jaar twee terechte en belangrijke aandachtspunten geweest. De regering heeft dan ook een aantal concrete maatregelen genomen in dit domein. Er is bijvoorbeeld de opstart van het preventief bedrijfsbeleid, de uitbreiding van de waarborgregeling, het aanpassen van de maatregelen bij hinder bij openbare werken, de versoepeling van de Winwinleningen en de voorbereiding voor een ARKimedes-bis. Uiteraard moeten die laatste twee elementen nog de gebruikelijke procedure doorlopen. Mevrouw Peeters, u weet dat er af en toe een advies aan de Raad van State en aan de sociale partners moet worden gevraagd. Dat is ook zo in dit geval. De laatste

twee trouwens waren trouwens een heel concrete uitvoering van de ondertussen georganiseerde rondetafelconferentie voor kredietverstrekking.

Financiering van bedrijfsinvesteringen faciliteren, is ook de rode draad doorheen die andere beleidsnota, namelijk die over het overheidsinstrumentarium van minister Lieten. Onze fractie zal daar niet meer apart op ingaan. In die nota lezen we samen met de inhoud van de beleidsnota Economie een consistente visie, waarbij de PMV, De Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM), de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) en de Vlaamse Energiemaatschappij ten dienste staan van de doelstellingen zoals ze in de beleidsnota Economie worden geformuleerd. Op het vlak van de concretisering wachten we natuurlijk wel met spanning op het eerste businessplan van het Vlaams Energiebedrijf.

Om werk te maken van meer en sterker ondernemerschap wordt werk gemaakt van het actieplan ondernemerschap. Maar, mevrouw Peeters, ook op dat vlak begrijp ik dat u zeer benieuwd bent. Morgen zullen we daarover in de commissie al een eerste gesprek kunnen voeren.

Ook ruimte om te ondernemen is een belangrijk thema voor ons. Het nieuwe kaderdecreet dat daartoe wordt voorbereid, zal een belangrijke stap vooruit zijn. De gazellesprong moet voor ons dan weer het vehikel worden waarmee we Vlaamse kmo's kunnen helpen bij hun internationale doorgroei. De studie van Vives van vorige week bewees nog het belang van beslissingscentra in Vlaanderen. Dat instrument moet ervoor helpen zorgen dat we meer dergelijke centra in Vlaanderen krijgen. De Staten-Generaal voor de Industrie is ondertussen opgestart en de eerste concrete resultaten verwachten we in de zomer. Dat wordt een zeer boeiende periode. Hiermee is het in de beleidsnota aangekondigde vernieuwde beleid opgestart.

Tot slot kijken we ook uit naar de in de beleidsnota aangekondigde nota over het Vlaamse winkelbeleid. We staan een geïntegreerd beleid voor, samen met Ruimtelijke Ordening. We kijken dan ook uit naar de visie van de regering.

Collega's, uit mijn bijdrage blijkt duidelijk dat de minister van Economie en deze regering niet bij de pakken zijn blijven zitten. Heel wat maatregelen uit deze beleidsnota zijn ondertussen in uitvoering of worden voorbereid. Dat duidt op de daadkracht die onze Vlaamse economie nodig heeft. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, collega's, heel lang hebben we onze welvaart als vanzelfsprekend ervaren. Sommigen leefden in de waan dat we altijd een van de meest welvarende regio's zijn geweest en dat we dat ook zouden blijven. Het volstond dat we over het dichtstbijzijnde muurtje keken om ons vrolijk, dan wel boos te maken over de toestand in Wallonië. Daarbij wiegden we vooral onszelf in slaap, hypnotiseerden we onszelf en bleven we blind voor de problemen en de tekortkomingen van onze regio. Ik verwijs naar de bestaansonzekerheid en armoede, structurele uitsluiting van groepen en generaties, het drama van faillissementen en herstructureringen, de stijgende arbeidsstress, milieuschade, de beperkte actieradius van onze kmo's, het verhuizen van beslissingscentra van multinationale ondernemingen, ik kan zo nog even doorgaan. Dat beeld van de heilstaat Vlaanderen is vandaag volledig weg. Verschillende processen van diverse oorsprong en uit verschillende tijdshorizonten beuken genadeloos in op ons economisch bestel. Op korte termijn is de economische crisis acuut, die met schokken en naschokken ook gezonde bedrijven dreigt ten val te brengen, en die zich, het mag ook nog eens gezegd, vandaag veruiterlijkt in 170.000 werklozen in Vlaanderen.

Op middellange termijn spelen vergrijzing en het proces van de globalisering nog altijd een determinerende rol. Grondstofschaarste, het energievraagstuk en klimaatverandering maken het dreigende kader compleet. We zijn ons daar vandaag allemaal van bewust en zijn ervan

overtuigd dat we onze economie tot in het DNA moeten hervormen, in functie van de uitdagingen die ik net heb opgesomd.

Een dergelijke hervorming, mevrouw Peeters, vraagt een krachtdadige en intelligente overheid. In de acht strategische doelstellingen vinden we afdoende elementen om dat beleid en deze beleidsnota voluit te steunen: bedrijven door de crisis loodsen, groeiende ondernemingen proberen op te zetten, een groenere economie, een innovatieve en kennisintensieve economie.

Toch zou ik voor wat de beleidsnota van de minister-president betreft, twee punten extra in de verf willen zetten. Eerst en vooral: de aandacht voor de tewerkstelling. 170.000 werklozen, dan mag het duidelijk zijn dat de broodnodige transformatie van onze economie maar het nodige maatschappelijke en economische draagvlak zal kennen als we daarbij een continue aandacht hebben voor de duurzame verankering van onze tewerkstelling. Die aandacht zouden we ook moeten doordrukken in elk van onze steunmaatregelen. We kijken dan ook uit naar de aangekondigde hervorming van de strategische opleidings- en innovatiesteun. 1 miljoen euro steun per bedrijf is eigenlijk wel genoeg om sluitende engagements inzake tewerkstelling te eisen. Misschien moeten we dan ook maar eens over het muurtje kijken hoe andere regio's dat aanpakken.

Een tweede aandachtspunt is de efficiëntie van de instrumenten die we inzetten om de Vlaamse economie te vergroenen en te verwittigen. Door in te zetten op meer duurzame productiemethodes, minder energieverbruik en duurzamer producten, verlagen we niet alleen de milieudruk, maar zorgen we ook voor de jobs van de toekomst. Essentieel is dat we daarbij inzetten om het verschil te maken. 'Business as usual' is voor ons echt geen optie en hoeft dus eigenlijk ook niet ondersteund te worden. In die zin is de hervorming van de ecologiepremie zeker toe te juichen.

Ministers, collega's, de Vlaamse economie is als een olietanker die in de zwaarste storm van de jongste decennia is beland. We moeten ervoor zorgen dat we dit schip drijvend houden, van koers veranderen en tegelijkertijd ombouwen tot een rank zeilschip. En we moeten al die dingen tegelijk doen. Daar vinden we heel veel elementen van terug. De werktuigen om het schip om te bouwen, vinden we in het beleidsdomein van viceminister-president Lieten. Het is een ambitieus proces dat we willen opzetten. De verantwoordelijkheid waar u voor staat, minister, is dan ook groot.

Belangrijke vragen die we daarbij willen stellen, en die we moeten blijven stellen in functie van een wijzigende omgeving, zijn de volgende. Beschikken we over voldoende instrumenten? Beantwoorden die instrumenten aan de vraag? Zijn ze doelgericht? Zijn ze efficiënt? Zeker wanneer de middelen schaars zijn, moeten we kritisch durven te evalueren, en waar nodig bijsturen. Dat is ook de boodschap die we in de beleidsnota hebben gevonden.

In elk geval moeten we vaststellen – en dat is een zeer snelle analyse – dat het huidige Vlaamse instrumentarium op zijn minst de volledige levenscyclus van bedrijven bestrijkt. We merken een duidelijke focus op 'life science' en 'clean technology', die duidelijk sectoren van de toekomst zijn. Het succes van de Waarborgregeling bewijst dat dit wel degelijk een vraaggestuurde maatregel is. Zonder de illusie te koesteren dat we fundamentele stromingen kunnen stoppen, laat staan omkeren, beschikken we dus wel degelijk over een reeks instrumenten die ons in staat moeten stellen om een moeilijk veranderingsproces zonder onnodige angst te sturen, in functie van gekende en toekomstige maatschappelijke noden.

Ik geef nog een aantal aandachtspunten van onze fractie mee, die mee de basis hebben gevormd voor onze motie die straks ter stemming wordt voorgelegd. Eerst en vooral: aandacht voor de tewerkstelling. Men kan geen ecobedrijventerreinen bouwen op een sociaal kerkhof. We moeten kritisch evalueren, met bijzondere aandacht voor de aantoonbare relatie tussen inspanning en resultaat. Twee: onze instrumenten beter bekend maken, zeker bij kleine

ondernemingen. En dan misschien wel het mooiste principe, zeker in het Engels: KIS, of 'keep it simple'. We willen veel jobs creëren, maar subsidiologen horen daar niet bij.

Een laatste aandachtspunt: zet in op het vraagstuk van de toekomst. En voor ons is dat energie. Alle industrialisatiegolven in het verleden zijn altijd gepaard gegaan met een switch in energieverbruik: stoommachines en kolen in de eerste industrialisatie, aardolie in de tweede industrialisatie, zwakstroom in de derde industrialisatie. De vierde industrialisatie zal gebeuren op basis van groene stroom en zuinig energieverbruik. Daar moeten we op inzetten. Het is noodzakelijk dat Vlaanderen zich op dat vlak positioneert.

Al die zaken vinden we terug in de beleidsnota. We hebben ze willen versterken in de motie en we zullen straks dan ook de motie enthousiast mee goedkeuren. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, het is al gezegd door de heren Deckmyn en Bothuyne: de beleidsnota is ondertussen al enkele maanden oud en is ten dele al in uitvoering. We hebben zowel in de commissie als in de plenaire vergadering al heel wat debatten gehad over economie. Daarbij is telkens ingegaan op bepaalde punten die in de beleidsnota beschreven staan. Daardoor kan ik redelijk kort zijn, ook gezien de beperkte aandacht van de collega's. *(Opmerkingen)*

Dank u voor diegenen die wel aanwezig zijn. *(Opmerkingen)*

Ik had vroeger een professor die als er te veel geroezemoes was in de zaal het woordje 'seks' liet vallen. Ik weet niet, gezien de gemiddelde leeftijd, of dat hier veel effect zal hebben. *(Gelach. Opmerkingen)*

De beleidsnota is voor een deel in uitvoering en voor een deel ook aangevuld met onder andere het werkgelegenheids- en investeringsplan. *(Gelach)*

Niemand moet het persoonlijk opnemen, voor alle duidelijkheid.

Wij denken ook dat dit een sterke beleidsnota is. Mocht de minister-president geen minister-president zijn of geen minister van Economie, dan zou hij waarschijnlijk bedrijfsleider zijn of teruggaan naar zijn vorig leven.

Omdat ik maar 5 minuten heb, en ondertussen maar 3 minuten en een beetje, zal ik mij concentreren op een paar punten.

De beleidsnota en het werkgelegenheids- en investeringsplan geven voor een deel gevolg aan de noodzaak dat deze regering ons ongeschonden door de crisis moet loodsen. We hebben al meerdere keren gezegd dat door deze crisis twee taken worden opgelegd aan deze regering: enerzijds op korte termijn ons door de crisis te loodsen en anderzijds op lange termijn onze economie om te vormen, de transformatie waarover zoveel gesproken wordt.

Ik wil focussen op de uitbreiding van de waarborgregeling, die er ondertussen al door is en waarvan de procedure in uitvoering is. Vooral voor kmo's is het overbruggingskrediet in sommige situaties van levensbelang. Volgens mij bestaat er in de economie wel degelijk zoiets als een zelfzuiverend effect. Dat is bij mensen ook zo, en dat is gezond. Maar wij moeten er ons voor hoeden dat door deze crisis potentieel sterke bedrijven onderuitgaan. Daarom is die waarborgregeling, en met name het overbruggingskrediet, heel belangrijk. Wij moeten er waakzaam voor zijn dat deze uitzonderlijke situatie die gezonde bedrijven niet van het toneel doet verdwijnen.

Een tweede kernzaak van de beleidsnota is het aanmoedigen van meer en sterker ondernemerschap. De heer Bothuyne is ook ingegaan op het actieplan ondernemerschap. Het is inderdaad zo dat het ondernemerschap in Vlaanderen het beginsel is van onze welvaart. Volgens verschillende studies en vergelijkingen met het buitenland zitten we daar met een probleem. We hebben een tekort aan starters. Ik hoop dan ook dat er bij de uitvoering van het

beleid – en ik ben er zeker van dat minister-president Peeters dat zal doen – rekening wordt gehouden met de oproep “Laat ons ondernemen” die ondernemers zelf enkele maanden geleden de wereld hebben ingestuurd. In die oproep heeft een hele reeks werkgeversorganisaties de vinger gelegd op enkele wonden die we eigenlijk al lang kenden maar waarvoor we waarschijnlijk te weinig aandacht hebben gehad. Heel wat van hun eisen, zoals loonkost, arbeidsmarkt en dergelijke, zijn nog steeds federale bevoegdheden. Dat betreuren wij nog steeds, maar daar zullen we het mee moeten doen.

Zoals het regeerakkoord bepaalt, hoop ik dat de Vlaamse Regering er nauwgezet op toeziet dat in dat federale beleid de Vlaamse belangen niet worden geschaad en dat zij zal optreden als het wel gebeurt.

Ik wil daarbij nog wijzen op de voornemens om bijzondere aandacht te schenken aan de detectie en aanpak van armoede bij zelfstandigen. We moeten de idee bestrijden dat gefaalde ondernemers geen verdere kansen meer maken om deel uit te maken van onze economie. Failliet gaan doet wel degelijk lijden en wij mogen daar als maatschappij niet blind voor zijn. Ik stel dan ook veel hoop in de uitwerking van een traject voor een tweedekans-ondernemerschap, dat in de beleidsnota wordt geschetst.

Een derde punt is de sturing naar een groenere economie. De consensus daarover is breed, ik denk over alle partijen, en ook de N-VA schuift dat absoluut naar voren. Dat deden wij ook al in de verkiezingscampagne. Het gaat dan onder andere over de heroriëntering van de ecologiepremie. Hier komt duidelijk naar voren dat er dringend werk moet worden gemaakt van een stroomlijning van het beleid.

We moeten durven te focussen op de speerpunten waarvoor in ViA is gekozen.

Ik wil kort even ingaan op wat de heer Van Malderen heeft gezegd. Vlaanderen is een beetje aan zelfgenoegzaamheid ten prooi gevallen. We moeten ons daartegen verzetten. We moeten werk maken van de transformatie van onze economie. We moeten hier voortdurend werk van maken. Dit is geen eenmalige inspanning. Dit is een voortdurende inspanning. We moeten werk maken van de reactivering van het geheel van ons Vlaams economisch weefsel. We moeten hiervoor de nodige draagkracht in de maatschappij vinden. De overheid moet op dit vlak zelf het goede voorbeeld geven. We moeten zelf dringend een oefening inzake efficiëntie maken. De Belgische ziekte slaat ook hier al te vaak toe. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, ik ben blij dat de minister aanwezig is. Ik had daarnet een desolaat gevoel. Uiteindelijk wil ze ons toch komen beluisteren, waarvoor onze dank.

Ik wil het hier over een andere boeg gooien. We hebben het hier over de transformatie van onze economie. Hier hebben al veel mensen over het relanceplan en de bijbehorende 800 miljoen euro en over het transformatiefonds en de bijbehorende 500 miljoen gesproken. Het is natuurlijk gissen wat met dit geld zal gebeuren. We hebben in de commissie horen praten over een proeftuin voor elektrische auto's en over anderen grootschalige projecten, zoals een Vlaams energiebedrijf.

Ik heb hier al vaak voor een defiscalisering van de ondernemingen gepleit. Dat is wat de Vlaamse economie en de Vlaamse bedrijven nodig hebben. De Vlaamse overheid moet ernaar streven de Vlaamse belastingdruk op de ondernemingen te verminderen.

Ik weet dat een van de belangrijkste fiscale maatregelen, de vennootschapsbelasting, een federale belasting is. Er zijn heel wat indirecte belastingen op het niveau van de gemeenten. Er zijn 46 verschillende bedrijfsbelastingen. Jaarlijks vertegenwoordigen ze 1 miljard euro belastinggeld dat door de Vlaamse ondernemingen wordt betaald.

In plaats van met subsidies te werken, zouden we veel beter op basis van een gelijkheidsprincipe werken. We zouden aan een defiscalisering moeten werken. Hiertoe zou misschien een nieuwe financieringsdeal tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid moeten

worden gesloten. Hierdoor zouden die 46 verschillende gemeentelijke belastingen kunnen worden afgeschaft en zouden we onze bedrijven de nodige zuurstof kunnen geven.

Dit zou voor iedereen gelijk zijn. Nu lopen we met de selectieve subsidiëring het risico dat we ons doel voorbijschieten. We moeten leren de winnaar door een defiscalisering te ondersteunen, en niet de subsidiejager met politieke contacten te steunen. Dat is de boodschap die we onze ondernemingen moeten sturen. Dat is de boodschap die ze willen horen.

De vennootschapsbelasting is uiteraard geen Vlaamse materie. Ik vind het spijtig dat de heer De Wever niet meer aanwezig is. Tijdens de verkiezingsshow's heeft hij, bijna tot vervelens toe, verklaard dat hij buiten de lijntjes zou kleuren. Daarnet heeft hij gezegd dat hij niet kan rekenen. Hij kan waarschijnlijk wel buiten de lijntjes kleuren. Waarom gaan we er in Vlaanderen niet unaniem voor de fiscaliteit zo snel mogelijk volledig in Vlaamse handen te krijgen? In dat geval zouden we kunnen doen wat we moeten doen, namelijk defiscaliseren.

Ik heb hier al veel gehoord. Het gaat vooral om aankondigingspolitiek. Er is zelfs een nulmeting van het Pact 2020 en van ViA geweest. Tot nu toe heeft dat allemaal weinig concrete maatregelen opgeleverd.

Als de overheid op een vlak een rol kan spelen, is het op het vlak van de innovatie. We stellen echter vast dat we de Barcelona-norm, die 3 percent bedraagt, met wat we nu doen op geen enkele manier zullen halen. In 2010 is het budget voor wetenschap en innovatie zelfs met 66 miljoen euro verlaagd.

De Global Entrepreneurship Monitor geeft dan ook aan dat de ondernemingszin in Vlaanderen zeer laag is.

Het is dan ook logisch dat de minister in zijn beleidsnota heel wat aandacht besteedt aan de redenen waarom de zin tot ondernemen zo laag is. Dat is het positieve punt in deze beleidsnota.

Flankerend beleid is het modewoord, maar flankerend beleid via subsidies is mijns inziens verkeerd. Flankerend beleid via subsidies is misschien wel goede politieke marketing, maar dat leidt tot drie ernstige negatieve gevolgen. Een: dat leidt tot een scheeftrekking van de gezonde concurrentie in de markt, tussen wie subsidies krijgt en wie niet. Twee: dat leidt tot politiek-economisch cliëntelisme, en dat kan nooit goed eindigen. Drie: dat leidt dikwijls ook tot budgettaire ontsporing en tezelfdertijd tot woerkerkapitalisme. Denken we daar maar aan dat prachtige voorbeeld van ABX. Het is wel geen Vlaams verhaal, maar het kreeg toch vorm onder het bewind van iemand die vandaag staatssecretaris is. De NMBS pompte 1,5 miljard euro in ABX, dat voor 80 miljoen werd verkocht en nadien door de kopers voor 600 miljoen is doorverkocht. De bottomline is een verlies van 600 miljoen euro belastinggeld.

Het is positief dat wordt opgeroepen om te ondernemen. Maar we hebben bedrijventerreinen nodig, en daarom ben ik blij dat minister Muylers hier aanwezig is. Er is een nijpend tekort aan kwaliteitsvolle bedrijfshuisvestingsmogelijkheden. Graag breng ik mijn oproep aan minister Muylers in herinnering om proactief werk te maken van de herbestemming van de militaire domeinen, want 'first in, first served'. Ten dienste van de Vlaamse economie moet daar prioritair werk van worden gemaakt. Ik juich het ook toe dat in de beleidsnota staat dat de minister de vergunningspraktijk wil verkorten. Snellere beslissingen zijn inderdaad nodig. In de commissie is wel gezegd dat we dat zullen doen en daartoe zijn krijtlijnen uitgezet, maar de tijd van actie is gekomen.

Ik sluit af om u gunstig te stemmen, mijnheer de voorzitter. Ik citeer letterlijk de minister-president uit zijn beleidsnota: "We kunnen een wereldpositie verwerven op het vlak van kennis en economische activiteiten die gericht zijn op duurzame groei en vergroening van de economie." Daartoe is een gazellesprong nodig, maar voorlopig beweegt de Vlaamse Regering zich niet sneller voort dan een slak. (*Applaus bij LDD*)

De voorzitter: De heer Watteuw heeft het woord.

De heer Filip Watteuw: Voorzitter, ik ben er zeker van dat de minister-president erg ontgoocheld is dat hij geen toeschouwer kan zijn van dit namiddag- en avondvullend programma. Ongetwijfeld zou hij het een zeer boeiend spektakel vinden. Ik zal het wel kort houden. Onlangs kregen we de nulmeting van het Pact 2020 onder ogen. Die nulmeting werpt een nieuw licht op de beleidsnota Economie. Het beeld is wat scherper geworden. We beschikten al over een aantal elementen, maar nu krijgen we toch meer te zien.

Ik leer dat we, 4 jaar nadat de heer Leterme Vlaanderen opriep om in actie te komen, veraf staan van de positie van een economische topregio. Op veel domeinen, ook op domeinen van economische aard, drijven we van die positie weg. Kijk maar naar de nulmetingen in de hoofdstukken over de competitieve en duurzame economie, innovatie en ondernemerschap. Om daaraan te remediëren is een krachtig economisch beleid nodig. Ik wil wel geloven dat deze regering dat wil, maar op een aantal vlakken schiet ze toch tekort.

Het zal u niet verbazen dat ik het dan in eerste instantie heb over de transitie naar een groene economie. Dat is goed voor een apart hoofdstuk in de beleidsnota, en dat schept verwachtingen

De laatste maanden waren er heel wat verklaringen van de regering en de meerderheidspartijen dat ze naar die groene economie willen. Daarnet zei de heer Diependaele het nog. Dat wordt in deze beleidsnota niet waargemaakt. In deze beleidsnota vind ik niets over de vergroening van de economie, enkel de herwerking van de economiepremie. Dat is erg mager.

Het gaat ook niet om het zomaar uitkiezen van enkele groene activiteiten. We moeten een totaalprogramma ontwikkelen voor de omschakeling van de economie. Ik doe enkele suggesties. Een eerste punt zou moeten zijn dat we partners zoeken in de verandering. Dat kent de minister-president toch zeer goed. Die oefening is gemaakt door de regering in het Pact 2020. Daar heeft men partners gezocht om samen een breed maatschappelijk project op te zetten. Dit zou ook moeten gebeuren voor een verregaandere vergroening van ViA. De vakbonden zijn daar duidelijk al mee bezig. Het ACV zet zeer zwaar in op de vergroening van de economie.

We moeten de bedrijven en ondernemingen meer helpen om strategieën uit te werken om hun ecologische voetafdruk te verminderen. We zouden een 'balanced scorecard' moeten maken van de duurzaamheid. We zouden dat duurzaamheidsperspectief er moeten inschuiven en kritische succesfactoren helpen formuleren. De minister-president verwijst graag naar de literatuur als hij in discussie gaat. Ik raad hem aan om Norton en Kaplan eens te lezen.

We moeten een sectoraal beleid voeren. Geert Noels pleit daar expliciet voor. We moeten sectoren uitkiezen waar duurzaamheid echt een meerwaarde oplevert voor de samenleving en de ondernemingen zelf binnen die sector competitiever kan maken.

Men maakt hier nu keuzes die zelfs ingaan tegen die groene economie, zoals de verbreding van de Brusselse ring of bijkomende bedrijventerreinen. De heer Sabbe heeft daarnet gepleit voor meer bedrijventerreinen. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt gesteld dat men 6000 hectare bedrijventerreinen extra wil. De heer Peeters heeft aangetoond dat de voorraad bedrijventerreinen in Vlaanderen momenteel 12.000 hectare is. Dat is niet niks.

Ik vind het een goede zaak dat er in de beleidsnota aandacht is voor ondernemerschap en dat men een bevorderend omgevingskader wil creëren. Op die basis noemt men in dit hoofdstuk verschillende evidente, maar belangrijke maatregelen. Ik denk aan de administratieve vereenvoudiging. Dat moeten wij absoluut ondersteunen. Maar men moet verder gaan. In dat ondernemerschapbevorderend omgevingskader moet ook plaats zijn voor de economie van de nabijheid. Dat betekent dat ondernemingen ingebed moeten zijn in de samenleving. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is maar een heel klein deeltje van deze

beleidsnota. We moeten er vooral voor zorgen dat ondernemingen niet denken dat de omgeving waarin ze werken inwisselbaar is.

Ik steun ook het deeltje uit de meerderheidsmotie waarin aandacht wordt gevraagd voor micro-ondernemingen en kleine zelfstandigen. Die vinden bij uitstek hun plaats binnen de economie van de nabijheid. Tot slot vraag ik ook aandacht voor de MeMO-bedrijven: mens- en milieuvriendelijke ondernemingen.

Voorzitter, u weet dat ik bang ben van u. Als u zegt dat ik moet besluiten, doe ik dat. Ik besluit dat de nulmeting waarnaar ik heb verwezen aantoonst dat de economische uitdagingen erg groot zijn. We moeten nu een strategie opzetten voor een vergroening van de economie en een economie van de nabijheid. Enkel dan zullen we een topregio worden. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

Wij zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– *De vergadering wordt geschorst om 19.38 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 19.55 uur.*

■

BELEIDSNOTA Werk 2009-2014, ingediend door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport – 201 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Werk 2009-2014.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid, van het reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties en moties van wantrouwen die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, collega's, het belang van een degelijk werkgelegenheidsbeleid kan in deze tijden van economische en financiële crisis of in de nasleep ervan niet worden overschat. De werkloosheid neemt toe en de prognoses zijn bovendien somber. Er zouden dit jaar nog eens tienduizenden mensen hun baan verliezen. Met een werkzaamheidsgraad van 66,5 percent kan Vlaanderen niet aansluiten bij de Europese topregio's en blijft Vlaanderen onder de Lissabondoelstelling van 70 percent. Met de werkzaamheidsgraad van 55-plussers en van laaggeschoolde jongeren is het nog dramatischer gesteld. De Lissabondoelstellingen – een totale werkzaamheidsgraad van 70 percent, 60 percent voor vrouwen en 50 percent voor 55-plussers – zijn nog veraf. Het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid zal dus extra inspanningen moeten leveren om enerzijds aansluiting te vinden bij de Europese topregio's en anderzijds de Lissabondoelstellingen te bereiken.

Vlaanderen ziet zichzelf als topregio, zou dat ook moeten zijn, maar hinkt nog steeds achterop in vergelijking met de Europese regio's. Vlaanderen mag momenteel – om het in voetbaltermen uit te drukken – niet deelnemen aan play-off 1, zelfs niet aan play-off 2. Het behoort momenteel tot de derde groep en zit daarmee in de tweede helft van het klassement. De topregio's zitten voornamelijk in de Scandinavische landen, maar er zijn ook heel wat Britse, Duitse en zelfs Nederlandse bij. In de tweede groep zitten andere buurregio's en Vlaanderen behoort dus tot de derde groep. De Belgische dwangbuis is daar voor een deel debet aan. Wallonië en Brussel behoren immers tot de zesde en laatste groep, vergelijkbaar met Zuid-Spaanse en Zuid-Italiaanse regio's.

Bovenop de lage algemene werkzaamheidsgraad is er een structureel probleem op de arbeidsmarkt met de 55-plussers, de arbeidsgehandicapten en de niet-EU-bevolking. Gisteren nog raakten cijfers bekend van het Steunpunt Werk en Sociale Economie van de K.U.Leuven. Van alle nieuwe indiensttredingen in 2009 ging slechts 5,7 percent naar iemand van 50 jaar of ouder. In 2008 bedroeg dat cijfer 6,4 percent en in 2007 6,6 percent. Nochtans blijft het aandeel 50-plussers in de totale beroepsactieve bevolking stijgen: van 17,6 percent in 2003 tot 22,7 percent in 2009.

De kans dat 50-plussers, zodra ze eenmaal in de werkloosheid terechtkomen, een nieuwe job vinden, is overigens bijzonder klein. Vlaanderen blijkt een structureel probleem te hebben als men de vergelijking met de rest van Europa maakt. Enkel de Waalse, Brusselse en Sloveense werkloze 50-plussers vinden nog moeilijker werk dan hun Vlaamse leeftijdsgenoten.

De werkloosheidsgraad bij niet-EU-burgers ligt vijf keer hoger dan bij Vlamingen. Het mag daarbij toch wel eens gezegd worden dat alle integratie- en inburgeringsprojecten met de daarbij horende subsidiëring nog steeds niet het verhoopte effect hebben, wel integendeel. De veelheid aan initiatieven om de tewerkstelling van allochtonen te verhogen hebben tot op heden weinig succes. Rekening houdend met de huidige toestand van onze arbeidsmarkt valt het dan ook te betreuren dat uitgerekend op dit moment de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) het met 23 miljoen euro minder moet doen. De stijging van de werkloosheid betekent nochtans meer werkzoekenden, meer vraag naar bemiddelings- en begeleidingsopdrachten en dus een stijging van het aantal te behandelen dossiers.

Mijnheer de minister, tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap in de tweede helft van dit jaar zult u optreden als woordvoerder namens de Belgische delegatie in de Europese ministerraad voor Werkgelegenheid. Maak van de gelegenheid gebruik om de Europese collega's duidelijk te maken dat in België geen efficiënt arbeidsmarktbeleid kan worden gevoerd omwille van de bevoegdheidsoverlappingsen tussen de verschillende beleidsniveaus. Zonder grondige staatshervorming – of wat ons betreft staatsvorming – blijft het dweilen met de kraan open.

In afwachting van de overheveling van het volledige arbeidsmarktbeleid moet u en zullen ook wij er nauwgezet op toezien dat de federale regering niet intervenueert in gewest- en/of gemeenschapsbevoegdheden. Indien de redelijkheid geen deel uitmaakt van het arbeidsbeleid van uw federale collega, zijn wij genooddaakt telkens opnieuw een belangenconflict in te dienen. Wij hopen dat u daarin consequent bent en dat wij voor het goedkeuren van deze belangenconflicten in dit parlement ook op u en uw partij mogen rekenen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, geachte collega's, beter laat dan nooit hebben we hier de beleidsnota Werk voor ons liggen in dit halfroond. Het blijft jammer dat de begroting en de beleidsnota's niet samen kunnen worden besproken, want uiteindelijk vallen we noodgedwongen in herhaling.

Herhaling hoeft niet noodzakelijk slecht te zijn als het aankomt op het herhalen van een aantal zaken die nog steeds niet voldoende doorgedrongen zijn. Ik hoef maar naar de krantenberichten van gisteren te verwijzen waaruit bleek dat 50-plussers op onze

arbeidsmarkt – op Brussel, Wallonië en Slovenië na –, het meest moeizaam worden geactiveerd. Met andere woorden: hoe meer we spreken over activering, hoe minder goed het lijkt te lukken bij de kwetsbare doelgroep van de 50-plussers.

Even een paar maanden terug in de tijd. Bij de bespreking van de begroting in de commissie heeft ook minister Muyters met ontnuchterende feiten en cijfers een les in nederigheid gegeven door ons voorgoed de illusie te ontnemen dat Vlaanderen een Europese topregio zou zijn. Minister, nu bij het lezen van uw beleidsnota is de meest opvallende vaststelling dat er werk zal worden gemaakt van een geïntegreerde visie. Verder somt u een aantal strategische krachtlijnen op die een samenraapsel van doelstellingen zijn, die zeker niet betwistbaar zijn en zelfs eigenlijk gemeengoed zijn geworden. Denken we maar aan de focus op werkzaamheid en einde loopbaan, aan het bestrijden van structurele werkloosheid, aan de nood aan sociale innovatie en aan het versterken van het partnerschap werk, economie en onderwijs.

Minister, aan uw goede intenties om dit alles te realiseren twijfelen we niet. De hamvraag is en blijft of u uw denkbeelden voldoende zal kunnen doordrukken, gegeven de besparingen die u op uw departement moet doorvoeren en de zeer beperkte ruimte voor nieuwe initiatieven. Het Werk- en Investeringsplan heeft intussen aangetoond dat u niet veel verder komt dan een precare evenwichtsoefening met uw regeringspartners en de sociale partners.

Over het communautaire gekrakeel met minister Milquet willen we het niet hebben. Als we de verklaringen van mevrouw Milquet in de Kamer mogen geloven, dan is er op dit ogenblik beterschap in de verstandhouding met u. Ik hoop dat u daar even enthousiast over kunt zijn. Wij stellen ons de vraag of dit op korte termijn perspectieven biedt om eindelijk te komen tot een nieuw samenwerkingsakkoord inzake activering, dat er 3 jaar geleden al had moeten zijn.

Het vreemde is dat vanuit het federaal niveau in een aantal miljoenen euro worden voorzien voor de gewesten in het kader van de activering van werkzoekenden. Mevrouw Milquet speelt graag Sinterklaas met een lege federale zak, maar het zal voor de Vlaamse minister van Werk een mooi geschenk zijn dat een pleister is op een houten been voor de VDAB, dat 23,1 miljoen euro moet besparen, terwijl van de VDAB net een grotere inbreng in de activering van werkzoekenden wordt verwacht. Het laat niet meteen het beste verhopen voor de ambitieuze plannen met betrekking tot de sluitende aanpak. Meer ambitie, minder centen en een federale aalmoes: het lijkt allemaal moeilijk te rijmen. Daarom hopen we dat de private arbeidsmarktintermediairen meer zullen worden ingezet bij de activering van werkzoekenden en vooral dat ze daartoe een eerlijke kans zullen en mogen krijgen.

In verband met de activering wil ik bijzondere aandacht vragen voor de knelpuntvacatures. Aangezien de jobs er al zijn en we ook zoveel werkzoekenden hebben, pleiten we voor gerichte vormings- en opleidingsinitiatieven van de Vlaamse werkzoekenden die na een screening geschikt blijken voor de invulling van knelpuntvacatures.

Een meerjarenactieplan met inbegrip van streefcijfers zou in samenspraak met de sociale partners meer dan wenselijk zijn. Gezien de problematiek van de oudere werkzoekenden kan eventueel gedacht worden aan een specifiek streefcijfer voor deze categorie.

Minister, ik wil ook pleiten voor een goede samenwerking tussen de VDAB en het OCMW om te voorkomen dat geactiveerde leefloners nadien opnieuw in de werkloosheidsverzekering blijven steken. De wet van de communicerende vaten tussen de verschillende bijstandssystemen moet worden vermeden.

Tot slot, minister, wil ik u vragen om initiatieven te nemen om het ondernemerschap bij werkzoekenden te stimuleren via een gedegen begeleiding en een gerichte financiële ondersteuning van werkzoekenden die zich wensen te vestigen als zelfstandige.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Voorzitter, minister, collega's, de N-VA-fractie kan zich volledig vinden in de beleidsnota Werk die volgens haar duidelijk, ambitieus en vernieuwend is. De minister heeft in zijn synthese de pijnpunten in het Vlaams werkgelegenheidslandschap duidelijk blootgelegd. Het is een duidelijke oproep om niet zelfgenoegzaam te zijn. Zelfgenoegzaamheid leidt zelden tot resultaten. Vooral op het vlak van de 55-plussers, de werkzaamheidsgraad van nieuwe Vlamingen en zeker ook op het vlak van mensen met een arbeidshandicap is er nog heel veel werk aan de winkel. In Europa bengelen we wat dat betreft zelfs aan de staart.

Het beleid voor de traditionele doelgroepen lijkt zich maar zeer langzaam te vertalen in resultaten, al ligt dat vaak aan het feit dat er voorheen te weinig op werd ingezet. Uit mijn ervaring weet ik dat veel staat of valt met de nodige mentaliteitswijziging. Dat vergt echter jarenlange inspanningen. Het is absoluut nodig om de traditionele kansengroepen blijvend in het vizier te houden.

Wat personen met een arbeidshandicap betreft, zal nog een mentaliteitswijziging aan werkgeverskant noodzakelijk blijven om hen zelfs met loonkostsubsidie aan te werven binnen het regulier circuit. Dat was al zo in een krappe arbeidsmarkt en zeker nu in een tijd van opnieuw hoogoplopende werkloosheid blijft het een pijnpunt. Een degelijk ondersteuningsbeleid voor deze doelgroep blijft dus nodig. Een andere optie is er niet. Als we daar niet in investeren, dan betalen we niet alleen een zware prijs via de vervangingsinkomens, maar zal dit ook steeds meer gaan wegen op de samenleving in haar geheel doordat deze mensen onproductief aan de kant moeten blijven staan.

“Niet plooiën”, zoals men in Gent zegt, maar juist extra inzetten op deze aspecten is de boodschap. Bij de 50-plussers wordt zowel gewezen op de noodzaak dat mensen langer aan het werk blijven als op het belang van herinstroming in de arbeidsmarkt.

Ook bij de jeugd neemt de werkloosheid sterk toe. Ik onderschrijf volledig de analyse dat prioritair ingezet moet worden op de bestrijding van langdurige werkloosheid omdat dit een belangrijke negatieve impact heeft op de competenties en het geloof in eigen kunnen van degenen die werk zoeken. Het is een belangrijke uitdaging in deze economisch moeilijke tijden met veel jobverlies en weinig jobcreatie om ervoor te zorgen dat voor een grote groep jongeren en ouderen de afstand tot de arbeidsmarkt niet te groot wordt. Eens de economie weer aantrekt, moeten zij snel terug kunnen instromen. Tegelijkertijd staat het departement Werk zelf ook voor moeilijke financiële keuzes.

Rationaliseren zonder daarbij de ondersteuning en de dienstverlening te verminderen, is een moeilijke evenwichtsoefening. In deze economisch moeilijke tijd zal er sowieso extra druk komen op de werking van de VDAB, maar inzake de opleidingen zou het jammer zijn dat een verhoogde vraag nu niet kan worden beantwoord. Het verwerven van competenties is net een van de aandachtspunten in deze nota.

Minister, de beleidsnota is, zoals ik al zei, ambitieus en kan ook goed dienen als langetermijnvisie voor het Vlaams werkgelegenheidsbeleid. Tegelijk stelt u zich ook kwetsbaar op. Er worden heel wat aanzetten gegeven die niet altijd evident zijn en wellicht pas in de volgende legislatuur ten volle zullen renderen, maar vaak gaat het beleidsmatig ook over veel meer dan alleen maar werk. Ook andere beleidsdomeinen spelen ter zake een belangrijke rol en hopelijk kunt u goede synergieën creëren met uw collega's.

De kennis van het Nederlands is essentieel om aan de slag te kunnen op de arbeidsmarkt. U zet dan ook terecht in op een versterkt partnerschap werk-inburgering om de aansluiting tussen inwerking en inburgering te optimaliseren en de efficiëntie van bestaande tewerkstellingsmaatregelen voor allochtonen te verhogen. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar de ontwikkeling van een sluitend aanbod NT2 voor en naar de taalverwerving door anderstalige werkzoekenden en werknemers.

Ten slotte is er natuurlijk de realiteit waarin we werken en die allesbehalve ideaal is. Vaak lopen maatregelen van het Vlaamse en het federale niveau door elkaar. Maatregelen die complementair en samenhangend uitgewerkt zouden moeten worden, zitten nu op verschillende niveaus met vaak zeer verschillende visies en uitgangspunten. Dit is niet altijd goed voor het beleid. De talrijke aanvaringen op korte tijd met de federale minister van Werk, hebben al duidelijk gemaakt dat er van samenwerkingsfederalisme vaak geen sprake is, integendeel.

Deze beleidsnota maakt nogmaals duidelijk dat de Vlaamse Regering belangrijke hefbomen mist om het arbeidsmarktbeleid beter aan te passen aan de actuele omstandigheden en noden in Vlaanderen. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, minister, eerlijkheidshalve moet ik zeggen dat ik dacht dat we de beleidsnota al hadden besproken bij de begroting, maar blijkbaar is dat niet het geval. Ik zal me beperken tot het herformuleren van een aantal algemene bedenkingen en toch enkele bekommernissen uitdrukken.

Algemeen is er uiteraard geen probleem, het is een heldere nota, klare taal, heel duidelijk. Echt nieuwe dingen staan er niet in, maar dat is ook logisch, want de meeste problemen zijn bekend in het arbeidsmarktbeleid: gehandicapten, allochtonen en ouderen. Het zou maar erg zijn indien we nu plots met een mirakeloplossing zouden komen om de werkgelegenheid aan te pakken.

Verfrissend is de vergelijking per regio, dat was nieuw. We kennen wel het rapport-De Backer, waarbij men ons vergeleken heeft met zes Europese regio's, maar de vergelijking met alle Europese regio's was toch een beetje confronterend. Het is een les in bescheidenheid, want wij behoren eigenlijk maar tot de middenmoot van de Europese regio's.

Een aantal thema's zit een beetje gepaard tussen Vlaamse materies en federale materies. Dat heeft waarschijnlijk te maken met uw verleden, maar zo is iedereen belast met zijn verleden. Ik verwijs naar de te grote ontslagbescherming, het pleidooi om de wachtuitkeringen te herzien, de hervorming van het brugpensioen en dergelijke meer.

We volgen u volledig in uw verhaal over rechten en plichten, een verhaal dat ook door de vorige minister van Werkgelegenheid, de heer Vandenbroucke, werd aangebracht met de sluitende aanpak. Het is wel goed dat er een bijsturing komt, ik heb er ook altijd voor gepleit dat middelen en mensen worden ingezet waar ze het meest rendabel zijn en dat niet elke werkzoekende het volledige traject moet krijgen, maar dat er wordt gedoseerd.

Ik weet ook wel dat er momenteel vanuit sommige hoeken een debat op gang wordt gebracht over het wat verzwakken van de controle op werkzoekenden, gezien de economische crisis. Geen zinnig mens pleit voor het ontketenen van een heksenjacht. Daarnet is al verwezen naar het beter gebruiken van mensen en middelen. Dat kan allemaal in rekening worden gebracht, maar ik verwijs nogmaals naar de vorige minister, die heeft gesteld dat het ergste dat we kunnen doen tegenover de werkzoekenden, is hen een beetje aan hun lot overlaten en hen niet meer begeleiden. Ook is het belangrijk dat die zaken toch wel wat in evenwicht worden gehouden, in het kader van het draagvlak voor de sociale zekerheid.

Ik heb nog enkele opmerkingen, die misschien negatief klinken, maar het zijn bekommernissen, die zeker geen afbreuk doen aan het geheel. Minister, u zegt: "Supply creates its own demand." Met andere woorden, u stelt dat ervoor moet worden gezorgd dat er zo veel mogelijk mensen op de arbeidsmarkt komen, en dan zal er wel een vraag worden gecreëerd. Hetzelfde argument wordt gebruikt om ook de gepensioneerden bij te laten werken. Er zal wel een vraag worden gestimuleerd. Ik betwist dat niet, maar ik zou er toch heel voorzichtig mee zijn, zeker als we ook de migratie erbij nemen. Het zou immers niet

mogen dat we mensen vormen en dat dan de werking stilvalt. Dat zal alleen maar frustraties, demotivatie en verbittering met zich meebrengen.

U verwijst naar het OESO-rapport om te stellen dat de ontslagbescherming moet worden afgebouwd. Ik begrijp de redenering. Ik pleit er zeker niet voor mensen te laten stoppen op 55 jaar, integendeel. De heer Peeters heeft al verwezen naar de cijfers die recent zijn bekendgemaakt door het expertisecentrum Leeftijd & Werk van het Departement Werk en Sociale Economie. Die tonen aan dat het voor oudere werkzoekenden zeker moeilijk is om een baan te vinden. Dat heeft niets te maken met de huidige economische crisis, zo stelt men. Dat is inderdaad structureel. Het lijkt me dan wat voorbarig ervoor te zorgen dat er een groot aanbod van 50-plussers op de arbeidsmarkt komt, vanuit de redenering dat er wel een vraag zal worden gecreëerd.

In hoofdstuk 2.15. pleit u ook voor een vernieuwd activerend arbeidsmarktbeleid. U pleit voor meer activering en opleiding, maar ook voor het afbouwen van de gesubsidieerde tewerkstelling in de sector van de gehandicapten en de non-profitsector. Ik wil daarvoor waarschuwen. Die sectoren leven van die banen. Ook gemeenten leven vooral van de tewerkstelling van gesco's. Het zomaar afbouwen van die gesubsidieerde tewerkstelling is dus gevaarlijk. Ook vergelijken met andere landen, zoals de Scandinavische, is soms wat gevaarlijk. Het kan daar immers gaan over rechtstreeks door de overheid betaalde banen, terwijl dat bij ons via een tewerkstellingprogramma gaat. Het kan zijn dat men appels met citroenen aan het vergelijken is.

Ik heb al verwezen naar de arbeidsmigratie. Sinds 1 mei van vorig jaar zijn we een volledig open arbeidsmarkt. Er moest wel worden onderzocht of er geen volledige ontwrichting van onze arbeidsmarkt was. Ik heb dat onderzoek blijkbaar gemist. Ik hoop dat we ook ten aanzien van die migratie die drietrapsraket blijven gebruiken. Dat betekent dat we eerst investeren in de eigen reserve van werkzoekenden, door opleiding en tewerkstellingprogramma's, dat we vervolgens binnen Europa zoeken en pas dan in derde landen zoeken. Het mag niet de bedoeling zijn zomaar plots green cards ter beschikking te stellen voor bepaalde functies en die mensen massaal binnen te halen.

Het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) lijkt wel hét wondermiddel. Ook hier wil ik pleiten voor wat realisme. U zegt dat dit zou moeten beginnen in het initieel onderwijs, maar de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) moeten daar toch mee bezig zijn? Het regeerakkoord stelt dat de VDAB eigenlijk het ankerpunt zou moeten zijn daarvoor. We moeten dat dus wat relativeren. Hetzelfde geldt voor competentiemetingen en -screenings. Daarbij wordt verwezen naar de ENTRE-spiegel voor het in kaart brengen van ondernemingscompetenties. Ik ben soms wat bang dat daar iets te theoretisch over wordt gedaan. Ik twijfel eraan of men al die competenties wel in kaart kan brengen en meten.

Ook met outplacement moeten we voorzichtig zijn. In het verleden is daar al heel wat mee gebeurd. Dit verdient inderdaad wat aandacht. Dit mag geen streepjestrekkerij worden. Het is heel goed dat er een certificeringsbureau komt, zodat outplacement echt een meerwaarde biedt.

We vinden het prima dat de leertijd zal worden geherwaardeerd. Dat is inderdaad werkplekleren. In het verleden is er ter zake ook wel wat misbruik geweest, maar het is goed dat dit opnieuw wordt opgevestigd. Ook de samenwerking met de sectoren vinden we een prima idee. Zij zijn de expertisecentra bij uitstek. Die ervaring kunnen we goed gebruiken.

Minister, tot daar enkele bedenkingen, die uiteraard geen afbreuk doen aan de waarde van de nota. Onze fractie zal die uiteraard ook steunen. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Mijnheer Laurys, ik hoop dat ik evenveel applaus als u zal krijgen.

Collega's, vele mensen maken zich zorgen over hun job, en vaak terecht. De arbeidsmarktcrisis slaat ongemeen hard toe. Duizenden mensen hebben hun job al verloren, we hebben het er al over gehad, en spijtig genoeg is de crisis nog lang niet voorbij. Ook deze week, minister, hebben we slechte cijfers gelezen: werkzoekende 50-plussers die geen werk kunnen vinden, steeds meer langdurig werklozen en de tewerkstellingsgraad in de Vlaamse centrumsteden die pijnlijk laag blijft.

Uw beleidsnota heeft een visie ontwikkeld, zowel op korte als op lange termijn. Op korte termijn moeten we vandaag zorgen dat er zo veel mogelijk mensen aan het werk blijven en hun job kunnen behouden: jobs bij Opel, tienduizenden jobs bij toeleveranciersbedrijven, bij Carrefour enzovoort. We moeten ook samen met de private sector ervoor zorgen dat we jobcreatie stimuleren. De mensen die gisteren, vandaag of morgen hun job verliezen, moeten we begeleiden naar werk. Dit kunnen we doen in samenwerking met de VDAB door vormingen en opleidingen te geven en werkervaringstrajecten uit te werken. Er is in voldoende maatregelen voorzien in uw nota.

Minister, ook de crisis wilt u aanpakken. We hebben daar een werkgelegenheidsplan voor goedgekeurd. U bent bezig met de implementatie ervan samen met de sociale partners. Dat is nog volop bezig, denk ik. Ik hoop alleen dat dit plan zo spoedig mogelijk zal worden gerealiseerd en dat we er snel de vruchten van zullen kunnen plukken.

Maar minister, niet alle slechte cijfers zijn te wijten aan de crisis. De Vlaamse arbeidsmarkt kent ook enkele ernstige structurele problemen. De werkloosheid in de centrumsteden blijft onrustwekkend hoog. De werkloosheidsgraad in Antwerpen is al jaren dubbel zo hoog als elders in Vlaanderen en van de jeugdwerkloosheid weten we ook dat die niet volledig conjunctuurgebonden is. Dat zijn een aantal pijnpunten die moeten worden aangepakt.

Ook mensen in armoede, allochtonen, laaggeschoolden en mensen met beperkingen worden vandaag op de arbeidsmarkt geconfronteerd met gigantische uitdagingen. Deze mensen moeten ook de kans krijgen om hun kwaliteiten aan te wenden. Er is nood aan een uitgewerkt doelgroepenbeleid en een verdieping van het kansengroepenbeleid.

U wordt ook geconfronteerd met een budgettaire realiteit, dat vegen we niet van de tafel. Dat de VDAB het in deze tijden van crisis niet gemakkelijk zal hebben, weten we ook allemaal. We moeten ons één ding blijven realiseren: als we vandaag niet inzetten op onze werknemers en niet aan competentieversterking gaan doen, dan gaan we daar morgen veel meer voor moeten betalen. Het wordt een moeilijk evenwicht, maar dat is een uitdaging voor u, minister.

Ook is er een gedifferentieerde aanpak ten aanzien van de steden. U hebt met een aantal steden al een kennismakingsgesprekje gehad, maar de steden zijn wel vragende partij voor meer samenwerking wat dat betreft. Ik hoop dat u van die samenwerking meer zult maken dan een informatieronde.

Gelukkig kijkt deze regering ook verder dan de crisis waarin we nu zitten. Morgen zullen we met nieuwe uitdagingen worden geconfronteerd zoals de vergrijzing van de samenleving. Zullen er morgen minder schouders meer lasten moeten dragen? Iedereen zegt dat we langer zullen moeten werken. Wel, collega's, als we de mensen vragen om langer te werken, als we de mensen langer aan het werk willen houden, dan moeten we de arbeidskwaliteit fundamenteel verbeteren. Vlaanderen moet onder andere inzetten op sociale innovatie maar we moeten bedrijven er ook van overtuigen dat het zinvol is om te investeren in het welzijn van hun werknemers.

Ook de globalisering en de ecologische uitdagingen zullen de arbeidsmarkt onder druk zetten. Daarom is het belangrijk dat we inzetten op goede scholing en goede afstemming van onderwijs op de arbeidsmarkt, en dat we er waakzaam voor blijven dat onderwijs de voeling met de economische realiteit niet verliest.

Minister, uw doelstellingen, zowel in de beleidsnota als in het werkgelegenheidsplan, kunt u niet alleen realiseren. U hebt de samenwerking nodig van de sociale partners, en vooral ook van de werkgevers. Ik hoop dan ook dat u van de werkgevers concrete, tastbare en meetbare engagementen zult bekomen.

Bedrijven moeten immers ook inzetten op opleiding van hun werknemers. Ouderen die voldoende scholingskansen op het werk krijgen, blijven langer werken en zijn gelukkiger op hun werk. Dat moeten we ook stimuleren. We hebben dit in de commissie al besproken. Laaggeschoolde arbeiders en onder andere vrouwen krijgen veel minder leermogelijkheden op de werkvloer.

Minister, ik heb er vertrouwen in dat deze Vlaamse Regering de uitdagingen goed zal aanpakken in samenwerking met de sociale partners, met de werkgevers met aandacht voor de doelgroepen en de werkloosheid in de centrumsteden. (*Applaus bij sp.a en Groen!*)

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, collega's, werk, werk en nog eens werk. Dat moet het centrale doel zijn. Maar Vlaanderen telde eind februari nog steeds 212.588 werkzoekenden. Die cijfers zijn lichtjes vertekend, want de langdurigen vanaf een bepaald aantal jaren, en de mensen met tijdskrediet en brugpensioen zijn daar niet in verwerkt.

En toch, in schril contrast met die 212.588 werkzoekenden zijn er in Vlaanderen nog steeds 35.000 openstaande vacatures. Dat is een mismatch die we dringend moeten aanpakken. We moeten maatregelen treffen om die mismatch op te lossen. Hoe komt het dat die 35.000 vacatures niet ingevuld raken? Hoe het komt dat onze werkzaamheidsgraad bij 50-plussers zo bedroevend laag is? Ik hou dan nog geen rekening met de gevolgen van de vergrijzing die zich steeds meer doorzet op de arbeidsmarkt en die heel voelbaar en merkbaar zal zijn in de volgende 10 jaar. Vlaanderen evolueert stilaan naar een regio met een gemiddelde leeftijd van meer dan 50 jaar. Voor de mensen die daar al zijn: er is nog hoop, want we worden allemaal steeds jonger.

In tegenstelling tot wat al vaak is aangekondigd, moeten we niet gaan naar een transformatie van de economie, maar naar een transformatie van de arbeidsmarkt. Dat heeft de Vlaamse economie nodig. U stelt terecht in uw beleidsnota dat het arbeidsaanbod in de nabije toekomst zal inkrimpen, maar ik zie onvoldoende maatregelen om het arbeidsaanbod op middellange termijn te verruimen.

Zelfs progressieve, socialistische landen als Denemarken en andere socialistische Scandinavische landen hebben voluit de vrijmarkteconomie en een flexibele arbeidsmarkt onderschreven. Het was ook Denemarken dat voor een paar jaar het enige land, behalve België, was dat werkloosheidsuitkeringen onbeperkt in de tijd uitkeerde, en dat heeft het land afgeschaft.

Die flexibilisering moet er absoluut komen en die kan enkel een onderdeel zijn van en leiden tot een bijkomende economische groei en de werkloosheid doen dalen. Minister, u zegt in uw beleidsnota dan ook terecht dat we de arbeidsmobiliteit en het recht op hertewerkstelling moeten beschermen.

We komen terug op hetzelfde pijnpunt van die arbeidsmarkt. De sociale lasten in België, en dus ook in Vlaanderen, swingen de pan uit. Ik weet dat het weer over de federale overheid gaat, maar dat is toch wel het grootste concurrentieel nadeel voor onze bedrijven. Stel u voor, vandaag halen we in dit eigenste Vlaanderen mensen uit Duitsland om hier werken uit te voeren. Oost-Duitse werknemers komen hier als onderaannemers werken. Als men de geschiedenis bekijkt, is dat toch wel de wereld op zijn kop. Door die hoge belastingdruk in combinatie met royale en in de tijd onbeperkte werkloosheidsuitkeringen, ontstaat de zogenaamde werkloosheidsval. Een maatregel die Vlaanderen dringend moet onderschrijven, gaat juist over de beperking in de tijd van de werkloosheidsuitkeringen. Zoals ik daarnet al

zei, moeten we buiten de lijntjes kleuren. Als Vlaanderen vooruit wil en we een nieuw project willen starten op de arbeidsmarkt, dan moet dit als eerste tijdens deze legislatuur – en u hebt wat tijd – met de federale collega's besproken worden om ervoor te zorgen dat Vlaanderen eindelijk kan doen wat het moet doen, namelijk die arbeidsmarkt naar zich toe trekken en die arbeidsmarkt op korte termijn regionaliseren, en de juiste maatregelen afstemmen op de specifieke noden van Vlaanderen.

Minister, één cijfer spreekt toch tot de verbeelding. Tegenover elke euro die wordt besteed aan 'passieve' uitkeringen voor werkloosheid en vervroegde uittreding, zoals bruggpensioen, staat slechts 17 eurocent aan 'actieve' uitgaven voor opleiding en begeleiding van werkzoekenden, terwijl u permanent stelt dat u voornamelijk prioriteit wil verlenen aan een activeringspolitiek. Dat is toch een zeer fundamenteel probleem. Binnen Europa scoren we zeer slecht op dat vlak.

Een traditie die zelfs een aantal liberalen, zoals Guy Verhofstadt, zich spijtig genoeg eigen hebben gemaakt, is dat de overheid jobs zal creëren. Een overheid creëert geen jobs met een toegevoegde waarde. Ik wil geen afbreuk doen aan het werk dat wordt geleverd op een overheidsdienst, maar het draagt netto niet bij tot het bruto nationaal product. Daarom is het van enorm belang dat we een kader creëren om de reguliere markt van de jobs aan te zwengelen en geen afleidingsmanoeuvre uitvoeren door het creëren van gesubsidieerde jobs.

Voorzitter, ik ben nog niet aan het slot, wel aan een pre-slot. Ik kan u wel troosten. Ik zal bijzonder kort zijn over de sociale economie. Ik wil enkel nog een korte toelichting geven. Er is een voorbeeld naast de deur, namelijk het buurland Duitsland. Het is toch opvallend dat de socialistische eerste minister, de heer Schröder, en zijn opvolgster van de CDU, mevrouw Merkel, erin geslaagd zijn om van de ene dag op de andere de hele Duitse bevolking terug 40 uren te laten werken voor dezelfde prijs als voordien, toen ze 35 uur werkten, met als compensatie een belofte, die ook is nagekomen, van tewerkstelling. Hiermee staat Duitsland qua productiviteit, export en begrotingstekort aan de leiding in Europa. En wat gebeurt hier? We worden gedomineerd door stakingen of andere zaken die een weerspiegeling zijn van deze mistoestand.

Voorzitter, deze kafkaïaanse toestand, deze mismatch tussen meer dan 200.000 werklozen en 39.000 Fransen die elke dag bij ons komen werken – want in hun land is de werkloosheid wel beperkt in de tijd – kan niet meer. Deze grensarbeid is het gevolg van het niet-functioneren van de arbeidsmarkt in de eigen regio en in eigen land. We moeten komen tot een mentaliteitswijziging in Vlaanderen. Willen we die collectieve verarming, waarover de collega's van sp.a het gehad hebben, een halt toeroepen, dan moeten we de komende generaties alle kansen tot ontplooiing geven door een drastische reorganisatie van ons sociaal-economisch beleid. Zelfgenoegzaamheid dient daarbij plaats te maken voor zelfredzaamheid, zowel voor de overheid, maar zeker ook voor de burger.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, we gaan verder met het avondvullende programma. Voor dit uur van de dag is de werkzaamheidsgraad van de Vlaams Parlementsleden nog vrij hoog. Hoewel, als ik even rondkijk ... *(Gelach. Opmerkingen)*

Ik had het niet over u, mevrouw Heeren. En zeker niet over u, mijnheer Verfaillie. Hoe later op de avond, hoe actiever u wordt. Dat weet ik. *(Gelach)*

Minister, een van de grote verdiensten van de beleidsnota is dat u erin slaagt om de 'sense of urgency' toch sterk aan te houden. U had kunnen proberen om het beeld van de arbeidsmarkt wat te vergoelijken en wat mooier voor te stellen dan het is. U hebt dat niet gedaan, en ik vind dat sterk van u. De toestand is natuurlijk niet goed. De situatie is ernstig. Dan gaat het niet alleen over het stijgende aantal werkzoekenden, maar ook over de toegangspoorten en de structuren in de arbeidsmarkt die maken dat mensen minder gemakkelijk werk vinden. Ik vind het zeer goed dat u de 'sense of urgency' daarrond aanhoudt.

De tweede verdienste van deze beleidsnota is dat u heel sterk focust op de maatpakbenadering, gericht op competenties en het persoonlijke ontwikkelingsplan. Dat is een zeer goede benadering. Ze is ook noodzakelijk. Misschien zou dit zelfs nog wat breder moeten. Dat is dan niet alleen een taak voor u. Het gaat niet alleen over competenties, het gaat ook over 'empowerment'. Mensen moeten algemeen sterker worden om mee te kunnen draaien in de samenleving. Het gaat dan niet alleen over de arbeidsmarkt. Dat is veel breder dan uw bevoegdheidsdomein.

Ik wil drie bekommernissen aangeven. Een van de focussen die u legt, is de activering van ouderen. Terecht. Ik begrijp dat volkomen. De werkzaamheidsgraad van 50-plussers laten stijgen, is een correcte doelstelling. Wij kunnen die onderschrijven. Alleen is de werkelijkheid dat de werkzaamheidsgraad van ouderen momenteel al sterk aan het stijgen is en, vanuit demografisch oogpunt, nog verder zal stijgen. De laatste tien jaar is er een duidelijke stijging. Maar vooral: de werkzaamheidsgraad van de jongeren daalt. En dat is niet alleen in Wallonië zo. Ook in Vlaanderen is dat het geval. In die zin is de afwijzing van een aantal maatregelen van minister Milquet misschien niet echt zinvol.

Een tweede bekommernis betreft diversiteit. Ik vind dat het diversiteitsaspect in uw beleidsnota wat onderbelicht blijft. Er is natuurlijk het punt van de diversiteitsplannen. We zullen binnenkort meer diversiteitsplannen dan ooit hebben, namelijk 750, en er moeten er nog meer bij komen. Alleen is er wel een verschil tussen het hebben van een diversiteitsplan en het voeren van een diversiteitsbeleid.

Diversiteit is hét item van de toekomst. Bepaalde bevolkingsgroepen komen nu systematisch niet aan de bak. Ik heb het dan zeker niet alleen over allochtonen, maar ook over laaggeschoolden en mensen die in armoede leven. Dat zijn bevolkingsgroepen die zeer moeilijk aan de bak komen op de arbeidsmarkt. U hebt daar een zware verantwoordelijkheid, minister. Er moeten meer instrumenten voor worden ontwikkeld. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de zo belangrijke taalopleidingen. Er valt op dat vlak nog een en ander te doen. Er is eigenlijk nog altijd een te klein aanbod van taalopleidingen.

Een derde bekommernis zijn de partners waarmee u uw arbeidsmarktbeleid moet ontwikkelen. Het is zeer belangrijk dat u die partners als partners behoudt, zowel de bedrijven als de VDAB. U zet sterk in op de versterking van human resources in bedrijven. Dat is ook een positief punt, al ben ik daar misschien iets pessimistischer dan u. Ik vind dat bedrijven op dat vlak een beetje achterblijven. Niet omdat ze het niet willen, maar noodgedwongen, vanwege de situatie op de markt.

Het is enorm belangrijk dat u de dienstverlening van de VDAB vrijwaart. Dat is een ongelooflijk belangrijke actor op de arbeidsmarkt. Ik vrees dat de dienstverlening van de VDAB een stuk achteruit zal gaan door de besparingen, ook al noemt u dat efficiëntiewinsten.

Het is belangrijk dat u de groepen op de arbeidsmarkt die het kwetsbaarst zijn, wat exacter detecteert en dat u nog meer inzet op het ontwikkelen van de juiste instrumenten om die groepen aan een job te helpen. (*Applaus bij sp.a en Groen!*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Wij zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

■

REGLING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, in overleg met minister Van den Bossche en minister Lieten zullen wij eerst de beleidsnota Sociale Economie behandelen, en dan de andere twee beleidsnota's. Is daar enig bezwaar tegen? *(Nee)*

■

BELEIDSNOTA Sociale Economie 2009-2014, ingediend door mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie – 214 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid, van het reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties en moties van wantrouwen die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, ik zal proberen de toon te zetten door bijzonder kort en positief te zijn.

Sociale Economie is een zeer belangrijk beleidsthema. De plaats die het vandaag op de agenda krijgt, mag niet laten vermoeden dat we er minder aandacht aan zouden besteden.

Iedereen heeft recht op een duurzame job, ook de zwaksten op de arbeidsmarkt. Diezelfde arbeidsmarkt sluit, als we hem niet bijsturen, systematisch hele groepen uit: mensen die wel degelijk talenten hebben maar deze niet in het reguliere economische circuit kunnen aanwenden om fysieke, mentale, verstandelijke redenen, maar soms ook omdat ze na een langdurige periode van werkloosheid het werken wat verleerd zijn. Dat is nefast voor het individu, maar dat is ook een maatschappelijk verlies.

Tegelijkertijd slaagt het reguliere economische circuit er zonder subsidiëring niet in om nochtans legitiem geachte vragen en noden in te willigen: groenonderhoud, hergebruik van spullen, arbeidsintensieve en repetitieve handelingen, fietsenherstel, enzovoort. Op het kruispunt van deze twee vragen, de vraag van het individu om werk en de vraag van de maatschappij om diensten, is er een plaats voor de sociale economie. Het subsidiërende optreden van de overheid in deze activiteiten is dus niet marktversturend, maar remedieert net aan tekorten van de markt.

Tegelijkertijd beweegt die sociale economie zich wel degelijk in een marktomgeving en ondergaat zij wel degelijk de invloed van die markt en dus ook van de huidige crisis. De structurele gevolgen van de economische crisis op de arbeidsmarkt zullen ongetwijfeld de sociale economie alleen nog maar meer onder druk zetten en de noodzaak eraan nog meer beklemtonen. Vandaar ons evidente pleidooi, gericht tot de voltallige Vlaamse Regering, om deze legislatuur in een billijk groeipad voor de sociale economie te voorzien.

Wij steunen de minister ook in haar aandacht voor de doorstroming van kansengroepen naar de reguliere arbeidsmarkt.

Voorzitter, collega's, de sociale economie is organisch gegroeid door de jaren heen. Dit leidt ertoe dat we vandaag een zeer ingewikkeld landschap kennen. De aangekondigde vereenvoudiging tot twee pijlers, een van maatwerkbedrijven en een van de lokaaldiensteneconomie, is meer dan welkom. Naast de toetsing door Europa is de aandacht voor de zwaksten op de arbeidsmarkt voor ons een belangrijk ijkpunt.

Sociale economie is geen eiland. Daarom moeten we erover nadenken waar en hoe we het generieke Vlaamse instrumentarium zouden kunnen openstellen voor de sociale-economie-initiatieven. Dat betekent ook dat het pleidooi dat we net hebben gehouden voor een innovatieve, meer kennisgedreven economie, ook van toepassing zou moeten zijn binnen de sociale economie. Ook binnen de sociale economie zou ruimte moeten komen voor innovatie.

Dames en heren, wanneer het economisch slecht gaat, lijden de zwaksten op de arbeidsmarkt daar het sterkst onder. Zij verdienen dus niet minder dan onze prioritaire aandacht. Die ambitie vinden we heel duidelijk terug in deze beleidsnota. Wij hebben dit willen versterken met de motie en wij gaan deze dan ook goedkeuren. (*Applaus bij sp.a en Groen!*)

De voorzitter: De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys: Voorzitter, op 26 november 2009, op 10 december 2009 en op 3 maart 2010 hebben we de begroting voor Sociale Economie 2010 en de beleidsnota Sociale Economie 2009-2014 besproken. De beleidsnota geeft helder en duidelijk de ambities voor de komende jaren weer. Dit is trouwens een weerkerend punt. Ook de vorige minister is er steeds geslaagd hierover een heldere cursus te schrijven. Ik wil hier drie specifieke bezorgdheden bespreken.

In de eerste plaats wil ik het over de problematiek van de doorstroming hebben. De Vlaamse overheid moet de doorstroming blijven promoten. De mensen die in staat zijn naar een duurzame job in de reguliere tewerkstelling door te groeien, moeten worden gestimuleerd en geholpen.

Een gerichte ondersteuning en voldoende begeleiding op de werkvloer zijn randvoorwaarden om die doorstroming mogelijk te maken. De CD&V-fractie pleit voor voldoende begeleiding door externen en niet door de bedrijven zelf. We willen enclavewerking en supported employment alle kansen geven. De ervaring met deze sector leert ons echter dat de finaliteitstewerkstelling vaak het enige haalbare scenario vormt.

Ik ben dan ook erg blij dat de minister in de commissie de noodzaak van een terugkeergarantie heeft erkend. Werknemers die doorstromen en niet in hun reguliere job slagen, moeten opnieuw kunnen worden opgevangen. Ik hoop enkel dat de minister de nodige randvoorwaarden zal creëren om dit in de praktijk mogelijk te maken.

In de tweede plaats wil ik het over de nieuwe maatschappelijke noden hebben. De sociale economie is vanuit een zoektocht naar de nieuwe maatschappelijke noden en niches gegroeid. Op dit ogenblik vormt de vergrijzing een van de meest belangrijke maatschappelijke noden die een duidelijk antwoord vergen.

Een evaluatie van de bestaande samenwerkingsverbanden is nodig. Op dit vlak ben ik het met de minister eens. Ik wil nu al expliciet wijzen op de mogelijkheden die de nieuwe samenwerkingsverbanden tussen de minister van Welzijn en de minister van Sociale Economie bieden.

Volgens de analisten zal de crisis in het algemeen en de tewerkstellingscrisis in het bijzonder de nood aan bijkomende handen in de zorg enkel vertragen en zeker niet structureel oplossen. Ik wil vanuit het Vlaams Parlement voor een versterking van de sociale economie in de zorgsector pleiten.

In de derde plaats wil ik wijzen op de noodzaak van succes bij de vereenvoudiging van de sector. Tijdens de bespreking hebben we naar het rapport van het Rekenhof verwezen. Volgens dit rapport moeten we dringend werk maken van een vereenvoudiging en een harmonisatie van de inschakeling van de kansengroepen. Volgens het Rekenhof heeft de verscheidenheid aan maatregelen en aan begeleidingsvormen in Vlaanderen tot een ondoorzichtige praktijk geleid. Door de ondersteuningsstructuur te hervormen en het rugzakprincipe te concretiseren, kunnen we hier iets aan doen. We beogen op dit vlak meer transparantie. Hierdoor zal de controle door het Vlaams Parlement verbeteren.

De Europese context maakt deze oefening niet gemakkelijk. De CD&V-fractie pleit er dan ook voor hier voorzichtig mee om te gaan. We willen niet te licht over de Europese afstemming heen gaan. We zijn enigszins beducht voor de mogelijke nefaste gevolgen voor een grote groep doelgroepmedewerkers. De CD&V-fractie hoopt dat de minister in voldoende middelen zal voorzien om dit veranderingstraject in de sector tot een goede einde te brengen.

Ik heb net drie belangrijke opmerkingen gemaakt. Daarnaast wil ik nog even verwijzen naar een paar andere interessante punten, zoals het belang van de sociale economie in het nieuw Vlaams interprofessioneel akkoord, het belang van een gemeenschappelijke visie op arbeidszorg, waar de doorstroming en de finaliteit een rol in spelen, het belang van de afstemming op andere beleidsdomeinen en -niveaus, waar de klaverbladfinanciering deel van uitmaakt, en het belang van een evaluatie van de ondersteuningsmaatregelen.

Minister, wij steunen u uiteraard volledig. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, de beleidsnota Sociale Economie is een interessant en evenwichtig document geworden. Ik zou vanuit onze fractie een zestal punten onder de aandacht willen brengen.

Een belangrijke opdracht voor de komende jaren is de hertekening van het landschap van de sociale economie. De afgelopen jaren zijn talrijke experimentele projecten uitgevoerd. Hierdoor kunnen we eigenlijk drie blokken onderscheiden. Het gaat dan om de invoegbedrijven, de lokale dienstenbedrijven en de maatwerkbedrijven. De minister heeft de intentie de hele sector te herschikken en tot een overkoepelend organisatiemodel voor alle doelgroepenorganisaties en -voorzieningen te komen. Dit moet in twee pijlers resulteren.

Dergelijke vereenvoudigingsoperatie kunnen we enkel maar toejuichen. De sector is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een belangrijke speler in het Vlaamse economische landschap en verdient dan ook een aangepast, professioneel kader.

Dat deze oefening geen gemakkelijke opdracht is, is evident en dit blijkt ook uit de ongerustheid die leeft in het veld. Bij de N-VA zijn wij ons hiervan terdege bewust. Wij begrijpen die ongerustheid ook. Het kan inderdaad niet de bedoeling zijn dat de rationaliseringsoperatie ten koste gaat van de kwaliteit van de ondersteuning of dat de opgebouwde en waardevolle expertise die bij de vele actoren aanwezig is, verloren gaat. Het komt er dan ook op aan om omzichtig te werk te gaan.

In uw beleidsnota is uw belangrijkste doelstelling een versnelling hoger schakelen bij de uitbouw van een sociale economie die duurzame tewerkstellings- en inschakelingskansen op maat biedt. Terecht zet de Vlaamse Regering in op de sector van de sociale economie. De afgelopen jaren is de sector uitgegroeid tot een sterk groeiende tak van onze economie. Vandaag bestaat de sector uit niet minder 800 kleine en middelgrote bedrijven. Maar liefst 24.000 mensen uit een kansengroep vinden vandaag een job in het kader van de sociale economie. De gevolgen van de financiële en economische crisis waarmee we vandaag nog steeds worden geconfronteerd, mogen geen excuus zijn om daar vandaag niet verder in te investeren. Wij rekenen dan ook op u om dat ter harte te nemen.

Naast het creëren van nieuwe jobs blijft ook de doorstroming van werknemers in en uit de sociale economie belangrijk. Het moet inderdaad de ambitie blijven om mensen die in staat zijn een job in het reguliere arbeidscircuit op te nemen, op termijn te laten uitstromen uit de sociale economie. Voor heel wat werkgevers is het echter niet vanzelfsprekend om mensen uit de sociale economie aan te werven. Daarom vinden wij het belangrijk dat wordt onderzocht hoe we werkgevers daartoe kunnen stimuleren of zelfs ondersteunen.

De suggestie van het rugzakprincipe lijkt ons in dezen een zeer zinvolle piste. Voor sommige mensen is een job in het gewone circuit echter te hoog gegrepen. Daarom moet duurzame

tewerkstelling in de sociale economie eveneens mogelijk blijven. Vanuit dat oogpunt steunen wij ook het voornemen om in een terugvalmogelijkheid te voorzien voor werknemers bij wie de introductie op de arbeidsmarkt toch niet lukte.

Niet alleen op vlak van tewerkstelling biedt de sector nog heel wat kansen. In tijden dat iedereen de mond vol heeft van innovatie, kan de sociale economie bijvoorbeeld een belangrijke bron van inspiratie zijn. Innovatieve methoden en sociale innovaties zijn immers eigen aan de sector. Daarnaast kunnen we het maatschappelijke aspect van deze bedrijven niet genoeg onderstrepen. De sociale economie probeert een antwoord te geven op specifieke vragen die leven in de samenleving maar waar reguliere bedrijven veelal geen of toch geen rendabele oplossing voor hebben. Vandaag zijn in verschillende sectoren al heel wat stappen gezet. Hopelijk kunnen we de komende jaren ook in nieuwe sectoren projecten opstarten. Samenwerking met de lokale besturen is in dezen noodzakelijk.

Niet alleen op lokaal vlak is samenwerking belangrijk. Willen we de geplande hervormingen in de sociale economie tot een goed einde brengen dan is voldoende afstemming met de andere beleidsdomeinen en -niveaus nodig. Met raakpunten aan welzijn en vooral werk is voldoende overleg en afstemming ook in de Vlaamse Regering belangrijk om van de sociale economie een coherent verhaal te maken. Sociale economie is vandaag nog geen unieke Vlaamse bevoegdheid, en dat zorgde de afgelopen jaren meer dan eens voor hinder en vertraging. Hoeft het gezegd dat de N-VA dit betreurt?

Ten slotte wil ik u zeggen dat we de beleidsnota voluit steunen. Wij hopen dat we binnen enkele jaren kunnen vaststellen dat alle doelstellingen zijn gerealiseerd. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Voorzitter, minister, collega's, inzake het luik sociale economie zijn we verheugd dat de regering kiest voor een beleid dat is gericht op doorstroming. Belangrijk hierbij is dat de geesten over de concrete invulling van het begrip 'doorstroming' bij alle partners zijn gerijpt. Ook bij ons is dat het geval. Doorstroming is niet voor iedereen weggelegd, maar dat mag geen alibi zijn om er ons van af te maken. Doorstroming moet niet alleen van de sociale naar de reguliere economie gebeuren, maar ook in de sociale economie zelf gebeuren. Doorstroming mag geen doel op zich zijn, maar moet wel de ambitie zijn voor die werknemers in de sociale economie die de capaciteiten hebben om door te stromen.

We pleiten voor welwillendheid en nuance, maar ook voor een duidelijk engagement, meer bepaald voor streefcijfers die kunnen worden vastgelegd in overleg met de sociale partners binnen de verschillende onderdelen van de sociale economie. Minister, ik betreur dat u zich in de commissie over dit voorstel eerder terughoudend heeft getoond, maar we merken toch een gezonde ambitie voor doorstroming. Een goed begin dus, zou ik zeggen.

Daarnaast mogen we mensen die doorstromen, niet aan hun lot overlaten, vandaar het grote belang van een terugkeermogelijkheid. Dat geldt ook voor mensen van het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) die doorstromen naar het dienstenchequesysteem. Waarom zouden we de zwakste werknemers 5 jaar in de wacht zetten voor ze kunnen terugkeren naar de sociale economie?

We hopen ook dat de inschakelingscoaches van de VDAB zullen worden ingezet om de profielen van mensen die uit de sociale economie komen, en dan vooral uit de invoegbedrijven, en de daarmee corresponderende vacatures uit te zuiveren.

Het brengt me tot een volgend wezenlijk punt voor de sociale economie: arbeidscreatie op maat. Net als werkzoekenden hebben mensen uit de sociale economie recht op een maatpak. Dat vereist een eenduidig premiestelsel volgens het rugzakprincipe en een duidelijk beleidskader voor begeleiding op de werkvloer. Minister, we hopen dat het Eenheidsdecreet snel zal worden goedgekeurd. We willen erop aandringen snel gesprekken op te starten met

de Europese Commissie en te verzekeren dat alle bestaande steunmaatregelen in de sociale economie getoetst en geconformeerd worden aan de bepalingen van de algemene groepsvrijstellingsverordening van de Europese Unie.

Minister, ik wil eindigen met enkele liberale accenten. Zo is eerlijke concurrentie tussen initiatieven uit de sociale economie en reguliere ondernemingen voor ons een blijvend aandachtspunt. Het zoeken naar nieuwe marktniches blijft prioritair, opdat de sociale economie haar complementaire rol ten volle kan spelen. Sociale en reguliere economie mogen geen verhaal van de goede versus de slechte worden. Ook reguliere bedrijven zijn vatbaar voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

In dat verband pleiten we voor een duurzaam humanresourcesbeleid. Rationeel energiegebruik vindt iedereen een evidentie, maar wordt er in onze bedrijven voldoende rationeel omgegaan met het personeel? Hier ligt een belangrijke uitdaging voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Over ondernemen tout court wil ik mijn slotbedenking maken. We mogen er niet automatisch van uitgaan dat zelfstandig ondernemerschap onhaalbaar zou zijn voor mensen die een opstart maken via de sociale economie. Maar als iedereen het erover eens is dat werknemers binnen de sociale economie nood hebben aan begeleiding op maat, neem ik aan dat iedereen het er ook wel over eens zal zijn dat diezelfde regel geldt voor de zelfstandigen. We hopen het alleszins. Ik dank u. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, minister, collega's, de werkzoekendenpopulatie is het voorbije jaar sterk toegenomen en aan die stijging lijkt voorlopig althans nog geen eind te komen. Helaas is er ook een erg grote toename van laag- maar ook hooggeschoolde jongeren die de eerste stap zetten naar de arbeidsmarkt. Zo wordt er als het ware een nieuwe kansengroep gecreëerd. In aanvulling op de beoogde kansengroepen is het noodzakelijk om van de werkgelegenheid van jonge werkzoekenden een prioriteit in het beleid te maken. De arbeidsdeelname blijft in Vlaanderen met twee op de drie werkenden in de totale bevolking op actieve leeftijd structureel beneden de doelstelling van een werkzaamheidsgraad van 70 percent. Wie een job heeft, krijgt een inkomen en dus kansen om zijn of haar leven vorm te geven.

Voor sommige werkzoekenden blijft de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt niettemin te groot. De sociale economie kan ook deze mensen kansen bieden op volwaardig werk op maat en in functie van hun mogelijkheden. Om de werkzaamheidsgraad te verhogen zult ook u dus in uw beleid een tandje bij moeten steken. Daarbij zal ook moeten worden ingezet op de doorstroom van werknemers uit de sociale economie naar de reguliere arbeidsmarkt. Doorstroom mag, zoals mevrouw Peeters aanhaalde, geen doel op zich zijn, maar de opportuniteiten moeten waar mogelijk wel worden benut. Het zal erop aankomen om ook onze ondernemingen hierin voldoende te ondersteunen. De nieuwe werkgever mag niet aan zijn lot worden overgelaten. Begeleiding en ondersteuning op de werkvloer zijn noodzakelijk.

Indien ondanks alle inspanningen een duurzame doorstroming niet haalbaar is, moet de werknemer naar de sociale economie kunnen terugkeren. In de beleidsnota's Werk en Sociale Economie vind ik onvoldoende afstemming tussen de verschillende tewerkstellingsmaatregelen. Het staat nochtans buiten kijf dat deze beleidsdomeinen sterk met elkaar verweven zijn. Ze onder de bevoegdheid van een en dezelfde minister plaatsen ware dan allicht ook een vorm van goed bestuur geweest.

Op 1 januari 2008, intussen meer dan 2 jaar geleden, werd het structurele kader voor de lokalediensteneconomie operationeel. De verankering ervan is niet voor alle beleidsdomeinen een algemeen succes. Bijvoorbeeld inzake Welzijn worden veel te weinig mogelijkheden benut. Hier wacht u nog een belangrijke opdracht. Intussen wachten wij op de evaluatie van de maatregel lokalediensteneconomie en de huidige klaverbladen.

Het maatschappelijk verantwoord ondernemen staat voor een systematische integratie in de bedrijfsactiviteit van drie pijlers: het economische, het sociale en het milieu. De minister wil nieuwe initiatieven lanceren om maatschappelijk verantwoord ondernemen verder te ondersteunen en ingang te doen vinden in het Vlaamse bedrijfsleven. Maar er wordt in de beleidsnota geen beeld geschetst van de manier waarop de minister dit wil realiseren.

Minister, de sociale economie kent de jongste jaren een forse uitbreiding. Duurzame jobs voor kansengroepen is het oogmerk van de sociale economie – al mag dat niet beperkt blijven tot het creëren van bijkomende jobs in de sociale economie. Wij bepleiten een evenwicht tussen de reguliere en de sociale economie. Beide functioneren immers volgens een andere logica en zijn dus het best gebaat bij een eigen ‘bedding’ in het economisch leven. Initiatieven in de sector van de sociale economie moeten immers een aanvulling zijn op het reguliere stelsel.

Ten slotte stellen we vast dat de sociale economie helaas een Belgische schoonmoeder heeft. Er is namelijk een federale overlapping. Ook in deze materie pleiten wij vanzelfsprekend voor een regionalisering zodat Vlaanderen de volledige bevoegdheid ter zake krijgt. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister, dames en heren, om het inkrimpend aanbod op de arbeidsmarkt te kunnen invullen, is het uiteraard uitermate noodzakelijk dat elke Vlaming die in de beroepsactieve leeftijdscategorie zit, werkt of althans aan werk geraakt. Daarom is het noodzakelijk om in deze sector iedereen aan te sporen om te werken met het oog op een duurzame job. Werk is nog altijd het beste middel in de strijd tegen armoede en voor een succesvolle integratie of re-integratie in de maatschappij. De sociale economie speelt daar zeker een belangrijke rol in. Gelijke arbeidsdeelname voor alle kansengroepen is een belangrijk aandachtspunt in deze beleidsnota en een positief punt. Het is ook volledig in overeenstemming met de beleidsnota van minister Muyters. Alle doelgroepen moeten in aanmerking kunnen komen en zeker in deze sector is het rugzakprincipe van belang: het recht op ondersteuning, begeleiding en opleiding die meegaat met de gerechtigde wanneer hij/zij een loopbaantransitie maakt.

Het aantal werkzoekenden daarentegen, en dat is een eigenaardige en spijtige vaststelling, met een arbeidshandicap is sterk gestegen. In Vlaanderen is dat aantal in de laatste 10 jaar gestegen met maar liefst 60 percent, terwijl bij heel wat beschermde werkplaatsen de vacatures niet ingevuld geraken. Dat laatste stemt dan weer overeen met de klassieke arbeidssector. Deze mismatch tussen vraag en aanbod is een algemeen probleem. Daarom vinden wij dat het beleidsdomein Sociale Economie onder dezelfde bevoegdheid moet vallen als het domein Werk. We vinden het niet wijs om de Sociale Economie af te splitsen van de verantwoordelijkheid van de minister van Werk. Deze bedenking wil ik u meegeven.

In uw beleidsnota blijven een aantal maatregelen op het vlak van doorstroming vrij vaag. De doorstroming vanuit de sociale economie naar het normale economische circuit blijft problematisch laag. Ik denk dan ook dat het van belang is dat u bijkomende maatregelen neemt om deze integratie in het normale economische circuit te verbeteren en te stimuleren.

Tot slot, het beleid inzake sociale economie is te versnipperd. Het is versnipperd over de verschillende beleidsniveaus die ik heb aangehaald, maar ook over de verschillende beleidsniveaus in dit land, zowel federaal als Vlaams. Ik zeg het nogmaals: om deze versnippering tegen te gaan, dringt zich een verdere regionalisering op om op die manier een beter functionerende sociale economie te hebben. (*Applaus bij LDD*)

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, ik vind dat dit parlement na 21 uur een animator verdient.

De voorzitter: Mijnheer Watteeuw, ga uw gang.

De heer Filip Watteeuw: Ik kan dat absoluut niet zo goed als u, voorzitter. Ik ga me daar dus ver van houden.

Ik ga me beperken tot de beleidsnota. Deze beleidsnota stelt me wel vrij tevreden. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Voorzitter, het mag ook goed zijn.

Minister, ik denk dat u inderdaad goed hebt ingezien dat de sector zeer complex is. Als men in deze sector actief wil zijn, dan moet men een specialist en een expert zijn. Er zijn verschillende actoren: invoegbedrijven, beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen, subsidies, regels enzovoort. Het is bijna niet te overzien.

Het is dan ook positief dat u aangeeft dat u dit wilt aanpakken en vereenvoudigen. Het gevolg van die complexiteit is dat de meest kwetsbaren, die eigenlijk in deze sector terecht zouden moeten kunnen, worden verdrongen. Ook de slagkracht van heel wat actoren in die sector gaat teloor. We moeten niet alleen de mogelijkheden op zich vergroten en niet alleen zoeken naar meer aanbod en plaats voor deze sector, maar we moeten er ook voor zorgen dat de sector eenvoudiger wordt.

De financiële positie van heel wat van die actoren is zeer kwetsbaar. Ik heb in de commissie gezegd dat meer dan een kwart van de beschutte werkplaatsen operationele verliezen lijdt. Dit is een situatie die niet houdbaar is. Er moet iets aan gebeuren. Er is de facto sprake van een desinvestering. Het is een punt waaraan u zeker moet werken want het zijn tenslotte deze actoren waarmee u moet verder werken.

Het is een goede zaak dat u de rechtstreekse en absolute band tussen de sociale economie en de reguliere economie – de doorstroming waar mevrouw Peeters zo sterk voor pleit – nuanceert. Als het kan, dan is het nodig. Als het kan, dan moeten we zorgen voor een doorstroming tussen de sociale economie en de reguliere economie, maar het mag geen automatisme zijn. De allerminder, de meest kwetsbaren moeten in die sector terecht kunnen. Als het een automatisme wordt, dan zullen deze mensen uit de boot vallen.

Daarom moet u ook meer plaats scheppen in die sector. Dat is mijn enige punt van kritiek: de ambities mochten wel iets hoger zijn. Ik verwijs naar het werkgelegenheids- en investeringsplan, waaruit duidelijk blijkt dat Vlaanderen in de sociale economie eigenlijk maar een beperkt aantal plaatsen bij wil scheppen. Er is sprake van 600 plaatsen, wat zeer weinig is. Er is een grotere inspanning nodig, ook al gezien de arbeidsmarkt.

Minister, ik wil nog eens zeggen dat wij over het algemeen vrij tevreden zijn over deze beleidsnota.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

Wij zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

■

BELEIDSNOTA Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014, ingediend door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding – 207 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 7

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid, van het reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties en moties van wantrouwen die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Collega's, wetenschap en innovatie zijn de motor van de maatschappelijke en economische vernieuwing die Vlaanderen terug aan de top moet brengen op economisch, ecologisch en sociaal vlak. Dat is het openingszinnetje van uw beleidsnota. We zijn het daar over alle partijgrenzen heen mee eens.

Jammer genoeg blijkt dat niet uit de fondsen die deze regering besteedt aan innovatie en onderzoek. Vlaanderen blijft wat dat betreft zwak presteren. We zitten nog altijd onder het niveau van onze belangrijkste handelspartners. Er zijn dus bijkomende inspanningen van de Vlaamse overheid vereist. We zouden dan ook kunnen verwachten dat u niet zou besparen op dit essentieel onderdeel van een sterke, toekomstgerichte Vlaamse economie. Wij stellen echter vast dat uw budget voor onze koepelorganisatie voor innovatie-instellingen, het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) met 23 miljoen euro daalt. Er gaat vooral minder geld naar de ondersteuning van technologische innovatie. Enerzijds zegt u dat u innovatie onwaarschijnlijk belangrijk vindt en dat het de motor moet zijn van onze Vlaamse economische wederopstanding. Anderzijds gooit u te weinig benzine in de tank zodat de motor wel moet stilvallen.

Ik wil het ook hebben over een van de doelstellingen van de Lissabonagenda, met name de beschikbaarheid van hooggekwalificeerd talent en de groei van het aantal onderzoekers. Recente cijfers tonen aan dat ook hier het beleid faalt en dat Vlaanderen er niet in slaagt om voldoende hooggekwalificeerd talent aan te trekken en het aantal eigen onderzoekers te laten stijgen.

Om onderzoekers aan te trekken zijn een aantal basisvoorwaarden noodzakelijk, onder meer gunstige arbeidsvoorwaarden en carrièrevooruitzichten, fiscale stimuli en loonkosten en het unieke karakter van de aanwezige onderzoeksinfrastructuur. Wat dat laatste betreft, vermindert u de budgetten voor de aankoop van de onderzoeksinfrastructuur. De Herculesstichting ziet het budget met 0,8 miljoen euro dalen, terwijl onderzoeksapparatuur zeker niet goedkoper is geworden.

Wat fiscale stimuli en loonkosten betreft, hebt u natuurlijk weinig troeven zelf in handen en moet er op het federale vlak gemarchandeerd worden. De al lang aangekondigde staatshervorming zou op fiscaal vlak minimaal die bevoegdheden in Vlaamse handen moeten brengen, willen we op lange termijn onze kenniseconomie verder kunnen uitbouwen en meer onderzoek en vooral onderzoekers aantrekken. Met andere woorden, de vennootschapsbelasting als Vlaamse bevoegdheid is een absoluut minimum minimorum.

Een algemeen gunstig fiscaal klimaat is uiteindelijk nog veel beter dan allerlei programma's zoals Odysseus en Methusalem. Het zou ons alweer een paar afkortingen en namen kunnen besparen en voldoen aan de voorstellen en aanbevelingen van het rapport-Soete. Mede door het Belgische feit slagen we er voorlopig niet in om voldoende wetenschappers aan te trekken. We zouden er dan ook op zijn minst voor moeten kunnen zorgen dat de Vlaamse wetenschappers hier blijven en nog belangrijker dat er voldoende grote instroom van eigen wetenschappers uit het onderwijs komt.

We stellen vast dat het aantal gediplomeerden in wetenschap en technologie al jaren hetzelfde blijft. Hoewel de Vlaamse twintigers vrij hoog geschoold zijn, zelfs in internationaal perspectief, blijft het aandeel hogere diploma's wiskunde, wetenschap en technologie relatief laag. Vlaanderen bengelt op dat vlak echt aan de staart van het Europese peloton, ongeveer 15 percent achterop het EU-gemiddelde.

Er is nu al, zowel aan de universiteiten als in het bedrijfsleven, in sommige domeinen een gebrek aan jonge wetenschappers. Aangezien de competitiviteit van onze economie staat of valt met de kennisintensieve en hoogtechnologische bedrijven, zou dit een belletje moeten doen rinkelen. Maar dat gebeurt niet. We zien dat de budgetten voor wetenschapsinformatie en popularisering van wetenschap en technologie al jaren status quo blijven.

Als u al een initiatief wilt nemen rond het populariseren van de wetenschap, dan is het door meer aandacht te besteden aan allochtonen en andere kansengroepen omdat deze groepen onvoldoende zouden worden bereikt. Het stimuleren van wiskundige en wetenschappelijke richtingen vlot echter bij al onze jongeren niet. Ik vind het dan ook ongelukkig dat u daar in zijn geheel weinig aandacht aan besteedt. Ik vraag me of het alweer nodig is om extra te gaan investeren in het bereiken van altijd dezelfde doelgroep. Wat is het nut te focussen op diversiteit en gender? Wie kan het wat schelen of zijn geneesmiddel werd bedacht door een allochtoon of door een vrouw? Niemand. Werk dus een programma uit waar iedereen baat bij heeft. Dat is zowel efficiënt als kostenbesparend.

Minister, wij zijn het erover eens dat er moet worden bespaard, maar u moet wel op de juiste dingen besparen en dat doet u onzes inziens niet. U bespaart op datgene dat er juist voor moet zorgen dat onze economie voldoende toekomstperspectieven heeft. Het blijft trouwens niet bij deze ene verkeerde keuze, ook de werkingsdotatie van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.) – eigenaardig genoeg de bevoegdheid van een andere minister – daalt al bijna net zo erg als de in- en uitvoer tijdens het laatste jaar zelf. De nefaste besparingen in de innovatiesector versterken de nefaste besparingen in de export en vice versa. Vlaanderen heeft structureel een gebrek aan export van en investeringen in hoogtechnologische goederen. Dat blijkt uit de terugval van onze handelspositie op de internationale ranking.

Ten slotte, minister, wilt u ook inzetten op een meer geïntegreerde aanpak door de agentschappen die bevoegd zijn voor het innovatiebeleid. Er moeten inderdaad niet steeds meer organisaties en instrumenten worden opgezet. Er zijn er al meer dan genoeg en enige rationalisering dringt zich op. In plaats van nieuwe of bijkomende instrumenten op te richten, bestaat de uitdaging dan ook in het optimaliseren en het verhelderen van de bestaande beleidsmix. Wij steunen dat opzet maar wachten toch wel even af of het u ook gaat lukken. Tot hier een korte samenvatting van mijn commentaar op uw beleidsnota. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Voorzitter, minister, collega's, we hebben net gesproken over de beleidsnota Werk, en ik ben blij dat we daarop aansluitend nu ook het innovatiebeleid kunnen bespreken. Ook het innovatiebeleid gaat over jobs en tewerkstelling, over de bescherming van ons sociaal stelsel en onze welvaart. De economie in Vlaanderen kent hevige concurrentie vanuit het buitenland. Als we onze positie op de internationale markt willen handhaven en versterken, dan moeten we vernieuwen. Ook de klimaatsverandering zorgt ervoor dat we moeten innoveren en onophoudelijk op zoek moeten gaan naar de meerwaarde van onze productie.

Collega's, in 2000 heeft de Europese Unie de Lissabonstrategie uitgetekend. Tegen 2010 zal Europa de grootste kenniseconomie ter wereld zijn – ik zie u het hoofd schudden, minister. De resultaten ogen vandaag inderdaad mager, maar ik heb er alle vertrouwen in, want de verschillende voorliggende beleidsnota's voorzien in voldoende instrumenten om de economie te transformeren zodat we op internationaal vlak kunnen concurreren.

De weg naar innovatie is een weg naar meer wetenschappelijk onderzoek, naar kwalitatief onderwijs, naar samenwerking tussen overheid en privé, naar samenwerking tussen de onderzoekscentra en de bedrijfswereld. Innovatie is niet alleen technologische innovatie. Ik ben ook heel blij, minister, om in de beleidsnota te kunnen lezen, en we hebben dit in de

commissie ook al besproken, dat u ook zult inzetten op sociale innovatie, op innovatie in het personeelsbeleid en in de bedrijfsorganisatie. Goed innovatiebeleid is niet enkel kennisverwerving, het houdt ook in dat we onze creativiteit vermarkten op een maatschappelijk verantwoorde manier.

Collega's, in het rapport-Soete werd het Vlaams innovatiebeleid in 2007 als volledig omschreven, maar als onvoldoende gestroomlijnd en onnodig complex. Wel, ik ben blij dat de regering daar niet doof voor was. Het innovatiebeleid wordt nu geoptimaliseerd en de innovatie-instrumenten worden gestroomlijnd, vereenvoudigd en verbreed, en dit in samenspraak met de kenniscentra, met de universiteiten, met competentiepolen en met de regiegroepen die worden opgericht. We scoren nog altijd onvoldoende in het aantrekken van Europese middelen voor innovatie.

Minister, vandaag heeft de commissie verschillende universiteiten en bedrijven op bezoek gehad en we hebben vastgesteld dat de problematiek van het aantrekken van Europese middelen te wijten zou zijn aan de valorisatievereiste van het IWT. Die mensen hebben ons dat uitgelegd. Ik ben heel tevreden dat we vandaag van die mensen konden vernemen dat u hen morgen zult ontmoeten, dat u zult luisteren naar hun verzuchtingen en dat u samen naar een oplossing zult zoeken. Dat is kort op de bal spelen en dat is nodig, en ik dank u daarvoor.

De speerpunten van het Vlaamse beleid worden voort versterkt en verdiept. Het beleid spitst zich nog meer toe op die domeinen die maatschappelijk belangrijk zijn en waarin wij het verschil kunnen maken. Ik denk bijvoorbeeld aan de wagen van de toekomst. Dat moet een milieuvriendelijke wagen zijn, waarbij we in eerste instantie focussen op de elektrische wagen. Dit is een dossier waarover we al voldoende hebben gediscussieerd, maar het is ook een dossier waarin we het verschil kunnen maken. Nergens in Europa zijn de afstanden voor het woon-werkverkeer zo klein als hier. We hebben een echte opportuniteit om proeftuinen op te starten. Ondertussen zijn die ook al opgestart. Ook in andere sectoren, in de biomedische sector, de zorgsector, de logistieke sector kunnen we het verschil maken.

Een ander aandachtspunt is de innovatie door kmo's. Er zijn heel veel kmo's en micro-ondernemingen in Vlaanderen. We mogen hen niet vergeten. Zij strijden vandaag uiteraard vooral om te overleven, en terecht. Op korte termijn zal dat niet verbeteren, maar in de toekomst moeten de Vlaamse kmo's mee in rekening worden gebracht in het innovatiebeleid. Minister, het verheugt me dat ook in uw nota te lezen. De innovatie-instrumenten moeten duidelijker en toegankelijker worden. De kmo's moeten worden gestimuleerd om te innoveren, maar ze moeten ook zelf de voordelen inzien van innovatie en – ook heel belangrijk – van de transfer van kennis en technologie. U hebt aandacht voor zowel starters en doorgroeiërs als grote ondernemingen, van het ontstaan en aftoetsen van ideeën tot het in de markt zetten en internationaliseren van hun activiteiten.

We moeten ook wetenschap en innovatie promoten bij jongeren. Mijn voorganger heeft zich afgevraagd waarom dat nodig is bij allochtonen en vrouwen. Volgens hem is dat niet nodig. Minister, ik wil u verzoeken daar geen onderscheid in te maken. Als we qua kenniseconomie bij de topregio's willen horen, hebben we wetenschappers nodig. Dat zal een aanpak worden van de jeugdwerkloosheid, met een goede afstemming tussen onderwijs en de arbeidsmarkt.

Ook qua innovatief aanbesteden valt er nog wat te verbeteren. Alle beleidsdomeinen moeten ter zake meer vooruitgang boeken. We moeten realistisch zijn. De Vlaamse overheid kan de hervorming van onze economie en de innovatie niet alleen realiseren. Dat zal opnieuw met het bedrijfsleven moeten gebeuren. Dat bedrijfsleven zal ook moeten worden gestimuleerd, maar het zal ook de verantwoordelijkheid moeten nemen om in te zetten op onderzoek en ontwikkeling. Ook Europa heeft een belangrijke rol te spelen. Het Belgisch voorzitterschap van de EU in de tweede helft van het jaar zal ter zake mogelijkheden bieden. Vlaanderen heeft een sterke rol te spelen in dat voorzitterschap. Minister, ik ben zeker van dat u die rol op u zult nemen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, ook onze fractie heeft een aantal aandachtspunten bij de bespreking van de beleidsnota Innovatie. De achtergrond is dat er een ambitieus ViA-traject voor ons ligt: tegen 2020 willen we tot de top 5 in Europa behoren. Anderzijds is er natuurlijk de schaarsheid van de budgettaire middelen.

De volgende jaren liggen er twee belangrijke uitdagingen voor ons. We moeten het bestaande instrumentarium kritisch evalueren en wat in Vlaanderen wordt gepresteerd qua onderzoek valoriseren. Voor de kritische evaluatie hebben we een goed kompas: het rapport-Soete, dat ondertussen al enkele jaren geleden werd gepresenteerd. Het had twee klemtonen. Het instrumentarium is ruim en dekt eigenlijk het hele veld, maar is te complex en te ontransparant. Ook de kennisdiffusie en de technologietransfer naar de kmo's kan beter.

Minister, maak er werk van. Zeker in deze tijd van financiële of budgettaire luwte is er een uitgelezen kans om daar werk van te maken. We moeten durven te evalueren en de versnippering tegengaan. Wat niet werkt, moeten we daadwerkelijk stopzetten en afschaffen.

Dat is ook nodig in een versnipperd landschap. Vanmorgen hebben we nog een hoorzitting gehad over het achtste kaderprogramma en ook daar kwam aan bod dat het innovatieveld heel versnipperd is en dat we keuzes moeten maken. Zo hebben bijvoorbeeld de competentiepolen allemaal hun verdienste maar ze moeten ook geëvalueerd kunnen worden met duidelijke criteria of worden aangepast zodat ze naar een lichtere virtuele structuur kunnen evolueren. Er zijn ook andere intermediaire structuren zoals de regionale innovatiecentra die ook allemaal op zich hun verdiensten hebben maar die ook geëvalueerd moeten worden om te zien of ze een effectieve meerwaarde hebben.

De tweede uitdaging is de valorisatie onderzoek en ontwikkeling en een derde is ondernemen. Daar moeten we ook werk van maken. Een kleine suggestie op dat vlak heb ik in verband met het TETRA-fonds waarbij wij de hogescholen de kans geven om met projecten naar de kmo's te gaan. Waarom kunnen we dat niet meer vraaggestuurd doen en een omgekeerde beweging toelaten, zodat het TETRA-fonds door kmo's kan worden aangewend om daarmee naar de hogeschool te trekken?

Een tweede aandachtspunt is het budget. In de beleidsnota lezen we de ambitie om naar de 3 percentnorm, de Barcelonanorm, te gaan op het einde van de legislatuur. Dat is en blijft heel ambitieus. We moeten eerlijk gezegd wat kanttekeningen maken bij de budgetnorm, want het is en blijft een primaire inputnorm. Dat is natuurlijk belangrijk maar niet voldoende. Nu hebben we de indruk dat bij de nieuwe Europese strategie 2020 die inputnorm wordt herhaald. Dat is een indicatie, maar wij zouden willen vragen om voldoende aandacht te hebben voor de output zodat met de centen ook goede dingen worden gedaan. We moeten ook de vraagzijde in het oog houden. Innovatief aanbesteden is en blijft een goed element.

Een derde aandachtspunt zijn de speerpunten. Durven kiezen is heel belangrijk en wij moeten u daarbij aan.

Een vierde aandachtspunt is de integratie met economie. De beleidsnota maakt er regelmatig gewag van. Het is absoluut nodig dat de minister van Economie en de minister van Innovatie de handen in elkaar slaan om echt werk te maken van de transformatie. De bevoegdheden en het veld zijn wat versnipperd, dat maakt het allemaal wat complexer, maar maak er werk van om samen met uw collega de juiste richting uit te gaan en de juiste klemtonen te leggen.

Een vijfde punt is Europa. We hebben het er vanmorgen in de commissie nog over gehad dat Vlaanderen geen kansen mag laten liggen. We hebben gezien dat ons aandeel de laatste jaren ietwat daalt. We moeten voldoende aandacht hebben om de kanalen naar Europa open te houden en we moeten een heel actieve rol opnemen, samen met de andere partners in België, om naar aanleiding van het Belgische voorzitterschap in de tweede helft van het jaar het achtste kaderprogramma te kunnen invullen.

Ten slotte is er nog een aandachtspunt met betrekking tot wetenschapscommunicatie. We hebben vorige week nog in de krant gelezen dat er een ingenieurstekort is. Dat is er maar één facet van, maar een belangrijk facet. Als we een innovatieve economie willen met voldoende onderzoek, is het absoluut nodig dat we voldoende wetenschappers hebben. Dat begint met de juiste studiekeuze in de humaniora. We hebben een heel versnipperd actieprogramma. Het zou goed zijn om te komen tot een coherent geheel.

Voorzitter, ik wil nog even iets over het economisch overheidsinstrumentarium zeggen; dat sluit nauw aan bij innovatie. De heer Bothuyne heeft daarnet ook al enkele opmerkingen gemaakt vanuit economische hoek.

Het is heel belangrijk dat we de hele levenscyclus van ondernemen en bedrijven in ogenschouw nemen en erop letten dat de verschillende instrumenten complementair zijn en elkaar geen concurrentie aandoen: Vinnof voor zaaikapitaal en ARKImedes om jonge ondernemingen verder te laten groeien. Daar is complemetariteit en we mogen niet overlappend werken.

Minister, in uw beleidsnota worden cleantech en life sciences vermeld als speerpunten. Dat kunnen we onderschrijven. Maar we moeten ook voor andere facetten durven kiezen.

Ten slotte is ook evaluatie belangrijk. We moeten de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) durven evalueren. Instrumenten die minder succesvol zijn, moeten we kritisch evalueren, en als ze niet werken, moeten we die durven stopzetten. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, minister, collega's, ik begin met een citaat van Wim Roelandts, eredactor aan de K.U.Leuven, dat de kern van de zaak weergeeft: "Ingenieurs zijn de bronnen van onze welvaart." Het is een cliché, maar daarom niet minder waar. In de huidige constellatie met de crisis en de transformatie van onze economie, moeten we goed in ons achterhoofd houden dat wetenschappelijk onderzoek en innovatie wel degelijk de bronnen van onze welvaart zijn.

Voor Vlaanderen is dat bij uitstek het geval. Het zijn de onderzoekers die de grondstof geven waarop onze economie moet draaien en waarop onze welvaart steunt. Wij hebben namelijk geen andere grondstof dan onze eigen grijze hersencellen. Daarmee moeten we een concurrentieel voordeel opbouwen tegenover onze buurlanden en andere partnerlanden in de wereld. Het is evident dat wij moeten zorgen voor een zo efficiënt mogelijke inzet van deze troeven, zeker als we opnieuw bij de topregio's van Europa willen horen, want de laatste jaren zijn we uit de koppositie weggevallen. Als we die ambitie blijven koesteren, moeten we daar zeker op inzetten.

Ik wil in dat verband verwijzen naar het rapport-Soete van 3 jaar geleden. Er zijn heel wat aanbevelingen gedaan, onder andere over de broodnodige efficiëntiewinsten, die zeker in deze tijden goed van pas kunnen komen. Toch heb ik soms de indruk dat er over dat rapport veel wordt gepraat, maar dat er weinig rekening mee wordt gehouden. Minister, ik roep u dan ook op om daar meer rekening mee te houden.

Ik overloop enkele concrete punten uit de beleidsnota. We steunen absoluut het idee om meer creatief en innoverend ondernemen te stimuleren door het innovatie-instrumentarium te optimaliseren. Een van de kernzaken van het rapport-Soete was de rationalisatie. We moeten die instrumenten beter stroomlijnen. Als we een slagvaardig beleid willen voeren voor onderzoek en ontwikkeling, moeten we ons durven afvragen of bepaalde instrumenten niet beter in elkaar worden geschoven of op z'n minst beter op elkaar worden afgestemd. Een vereenvoudiging van de overheidsinstrumenten voor onderzoek en ontwikkeling dringt zich echt wel op.

Een tweede punt dat ik wil aanhalen, is de politiek van speerpunten die werd uitgezet in ViA en Pact 2020. De heer Van den Heuvel had het er ook over. De kracht ligt in de herhaling. We mogen die keuzes niet ondergraven. In dat verband zijn we bezorgd over de beleidsnota. De verbreding van het innovatietraject om de focus te verruimen naar de economische en maatschappelijke thema's, mogen geen afbreuk doen aan de keuzes die zijn gemaakt voor de speerpunten. De proeftuinen en sectoroverschrijdende initiatieven, die op zich heel lovenswaardig zijn, moeten in de context van die speerpunten worden geïmplementeerd. Een proliferatie van speerpunten holt het begrip alleen maar uit en daarmee wordt de doelstelling van ViA en Pact 202 onderuitgehaald.

Minister, een derde en laatste punt dat ik wil aanraken, is de valorisatie van het onderzoek. Het is belangrijk dat kmo's worden ondersteund bij het gehele traject van idee tot marktrijp product. Dat is ook maar een deel van de valorisatie. Wij steunen de keuze in uw beleidsnota om alle schakels in het innovatie- en ontwikkelingstraject te ondersteunen. De voorstellen die u doet voor het verwerven van vervolgfinitanciering, marktpenetratie en eventueel internationalisatie lijken daarbij inderdaad cruciaal te zijn.

Bij die internationalisatie is het in elk geval belangrijk aandacht te hebben voor investeringen in de infrastructuur. Deze morgen hebben we het gehad over het achtste kaderprogramma. In een vraag om uitleg ging het over de European Strategy Forum on Research Infrastructures (ESFRI). We moeten ervoor zorgen dat we mee achter het stuur zitten. Want die infrastructuur is de manier om het onderzoek hier te verankeren. Deze morgen, tijdens de gedachtewisseling, hebben we gemerkt dat ook onderzoek en ontwikkeling niet langer vrij is van gevaar voor delokalisatie. Blijkbaar speelt ook hier de Belgische loonkost voor een deel mee. We moeten er onder andere voor zorgen dat we die infrastructuur hier kunnen houden.

Verder wil ik ook nog wijzen op het belang van Europa en het budget van 3 percent. Het blijft een prioriteit voor de regering en in de beleidsnota. Die wordt ook gehandhaafd bij EU 2020. Het is een beetje jammer dat men er nu veeleer aan denkt om die EU 2020 niet afdwingbaar te maken. Maar dat is een Europees debat.

Ik wil nog een kanttekening maken. We moeten letten op de output. Die 3 percent is belangrijk. Voor de overheid is het natuurlijk gemakkelijk om die als doelstelling vooruit te schuiven. Maar ik denk dat we ook belang moeten hechten aan bepaalde criteria voor de output. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, voorzitter, collega's, bij het lezen van het beleidsplan Innovatie is het eerste dat ons opvalt dat er te weinig aandacht wordt besteed aan een algemene, globale visie op het innovatiebeleid in Vlaanderen. We weten allemaal dat de economie drie stadia kent: de factorgedreven economie, de efficiëntiegedreven economie, de innovatiegedreven economie. Vlaanderen bevindt zich nog in sterke mate op trap twee en moet zich verder ontwikkelen naar trap drie.

Als we kijken naar deze verschillende vormen van innovatie, dan zien we dat Vlaanderen nog een hele weg heeft af te leggen. Zo zijn we wel koploper op het vlak van procesinnovatie. Maar helaas zijn we veel minder actief op het vlak van productinnovatie en het omzetten van producten in commerciële successen. Ook op het vlak van niet-technologische innovatie is er nog heel wat ruimte voor verbetering.

Het tweede punt dat ons opvalt bij het lezen van de beleidsnota is de beperkte aandacht die wordt besteed aan de Lissabondoelstellingen op het vlak van de intensiteit van onderzoek en ontwikkeling. De beleidsnota maakt niet duidelijk hoe de structurele middelen voor wetenschap en innovatie de volgende jaren zullen evolueren. We weten dat er in 2009 werd bespaard. Alleszins is het zeker dat in 2010 zal bespaard worden op dit domein.

De afgelopen legislatuur zijn de middelen structureel gestegen met 52,4 miljoen euro per jaar. De totale middelen voor onderzoek en ontwikkeling zijn gestegen met 65,2 miljoen euro per jaar. Het is echter al gebleken dat deze extra inspanningen van het verleden niet voldoende waren om de doelstellingen van de publieke sector inzake onderzoek en ontwikkeling – 1 percent van het bruto binnenlands product – te halen. Indien Vlaanderen die norm wel wil halen tegen 2014, dan is er volgens de Vlaamse Raad van Wetenschapsbeleid jaarlijks minstens 177 miljoen euro extra nodig.

De Raad voor Wetenschapsbeleid merkt verder ook op dat de landen zoals Duitsland, Nederland en de Verenigde Staten wel beslist hebben om significant meer middelen te investeren in wetenschap, technologie en innovatie. Door net in tijden van economische crisis resoluut te kiezen voor bijkomende financiering voor onderzoek en ontwikkeling, zullen ze een betekenisvolle voorsprong kunnen uitbouwen. Als Vlaanderen in 2020 tot de topregio's in Europa wil behoren, is het een absolute must om het voorbeeld van Duitsland, Nederland en de Verenigde Staten te volgen.

Een derde element dat we toch willen opmerken, is dat een succesvol innovatiebeleid ook moet vertrekken van een sterkte-zwakteanalyse van de Vlaamse economie. Ook dat komt te weinig aan bod in de beleidsnota. Onzes inziens wordt die analyse onvoldoende gemaakt. Zoals al vermeld werd, is het niet erg duidelijk hoe men de Lissabondoelstelling – 3 percent voor onderzoek en ontwikkeling, 2 percent voor het bedrijfsleven, 1 percent voor de overheid – zal trachten te halen. We blijven wat dat betreft op onze honger. We hopen dat we vroeg of laat positieve signalen zullen ontvangen.

Wat positief is, mag ook gezegd worden. Wij vinden het alleszins positief dat de regering gekozen heeft voor een optimale coördinatie tussen het Agentschap Ondernemen, het IWT, F.I.T. en de PMV. Elke instelling als dusdanig heeft een belangrijke taak binnen het kader van het innovatiebeleid. Het was uiteindelijk veel eenvoudiger geweest indien al die instellingen onder een en dezelfde minister zouden vallen. Maar ook daar vallen we in herhaling.

Een ander positief element dat we willen benadrukken, is het feit dat men ook aandacht wil besteden aan innovatie op de werkvloer. Verder is het ook voor iedereen duidelijk dat de strategische onderzoekscentra een zeer belangrijke rol spelen in het innovatiebeleid. Het Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum (IMEC), het Interdisciplinair Instituut voor Breedband Technologie (IBBT), de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) en het Vlaams Interuniversitair Instituut voor Biotechnologie (VIB) werken op een uitstekende manier samen. Helaas moeten we ook hier opnieuw opmerken dat voor het begrotingsjaar 2010 besparingen worden doorgevoerd op hun basisallocatie. Wij stellen ons de vraag of dat wel de juiste keuze is, gezien de return die die inspanningen met zich mee zouden kunnen brengen.

Verder zijn we van oordeel dat de beleidsnota vaag blijft over de toekomstige inpassing van deze instellingen in het beleid. Zal er iets worden gedaan aan de versnippering van de bevoegdheden en de middelen? Hoe gaat men het IBBT inschakelen in het versterken van onze positie op het vlak van breedband?

Er is tot slot nog de vaststelling dat het stroomlijnen van het volledige instrumentarium nog niet af is. Het werd destijds opgestart door mevrouw Ceysens op basis van het rapport-Soete. De huidige regering moet alleszins verder uitvoering geven aan de aanbevelingen van dat rapport, zodat het beleidsinstrumentarium inzake onderzoek en ontwikkeling verder kan worden geoptimaliseerd. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, collega's, hartelijk welkom om op dit gevorderde uur nog zo aandachtig te luisteren. Ik moet zeggen dat de opkomst mij nog meevalt. Zoals de heer Watteuw al zei, is het een avondvullend programma, met nauwelijks

onderbrekingen en geen reclame, en dat aan één stuk door, live te volgen op internet. Dat is toch mooi. *(Gelach)*

Het is ook jammer dat we maar 5 minuten hebben, minister, want ik heb u toch heel wat te vertellen over deze beleidsnota. Deze regering is gestart met de grootste ambities inzake innovatie. En terecht. Vlaanderen in Actie (ViA) moet onze regio tegen 2020 naar de Europese top leiden. ViA werd vertaald naar twintig doelstellingen, opgenomen in het Pact 2020. Dat pact is de leidraad voor deze regering, en die is heel ambitieus op het gebied van innovatie.

Ik wil kort drie punten aanhalen, minister, waarbij we enkele kritische maar constructieve opmerkingen willen maken, meer bepaald het budget, de rationalisering en de competentiepolen. Wat het budget betreft, is er een beetje een tegenspraak tussen uw ambitie en uw handelingen. Ook in tijden van besparen en crisis moet u uw beloftes waarmaken. En wat zien we? Dat u in eerste instantie, bij aanvang van deze legislatuur, ondanks de belofte van het regeerakkoord om ook in moeilijkere tijden de investeringen in onderzoek, ontwikkeling en kennis vol te houden, bespaard hebt. En niet onaanzienlijk. De bedragen zijn hier al eerder genoemd.

Positief is wel dat er intussen is aangekondigd dat u die voorziene besparing gedeeltelijk zou terugschroeven. Goed, we kunnen kritisch zijn, we blijven natuurlijk wel onder de 1 percentnorm die de overheid dient te halen tegen 2014, maar onder meer naar aanleiding van de reis naar Californië is daar toch al een kleine bijsturing gebeurd, en die kunnen we alleen maar toejuichen.

De voorzitter: Als er mensen zijn die willen overleggen, kunnen ze dat ook in het Koffiehuis doen want ik kan tot hier sommige gesprekken volgen. Mijnheer Vereeck, gaat u rustig verder.

De heer Lode Vereeck: Ik had er geen last van, voorzitter. Ik was zo helemaal aan het opgaan in mijn discours. *(Gelach)*

De voorzitter: Ik luister wel naar u, maar ik denk dat sommigen niet naar u luisteren, mijnheer Vereeck.

De heer Lode Vereeck: Die crisis mag u echt niet als excuus gebruiken want onze buurlanden, onder andere Duitsland, maar ook Finland en de Verenigde Staten doen nu net extra O&O-inspanningen en zij zullen, op het moment dat een aantal economieën op apengapen liggen, een significante voorsprong uitbouwen. Dit is het moment bij uitstek om nog een versnelling hoger te gaan en wij dreigen hier een klein beetje achter de feiten te hollen. Maar nogmaals, uw bezoek aan de Verenigde Staten heeft in uw mindsetting een klik gegeven, en dat is heel positief. Meer middelen zijn zeker noodzakelijk. Uit de cijfers in het advies 131 van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB) blijkt dan ook dat we nog heel wat werk te doen hebben.

Het tweede punt is de rationalisering. Als de middelen schaars zijn, moet je de middelen zien te halen waar het maar enigszins kan. Daarvoor is het al vaak geciteerde rapport-Soete een eerste goede aanleiding. Het zegt onder meer dat het Vlaamse wetenschaps- en innovatiebeleid te ingewikkeld is. De financiële middelen zijn versnipperd en de innovatie-instrumenten zijn onoverzichtelijk. De dienstverlening moet transparanter en makkelijker toegankelijk worden. De steunaanvragen moeten eenvoudiger verlopen en bovendien elektronisch afhandelbaar worden.

Minister, nochtans is besparen op structuren echt wel mogelijk. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan de Herculesstichting. Het hele management ervan kan toch voor een groot deel worden ondergebracht bij bestaande structuren?

Over de competentiepolen hebben we al in de commissie de discussie gevoerd. U hebt evaluatierapporten van die competentiepolen. U wenst deze niet ter beschikking te stellen van

het parlement omwille van de confidentialiteit. Dat vinden wij jammer omdat wij daardoor niet helemaal goed weten wat er misloopt. Wij hebben een aantal indicaties dat het niet allemaal goed loopt, zoals het Vlaams Instituut voor Mobiliteit (VIM) en Flanders' DRIVE. Er zijn kritische geluiden geweest, enerzijds vanuit het Instituut voor de aanmoediging van innovatie door Wetenschap en Technologie in Vlaanderen (IWT), anderzijds van de heer Heller. Wij moeten daar toch eens nadenken over een hertekening van het landschap.

De regering wil van Vlaanderen een topregio maken. Innovatie staat terecht centraal. Uw beleidsnota is erg ambitieus, maar vertaalt zich op dit ogenblik onvoldoende in daden. Er werd zeker bij aanvang te veel bespaard met de crisis als excuus, waardoor Vlaanderen de trein naar een performante innovatiegedreven economie dreigt te missen. Dit hypothekeert de toekomstige welvaart voor Vlaanderen. Maar wij van LDD zijn, als liberalen, optimisten. Wij hebben in ieder geval de afgelopen weken toch een sprankeltje hoop gezien in de beleidsverklaring van u en de minister-president. *(Applaus bij LDD)*

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, het is goed dat een beleid keuzes durft te maken inzake onderzoek en innovatie. Ik ondersteun u daarin. Het is goed dat een beleid een deel van de onderzoeksbudgetten uitgeeft aan wat het maatschappelijk relevant acht. Het systeem van speerpunten en clusters vind ik op zich erg goed, hoewel ik sommige van uw clusters minder genegen ben. Maar, minister, het houdt ook gevaren in. Grote wetenschappelijke ontdekkingen zijn nu net via fundamenteel onderzoek gebeurd, zonder een fixatie op maatschappelijke relevantie of nut. De toepasbaarheid, waarin we natuurlijk geïnteresseerd zijn, bleek pas nadien.

Wat het outputgedreven onderzoeksbeleid betreft, zit ik met een gelijkaardige vrees. Dit kan eventueel dezelfde gevaren inhouden. Het is ons niet duidelijk wat de minister hiermee precies bedoelt. Negatieve onderzoeksresultaten en een negatieve output geven ons soms meer informatie dan positieve resultaten. Ik hoop dat de minister zich niet tot de maatschappelijke sturing van innovatie- en onderzoeksdomeinen zal beperken. Ze moet ook voldoende aandacht hebben voor de pijler van het onderzoek op initiatief van de vorser.

Er is nood aan een gezond evenwicht. Daarvoor is het natuurlijk noodzakelijk voldoende middelen voor onderzoek en innovatie vrij te maken. Dan duikt plots het spook of de kwelgeest van de 3 percentnorm op. Blijkbaar verwacht de minister voorlopig dat we haar op haar woord geloven. Het eerste begrotingsjaar geeft ze alvast niet het goede voorbeeld. Ze bespaart op de budgetten. Op die manier wordt het natuurlijk moeilijk te geloven dat we de norm tegen 2014 plots wel zullen halen. Ik geef de minister, voor alle duidelijkheid, het voordeel van de twijfel. We zullen in 2014 zien wat het resultaat is.

Tot slot hoop ik dat de minister Vlaanderen niet enkel beschouwt als een internationale of een Europese speler, maar ook als een partner binnen België. Ik zeg dit zeker niet vanuit Belgicistisch romantisch gevoel. Er zijn momenteel nog een aantal federale onderzoeksprogramma's, zoals de interuniversitaire attractiepolen, die hoogkwalitatief onderzoek ondersteunen. Indien de bevoegdheid voor onderzoek volledig naar de regio's zou gaan, wat er allicht zit aan te komen, zou die samenwerking wegvallen.

Ik wil in dit verband kort het voorbeeld van de VUB aanhalen. Ik heb soms de indruk dat het de VUB gemakkelijker wordt gemaakt samen te werken met een Congolese of een Chinese universiteit dan met de ULB, die op enkele meters afstand is gelegen. *(Applaus bij Groen!)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

Wij zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

■

BELEIDSNOTA Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014, ingediend door mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding – 208 (2009-2010) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid, van het reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties en moties van wantrouwen die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, de beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium is een compact, goed en evenwichtig document geworden waar de N-VA volledig achter kan staan. Toch zou ik hier graag op een viertal aandachtspunten willen wijzen.

Het eerste punt betreft de aanpak van de financiële en de economische crisis. Iedereen weet dat Vlaanderen met de gevolgen van een wereldwijde financiële en economische crisis werd en wordt geconfronteerd. De Vlaamse Regering heeft hier, onder meer de uitbouw van een krachtig en efficiënt economisch overheidsinstrumentarium, met succes op geanticipeerd en gereageerd. Ik verwijs in dit verband naar de verstrekking en de uitbreiding van de waarborgregeling en naar de uitbreiding van de win-winlening.

De gevolgen van de economische crisis zullen nog enige tijd voelbaar zijn. Dit mag ons niet beletten om voorzichtig naar de toekomst te kijken. We steunen dan ook de ambitie van de minister om na crisis volop op een heroriëntering van het economisch overheidsinstrumentarium in te zetten. De nadruk zal hierbij op de vergroening en de verduurzaming van het economisch potentieel liggen.

Dit brengt me bij een tweede punt. Het economisch overheidsinstrumentarium moet passen in de doelstellingen van Vlaanderen in Actie om Vlaanderen tegen 2020 naar de top vijf van de Europese regio's te leiden.

We zijn blij dat u dit erkent in uw beleidsnota. Het is evident dat de focus op innovatieve bedrijven moet liggen als we Vlaanderen als kennisregio willen uitbouwen en versterken. Onze belangrijkste – en bovendien enige – grondstof is immers kennis. Ook kleine, jonge of startende ondernemingen moeten op een vlotte manier toegang krijgen tot deze instrumenten. Daarom moet het aanbod beter worden bekendgemaakt.

De middelen voor het realiseren van de vaak ambitieuze doelstellingen zijn, zoals we allen weten, schaars. Het is dan ook van groot belang dat we de middelen optimaal laten renderen door juiste en doordachte keuzes te maken. We moeten daarom inzetten op enkele speerpuntsectoren waarin we ons als regio willen onderscheiden. Zo kiest de Vlaamse Regering ervoor om economische innovatie te stimuleren met behulp van clean technology en life sciences. Daarnaast is er de oprichting van een groen investeringsfonds in de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen. Via dit fonds hopen we eco-efficiëntieverbeteringen in ondernemingen te kunnen realiseren.

We zijn ook verheugd, minister, in de beleidsnota te lezen dat de Vlaamse Regering, met de oprichting van de Vlaamse Energiemaatschappij, een initiatief neemt op het gebied van duurzame energie. Zo geven we aan dat we als Vlaanderen werk willen maken van de hernieuwbare energiedoelstellingen van het Europees klimaat- en energiepakket met het oog op 2020. Tevens moet de Vlaamse Energiemaatschappij zorgen voor meer concurrentie op de

Vlaamse energiemarkt en energie-efficiëntie bevorderen. Dat zijn doelstellingen die de N-VA zeker kan onderschrijven.

Ten derde moet het economisch overheidsinstrumentarium worden aangewend om groeibedrijven te stimuleren. Groeibedrijven zijn immers de motor van de regio, en net daarom belangrijk voor werkgelegenheid en welvaart. We lezen dat u innovatieve groeibedrijven, de zogenaamde gazellen, groeifinanciering wil aanreiken. Dit moet hun de mogelijkheid bieden om hun potentieel waar te maken en uit te groeien tot een prominente speler in hun sector. We vinden het een terechte keuze om hierop in te zetten. Maar we mogen ons niet blindstaren op enkele succesverhalen. We hopen dat er ook voldoende aandacht zal gaan naar de duizenden ‘gewone’ kmo's en bedrijven, die elk op hun manier met innovatie bezig zijn.

Het vierde en misschien wel belangrijkste punt betreft de vereenvoudiging en het stroomlijnen van het economisch overheidsinstrumentarium. Vandaag kent Vlaanderen een brede waaier van financieringsmogelijkheden voor elke fase in de levenscyclus van een onderneming, van bij de prille opstart tot aan de groei en de internationalisering. Dat de Vlaamse Regering zich wil engageren voor deze ondernemingen, is natuurlijk positief. We zijn echter ook blij dat we in uw beleidsnota lezen dat u de werking van ons economisch overheidsinstrumentarium nog beter wil stroomlijnen, coördineren en in nauw overleg wil laten samenwerken. Het huidige aanbod mag, meer nog, moet nog vereenvoudigd worden. Ik verwijs in dat verband naar de aanbevelingen uit het rapport-Soete.

Mevrouw de minister, we kunnen ons vinden in de beleidslijnen en doelstellingen die u naar voor schuift. Onze fractie steunt uw beleidsnota over het economisch overheidsinstrumentarium. Tegelijk kijken we al vol verwachting uit naar de uitvoering ervan. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Voorzitter, minister, collega's, binnen de mij toegemeten tijd kan ik niet anders dan voor dit beleidsdomein kort enkele zaken aan te stippen die voor mijn fractie belangrijk zijn. Men stelt dat om het performant optreden van het instrumentarium mogelijk te maken een permanente evaluatie zal gebeuren van de instrumenten die ter beschikking staan van de diverse investeringsmaatschappijen. Op zich is dit prima, maar ik heb bij de bespreking in commissie al gezegd dat ik een minimale aanzet mis van een timing. Vandaar mijn suggestie om te streven naar een concreet uitgewerkte evaluatiestructuur van de instrumenten die ter beschikking staan van de investeringsmaatschappijen.

We kunnen uit de beleidsnota ook opmaken dat de minister prioriteiten wil leggen inzake life sciences en clean technology.

Het is inderdaad goed dat men ergens prioriteiten legt, maar gezien de huidige economische crisis, zou ik in de eerste plaats toch streven naar de ondersteuning van bedrijven in moeilijkheden en pas in tweede instantie eventueel inzetten op life sciences en clean technology.

Een belangrijk gegeven in deze beleidsnota is dat men het economisch overheidsinstrumentarium wil afstemmen op innovatie. Gezien de kritiek van het Rekenhof op de Vlaamse Regering inzake de gebrekkige investeringen in onderzoek en ontwikkeling lijkt het me aangewezen om niet alleen in de intenties maar ook in de praktijk een beleid te voeren gericht op de versterking en vereenvoudiging van de instrumenten inzake onderzoek en ontwikkeling in Vlaanderen.

Deze regering hecht ook belang aan het feit dat investeringen die worden gerealiseerd of waarborgen die worden afgeleverd steeds moeten gebeuren in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het Vlaams Belang is van mening dat men erop moet toezien dat

in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen de investeringsmaatschappijen hun kerntaken behouden en zich niet meer prioritair inlaten met geldbeleggingen.

Tijdens de bespreking in de commissie ben ik wat langer blijven stilstaan bij de Vlaamse energiemaatschappij en het feit dat het nog wat gissen is naar een concrete invulling. Het Vlaams Belang is van meet af aan pleitbezorger geweest om ervoor te zorgen dat het nieuwe Vlaamse energiebedrijf er prioritair op gericht is de energieprijzen in Vlaanderen te democratiseren. Het korte hoofdstuk in deze beleidsnota leert ons voornamelijk dat het blijkbaar een participatief verhaal moet worden. Het blijven algemene stellingen over wat dit Vlaamse energiebedrijf zou moeten worden.

In een beleidsnota verwacht ik net iets meer engagement. Nu is het een hoop vrijblijvend proza zonder een echt antwoord op pertinente vragen, die ik overigens ook al in de commissie heb gesteld. Ook in het Vlaams regeerakkoord van 15 juli 2009 spraken de Vlaamse coalitiepartijen af om een Vlaams energiebedrijf op te richten.

Eind november 2009 kondigde minister-president Peeters aan dat de Vlaamse Regering in de periode 2010-2012 800 miljoen euro extra zou investeren in de relance van de Vlaamse economie. Dit heb ik deels al ter sprake gebracht bij de bespreking van de beleidsnota Economie.

Er zou van het totaalbedrag van 800 miljoen euro in ieder geval 200 miljoen euro worden geïnvesteerd in het Vlaamse energiebedrijf. Minister-president Peeters zei op 2 december 2009 tijdens het debat over de aanwending van de 800 miljoen euro over het Vlaamse energiebedrijf: “We zullen snel duidelijk maken wat daar allemaal in zit.” Het zou blijkbaar de bedoeling zijn dat door de inbreng van een combinatie van de Vlaamse Milieuholding en de relevante participaties van de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) een solide financiële basisstructuur zou worden gecreëerd, waarnaast dus ook een injectie van 200 miljoen euro kapitaal in het vooruitzicht wordt gesteld.

Het Vlaams Belang pleit ervoor dat de Vlaamse Regering eindelijk de daad bij het woord voegt en kleur bekent over het Vlaamse energiebedrijf. De Vlaamse overheid zou zelf de bouw van één of twee kerncentrales moeten in gang zetten en dus zelf voor concurrentie op de energiemarkt moeten kunnen zorgen. Onze partij is niet bij de pakken blijven zitten. De heer Penris heeft hierover ondertussen een voorstel van resolutie ingediend. We zullen het gesprek daarover nog verder voeren.

Collega's, minister, omwille van deze kort opgesomde elementen zult u begrijpen dat het Vlaams Belang deze beleidsnota niet kan steunen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, hoe later op de avond, hoe schoner het volk, zal ik maar zeggen. Toen de minister-president zei dat we vandaag om 23.59 uur gingen landen, dacht ik dat hij het over de regering had, niet over ons. We zitten al aardig in de buurt.

Minister, ik ben iets kritischer over deze beleidsnota. U weet dat wij als LDD, als liberale partij, geen voorstander zijn van verregaande interventie van de overheid in het economische weefsel. In geval van marktfalen is de tussenkomst van de overheid wel gerechtvaardigd als katalysator van het private initiatief.

Ik licht een drietal elementen uit uw beleidsnota en doe meteen enkele constructieve voorstellen, met betrekking tot ARKImedes, de evaluatie en de bijsturing van de bestaande instrumenten en het Vlaamse energiebedrijf. Laat ik voor ARKImedes starten met een positief punt. Uw beleidsnota stelt dat in de loop van 2010 een tweede ARKImedes-Fonds zal worden gelanceerd. LDD is daar voorstander van en is dus tevreden met ARKImedes-bis. Er bestaat in Vlaanderen een kloof tussen vraag en aanbod van risicokapitaal, meer specifiek voor starters en kmo's.

We hebben dat reeds besproken in de commissie van 11 maart. Toen kon u echter nog geen details geven over de modaliteiten van de tweede ARKImedes-kapitaalronde. Dat is jammer, de tijd begint te dringen. Misschien hebt u daar intussen meer zicht op.

We hadden twee punten van kritiek en tevens van aanbeveling. Ten eerste, inzake het thesauriebeheer, werd er met ARKImedes 1 belegd in CDO's. Dat zijn de zogenaamde rommelkredieten. Er is daarmee heel wat verlies geleden. In het kader van ARKImedes-bis vraagt LDD van de Vlaamse Regering de garantie dat de middelen van het fonds deze keer niet zullen worden belegd op de financiële markt in dergelijke zeer risicovolle producten. Het zijn immers middelen die bedoeld zijn als zuurstof voor de Vlaamse economie. U weet, daar knelt voor ons het schoentje, bij het eerste ARKImedes-Fonds was er een gewestwaarborg van 90 percent voor de beleggers in aandelen en van 100 percent voor de beleggers in obligaties. Elk verlies zal moeten worden bijgepast met Vlaams belastinggeld.

U moet een keuze maken. Ofwel wordt voor de tweede kapitaalronde opnieuw in een gewestwaarborg voorzien, en dan is het evident dat de beleggingsautonomie van ARKImedes wordt ingeperkt. Indien er geen inperking van de beleggingsautonomie komt, kan er voor ons geen sprake zijn van een gewestwaarborg. Wie in zo'n risicovol product stapt, zal dan zelf de risico's moeten dragen.

Ten tweede, we kregen daar enigszins negatieve signalen over, mevrouw Ceysens had eerder positieve signalen opgevangen, het blijkt dat de regeling een tikkeltje te complex is en dat een te strak regelgevend kader de bewegingsruimte van de ARKIV's inperkt. Bijsturingen zijn zeker nodig, anders dreigt de regeling haar doel voorbij te schieten.

Er moet een grondige evaluatie en bijsturing komen van ARKImedes-bis, maar tevens van de andere instrumenten. Bijvoorbeeld het Fonds Vlaanderen Internationaal is een nuttig instrument voor Vlaamse kmo's die in het buitenland willen investeren, maar het lijkt voorlopig weinig succesvol. Dat geldt ook voor andere instrumenten. Moeten we daarmee voortgaan? Dat er een marktfaling is waarop wordt gereageerd met een overheidscorrectie, daar ben ik het mee eens, maar men pikt het niet op. De nood aan evaluatie en bijsturing van de verschillende instrumenten vind ik niet terug in de beleidsnota. Wat ik wel vind, is een opsomming van het economische overheidsinstrumentarium. Ik vind geen visie over aanwending van die vele middelen.

De beleidsnota neemt het regeerakkoord over inzake de oprichting van een Vlaams energiebedrijf dat participaties zal nemen in Vlaamse duurzame energiebedrijven. Dit lijkt ons niets meer dan een beleggingsfonds, een holding voor participaties, die ook reeds door de PMV en deels door Limburgse Reconversie maatschappij (LRM) worden gedaan. Het Rekenhof stelt hierover: "De toedracht en modaliteiten van de bedoelde participaties en van het op te richten Vlaams energiebedrijf, blijven vaag." De meerwaarde van deze nieuwe instelling zoals u ze nu op de rails hebt gezet, is onduidelijk. LDD gelooft er alvast niet in, tenminste niet op basis van de beperkte informatie die we van u hebben gekregen.

LDD erkent de nood aan een uitgebalanceerd instrumentarium. Vlaanderen heeft goede instrumenten zoals ARKImedes, het Vlaams Innovatiefonds (Vinnof), Gigarant enzovoort. Maar de beleidsnota beperkt zich te veel tot een overzicht en stand van zaken en geeft niet aan hoe deze instrumenten in de toekomst zullen worden ingezet en verbeterd. Veel instrumenten zijn conceptueel goed, maar blijken voorlopig onvoldoende succesvol. De visie tot evaluatie en bijsturing ontbreekt in de beleidsnota. Tot slot zal het Vlaams energiebedrijf in zijn huidige concept onvoldoende bijdragen tot de toekomstgerichte ontwikkeling van de Vlaamse economie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

Wij zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

■

**GEZONDHEIDSDOELSTELLING 'Voeding en Beweging' en Vlaams actieplan 2009-2015, ingediend door de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
– 112 (2009) – Nrs. 1 tot 3**

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is gezondheidsdoelstelling 'Voeding en Beweging' en het Vlaams actieplan 2009-2015.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Schryvers, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, minister, geachte collega's, de gezondheidsdoelstelling 'Voeding en Beweging' is een van de zes Vlaamse gezondheidsdoelstellingen, naast infectieziekten en vaccinatie, borstkankeropsporing, tabak, alcohol en drugs, ongevallen in de privésfeer en ten slotte depressie en zelfdoding. Het kan geen toeval zijn dat er net vandaag een gezonder aanbod in het Koffiehuis was.

Een epidemie van overgewicht en zwaarlijvigheid is mondiaal merkbaar. Een op drie lijdt aan overgewicht, een op tien is zwaarlijvig. De negatieve gevolgen van overgewicht en zwaarlijvigheid zijn bekend: er is een groter risico op cardiovasculaire aandoeningen, diabetes, gewrichtsaandoeningen, een aantal kankers en ook een lager mentaal welbevinden. Doorslaggevende factoren in de ontwikkeling van overgewicht zijn de inname van het aantal calorieën, fysieke inactiviteit en het belang van voeding in de psyche van een persoon.

Samengevat luidt de nieuwe gezondheidsdoelstelling: 'Het realiseren van gezondheidswinst op bevolkingsniveau door een stijging van het aantal mensen dat voldoende fysiek actief is, evenwichtig eet en een gezond gewicht nastreeft'. Deze doelstelling heeft vijf clusters van subdoelstellingen. Ten eerste, het aantal personen dat voldoende fysiek actief is om gezondheidswinst te halen tegen 2015 doen stijgen tot een op twee volwassenen. Op dit moment bewegen slechts 39 percent van de volwassenen Vlamingen meer dan 30 minuten per dag. Ten tweede, het percentage sedentaire personen in alle leeftijdsgroepen moet tegen 2015 met tien percent dalen. Ten derde, het percentage moeders dat op dag zes na de bevalling borstvoeding geeft, moet met tien percent toenemen. Want borstvoeding lijkt te behoeden voor zwaarlijvigheid. Ten vierde, tegen 2010 dient het aantal personen dat evenwichtig eet volgens de aanbevelingen van de actieve voedingsdriehoek met tien percent te stijgen. De gemiddelde inname van water, groenten, fruit, melkproducten en calciumverrijkte soja-producten moet toenemen. De gemiddelde toename van de restgroep moet dalen met tien percent. De dagelijkse consumptie van vlees, vis, eieren en vervangproducten zoals peulvruchten blijft beperkt tot 100 gram. Ten vijfde, tegen 2015 moet het percentage personen met een gezond gewicht minstens behouden blijven.

Om de gezondheidsdoelstellingen te halen is het nodig gelijktijdige maatregelen te nemen die elkaar ondersteunen. In het Actieplan 'Voeding en Beweging' werden niet minder dan 60 acties geclusterd, 6 strategieën en 12 prioriteiten. Het actieplan wil een preventief gezondheidsbeleid en is gebaseerd op het Preventiedecreet van 21 november 2003, dat methodes opgeeft voor gezondheidsbevordering en ziektepreventie. Het initiatief past in het regeerakkoord dat stelt dat de Vlaamse Regering werk zal maken van nieuwe of aangepaste gezondheidsdoelstellingen.

De voorstellen voor de komende jaren zijn slechts een voorzet. De uiteindelijke keuze, uitwerking en timing wordt een van de taken voor de nieuwe Vlaamse werkgroep 4Voeding

en Beweging'. Het is decretaal bepaald dat een uitvoerende Vlaamse werkgroep de uitwerking van het actieplan adviseert en begeleidt.

Tijdens de bespreking in de commissie kwam naar voor dat het Vlaams Belang tevreden is dat het thema reeds bij aanvang van de regeerperiode onder de aandacht wordt gebracht, maar noemt de tekst te weinig ambitieus. Men was ook verwonderd dat, ondanks de rol die lokale besturen moeten vervullen in het bereiken van de doelstellingen, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) initieel niet betrokken was bij het opstellen van dit rapport.

Het Vlaams Belang benadrukt ook het belang van samenwerking met het beleidsdomein Onderwijs en vraagt bijzondere aandacht voor mensen in armoede. Zij pleiten er ook voor dat wanneer overlegd wordt met het Europees Parlement, alle fracties gehoord worden.

Open Vld noemt bij monde van mevrouw Van der Borght de doelstellingen interessant. Ze wijst erop dat de verschillende beleidsniveaus hun acties, taal en boodschap op elkaar moeten afstemmen en waarschuwt hierbij voor betutteling. Ze pleit in dit verband voor een tussentijdse evaluatie en vraagt zich af welke rol het lokaal gezondheidsoverleg (Logo) toebedeeld zal krijgen.

Sp.a pleit ook voor een afstemming tussen Vlaams en federaal niveau en voor samenwerking op Europees niveau. Sp.a benadrukt het belang van een preventief in plaats van curatief beleid en vraagt ook aandacht voor kansengroepen. Wat de uitvoering betreft, werd gewaarschuwd voor versnippering in de projecten en werd een screening van de partners gevraagd.

Mevrouw Jans van N-VA is tevreden met de aandacht voor de gezondheidsdoelstelling 'Voeding en Beweging' en met de manier waarop de doelstellingen en het actieplan zijn opgesteld. Het plan zet een belangrijke stap. N-VA wijst op het belang van permanente wetenschappelijke monitoring.

De heer Dehaene van CD&V onderstreept dat de doelstellingen breed gedragen worden en dat niet alleen de bevoegde minister maar ook het Vlaams Parlement op de uitvoering van het actieplan moet toezien. CD&V pleit ervoor om van het Europees voorzitterschap gebruik te maken om bijvoorbeeld het dossier van de labels opnieuw op de agenda te plaatsen.

Omdat het beleid er moeilijk in slaagt kansarmen te bereiken, stelt men voor om na verloop van tijd alle voorbeeldprojecten te verzamelen en te verspreiden onder de lokale besturen.

Op 25 november 2009 ging er een hoorzitting door waarbij afgevaardigden van de christelijke en socialistische ziekenfondsen, het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie, het Vlaams Secretariaat van het Katholieke Onderwijs en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten hun visie en zorgen hebben geuit over de voorliggende gezondheidsdoelstelling 'Voeding en Beweging'.

Verder nodig ik iedereen uit om de doelstelling zelf te lezen en ze vooral mee waar te maken. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Na dit uitstekende verslag verwijs ik naar de commissie voor de algemene lijnen. Ik wil wel nog even stilstaan bij vijftig van de zestig acties die zijn voorgesteld in het plan. Dat is een grapje, mijnheer de voorzitter.

Dit is een heel belangrijke gezondheidsdoelstelling. Ik nodig de collega's uit om hun betoog heel kort houden zodat iedereen op tijd thuis is en nog 20 minuten actief aan sport kan doen. *(Applaus)*

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer Dehaene, het uur waarop ik thuis zal komen, zal me wellicht niet meer de gelegenheid geven om nog heel actief aan sport te doen.

Minister, ik zal de klemtonen van mijn fractie weergeven.

Dit Vlaams actieplan zal door onze fractie gesteund worden. Wij zijn blij dat u bij het begin van deze legislatuur meteen aandacht besteedt aan deze belangrijke problematiek, want dat is dringend noodzakelijk.

Met de regelmaat van de klok worden we geconfronteerd met verontrustende berichten over het toenemende overgewicht, vooral bij jongeren, een gebrek aan gezonde voeding, een overmaat aan alcoholgebruik, enzovoort. Dat zijn allemaal alarmerende fenomenen die een ernstige weerslag hebben op de gezondheid van de Vlaming.

Om te illustreren hoe ernstig de situatie is, durf ik te verwijzen naar dit rapport zelf en de hierin voorgestelde resultaten, maar ook naar talrijke andere studies en onderzoeken. Ik verwijs onder meer naar de Europese studie die gisteren is voorgesteld en waar ons land echt niet als beste leerling van de klas scoort, integendeel. Het is dan inderdaad belangrijk en zeker niet te vroeg dat hier prioritair aandacht aan wordt besteed.

Toch, minister, wil ik ondanks het gevorderde uur een aantal kritische beschouwingen formuleren en uw aandacht vragen voor een aantal tekortkomingen, in de hoop dat een en ander nog kan worden bijgestuurd.

U kent onze kritiek. Dit rapport bevat voor ons veel te veel algemeenheden waarover iedereen het wel eens is, maar ik mis toch wel een aantal grote concrete doelstellingen. Er mag wat meer ambitie aan de dag worden gelegd. Zo bijvoorbeeld – en ik ga maar één cijfer aanhalen om dit punt van kritiek te illustreren – wilt u tegen 2015 het percentage personen dat voldoende fysiek actief is om gezondheidswinst te behalen, laten stijgen met 10 percent. Concreet betekent dit voor meisjes tussen 12 en 14 jaar een stijging van 47 tot 57 percent en voor meisjes tussen 15 en 18 jaar van 42 tot 52 percent. De ambitie voor volwassenen en ouderen is helemaal te beperkt. Met een verhoging van 10 percent zal er op het terrein niet of nauwelijks iets merkbaar worden.

U houdt – terecht – een pleidooi voor een integrale aanpak voor de realisatie van de gezondheidsdoelstellingen, maar de realiteit is helaas anders. Veel te veel niveaus zijn hiermee bezig en hebben ieder op hun vlak een bepaalde verantwoordelijkheid. Ik verwijs naar de Wereldgezondheidsorganisatie, de Europese Unie, het federale niveau, Vlaanderen en het lokale niveau. In praktijk moeten we vaak vaststellen dat de acties vaak niet op elkaar zijn afgestemd en dat er weinig of geen sprake is van overleg, met als gevolg overlappingen, verdeling van concrete doelstellingen en acties, en ook de hieruit voortvloeiende versnippering van de middelen. Ik durf er dan ook op aan te dringen om meer werk te maken van gestructureerd en voorafgaandelijk overleg teneinde dit te vermijden. Het zou ook zinvol zijn om van de betrokken beleidsniveaus een overzicht te geven van wie waarvoor bevoegd is. Binnen ons land, minister, wil ik dan ook een pleidooi houden om de volledige bevoegdheid toe te vertrouwen aan Vlaanderen om op deze wijze een echt gecoördineerd integraal beleid te kunnen voeren. Ook zo kan Vlaanderen het lokale niveau beter aansturen. Zolang Vlaanderen niet de volledige bevoegdheid heeft, hoop ik dat u inderdaad, zoals u hebt aangekondigd, proactief in dit dossier zult optreden.

Dit plan pleit voor een 'slagkrachtige investering' om alle doelstellingen te bereiken, terecht, maar de implementatie van dit plan en de kans op slagen ervan zijn voor een deel afhankelijk van het voldoende ter beschikking stellen van financiële middelen. Maar, minister, in tijden van budgettaire krapte zal dit geen vanzelfsprekendheid zijn, dat hebt u zelf nog aangehaald naar aanleiding van de problematiek in de jeugdzorg. Ik hoop dat uw collega's de ernst van de situatie begrijpen en de bereidheid aan de dag zullen leggen om hiervoor voldoende middelen ter beschikking te stellen.

Samenwerking met Onderwijs is heel belangrijk. Dit plan besteedt hieraan, ik meen terecht, veel aandacht. Onderwijs heeft hier een belangrijke verantwoordelijkheid. De opdracht die het onderwijs in dit dossier kan uitoefenen, mag zeker niet worden onderschat. En voor alle

duidelijkheid, collega's, het is zeker niet de bedoeling van onze fractie om de volledige verantwoordelijkheid over te laten aan het onderwijs. In de eerste plaats zijn het de ouders die verantwoordelijk zijn, laat me dit duidelijk beklemtonen. Ouders moeten worden overtuigd van het belang van gezonde voeding en van beweging, maar helaas stellen we in de praktijk vast dat ze dit vaak verwaarlozen of dat ze omwille van financiële redenen niet bij machte zijn om hiervan het nut in te zien. Nochtans is het heel belangrijk dat van jongs af aan veel aandacht wordt besteed aan gezonde voeding en aan voldoende beweging. We mogen uitdrukkelijk stellen dat Onderwijs hier een belangrijke voorbeeldfunctie heeft. Ook hier mag dit plan veel ambitieuzer zijn.

Ik wil één voorbeeld aanhalen om dit te illustreren. Dit plan vertrekt – en ik zeg nogmaals: terecht – van het stimuleren van een evenwichtig aanbod van dranken en tussendoortjes in basis-, secundair, hoger en volwassenenonderwijs, maar waarom wilt u niet verder gaan? Waarom niet resoluut kiezen voor een verbod van frisdrankautomaten op school? Ik betreur dat de voormalige minister van Onderwijs dit halfroond heeft verlaten, want hij heeft in de vorige legislatuur in de media aangekondigd dat er tegen september 2009 – en die datum ligt ondertussen achter ons – geen automaten met suikerhoudende frisdranken meer mochten zijn in de scholen.

Op het terrein is er helaas niets veranderd. Ik betreur dat.

Minister, uw actieplan formuleert een aantal doelstellingen, gericht op jongeren vanaf 12 jaar. Ook wat dit betreft, is het wenselijk om de doelgroep uit te breiden, zelfs tot kleuters. Ik verwijs daarbij naar het onderzoek van het Centrum voor Praktijkgebaseerd Onderzoek en Dienstverlening PRAGODI, waarin duidelijk tot uiting is gekomen dat zelfs kleuters te weinig bewegen. Ook hieraan mag aandacht worden besteed. Dat kan op een eenvoudige wijze, zonder dat het veel geld moet kosten. Ik wil u dan ook vragen om, in overleg met uw collega van Onderwijs, krachtadiger op te treden, ook al besef ik dat dit niet altijd vanzelfsprekend zal zijn.

Ten slotte vraagt onze fractie ook meer aandacht voor mensen die in armoede leven. Uit alle onderzoeken blijkt dat er een duidelijk verband bestaat tussen gezondheid en inkomen en opleidingsniveau van de Vlaming. We kennen allemaal de volgende uitspraak: “Ongezonder zijn maakt arm en arm zijn maakt ongezond.” Deze gezondheidskloof wordt al jaren aangeklaagd, maar op het terrein verandert er niets. Daarom dringen we erop aan ter zake meer inspanningen te leveren, meer initiatieven te nemen specifiek gericht op deze doelgroep.

Dit actieplan is een positief initiatief. Onze fractie kan de aangekondigde doelstellingen en acties onderschrijven. Ik kan alleen de wens uitdrukken, in het belang van de gezondheid van de Vlaming, dat u erin zult slagen positieve resultaten te boeken, en dat in het belang van onze fysieke, maar ook van onze mentale gezondheid. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts: Voorzitter, minister, ik wil toch nog even de mening van onze fractie over deze doelstelling en het Vlaams actieplan meedelen. Mijnheer De Wever, uiteraard moet er respect zijn voor ieder individu. De overheid mag niet te veel betuttelen. Wel kunnen we niet om een aantal feiten heen wat deze problematiek betreft. Zo geeft 47 percent van de Vlamingen aan niet of bijna niet te bewegen. Eenzelfde aantal heeft een body mass index (BMI) hoger dan 25 en 14 percent van hen is obees. Bijna 22 percent van de jongeren tussen 5 en 9 heeft te kampen met overgewicht. Niets wijst erop dat die cijfers binnen afzienbare tijd beter zullen worden. Daarom wil ik alvast benadrukken dat wij de gezondheidsdoelstelling om meer mensen fysiek te activeren, evenwichtig te laten eten en een gezond gewicht te laten nastreven, ondersteunen.

Minister, wat de strategie die u voorstelt en het actieplan 2009-2015 betreft, hebben wij wel een aantal bedenkingen. Het lokale niveau is natuurlijk zeer belangrijk in deze problematiek. We beamen deze strategie: dit niveau staat het dichtst bij de mensen en kan meer effect

hebben. U wilt echter dat elke gemeente over voldoende capaciteit beschikt om een voedings- en bewegingsbeleid te voeren. We hopen dat dit niet gepaard gaat met nog eens extra structuren. We hebben immers de locoregionale gezondheidsoverleg en -organisaties (LOGO's), die hierin perfect kunnen worden ingebed. De gemeenten hebben uiteraard de verantwoordelijkheid om vooral op het vlak van infrastructuur hun steentje bij te dragen, maar we moeten ook goed beseffen dat ze ook niet alles kunnen oplossen. Voldoende sportinfrastructuur is daarbij een belangrijke factor. Er is een inhaalbeweging in de maak, maar daarvoor ligt de verantwoordelijkheid natuurlijk vooral bij andere niveaus dan het gemeentelijke.

Dat onderwijs een cruciale factor is in dit plan, is vanzelfsprekend. Ik denk dat, vooral wat beweging betreft, ter zake nog veel moet gebeuren. In de bespreking van de beleidsnota Sport hebben we het er al over gehad: een gemiddelde sportles heeft een activiteitsgraad van 6 minuten, wat ruimschoots onvoldoende is. Sport op school moet in het algemeen beter in het onderwijsplaatje worden geplaatst. Meer informatie en communicatie over voeding kunnen we alleen maar als positief beschouwen, maar ook meer informatie over gezond bewegen en eten in het algemeen, vooral in ons onderwijs, is essentieel om jongeren instrumenten aan te reiken om de gezondheid van hun lichaam te beheren.

Wat betreft ouderen in onze samenleving, denken wij vooral aan de maaltijden die aan huis gebracht worden of in allerlei voorzieningen aan bod komen. Deze worden vaak weinig geapprecieerd. Degelijke maaltijden met de vereiste voedingselementen moet toch een minimum haalbare doelstelling zijn. Beweging bij ouderen moet zeker in de animatiewerking maximaal aan bod kunnen komen, maar moet ook gewoon aangemoedigd worden op verschillende niveaus. Ik denk hierbij niet het minst aan de gemeentelijke sportdiensten.

Wat betreft uw doelstelling om tegen 2015 het percentage moeders dat met borstvoeding start, van 64 naar 74 percent te brengen, zijn wij kritisch. Wij zijn geen vragende partij om hiervan een fetisj te maken. Iedere moeder moet voor zichzelf uitmaken wat voor haar het beste past. De voordelen van borstvoeding zijn bekend, en die informatie moeten we blijven meegeven. Actief meer moeders met borstvoeding laten starten, lijkt ons een stapje te ver.

Ik denk dat dit hele parlement overtuigd is dat er extra aandacht moet zijn voor kansengroepen. Gezondheid is nauw verbonden met inkomen en sociale situatie.

Dit actieplan heeft nog een extra moeilijkheid. Het omvat de verantwoordelijkheid van verschillende ministers: welzijn, sport en onderwijs. Dit is niet nieuw. Het vraagt een goede samenwerking en een duidelijke afstemming tussen de verschillende bevoegdheden. Ook op federaal niveau heeft men plannen en doelstellingen. De boodschap moet dus zowel federaal als Vlaams netjes op elkaar afgestemd zijn.

Er zijn de tussentijdse evaluaties. De periode 2009-2015 is lang. We hebben al ervaren met andere plannen, zoals het Vlaams actieplan suïcidepreventie, dat tussentijds evalueren belangrijk is om te vermijden dat we na 6 jaar zonder significante resultaten zitten. We moeten de mogelijkheid hebben om in dit huis op tijd en stond te evalueren en waar nodig bij te sturen.

Mijn conclusie is dat ik ervoor wil waarschuwen dat we als overheid niet te betuttelend te werk gaan. We moeten vermijden dat mensen afhaken in het nastreven van een betere gezondheid omdat ze zich gedwongen voelen om een bepaalde levensstijl te hanteren. Het nastreven van een betere gezondheid zal alleen kans op slagen hebben als dit een bewuste individuele keuze is en niet wanneer mensen zich verplicht voelen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, minister, collega's, we hebben in de commissie de gezondheidsdoelstellingen en het daaraan gekoppelde actieplan uitvoerig besproken. De

verslaggever, mevrouw Schryvers, heeft de bekommernissen en ook het standpunt van de N-VA zeer duidelijk weergegeven. Het heeft weinig zin om dat te herhalen.

Ik wil alleen nog een oproep aan de minister doen. We hebben in de commissie vastgesteld dat het plan niet zeer ambitieus is maar wel realistisch. Dat vind ik een goede piste. Mijn oproep aan de minister is om alles in het werk te stellen om de doelstellingen tegen 2015 te halen.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, ik dank de collega's voor de uiteenzettingen maar vooral voor het debat dat we in de commissie hebben gevoerd. Ik denk dat het een heel belangrijke doelstelling is. Ik mag tevreden zijn dat iedereen de relevantie ervan voor de kwaliteit van het leven in Vlaanderen onderschrijft. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over de gezondheidsdoelstelling houden.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Filip Watteeuw, mevrouw Elisabeth Meuleman en de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum betreffende een nieuwe toekomst voor het polderdorp Doel

– 114 (2009) – Nrs. 1 en 2

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Jan Penris en Filip Dewinter betreffende de toekomst van het polderdorp Doel

– 385 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de voorstellen van resolutie van de heer Watteeuw, mevrouw Meuleman en de heren Peeters en Sanctorum betreffende een nieuwe toekomst voor het polderdorp Doel en van de heren Penris en Dewinter betreffende de toekomst van het polderdorp Doel.

Die voorstellen van resolutie werden door de commissie verworpen.

Bij brieven van 15 en 30 maart 2010 hebben de heren Watteeuw en Penris verzocht ze op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Conform artikel 69, punt 5, van het Reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking.

De heer Wienen, verslaggever, heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

De heer Wim Wienen: Voorzitter, ik weet dat u heel graag hebt dat er effectief verslag wordt uitgebracht over de bespreking in de commissie. Gelet op het late uur zou ik graag verwijzen naar het schriftelijke verslag. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking.

De heer Filip Watteeuw: Ik heb drie redenen waarom ik dit onderwerp in de plenaire vergadering wil behandeld zien. Ten eerste: een dorp veeg je niet zomaar van de kaart met een beslissing van een commissie. De volledige plenaire vergadering mag daarover haar verantwoordelijkheid nemen.

Ten tweede: de uitspraak van de commissie was vrij duidelijk, ik moet dat toegeven. Er waren echter enkele mensen, die in het verleden nochtans duidelijk stelling hebben genomen voor het behoud van Doel en actiegroepen hebben gesteund, niet aanwezig. Ik zal daar een aantal namen op plakken. Een van de belangrijkste figuren die de actiegroepen ondersteunde, was Jan Peumans. Hij figureert op de lijst van KunstDoel, van mensen die hun strijd ondersteunden.

Op die lijst stonden ook Mark Demesmaeker, Helga Stevens en Lieven Dehandschutter. Het zijn echter niet alleen mensen van de N-VA die daarop figureren. Op 30 augustus 2009 heb ik een boodschap horen voorlezen door Bert Anciaux namens sp.a, die duidelijk stelde dat Doel moest behouden blijven, niet alleen als kunstdorp, maar ook als woondorp. Ik heb daarna ook de e-mail gezien waarin de woordvoerder van sp.a schreef dat Bert Anciaux sprak. Ook Bart Martens heeft ooit een boekje geschreven met de welluidende titel: 'Doel moet blijven.' Wel, die mensen waren niet allemaal aanwezig in de commissie. Ik wil hen dan ook de gelegenheid geven om hier te stemmen, toch degenen die in het parlement zitten.

Ten slotte, ik heb ook een nieuwe techniek ontdekt, namelijk de techniek van het dubbelbesluit. Ik stel voor dat we die toepassen op Doel: Doel mag blijven onder voorwaarden, namelijk als er voldoende containercapaciteit is voor de Antwerpse haven, als er voldoende ruimte is voor de verdere ontwikkeling van de Antwerpse haven, en als er geen juridische bezwaren zijn tegen het voortbestaan van Doel. Als aan die voorwaarden niet voldaan is, dan kunnen we nog altijd zeggen: Doel moet verdwijnen. Maar de logica van een dubbelbesluit is dat men Doel toch een kans geeft onder die voorwaarden. *(Applaus bij Groen!)*

De heer Wim Wienen: Indien gewenst wil ik uitgebreid verslag uitbrengen op de tribune over de bespreking in de commissie. De heer Watteeuw noemt namen van mensen die petitie hebben ondertekend. Hij citeert onder meer onze goede collega Dehandschutter. Dit debat is zeer uitgebreid gevoerd in de commissie. Onder meer collega Dehandschutter heeft duidelijk zijn standpunt vertaald. Alle fracties, Groen! als indiener, CD&V, Open Vld en de N-VA, hebben hun mening verkondigd. Aangezien iedereen zijn mening heeft gezegd, is het niet essentieel om dat ook nog eens op dit uur over te doen in de plenaire vergadering.

De voorzitter: Mijnheer Wienen, ik snap het niet. U hebt daarstraks ook al gezegd dat u het uitgebreid verslag niet zou toelichten.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, de heer Wienen heeft een heel mooi schriftelijk verslag opgesteld, dat hij te danken heeft aan de goede diensten van uw secretariaat. Ik wil hen daar allemaal voor bedanken. Ik wil het debat dat we hebben gehad ook nog eens overdoen, maar ik denk dat dat, gelet op het uur, niet is aangewezen. We blijven bij ons standpunt, u blijft bij het uwe, mijnheer Watteeuw. We vinden elkaar een stuk, maar niet volledig. Gelukkig maar.

De voorzitter: De volksvertegenwoordigers die voorstander zijn van het aanvatten van de bespreking, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De bespreking wordt niet aangevat.

■

**VERZOEKSCHRIFT over Doel als woon- en kunstdorp naast de haven.
– 447 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2**

Verslag

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Verenigde Commissies voor Mobiliteit en Openbare Werken en voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie.

De heer Huybrechts, verslaggever, laat zich verontschuldigen wegens familiale aangelegenheden.

Mevrouw Homans, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Liesbeth Homans: Voorzitter, het debat is voldoende uitgebreid gevoerd in de commissie, met respect voor alle commissieleden die de moeite hebben gedaan om naar die commissiezitting te komen. Ik kan dan ook verwijzen naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Is het parlement het eens met de conclusies van de verenigde commissies? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

■

EVALUATIE van de werking van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de evaluatie van de werking van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie.

Artikel 16 van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van een Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie bij het Vlaams Parlement schrijft voor dat 5 jaar na de eerste volledige samenstelling van de raad van bestuur de werking ervan door het Vlaams Parlement wordt geëvalueerd.

Op 18 januari 2010 besliste het Bureau de externe evaluatie te gunnen aan de firma Policy Research Corporation. Op 22 maart 2010 werd het eindrapport van de evaluatie meegedeeld aan de voorzitter van het Vlaams Parlement en het Uitgebreid Bureau. De brief van de voorzitter van het Vlaams Instituut voor Vrede en Geweldpreventie van 17 maart 2010 met de reactie van de raad van bestuur werd aan het Uitgebreid Bureau van 29 maart 2010 voorgelegd.

Het Uitgebreid Bureau besliste op 29 maart 2010 de volgende aanbevelingen van Policy Research Corporation ter goedkeuring voor te leggen aan de plenaire vergadering:

1. het Vlaams Vredesinstituut moet de band met het Vlaams Parlement versterken, zonder de objectieve positie van het instituut te verliezen;
2. in alle communicatie van het Vlaams Vredesinstituut moet de band met het Vlaams Parlement steeds duidelijk naar voor worden gebracht;
3. het Vlaams Vredesinstituut moet regelmatig met buitenlandse vredesinstellingen blijven benchmarken om de vinger aan de pols te houden.

Is het parlement het met die aanbevelingen eens? (*Instemming*)

■

INSTITUUT SAMENLEVING EN TECHNOLOGIE

Aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur

De voorzitter: Dames en heren, bij mail van 26 maart 2010 biedt mevrouw Fientje Moerman haar ontslag aan als lid van de raad van bestuur van het Instituut Samenleving en Technologie.

Aan de orde is derhalve de aanwijzing van een Vlaams volksvertegenwoordiger in de raad van bestuur van het Instituut Samenleving en Technologie, ter vervanging van mevrouw Fientje Moerman.

Bij mail van 26 maart 2010 draagt de heer Sven Gatz, voorzitter van de Open Vld-fractie, de heer Sas van Rouveroy voor.

Vraagt iemand daaromtrent het woord? (*Neen*)

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de heer Sas van Rouveroy aangewezen tot lid van de raad van bestuur van het Instituut Samenleving en Technologie. (*Applaus*)

■

EVALUATIE van de Kinderrechtencommissaris

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de evaluatie van de Kinderrechtencommissaris.

Artikel 7, §3 van het decreet van 15 juli 1997 houdende de oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris schrijft inderdaad voor dat het Vlaams Parlement uiterlijk 45 dagen voor het verstrijken van de proefperiode van 1 jaar de Kinderrechtencommissaris evalueert.

Het Uitgebreid Bureau heeft op 29 maart 2010 eenparig beslist aan de plenaire vergadering voor te stellen de heer Bruno Vanobbergen gunstig te evalueren.

Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

■

ONTWERP VAN DECREET tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2009 tot vaststelling van de ontwikkelingsdoelen Nederlands voor nieuwkomers in de onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs en tot wijziging van sommige eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het secundair onderwijs
– 215 (2009-2010) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
15 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

■

GEZONDHEIDSDOELSTELLING 'Voeding en Beweging' en Vlaams actieplan 2009-2015, ingediend door de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
– 112 (2009) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de gezondheidsdoelstelling 'Voeding en Beweging' en het Vlaams actieplan 2009-2015.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
103 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de gezondheidsdoelstelling aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Frank Creyelman en Chris Janssens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economie 2009-2014.

– 194 (2009-2010) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
15 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Patricia Ceysens, Lydia Peeters en Fientje Moerman en de heren Herman Schueremans en Sven Gatz tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economie 2009-2014.

– 194 (2009-2010) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
35 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Robrecht Bothuyne, Bart Van Malderen, Matthias Diependaele en Koen Van den Heuvel en de dames Güler Turan, Helga Stevens en Martine Fournier tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economie 2009-2014.

– 194 (2009-2010) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

63 leden hebben ja geantwoord;

40 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Chris Janssens, Frank Creyelman en Johan Deckmyn tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk 2009-2014.

– 201 (2009-2010) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

21 leden hebben ja geantwoord;

82 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Lydia Peeters, Patricia Ceysens en Fientje Moerman en de heer Herman Schueremans tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk 2009-2014.

– 201 (2009-2010) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

20 leden hebben ja geantwoord;

83 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Matthias Diependaele, mevrouw Helga Stevens, de heren Koen Van den Heuvel en Jan Laurys, mevrouw Sonja Claes, de heer Bart Van Malderen en mevrouw Güler Turan tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Werk 2009-2014.

– 201 (2009-2010) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
63 leden hebben ja geantwoord;
29 leden hebben neen geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Chris Janssens en Christian Verougstraete tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014.

– 207 (2009-2010) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Güler Turan, de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Robrecht Bothuyne, Jan Laurys en Matthias Diependaele en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014.

– 207 (2009-2010) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 10

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
14 leden hebben neen geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Fientje Moerman, Patricia Ceysens en Lydia Peeters en de heren Herman Schueremans en Sven Gatz Tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014.

– 207 (2009-2010) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
36 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Lode Vereeck tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Wetenschappelijk Onderzoek en Innovatie 2009-2014.
– 207 (2009-2010) – Nr. 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
19 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Güler Turan, de heren Bart Van Malderen en Koen Van den Heuvel, mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys en Matthias Diependaele en mevrouw Helga Stevens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Economisch Overheidsinstrumentarium 2009-2014.

– 208 (2009-2010) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

63 leden hebben ja geantwoord;

20 leden hebben neen geantwoord;

21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van mevrouw Güler Turan, de heren Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele en Bart Van Malderen, de dames Sonja Claes en Helga Stevens en de heer Jan Laurys tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.

– 214 (2009-2010) – Nr. 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

63 leden hebben ja geantwoord;

41 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Lydia Peeters en Patricia Ceysens tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.

– 214 (2009-2010) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
20 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Chris Janssens, Frank Creyelman en Johan Deckmyn tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Sociale Economie 2009-2014.

– 214 (2009-2010) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord;
20 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Eric Van Rompuy en de dames Mia De Vits, Tine Eerlingen en Karin Brouwers tot besluit van de op 16 maart 2010 door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over het akkoord inzake de geluidshinder rond de luchthaven van Zaventem

– 452 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
93 leden hebben ja geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Dirk Van Mechelen, de dames Mercedes Van Volcem en Gwenny De Vroe en de heren Karlos Callens en Sven Gatz tot besluit van de op 17 maart 2010 door de heer Dirk Van Mechelen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het handhavingsbeleid inzake ruimtelijke ordening in Vlaanderen
– 453 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
36 leden hebben ja geantwoord;
68 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

■

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Wilfried Vandaele, Lode Ceyskens en Bart Martens en de dames Liesbeth Homans, Valerie Taeldeman, Michèle Hostekint en Karin Brouwers tot besluit van de op 17 maart 2010 door de heer Dirk Van Mechelen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het handhavingsbeleid inzake ruimtelijke ordening in Vlaanderen
– 455 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
30 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Filip Dewinter en Jan Penris tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding
– 467 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 20

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord;
11 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heer Filip Watteeuw, mevrouw Mieke Vogels en de heer Dirk Peeters tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 469 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 21

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
5 leden hebben ja geantwoord;
81 leden hebben neen geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Ludwig Caluwé, Patrick Janssens, Bart De Wever, Carl Decaluwe en Bart Martens, mevrouw Sophie De Wit en de heer Dirk de Kort tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 470 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 22

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
63 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord;
14 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

ACTUALITEITSMOTIE van de heren Jurgen Verstrepen, Peter Reekmans en Lode Vereeck en mevrouw Ulla Werbrouck tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 471 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
40 leden hebben ja geantwoord;
64 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

ACTUALITEITSMOTIE van mevrouw Annick De Ridder en de heren Dirk Van Mechelen en Sven Gatz tot besluit van het op 31 maart 2010 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering aangekondigde oplossing voor de Antwerpse Oosterweelverbinding – 472 (2009-2010) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de actualiteitsmotie.

Stemming nr. 24

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
25 leden hebben ja geantwoord;
63 leden hebben neen geantwoord;
16 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de actualiteitsmotie niet aan.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 21 april 2010 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 22.59 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Filip Anthuenis, Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceyssens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Fientje Moerman, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Peter Vanvelthoven, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel.

Afwezig met kennisgeving

Marc Vanden Bussche: ambtsverplichtingen;

Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, Karim Van Overmeire: gezondheidsredenen.

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceyssens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan

Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx,

Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-TJonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-TJonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia

De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Ann Brussee, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Lukas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

■

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceyssens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Lukas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Wim Wienen, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Lode Vereeck, Jorgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jorgen Verstrepen, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-TJonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi

■

Stemming nr. 10:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-TJonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, An Michiels, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy,

Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Linda Visser, Wim Wienen, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Ann Brussee, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorem, Luckas Van Der Taelen, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Filip Watteuw, Ulla Werbruck

■

Stemming nr. 11:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Ann Brussee, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Visser, Ulla Werbruck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Hermes Sanctorem, Luckas Van Der Taelen, Filip Watteuw

■

Stemming nr. 12:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van

Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Ann Brusseel, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Lydia Peeters, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Lukas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Filip Watteuw

■

Stemming nr. 13:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Jan Penris, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Lukas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Filip Watteuw, Wim Wienen

■

Stemming nr. 14:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Luckas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

■

Stemming nr. 15:

JA-stemmen:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Visser, Wim Wienen

■

Stemming nr. 16:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Visser, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorem, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Lukas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteeuw, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 17:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Griet Coppé, Frank Creyelman, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, An

Michiels, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Joris Van Hauthem, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Christian Verougstraete, Linda Visser, Wim Wienen, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorem, Luckas Van Der Taelen, Lode Vereeck, Jurg Verstrepen, Filip Watteuw, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 18:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Ann Brussel, Agnes Bruyninckx-Vandenhout, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurg Verstrepen, Linda Visser, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Hermes Sanctorem, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Filip Watteuw, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 19:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Jos De Meyer, Mia De Vits, Patricia De Waele, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen,

Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroi, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr. 20:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroi, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Bart Caron, Patricia De Waele, Elisabeth Meuleman, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Luckas Van Der Taelen, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck

■

Stemming nr. 21:

JA-stemmen:

Bart Caron, Elisabeth Meuleman, Hermes Sanctorum, Lucas Van Der Taelen, Filip Watteuw

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Bart De Wever, Sophie De Wit, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Sven Gatz, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Peter Reekmans, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ivan Sabbe, Katrien Schryvers, Herman Schueremans, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Eric Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

Stemming nr. 22:

JA-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceysens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

NEEN-stemmen:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Frank Creyelman, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Lucas Van Der Taelen, Joris Van Hauthem, Gerda Van

Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Ann Brusseel, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Lydia Peeters, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroiij

■

Stemming nr. 23:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, An Michiels, Lydia Peeters, Jan Penris, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Bart Tommelein, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroiij, Gerda Van Steenberge, Lode Vereeck, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

■

Stemming nr. 24:

JA-stemmen:

Ann Brusseel, Bart Caron, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Sven Gatz, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Elisabeth Meuleman, Lydia Peeters, Peter Reekmans, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Herman Schueremans, Bart Tommelein, Luckas Van Der Taelen, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroiij, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Filip Watteeuw, Ulla Werbrouck

NEEN-stemmen:

Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ludwig Caluwé, Vera Celis, Lode Ceyssens, Griet Coppé, John Crombez, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Bart De Wever, Sophie De Wit, Carl Decaluwe, Kathleen Deckx, Tom Dehaene, Lieven Dehandschutter, Paul Delva, Mark Demesmaeker, Matthias Diependaele, Jan Durnez,

Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Frank Vandenbroucke, Peter Vanvelthoven, Jan Verfaillie, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Chris Janssens, An Michiels, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

■

